

KEN FOLLETT
**SCANDALUL
MODIGLIANI**

Colecția *Cameleon*

Titlul original:

THE MODIGLIANI SCANDAL

1980, by Ken Follett

2006, EDITURA AQUILA '93

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a
României**

FOLLETT, KEN

Scandalul Modigliani / Ken Follett; trad.:
Sanda Ilieș.

— Oradea: Aquila '93, 2006

ISBN (10) 973-714-119-9;

ISBN (13) 978-973-714-119-4

I. Ilieș, Sanda (trad.)

821.111-31=135.1

ISBN (10) 973-714-119-9

ISBN (13) 978-973-714-119-4

Coperta: *Alexandru Sabo*

INTRODUCERE

De cele mai multe ori într-un thriller modern eroul principal salvează lumea. Romanele de aventuri tradiționale sunt puțin mai modeste: personajul principal abia dacă reușește să-și salveze propria viață și viața unui prieten de încredere sau a unei fete curajoase. În romanele mai puțin senzaționale - narațiunile de mijloc, cele bine spuse, care au fost cartea de câpătâi a multor cititori timp de un secol - miza e mai mică, și, cu toate astea, eforturile, străduința și dilemele unui personaj îi determină destinul în mod dramatic.

Asta nu înseamnă că aceeași părere o am și despre viață. În realitate, împrejurările pe care nu le putem controla decid dacă vom trăi sau vom muri, dacă vom fi fericiți sau nefericiți, sau dacă vom deveni bogați ori vom pierde totul. De exemplu, cei mai mulți oameni bogați și-au dobândit averile din moșteniri. Cei mai mulți oameni bine hrăniți au avut norocul să se fi născut într-o țară bogată. Majoritatea celor fericiți s-au născut în familii iubitoare, iar majoritatea celor nefericiți s-au născut din părinți nebuni.

Nu sunt un fatalist și nici nu cred că viața e o pură întâmplare. Nu ne putem controla viața, așa cum un jucător de șah își controlează piesele, și nici nu cred că viața este o ruletă. Ca de obicei, adevărul este complicat. Mecanisme pe care nu le putem controla - și pe care, uneori, nu reușim să le înțelegem - determină soarta unei persoane;

totuși alegerile pe care le facem au consecințe, chiar dacă ele nu sunt chiar cele pe care le dorim.

Am dorit ca *Scandalul Modigliani* să fie un nou tip de roman, unul care să reflecte subordonarea subtilă a libertății individuale unui mecanism mult mai puternic. În acest proiect lipsit de modestie am eșuat. Se prea poate ca un astfel de roman să nu poată fi scris: chiar dacă Viața nu depinde de alegerea individuală, poate că Literatura depinde de ea.

Ceea ce a ieșit, în cele din urmă, a fost o poveste polițistă spusă fără înrâncenare, în care o serie de personaje, majoritatea tinere, trec prin diferite întâmplări, niciuna cu un final așteptat. Criticii au lăudat-o, caracterizând-o ca fiind însuflețită, exuberantă, delicată, optimistă, vioaie, delicată (din nou) și spumoasă. Am fost dezamăgit că nu au observat adevăratele mele intenții.

Acum nu mai privesc cartea ca pe un eșec. *Este* spumoasă, iar acest lucru nu o dezavantajează. Faptul că este atât de diferită față de cartea pe care am intenționat să o scriu nu ar fi trebuit să mă surprindă. La urma urmei, asta mai degrabă îmi confirmă spusele.

Ken Follett, 1985

PARTEA I

PREGĂTIREA PÂNZEI

„Omul nu se însoară cu arta. El o posedă.”

Edgar Degas, *pictor impresionist*

CAPITOLUL 1

Brutarul își netezi mustața cu degetul plin de făină, dând firelor o nuanță de gri și îmbătrânindu-se, neintenționat, cu zece ani. În jurul lui rafturile și tejghelele erau pline de pâini proaspete și crocante, iar mirosul familiar îi năvăli pe nări și-i umflă pieptul cu o satisfacție modestă. Pâinea era proaspătă, era al doilea rând în această dimineață: afacerea mergea datorită vremii frumoase. Întotdeauna se putea baza pe un cer însoțit care să scoată gospodinele Parisului pe străzi și să-i cumpere pâinea bună.

Privi pe geam afară, mijindu-și ochii din cauza luminii puternice. O fată frumoasă tocmai traversa strada. Brutarul își încordă auzul și recunoscuse, undeva în spate, vocea soției lui certându-se aprig cu o angajată. Urma să termine de servit clienții în câteva minute – se întâmpla la fel de fiecare dată. Mulțumit de realizări, își permise să arunce o privire lascivă fetei.

Rochia de vară a tinerei era dintr-un material subțire și nu avea mâneci, și, deși vânzătorul nu era expert în asemenea lucruri, îi lăsă impresia că este o rochie destul de scumpă. Fusta largă flutura grațios pe lângă coapse, scoțându-i în relief picioarele goale și zvelte, promițând – dar niciodată dezvelind – o încântătoare lenjerie feminină.

Era prea slabă pentru gusturile lui, decise el, pe măsură ce ea se apropia. Avea sânii prea mici – nu se prea potriveau cu înălțimea ei și siguranța

de sine. Douăzeci de ani de căsnicie cu Jeanne-Marie nu l-au plictisit pe brutar de sâni voluptuoși și generoși.

Când fata intră în prăvălie, brutarul realizează că nu era o frumusețe. Avea fața prelungă și slabă, gura mică și deloc atrăgătoare, cu dinții de sus puțin ieșiți în afară. Păru-i castaniu era ascuns sub șuvițele decolorate de soare.

Își alege o franzelă de pe tejghea, testându-i, cu degetele lungi, coaja și dând din cap cu satisfacție. Nu era de o frumusețe rară, dar era seducătoare, gândi brutarul.

Era îmbrăcată în roșu și alb, iar tenul ei părea mătăsos și delicat. Însă ceea ce întorcea capetele după ea era caleașca ei. Era impozantă; parcă spunea lumii că această fată știe ce vrea să facă și nimic mai mult. Brutarul își propuse să nu se mai joace cu cuvintele: era sexy și atât. Își încovoie umerii pentru a întinde puțin cămașa care i se lipea de spatele transpirat.

— *Chaud, hein?*¹, întrebă el.

Fata scoase câteva monede din poșetă și plăti pâinea. Apoi zâmbi, ca reacție la remarcă lui, ceea ce o făcu brusc frumoasă.

— *Le soleil? Je l'aime,*² spuse ea.

Își închise poșeta și deschise ușa prăvăliei.

— *Merci!*³, îi spuse peste umăr în timp ce ieșea.

Brutarul simți o urmă de accent în franceza ei – accent englezesc. Probabil că își imaginase doar,

1 Cald, nu-i așa? (fr.) – n. tr.

2 Soarele? îl ador. (fr.) – n. tr.

3 Mulțumesc! (fr.) – n. tr.

pentru a-l alătura complexității ei.

Rămase cu ochii ațintiți asupra feselor ei, în timp ce traversa strada, hipnotizat de mișcarea mușchilor de sub bumbac. Se întorcea, probabil, în apartamentul unde o aștepta un tânăr muzician, cu părul lung, care se afla încă în pat după beția de azi-noapte.

Vocea ascuțită a lui Jeanne-Marie se apropie, spulberând fantezia brutarului. Suspină din greu și aruncă monedele fetei în sertarul din teighea.

* * *

Dee Sleign zâmbea, în timp ce se plimba pe trotuar, la ceva distanță de brutărie. Așadar legenda era adevărată: francezii sunt mai senzuali decât englezii. Privirea brutarului fusese într-adevăr lascivă, ochii lui oprindu-se mai mult asupra pelvisului ei. Un brutar englez ar fi aruncat o privire fugitivă, de după ochelari, la bustul ei.

Își lăsă capul pe spate și își trecu părul după urechi pentru a lăsa soarele fierbinte să-i lumineze chipul. Era superbă această viață, această vacanță la Paris. Fără serviciu, fără examene, fără eseuri, fără cursuri. Să dormi alături de Mike, să te trezești târziu; o cafea bună și pâine proaspătă la micul dejun; zile întregi petrecute cu cărțile pe care și-a dorit întotdeauna să le citească și cu filmele pe care mereu și-a dorit să le vadă; serile petrecute alături de oameni interesanți și excentrici.

În curând totul se va sfârși. În curând va trebui să se decidă ce vrea să facă cu restul vieții

ei. Însă acum nimic din toate astea n-o interesa, pur și simplu, savura lucrurile pe care le adora, fără niciun scop precis care să-i dicteze cum să-și petreacă fiecare clipă.

Dădu colțul și intră într-un bloc mic și nepretențios. Trecând pe lângă geamul mic al portăresei, auzi un strigăt pițigăiat venind dinăuntru.

— *Mademoiselle!*

Femeia cu părul grizonant pronunță fiecare silabă a cuvântului și reuși să-i dea o inflexiune acuzatoare, subliniind faptul că Dee nu era căsătorită cu bărbatul împreună cu care închiriasse apartamentul. Dee zâmbi din nou; o aventură la Paris n-ar fi fost completă fără dezaprobarea portăresei.

— *Télégramme*, spuse femeia.

Puse plicul pe pervaz și se retrase în obscura sa încăpere, de parcă ar fi dorit să se detașeze total de domnișoarele lipsite de moralitate și telegramele lor.

Dee îl luă și urcă scările în fugă. Îi era adresat și știa ce conține.

Intră în apartament și puse pâinea și plicul pe masa din mica bucătărie. Turnă boabe de cafea într-o râșniță și apăsă butonul; aparatul mârâia cu putere, în timp ce pulveriza boabele negre-maronii.

Aparatul de ras electric al lui Mike scânci parcă pentru a-i răspunde. Uneori, cafeaua promisă era singurul lucru care-l făcea să se ridice din pat. Dee făcu o cană plină și tăie felii pâinea proaspătă.

Apartamentul lui Mike era mic și mobilat cu lucruri vechi, fără un gust anume. El și-ar fi dorit ceva mai mult și cu siguranță că își permitea. Însă Dee insistase să stea departe de hoteluri și de cartierele selecte. Își dorise să-și petreacă vara cu francezii și nu cu oamenii de afaceri de talie internațională; și-și atinsese scopul.

Bâzâitul aparatului de ras se stinse, iar Dee umplu două cești cu cafea.

El intră în cameră când Dee tocmai așeza ceștile pe masa rotundă. Purta jeanșii Levi's decolorați și peticiți și o cămașă albastră, de bumbac, care, descheiată la nasturii de la gât, lăsa să se vadă părul negru de pe piept și un medalion agățat de un lăntișor de argint.

— Bună dimineăta, iubito! spuse el.

Dădu ocol mesei și o sărută. Ea își puse brațele în jurul taliei lui, îl strânse cu putere și-l sărută pasional.

— Oau! Atât de energic la ora asta!

El afișă un zâmbet larg și se așeză.

Dee îl privi în timp ce-și sorbea, recunoscător, cafeaua și se întrebă dacă își dorea cu adevărat o viață alături acest om. Aventura lor amoroasă continua de un an și începea să se obișnuiască cu ea. Îi plăcea cinismul lui, simțul umorului și spiritul lui întreprinzător.

Amândoi erau pasionați de artă, până la obsesie, deși interesele lui erau mai mult de ordin material, în timp ce pe ea o fascinau resorturile creației – motivația și procesul de creație în sine. Se stimulau reciproc, în pat și în afara lui: făceau o echipă bună.

El se ridică în picioare, își mai turnă cafea și aprinde câte o țigară pentru fiecare.

— Ești tăcută, remarcă el pe un ton jos și rece, tipic american. Îți faci probleme în privința rezultatelor? Ar fi timpul să ți le trimită.

— Au venit azi, îi răspunse ea. Am tot amânat deschiderea telegramei.

— Cum? Ei, haide, vreau să știu ce ai făcut.

— Bine.

Ea luă plicul în mână și se așează din nou înaintea de a-l deschide cu policele. Scoase singura hârtie pe care o găsi în plic, o citi, apoi își ridică privirea și îi zâmbi generos.

— Dumnezeu, am primit cel mai bun calificativ, spuse ea.

El făcu un salt, emoționat.

— Uraaa! strigă el. Știam eu! Ești un geniu!

Scoase un chiot ca în piesele country, completat cu imitarea sunetelor unei chitare de oțel; sări de colo-colo prin bucătărie, alături de un partener imaginar.

Dee râse dezarmată.

— Ești cel mai imatur bărbat de treizeci și nouă de ani pe care l-am întâlnit, suspină ea.

Mike se înclină în semn de mulțumire pentru niște aplauze imaginare și se așează din nou.

El o întreabă:

— Ei? Ce înseamnă asta pentru viitorul tău?

Dee redeveni serioasă.

— Înseamnă că pot să-mi dau doctoratul în filosofie.

— Cum, alte diplome? Ai acum o licență în arte la Istoria Artelor, pe lângă diploma în Arte

Frumoase. N-ar fi timpul să pui capăt studenției profesionale?

— De ce aş face asta? Învăţatul îmi dă energia – dacă au intenția să mă plătească pentru a învăța tot restul vieții, de ce n-aş face-o?

— Nu-ți vor plăti foarte mult.

— E adevărat (Dee căzu pe gânduri.) Și mi-aş dori să fac avere, într-un fel sau altul. Oricum, mai e destul timp. N-am decât douăzeci și cinci de ani.

Mike se întinse peste masă și o prinse de mână.

— De ce nu vii să lucrezi pentru mine? Te voi plăti foarte bine – ai merita asta.

Ea scutură din cap.

— Nu vreau să trăiesc pe spatele tău. Vreau să fiu independentă.

— Dar ştiu că-ți place să stai deasupra mea, rânji el.

Ea se uită chiorâș.

— Fii sigur de asta, spuse ea, imitându-i accentul.

Apoi își retrase mâna.

— Nu, îmi voi scrie disertația. Dacă voi reuși s-o public, voi face ceva bani.

— Care e subiectul?

— Ei, bine, m-am tot jucat cu câteva lucruri. Cel mai bine ar prinde un subiect despre legătura dintre artă și droguri.

— Interesant.

— Și original. Cred că aş putea să demonstrez că abuzul de droguri este deopotrivă în avantajul artei și în defavoarea artistului.

— Un paradox simpatic. De unde vei începe?

— De aici. Chiar din Paris. Comunitățile artistice obișnuiau să fumeze iarbă încă din primele decenii ale acestui secol. Doar că pe atunci i se spunea hașiș.

Mike dădu din cap aprobator.

— Pot să te ajut și eu, doar la început?

Dee se întinse după țigări și luă una.

— Sigur, spuse ea.

El îi ținu bricheta deasupra mesei.

— Știu un bătrân, cu care ar trebui să stai de vorbă. A cunoscut cel puțin zece maeștri înainte de Primul Război Mondial. De câteva ori m-a și pus pe urmele unor tablouri faimoase.

— Era genul de criminal lunatic, însă obișnuia să facă rost de prostituate pe care le convingea să pozeze ca modele pentru tinerii pictori. E bătrân acum - cred că se apropie de nouăzeci de ani. Dar își aduce aminte de toate astea.

În cameră putea îngrozitor. Mirosul greu al magazinului de pește de dedesubt se instalase peste tot, insinuându-se printre scândurile podelei și fixându-se în mobila veche, în cearșafurile de pe singurul pat din colț, în draperiile decolorate ale unei ferestre mici. Fumul scos de pipa bătrânului nu reușea să acopere mirosul de pește; pe lângă toate astea, îți dădea impresia unei încăperi în care arareori s-a făcut curățenie.

Pe pereți erau tablouri postimpresioniste, care valorau o avere.

— Pe toate le-am primit de la artiști, exclamă curtenitor bătrânul.

Dee se concentra să-i înțeleagă franceza

greoaie.

— Nu-și permitau niciodată să-și plătească datoriile. Primeam tablourile pentru că știam că nu vor avea niciodată bani. Atunci nu-mi plăceau tablourile. Acum știu de ce pictau în acest fel și îmi plac. Pe lângă asta, îmi păstrează vii amintirile.

Bătrânul era complet chel, iar pielea feței, palidă, îi atârna dizgrațios. Era scund și se deplasa cu dificultate; însă în ochii lui mici și negri încă mai scânteia entuziasmul. Se simțea reîntinerit de englezoaica asta frumoasă care vorbea atât de bine franțuzește și care îi zâmbea ca unui tânăr.

— Nu sunteți presat de posibili cumpărători ai tablourilor? Întrebă Dee.

— Nu mai sunt. Sunt întotdeauna dispus să le împrumut pentru o anumită taxă. (Ochii-i licăriră.) Cu asta-mi plătesc tutunul, adăugă el, ridicându-și pipa într-un gest de toast.

Dee își dădu seama care era celălalt element al mirosului: tutunul din pipă era amestecat cu cannabis. Dădu din cap aprobator.

— Pot să te servesc și pe tine? Am ceva hârtie, se oferă el.

— Mulțumesc.

Îi dădu o cutie, niște hârtie și o cantitate mică de tutun, iar ea începu să-și ruleze o țigaretă.

— O, voi, tinerelor, spuse, visător, bărbatul. Drogurile sunt foarte periculoase pentru voi. N-ar trebui să corup tineretul. Și totuși asta am făcut toată viața, dar acum sunt prea bătrân pentru a schimba ceva.

— Ai trăit o viață lungă drogându-te, spuse Dee.

— Așa e. Anul ăsta împlinesc optzeci și nouă, cred. Timp de șaptezeci de ani mi-am fumat zilnic tutunul special, mai puțin în perioada petrecută la închisoare, desigur.

Dee linse hârtia lipicioasă și suprapuse capetele hârtiei. O aprinse cu o brichetă mică de aur și trase din ea.

— Pictorii fumau mult hașis? Întrebă ea.

— Oh, da. Am făcut o avere. Unii își iroseau toți banii pe asta.

Privirile i se opriră pe un desen în creion, de pe perete, o schiță, făcută în grabă, a chipului unei femei, o față ovală și un nas lung și subțire.

— Dedo a fost cel mai rău, adăugă el, cu un zâmbet pierdut.

Dee desluși semnătura de pe tablou.

— Modigliani?

— Da.

Privirea bătrânului era îndreptată acum spre trecut și vorbea parcă cu sine.

— Purta întotdeauna un sacou maro de catifea și o pălărie de fetru uzată. Obişnuia să spună că arta ar trebui să fie ca hașişul: ar trebui să înfăţişeze oamenilor partea frumoasă a lucrurilor, frumuseţea pe care n-o puteau vedea în mod normal. Mai şi bea, pentru a vedea partea urâtă a lucrurilor. Îi plăcea la nebunie hașişul.

— E trist că vedea lucrurile în acest fel. Cred că fusese crescut cam sever. Avea o sănătate precară și de aceea își făcea griji în legătură cu drogurile. Cu toate astea, nu a renunțat la ele.

Bătrânul zâmbi și încuviință.

— Locuia pe Impasse Falguiere. Era atât de sărac; avusese o copilărie grea. Îmi amintesc când a intrat la secțiunea egipteană de la Louvre – când a revenit, a spus că a fost singura secțiune care a meritat să fie vizitată!

A râs cu poftă.

— Era un bărbat melancolic, continuă el pe un ton serios. Purta întotdeauna în buzunar *Les Chants de Maldoror*: știa să recite multe versuri franțuzești. Cubismul a apărut la sfârșitul vieții lui. Acest curent îi era străin. Probabil că acesta l-a ucis.

Dee vorbea calm, pentru a-i ghida memoria bătrânului, fără a-i bloca firul gândirii.

— Dedo picta în timp ce era drogat?

Bărbatul râse cu poftă.

— Oh, da, spuse el. Cât timp era drogat, picta rapid, striga încontinuu că aceasta va fi capodopera lui, că acum Parisul va avea ocazia să înțeleagă ce înseamnă pictura. Alegea cele mai aprinse culori și le arunca pe pânză. Prietenii îi spuneau că munca lui era în zadar, că era oribilă, iar el le spunea s-o șteargă fiindcă erau prea ignoranți ca să observe că acesta era stilul secolului douăzeci. Apoi, când își revenea, era de acord cu ei și arunca pânza într-un colț.

Trăgea din pipă și, dându-și seama că se stinsese, se întinse după chibrituri. Transa luă sfârșit.

Dee se întinse în scaun cu țigara uitată între degete. Tonul ei era scăzut.

Ea îl întrebă:

— Ce s-a întâmplat cu tablourile acelea?

Își reaprinse țigara și se lăsă pe spate, balansându-se ritmic, trăgând din ea și apoi expulzând fumul, recăzând, treptat, în reverie.

— Sărmanul Dedo, spuse el. N-avea cu ce să-și plătească chiria. Proprietarul i-a dat douăzeci și patru de ore să părăsească apartamentul. A încercat să vândă niște tablouri, însă puținii oameni care știau cât de valoroase erau nu aveau mai mulți bani decât el.

— A fost nevoit să se mute cu unul dintre prietenii lui - nu mai știu cine. Abia dacă era loc pentru Dedo, darămite pentru picturile lui. Pe cele la care ținea le-a împrumutat prietenilor apropiați.

— Restul... mormăi bătrânul, de parcă memoria i-ar fi cauzat durere. Parcă îl văd și acum, încărcându-le într-o roabă și făcându-le vânt pe stradă în jos. Se apropie de gard, le pune unul peste celălalt și le dă foc. „Ce altceva ar fi de făcut?”, continua el să spună. Aș fi putut să-i împrumut ceva bani, dar avea deja destule datorii. Și totuși când i-am văzut tablourile arzând, mi-aș fi dorit să-i fi dat ceva. Asta e, n-am fost niciodată un sfânt, nici în tinerețe, nici la bătrânețe.

— Au ars toate pânzele pictate sub influența drogului? întrebă Dee aproape șoptit.

— Da, spuse bătrânul. Aproape toate.

— Aproape? A păstrat din ele?

— Nu, el n-a păstrat niciuna. Dar a mai dat cuiva - uitasem cui, însă, discutând cu tine, mi-am amintit. Era un preot, în orașul lui natal, care era interesat de drogurile orientale. Am uitat de ce - aveau anumite virtuți în medicină sau proprietăți

spirituale? Ceva de genul ăsta. Dedo i se confesase, vorbindu-i de năravurile deprinse, iar acesta îi promisese iertarea tuturor păcatelor. Apoi preotul a cerut să vadă operele făcute sub influența hașișului. Dedo i-a trimis un tablou - unul singur, știu sigur asta.

Mucul de țigară o arse pe Dee la degete, așa că îl aruncă în scrumieră. Bătrânul își aprinse din nou pipa, iar Dee se ridică în picioare.

— Vă mulțumesc foarte mult că m-ați primit, spuse ea.

— Mmmm.

Jumătate din creierul bătrânului rămase în trecut.

— Sper că te va ajuta la disertație, spuse el.

— Sigur mă va ajuta, îi răspunse ea, și, dintr-o mișcare, se aplecă peste scaunul bărbatului pentru a-l săruta pe chelie.

— Ați fost drăguț.

Ochii bătrânului sclipiră.

— E mult timp de când m-a sărutat o fată frumoasă ca tine, spuse el.

— Din toate lucrurile pe care mi le-ați spus, acesta e singurul pe care nu pot să-l cred, îi răspunse Dee.

Îi zâmbi din nou și ieși.

Trebuî să-și controleze bucuria în timp ce mergea pe stradă. Ce lovitură! Și toate astea înainte de a începe un alt semestru! Simțea nevoia să discute cu cineva despre asta. Apoi își aminti - Mike plecase: luase avionul spre Londra și avea să rămână acolo câteva zile. Cui putea să-i povestească?

Din impuls, cumpără, dintr-o cafenea, o ilustrată. Se așază la masă, cu un pahar de vin, pentru a scrie. Pe ea era imprimată chiar imaginea cafenelei și a unei străzi, cea pe care venise ea.

Sorbi din *vin ordinaire* și se întrebă cui să trimită vederea. Ar trebui să-și anunțe și familia de rezultatele obținute. Mama va fi mulțumită în felul ei, însă ceea ce-și dorea era ca fiica ei să facă parte din societatea muribundă a celor care merg la baluri și la curse de cai. Nu ar aprecia triumful unui calificativ superior. Oare cine l-ar aprecia?

Și își dădu seama cine avea să fie extraordinar de fericit pentru ea.

Apoi începu să scrie:

Dragă unchiule Charles,

Mă crezi sau nu, am luat calificativul cel mai bun!!! Mai mult chiar, acum mă aflu pe urmele unui Modigliani rătăcit!!!

Cu dragoste, D.

Cumpără un timbru pentru ilustrată și o expedie în drum spre apartamentul lui Mike.

CAPITOLUL 2

Vraja s-a stins, gândi Charles Lampeth în timp ce se relaxa în scaunul lui de cină, numit Queen Ann. În acest loc, în casa prietenului său, avuseseră loc în trecut genul de petreceri și baluri care acum se pot vedea doar în filmele istorice scumpe. Cel puțin doi prim-miniștri au cinat în acest salon, cu o masă lungă din lemn de stejar și cu pereții lambrisați asortat. Însă camera, casa și proprietarul acestora, lordul Cardwell, erau sortiți pieirii.

Lampeth își alege o țigară din cutia oferită de majordom și-i permise servitorului să i-o aprindă. O sorbitură din coniacul remarcabil de bun și vechi completă starea de bună dispoziție. Mâncarea fusese delicioasă, soțiile celor doi bărbați se retrăseseră conform vechii tradiții, iar acum urmau discuțiile.

Majordomul aprinse țigara lui Cardwell și părăsi încăperea. Cei doi bărbați traseră mulțumiți câteva fumuri de țigară. Erau prieteni de prea multă vreme pentru ca această lungă tăcere să-i stânjenească în vreun fel. În cele din urmă, Cardwell începu discuția.

— Cum merge businessul cu obiecte de artă? întrebă el.

Lampeth îi aruncă un zâmbet de satisfacție.

— Înflorește, la fel cum se întâmplă de câțiva ani, răspunse el.

— Niciodată n-am înțeles latura economică în artă, îi replică Cardwell. Care este motivul pentru care merge atât de bine?

— E complexă, după cum te așteptai, spuse Lampeth. Presupun că totul a început înainte de cel de-al Doilea Război Mondial, când americanii au devenit conștienți de existența artei. E vorba de sistemul cerere-ofertă: prețurile vechilor maestri au explodat dintr-odată.

— Nu au existat destul de mulți vechi maestri, în consecință oamenii și-au îndreptat privirea spre moderniști.

Cardwell îl întrerupse:

— Iar aici ai intervenit tu.

Lampeth aprobă și sorbi recunoscător din coniac.

— Când mi-am deschis prima galerie, imediat după război, trebuia să te zbați, nu glumă, să vinzi tablouri pictate după 1900. Însă am insistat. Au fost apreciate de puțini oameni, prețurile au crescut treptat, iar investitorii au intrat în scenă. Acesta a fost momentul în care au început să fie la mare preț impresionistii.

— Atunci s-au îngrămădit toți, spuse Cardwell.

— Mai puțini decât ți-ar veni să crezi, spuse Lampeth.

Își slăbi nodul cravatei de sub bărbia dublă.

— E ca și cum ai cumpăra acțiuni sau ai paria pe cai de curse. Să pariezi pe ceea ce ți se pare sigur, ca apoi să afli că toți ceilalți s-au retras și că, în consecință, șansele tale sunt minime. Dacă vrei acțiuni la suprapreț, câștigul tău la vânzarea lor este slab.

— Așadar, în ce privește tablourile, cumperi un Velásquez și ești asigurat că va câștiga. Însă

costul este atât de mare, încât va trebui să aștepti câțiva ani pentru ca profitul tău să fie de cincizeci la sută. Singurii oameni care au făcut avere sunt cei care au cumpărat tablourile care le-au plăcut, și, mai târziu, când s-a făcut valorificarea colecțiilor, au aflat că avuseseră gust. Oameni ca tine.

Cardwell dădu din cap aprobator și puținele-i fire de păr fluturară, antrenate de ușorul curent de aer provocat de mișcarea capului. Se prinse ușor de vârful nasului lung.

— Acum cât crezi că valorează colecția mea?

— Dumnezeuule.

Lampeth se încruntă, unindu-și sprâncenele negre la baza nasului.

— Depinde de modul în care a fost vândută. Pe de altă parte, o evaluare precisă ar lua o săptămână și unui expert.

— Mă mulțumesc și cu una mai puțin exactă. Tu cunoști tablourile – tu le-ai cumpărat pe cele mai multe în locul meu.

— Da.

Lampeth revăzu în minte toate cele douăzeci ori treizeci de tablouri din casă și le aplică o evaluare dură. Închise ochii și adună sumele.

— Trebuie să fie vorba de un milion de dolari, spuse el în cele din urmă.

Cardwell dădu iar din cap aprobator.

— Cam la suma asta mă gândeam și eu, spuse el. Charlie, am nevoie de un milion de dolari.

— Dumnezeuule mare! spuse Lampeth, poziționându-se drept în scaun. Sper că nu te gândești să-ți vinzi colecția.

— Cred că s-a ajuns la acest lucru, spuse Cardwell trist. Speram s-o pot dona poporului, însă situația afacerilor e pe primul loc. Compania este înglodată în datorii, și, dacă nu mărim capitalul în douăsprezece luni, va da faliment. Tu știi că ani de zile am vândut bucăți din moșie doar pentru a mă menține pe linia de plutire.

Ridică paharul de coniac și bău.

— M-au ajuns tinerii din urmă, continuă el. Reorganizează lumea financiară. Metodele noastre sunt învechite. Mă voi retrage imediat ce compania va fi destul de puternică să meargă înainte. Voi lăsa un tânăr la cârma ei.

Nota de oboseală și disperare din vocea prietenului lui îl înfurie pe Lampeth.

— Tinerii ăștia, spuse el disprețuitor. Vor da și ei socoteală în cele din urmă.

Cardwell râse ușor.

— Ei, ei, Charlie. Tatăl meu a fost scandalizat când mi-am anunțat intenția de a pleca la oraș. Îmi amintesc cum îmi spunea: „Dar vei moșteni titlul!”, ca și cum acest lucru ar fi exclus atingerea banilor. Iar tu - ce a spus tatăl tău când ai deschis galeria de artă?

Lampeth îl aprobă cu un zâmbet șovăielnic.

— Credea că este o slujbă de pământău sau de fiu de soldat.

— Vezi, așadar, că lumea aparține tinerilor. Vinde-mi tablourile, Charlie.

— Colecția va trebui împrăștiată, pentru a obține cel mai bun preț.

— Tu ești expertul. N-are rost să devin sentimental.

— Totuși câteva ar trebui păstrate împreună, pentru a face o expoziție. Să vedem: un Renoir, doi Degas, câteva Pissarro, trei Modigliani... Va trebui să mă gândesc la asta. Cezanne va trebui vândut la licitație, bineînțeles.

Cardwell se ridică; era un bărbat destul de înalt: câțiva centimetri peste 1,83 m.

— Hai să nu zăbovim asupra acestei probleme. Ne alăturăm doamnelor?

Galeria Belgrave dădea impresia unui muzeu de provincie superior. Liniștea bruscă fu aproape tangibilă la intrarea lui Lampeth, care călca silențios cu pantofii negri pe covorul întins, de un măsliniu-verzui. La ora zece, galeria abia dacă se deschisese, așa că încă nu aveau clienți. Cu toate astea, cei trei asistenți, îmbrăcați în negru, se plimbau atenți pe lângă recepție.

Lampeth le făcu semn și trecu prin galerie, ochiul său de expert scrutând picturile etalate pe simeze. Cineva agățase pe perete un tablou modern, abstract, care însă nu se potrivea lângă cel naiv; își propuse să-l mute de acolo. Prețurile nu erau afișate: o politică a firmei. Oamenii aveau impresia că orice discuție în ce privește banii va fi întâmpinată cu o încruntare a unuia dintre asistenții elegant îmbrăcați. Pentru a-și păstra mândria, clienții își spuneau, la rândul lor, că făceau parte din această lume, în care banii sunt un simplu detaliu, la fel de insignifiant precum data de pe un cec. Așadar cheltuiau mai mult. Charles Lampeth era în primul rând om de afaceri și mai apoi iubitor de artă.

Urcă scările până la primul etaj și își văzu reflecția într-o foaie de sticlă a unei rame. Nodul de la cravată era mic, gulerul era încrețit, iar costumul Savile Row îi venea turnat. Păcat că era supraponderal; cu toate astea, în ciuda vârstei pe care o avea, încă era atrăgător. Își îndreptă umerii din reflex.

Își mai propuse ceva: foaia aceea de sticlă n-ar trebui să reflecte. Sub ea era o notă în cerneală – „cine o va atârna va face o mare greșală”.

Intră în birou, după care își agăță umbrela în cuier. Se opri în fața ferestrei și privi strada Regent în timp ce-și aprinse prima țigară din acea zi. Era atent la trafic și-și făcea o listă, în minte, cu lucrurile pe care trebuia să le facă din acel moment și până la primul gin tonic de la ora cinci.

Se întoarse când partenerul lui, Stephen Willow, intră în birou.

— 'Neața, Willow, spuse el și se așeză la birou.

Willow îi răspunse:

— 'Neața, Lampeth.

Căzuseră de acord să se strige pe numele de familie, deși se cunoșteau de șase sau șapte ani. Lampeth l-a adus pe Willow la extinderea muzeului său: Willow ridicase o mică galerie, grație amicitiei cu câțiva artiști de succes. Lampeth a văzut că Muzeul Belgrave nu ținea pasul cu piața, de aceea Willow se oferise să-l ajute să recâștige terenul pierdut. Parteneriatul funcționase foarte bine; cu toate că era o diferență de vârstă de zece-cincisprezece ani între cei doi bărbați, Willow avea aceleași gusturi artistice și

aceeași judecată în domeniul afacerilor cu ale lui Lampeth.

Tânărul așeză un dosar pe masă și refuză țigara oferită.

— Trebuie să discutăm despre Peter Usher, spuse el.

— Ah, da. E ceva în neregulă acolo, dar nu știu ce.

— L-am angajat atunci când Galeria Șaizeci și nouă a dat faliment, începu Willow. Timp de un an s-a descurcat destul de bine - vindea pânza cu o mie. De când e la noi, a vândut doar vreo două.

— Cum sunt prețurile?

— Sunt la același nivel cu cele ale Galeriei Șaizeci și nouă.

— Cred că au făcut afaceri necurate pe-acolo, spuse Lampeth.

— Și eu cred la fel. Un număr suspect de mare de pânze reapăreau imediat după ce fuseseră vândute.

Lampeth îl aprobă. Acesta era unul dintre cele mai crude secrete ale comercianților de tablouri - își cumpărau propriile tablouri pentru a ridica interesul cumpărătorilor pentru un pictor tânăr.

Lampeth continuă:

— Și apoi, știi și tu, galeria noastră nu este cea mai potrivită pentru Usher.

Văzu reacția de uimire de pe chipul partenerului său și adăugă:

— N-am niciun comentariu, Willow - la acea vreme l-am considerat o adevărată descoperire. Este însă prea avangardist și probabil că nu i-a

făcut foarte bine la imagine să se asocieze cu o galerie atât de respectabilă ca a noastră. Oricum, toate acestea țin de trecut. Încă mai cred despre el că este un pictor remarcabil și că merită toate eforturile făcute.

Willow se răzgândi și luă o țigară din cutia deschisă aflată pe biroul lui Lampeth.

— Da, la asta mă gândeam și eu. Mi-a spus că are destule lucrări noi pentru o nouă expoziție.

— Foarte bine. O vom ține în salonul nou, nu?

Galeria era mult prea mare pentru a găzdui lucrările unui singur artist, așa că expozițiile unui singur pictor erau ținute în galerii mai mici sau într-una dintre clădirile de pe Regent Street.

— Excelent.

Lampeth continuă pe un ton meditativ:

— Mă întreb dacă nu cumva i-am face o favoare lăsându-l să-și expună lucrările în altă parte.

— Poate, dar cei din exterior nu ar fi de aceeași părere.

— Ai dreptate.

— Să-i spun că vom continua colaborarea?

— Nu, nu încă. S-ar putea să intervină ceva și mai important. Aseară am fost invitatul lordului Cardwell. Vrea să-și vândă colecția.

— Dumnezeu mare! E o comandă mare pentru noi.

— Da, și va trebui s-o facem cu mare grijă. Încă mă mai gândesc la asta. Nu programa încă nimic.

Willow se uită spre geam cu coada ochiului – acesta era un semn, gândi Lampeth, că își

răscolește memoria.

— Nu cumva are Cardwell și două-trei pânze Modigliani? Întrebă el în final.

— Ba da.

Nu era o surpriză pentru Lampeth că Willow știa acest lucru: o parte din munca unui negustor de artă adevărată este să știe exact unde se află sute de picturi, cui aparțin și cât valorează.

— Interesant, continuă Willow. M-a căutat Bonn ieri, chiar după ce-ai plecat. O colecție de schițe Modigliani a fost scoasă pe piață.

— Ce fel de schițe?

— Sunt făcute în pensulă, pentru sculpturi. Nu sunt încă pe piața deschisă, desigur. Putem să le avem dacă dorim.

— Bine. Le vom cumpăra - cred că în curând va crește valoarea la Modigliani. A fost ignorat pentru o vreme, știi tu, pentru că nu se încadrează într-o anumită categorie.

Willow se ridică.

— Voi lua legătura cu omul meu și voi încerca să le cumpăr. Iar dacă intervine Usher, am să discut cu el.

— Da. Încearcă să fii blând cu el.

Willow ieși, iar Lampeth trase spre el tava cu corespondența de dimineață. Luă un plic, cu deschizătura spre el - apoi ochii îi căzură pe o felicitare. Lăsă plicul din mână și luă felicitarea. Se uită la fotografie și ghici că trebuie să fie imaginea unei străzi din Paris. Apoi o întoarse și citi mesajul.

Zâmbi amuzat de conținutul mesajului și de ploaia de semne de exclamare pe care le conținea.

Apoi se lăsă pe spate și căzu pe gânduri. Nepoata lui dădea impresia unei tinere țicnite; cu toate astea, avea o minte foarte ascuțită și o siguranță ieșită din comun. Întotdeauna credea ce spunea, chiar dacă părea o fetișcană din anii '20.

Lampeth lăsă restul corespondenței pe tavă, își puse felicitarea în buzunarul din interior al sacoului, își luă umbrela și ieși din birou.

Tot ce ținea de asociație era discret – chiar și intrarea. Era foarte ingenios proiectată, astfel încât, atunci când un taxi oprea în parcare din față, vizitatorul nu putea fi văzut ieșind din mașină, plătindu-și taxa și intrând pe ușa din spate a porticului.

Personalul, educat ca la carte, se comporta asemenea celor din galerie – deși aveau motive diferite. Forțați să spună ceva despre afacerile agenției, aceștia ar spune că fac o anchetă în favoarea clienților. Așa cum asistenții de la Belgrave nu vor pronunța niciodată cuvântul „bani”, tot astfel agențiile nu vor spune niciodată nimic despre detectivi.

Într-adevăr, Lampeth nu văzuse niciodată picior de detectiv pe acolo. Detectivii de la Lipsey nu dezvăluiau niciodată numele clienților pentru simplul motiv că, de cele mai multe ori, nu-l știau. Discreția conta mai mult decât succesul cu care se încheia misiunea.

Lampeth fu recunoscut, deși mai fusese acolo doar de două sau trei ori. I se luă umbrela și fu condus în biroul domnului Lipsey: un bărbat subțirel, care dădea impresia unui procuror

implicat într-o anchetă în desfășurare.

Îi strânse mâna lui Lampeth și-i arătă un scaun. Biroul lui semăna mai degrabă cu cel al unui avocat: cu o masă de birou din lemn închis la culoare, cu sertare în loc de scrin, și cu un seif în perete. Masa de birou era plină, însă totul era în ordine: creioane așezate în șir, hârtii puse cu grijă în teancuri și un calculator electronic de buzunar.

Calculatorul îi aminti lui Lampeth că cele mai multe cazuri ale agenției erau legate de fraude; iată de ce agenția se afla în oraș. Dar se ocupa și de găsirea unor persoane. Iar în cazul lui Lampeth, de găsirea unor tablouri. Taxa era destul de mare, ceea ce-i dădea lui Lampeth un anumit grad de siguranță.

— Un pahar de vin? se oferi Lipsey.

— Mulțumesc.

Lampeth scoase ilustrata din buzunar, în timp ce bărbatul îi turna vin în pahar. Luă paharul oferit și îi dădu în schimb vederea. Lipsey se așază, puse paharul de vin pe masă și studie vederea.

Un minut mai târziu îl întrebă:

— Presupun că dorești să dăm de urma acestei picturi.

— Da.

— Hmm. Ai adresa din Paris a nepoatei tale?

— Nu, dar sora mea - mama ei - trebuie s-o știe. Îți fac eu rost de ea. În orice caz, din câte o cunosc pe Delia, probabil că a părăsit deja Parisul... în căutarea tabloului lui Modigliani. Dacă acesta nu se află cumva chiar în Paris.

— Așadar... nu ne mai rămân decât prietenii

ei. Și tabloul. E posibil ca ea să fi adulmecat mirosul, ca să mă exprim astfel, acestei mari descoperiri undeva în apropiere de cafenea?

— E foarte posibil, spuse Lampeth. Ai intuit bine. E o fată impulsivă.

— Mi-am închipuit asta din... ăăă... cum scrie scrisori. La cât estimezi tu riscul ca asta să se dovedească a fi doar o vânătoare dezlănțuită de fantome?

Lampeth ridică din umeri.

— Întotdeauna există posibilitatea asta când e vorba de căutătorii unor tablouri pierdute. Dar nu te lăsa influențat de stilul Deliei... tocmai a câștigat locul întâi la Istoria Artei și e-o fată de douăzeci și cinci de ani foarte isteată. Dacă ar vrea să lucreze pentru mine, aș angaja-o fie și numai pentru a nu ajunge să lucreze pentru concurenții mei.

— Și șansele?

— Jumătate-jumătate. Nu, mai bine șaptezeci la treizeci. În favoarea ei.

— Bun. Ei, bine, am la dispoziție chiar acum persoana potrivită pentru treaba asta. Îi putem da bătăi imediat.

Lampeth se ridică, ezită și se încruntă, de parcă nu era sigur cum să formuleze ce voia să spună. Lipsey aștepta răbdător.

— Ah... îți dai seama că e important ca fata să nu știe că eu am pornit toată treaba asta.

— Desigur, spuse Lipsey mios. Se înțelege de la sine.

Galeria era plină de oameni care discutau,

ciocneau pahare și aruncau scrum de trabuc pe mochetă. Recepția se organizase pentru a face publică o colecție, redusă, de expresioniști germani pe care Lampeth o achiziționase în Danemarca: îi plăceau tablourile, dar erau o marfă bună. Oamenii erau clienți, artiști, critici și istorici de artă. Unii veniseră, pur și simplu, pentru a fi văzuți la Belgrave, să arate lumii că acesta e mediul în care se învârtesc. Însă aceștia aveau să și cumpere în cele din urmă, ca să demonstreze că nu au venit doar pentru a fi văzuți acolo. Majoritatea criticilor vor scrie despre eveniment, fiindcă nu-și puteau permite să ignore nimic din ceea ce făcea Belgrave. Artiștii veniseră pentru aperitive și pentru vin – mâncare și băutură gratis, de care unii dintre ei aveau nevoie. Poate că singurii care erau sincer interesați de tablouri erau istoricii de artă și câțiva colecționari serioși.

Lampeth suspină și se uită pe furiș la ceasul de mână. Mai trebuia să treacă o oră până să se poată retrage în bună regulă. Soția lui renunțase de mult să participe la recepții artistice. Spunea că sunt plicticoase și avea dreptate. Lui Lampeth i-ar fi plăcut să fie acum acasă, cu un pahar de vin roșu într-o mână și cu o carte în cealaltă; să stea în fotoliul lui preferat – acela vechi din piele, umplut cu păr rezistent de cal, cu o urmă de arsură pe unul dintre brațe, acolo unde-și așeza întotdeauna pipa –, soția să-i stea în față și Siddons să vină să ațâțe focul pentru ultima dată.

— Visezi la căminul de acasă, Charlie?

Vocea se auzi de lângă el și-i spulberă

reveria.

— Ți-ar plăcea mai mult să stai în fața televizorului și să te uiți la Barlow?

Lampeth se forță să zâmbească. Se uita rar la televizor și detesta ca altcineva, în afară de vechii lui prieteni, să-i spună Charlie. Bărbatul căruia îi zâmbea nici măcar nu-i era prieten: era un critic de artă de la un săptămânal, destul de bun când venea vorba de artă, mai ales de sculptură, dar, în rest, o persoană îngrozitor de plicticoasă.

— Salut, Jack, mă bucur c-ai putut să vii, spuse Lampeth. De fapt, sunt puțin cam obosit pentru genul ăsta de petrecere.

— Știu cum te simți, spuse criticul. O zi grea? Cred și eu că nu e de colea să convingi un pictor sărac să lase din preț vreo două sute.

Lampeth mai forță un zâmbet, dar nu catadicsi să răspundă acestei insulte joviale. Era un săptămânal de stânga, își aminti el, și simțea că nu trebuie să fie de acord cu cineva care chiar reușea să scoată bani din cultură.

Îl văzu pe Willow croindu-și cu greu drum prin mulțime spre el și-l încercă un sentiment de recunoștință față de partenerul său mai tânăr. Jurnalistul păru să înțeleagă asta și se retrase.

— Mulțumesc că m-ai salvat, îi spuse Lampeth lui Willow pe un ton scăzut.

— Nicio problemă, Lampeth. De fapt, am venit să-ți spun că Peter Usher e aici. Vrei să te ocupi personal de el?

— Da. Ascultă, m-am hotărât să deschid o expoziție Modigliani. Avem cele trei tablouri ale lordului Cardwell, avem schițele și azi-dimineață

s-a ivit o altă posibilitate. Astea ajung pentru un nucleu dur. Vrei să te informezi cine ce are?

— Desigur. Asta înseamnă că i s-a înfundat lui Usher.

— Mă tem că da. Nu va mai fi loc pentru ceva de genul ăsta luni la rând. Îl anunț eu. N-o să-i placă, dar n-o să-l facă să sufere chiar așa de mult. Orice am face noi, pe termen lung, talentul lui își va spune cuvântul.

Willow dădu din cap și se îndepărtă, iar Lampeth porni în căutarea lui Usher. Îl găsi la celălalt capăt al galeriei, șezând în fața câtorva dintre tablourile cele noi. Era însoțit de o femeie și-și umpluseră o tavă cu mâncare de la bufet.

— Pot sta alături de voi? întrebă Lampeth.

— Desigur. Sandviciurile sunt delicioase, spuse Usher. N-am mai mâncat caviar de câteva zile bune.

Lampeth trată cu un zâmbet sarcasmul lui Usher și se servi cu un pătrățel de pâine albă. Femeia spuse:

— Peter încearcă să joace rolul tânărului furios, dar e prea bătrân.

— N-ai cunoscut-o pe limbuta mea soție, nu-i așa? spuse Usher.

Lampeth negă cu o mișcare a capului.

— Încântat, spuse el. Suntem obișnuiți cu Peter, doamnă Usher. Îi tolerăm simțul umorului fiindcă ne place foarte mult cum pictează.

Usher acceptă fără să protesteze dojana, iar Lampeth știu că formulase ideea exact așa cum trebuia: drapată în maniere alese și mustind de linguşeli.

Usher înghiți încă un sandwich udat de vin și spuse:

— Atunci, când o să organizezi expoziția mea personală?

— Ei, chiar despre asta voiam să-ți vorbesc, încep Lampeth. Mă tem că va trebui s-o amânăm. Vezi tu...

Usher îl întrerupse, chipul înroșindu-i-se sub părul lung și barba à la Isus.

— Nu apela la scuze false - ai găsit ceva mai bun cu care să umpli golul. Cine e?

Lampeth suspină. Voise să evite asta.

— Organizăm o expoziție Modigliani. Dar nu ăsta-i singurul...

— Cât de mult? vru să știe Usher, ridicând vocea.

Soția sa puse pe brațul lui o mână domolitoare.

— Cât de mult ți-ai propus să-mi amâni expoziția?

Lampeth își simțea spatele sfredelit de privirile mulțimii din jur care urmărea acum scena. Zâmbi și-și înclină conspirativ capul, ca să-l facă pe Usher să vorbească mai încet.

— Nu știu precis, murmură el. Avem un program foarte încărcat. Sper că pe la începutul anului viitor...

— Anul viitor! strigă Usher. Dumnezeu, pe Modigliani îl doare undeva de-o expoziție, dar eu trebuie să trăiesc! Familia mea trebuie să aibă cu ce se hrăni!

— Te rog, Peter...

— Nu! N-o să tac!

Liniștea se lăsase acum în toată galeria, iar Lampeth, disperat, își dădu seama că toată lumea urmărea cearta lor. Usher țipă:

— Nu mă-ndoiesc c-o să scoți mai mulți bani din Modigliani, fiindcă el e mort. N-o să faci niciun bine rasei umane, dar o să dai lovitura. Sunt prea mulți profitori grași ca tine care fac regulile, Lampeth.

Îți dai seama ce prețuri scoteam eu înainte să intru în galeria asta nenorocită? Îmi achitam toată ipoteca pe casă dintr-o expoziție. Tot ce-a făcut Belgrave pentru mine a fost să-mi scadă prețurile și să-mi ascundă tablourile, ca să nu le cumpere nimeni. M-am săturat de tine, Lampeth! Îmi dau lucrările în altă parte, așa că bagă-ți în fund împutita asta de galerie!

Lampeth se crispă la auzul limbajului violent. Se înroșise ca un rac fiert, știa asta, dar nu avea ce face.

Usher se întoarce teatral și ieși în trombă. Mulțimea îi făcu loc și el trecu semeț. Soția îl urmă, alergând ca să țină ritmul cu pașii lui mari, evitând privirile celor din jur. Toți se uitau la Lampeth, căutând explicații.

— Vă cer scuze pentru... asta, spuse el. Oameni buni, vă rog să continuați să vă simțiți bine și să dați uitării acest incident.

Schiță un ultim zâmbet forțat.

— O să mai beau un pahar de vin și sper că veți face la fel ca mine.

Discuțiile începură să se audă din locuri disparate și se împrăștiară treptat, până când umplură încăperea cu un zumzet continuu, iar

criza se încheie. Fusese o mare greșeală să-i dea lui Usher vestea chiar aici, în galerie, la recepție: asta era sigur. Lampeth luase hotărârea la capătul unei zile lungi și solicitante. Altă dată se va duce devreme acasă sau va începe să lucreze târziu, decise el. Era prea bătrân ca să se mai forțeze.

Găsi un pahar de vin și-l bău repede. Efectul fu imediat, căci genunchii nu-i mai tremurau și el încetă să mai asude. Dumnezeu, ce stânjenitor. Artrita asta blestemată.

CAPITOLUL 3

Peter Usher își sprijini bicicleta de vitrina din plexiglas a galeriei Dixon & Dixon de pe Bond Street. Își scoase clemele de la manșetele pantalonilor, pe care și le puna când mergea cu bicicleta, și își scutură picioarele ca să îndrepte cutele stofei. Își verifică aspectul în oglindă: costumul lui ieftin, cu dungi ca de cretă, părea puțin cam șifonat, însă cămașa albă, cravata cu nod gros și vesta îi dădeau o notă de eleganță. Transpira sub aceste haine, căci drumul de la Clapham fusese lung și afară era foarte cald, iar cu metroul nu-și permitea să meargă la banii lui.

Își călcă pe mândrie, hotărât, din nou, să fie curtenitor, umil și bine temperat, și intră în galerie.

O fată drăguță, cu ochelari și fustă mini, îl abordă în holul de primire. Probabil, câștigă mai mult decât mine pe săptămână, își spuse Peter rânjind – apoi își aduse aminte de hotărârea luată și izgoni gândul.

Fata zâmbi amabil.

— Cu ce vă pot ajuta, domnule?

— Aș vrea să-l văd pe domnul Dixon, dacă se poate. Mă numesc Peter Usher.

— Vreți să luați loc până mă interesez dacă domnul Dixon e aici?

— Mulțumesc.

Peter luă loc pe un scaun din mușama verde și o urmări pe fată cum se așază la birou și ridică receptorul. Pe sub tăblia mesei, printre cele două dulăpioare cu sertare, putea vedea genunchii fetei. Își schimbă poziția pe scaun, picioarele i se depărtară și el se uită la coapsele ei mătăsoase. Se întrebă dacă... Nu fi prost, își spuse. Fata s-ar aștepta la cocteiluri scumpe, la cele mai bune locuri la teatru, la Steak Diane și vin roșu. El îi putea oferi un film de doi pence la Roundhouse, apoi înapoi acasă la ea, cu o sticlă de doi litri de Sainsbury's Yugoslav Riesling. Niciodată nu va reuși să ajungă dincolo de genunchii aceia.

— Ați vrea să intrați în birou? spuse fata.

— Cunosc drumul, spuse Usher, ridicându-se.

Intră pe o ușă și străbătu un coridor mochetat spre o altă ușă. Dincolo de ea se afla o altă secretară. Secretarele astea nenorocite, își spuse el: niciuna dintre ele n-ar exista dacă n-ar fi artiștii. Asta era mai în vârstă, la fel de apetisantă și chiar și mai de neatins. Spuse:

— Domnul Dixon e îngrozitor de ocupat în dimineata aceasta. Luați loc câteva clipe, vă anunț când este liber.

Peter se așeză din nou și încercă să nu se holbeze la femeie. Se uită la tablourile de pe pereți: peisaje în acuarelă nu cine știe cât de valoroase, genul de artă care te plictisește. Pe sub

sveterul larg și subțire, secretara avea sâni mari, îmbrăcați într-un sutien conic. Cum ar fi dacă s-ar ridica în picioare și și-ar scoate, încet, sveterul peste cap... Oh, Doamne, termină, creierule. Într-o bună zi o să picteze câteva din fanteziile astea ca să scape de ele. Desigur, nimeni n-o să le cumpere. Peter nici măcar nu-și va dori să le păstreze. Însă e posibil să-l ajute la ceva.

Se uită la ceasul de la mână: Dixon nu se grăbea deloc. Aș putea face desene pornografice pentru reviste deochete - aș scoate în felul ăsta și niște bani. Însă ar însemna să mă prostituez, să-mi bat joc de darul pe care l-au primit mâinile astea, își spuse.

Secretara ridică receptorul telefonului care bâzâi slab.

— Mulțumesc, domnule, spuse ea și-l așeză în furcă.

Se ridică și ocoli biroul.

— Puteți intra, îi spuse lui Usher.

Îi deschise ușa.

Când intră Peter, Dixon se ridică din fotoliu. Era un bărbat înalt, uscățiv, cu ochelari cu lentile mici, având aerul unui medic generalist. Dădu mâna cu el, fără să zâmbească, și-l întrebă pe un ton aspru dacă vrea să ia loc.

Își sprijini coatele pe biroul său antic și spuse:

— Ei, bine, ce pot face pentru dumneata?

Peter își repetase discursul tot drumul pe bicicletă. Nu se îndoia că Dixon îl va primi, dar trebuia totuși să aibă grijă să nu-l ofenseze pe individ. Spuse:

— Nu m-a mulțumit felul în care cei de la Belgrave s-au ocupat de mine în ultima vreme. Mă întrebam dacă n-ați vrea să-mi expuneți lucrările.

Dixon ridică din sprâncene.

— E o mișcare puțin cam bruscă, nu-i așa?

— Poate că este, dar, cum vă spuneam, o coceam de-o bună bucată de vreme.

— De acord. Să vedem ce ați realizat recent?

Peter se întrebă scurt dacă Dixon auzise de întâmplarea de ieri-seară. Dacă era așa, nu spusese nimic despre ea. Peter zise:

— „Linie maro” s-a dat cu șase sute de lire, cu puțin timp în urmă, iar „Două cutii” s-a vândut cu cinci sute cincizeci.

Suna bine, dar, de fapt, astea erau singurele tablouri care se vânduseră în ultimele optsprezece luni.

— Bine, spusese Dixon. Și-acum care a fost problema cu Belgrave?

— Nu sunt sigur, replică Peter cu sinceritate. Eu sunt pictor, nu comerciant. Dar mi se pare că nu-mi pun lucrările deloc în circulație.

— Hmm.

Dixon părea să fi căzut pe gânduri: faci pe dificilul, își spusese Peter. Într-un târziu spusese:

— Ei, bine, domnule Usher, nu cred că vă putem găsi locul în schema noastră. Păcat.

Peter se uită țintă la el, uluit.

— Ce vreți să spuneți cu locul în schemă? Acum doi ani toate galeriile din Londra mă voiau. (Își dădu la o parte părul din fața ochilor.) Dumnezeu! Nu mă puteți refuza!

Dixon părea agitat, de parcă s-ar fi temut de

furia tânărului pictor.

— Opinia mea este că ați fost supraapreciat de-o vreme încoace, spuse el tăios. Cred că ați fi la fel de nemulțumit de noi cum ați fost de Belgrave, fiindcă problema de fond nu este galeria, ci operele dumneavoastră. Cu vremea, valoarea lor va crește iarăși, dar, în prezent, puține dintre pânzele dumneavoastră merită să primească mai mult de trei sute douăzeci și cinci de lire. Îmi pare rău, dar asta e părerea mea.

Usher deveni agitat, aproape rugător.

— Ascultați, dacă-mi refuzați cererea, s-ar putea să fiu nevoit să încep să vopsesc case. Nu vă dați seama... trebuie să mă reprezinte o galerie!

— O să supraviețuiți, domnule Usher. De fapt, o să vă descurcați foarte bine. Peste zece ani o să fiți cel mai bun pictor al Angliei.

— Atunci de ce nu mă primiți?

Dixon suspină neliniștit. Discuția i se părea extrem de neplăcută.

— Nu suntem, pentru moment, genul dumneavoastră de galerie. După cum știți, noi ne ocupăm în principal de picturi și sculpturi de la finele secolului al XIX-lea. Avem sub contract doar doi artiști în viață și amândoi sunt de-o valoare unanim recunoscută. Mai mult decât atât, stilul nostru nu e și al dumneavoastră.

— Ce dracu' mai înseamnă și asta?

Dixon se ridică în picioare.

— Domnule Usher, v-am refuzat politicos și am încercat să-mi explic poziția cu bun-simț, fără cuvinte dure sau vorbe care nu-și au rostul - o amabilitate, sunt sigur, mai mare decât m-ați

crede capabil. Dar mă forțați să fiu cât pot de sincer. Aseară ați dat naștere unei scene îngrozitor de stânjenitoare la Belgrave. L-ați insultat pe proprietar și i-ați scandalizat oaspeții. Nu-mi doresc o scenă asemănătoare la Dixon's. Și acum vă doresc o zi bună.

Peter se ridică în picioare, cu capul înclinat agresiv înainte. Dădu să vorbească, ezită, apoi se răsuci pe călcâie și plecă.

Merse în pas alert de-a lungul coridorului, trecu prin foaier și ieși în stradă. Urcă pe bicicletă și se lăsă în șaua ei, uitându-se în sus, spre ferestrele de deasupra.

Strigă:

— Dracu' să te ia și pe tine!

Apoi plecă pedalând.

Își descărcă furia asupra pedalelor, lovindu-le violent și prinzând viteză. Ignoră semafoarele, semnele de sens unic și benzile pentru autobuze. La intersecții urcă pe trotuar, împrăștiind pietonii, semănând cu un maniac cu părul și barba fluturând în bătaia vântului, îmbrăcat în costum de om de afaceri.

După o vreme se trezi că pedalează de-a lungul acostamentului de lângă Victoria, cu rezervorul de furie golit. Fusesse o greșeală încă de la început să se ia de mai-marii lumii artistice. Dixon avusese dreptate: stilul lui nu era și al lor. Gândul i se păruse atrăgător la vremea lui: un contract cu una dintre galeriile de viță veche, foarte respectabile, părea să ofere o siguranță permanentă. Era un lucru rău pentru un pictor tânăr. Poate că îi afectase munca.

Ar fi trebuit să rămână la galeriile de cartier, la tinerii rebeli; locuri cum e Șaizeci și nouă, care avuseseră o incredibilă forță revoluționară timp de vreo doi ani înainte să dea faliment.

Subconștientul îl ghida spre King's Road și își dădu brusc seama de ce. Auzise că Julian Black, o cunoștință de departe din zilele petrecute la școala de artă, deschidea o nouă galerie care se va numi Black Gallery. Julian era un mare isteț: iconoclast, disprețuitor față de tradiția artistică mondială, foarte pasionat de pictură, chiar dacă el însuși era un pictor ratat.

Peter frână și se opri în fața vitrinei unui magazin. Geamul era murdar de var și pe trotuarul din față se afla un morman de scânduri. Un pictor de firme cățărat pe-o scară desena numele magazinului. Deocamdată scrisese: „The Black Ga.”

Peter rezemă bicicleta de zid. Julian era numai bun, decise el. Probabil că era în căutare de pictori și avea să fie încântat să atragă pe cineva atât de cunoscut ca Peter Usher.

Ușa nu era încuiată și Peter călcă pe prelata mânjită cu vopsea. Pereții vastei încăperi fuseseră vopșiți în alb și un electrician monta în tavan spoturile luminoase. În celălalt capăt, un bărbat întindea mocheta pe pardoseala din ciment.

Peter îl văzu imediat pe Julian. Stătea chiar la intrare, vorbind cu o femeie al cărei chip îi era vag familiar. Bărbatul purta un costum negru din catifea și cravată. Avea părul lung, atent tuns până la lobii urechilor, ca un elev dintr-o școală publică.

Se întoarse chiar când intra Peter. Pe chip i se

citea o expresie politicoasă de bun venit, de parcă era pe cale să spună: „Vă pot ajuta cu ceva?”. Expresia aceasta se schimbă într-una de recunoaștere și spuse:

— Dumnezeule, Peter Usher! Asta da, surpriză. Bun venit la Black Gallery!

Își strânseseră mâinile. Peter spuse:

— Arăți înfloritor.

— E chiar necesar să par astfel. Dar tu te descurci bine – Dumnezeule, o casă numai a ta, o soție și un copil – îți dai seama c-ai putea să mori de foame într-un șant?

Spunând asta, râse.

Peter se uită întrebător spre femeie.

— Ah, scuze, spuse Julian. Ți-o prezint pe Samantha. Ai auzit de ea.

— Bună! spuse femeia.

— Desigur! exclamă Peter. Actrița! Încântat.

Îi strânse mâna. Lui Julian îi spuse:

— Uite, mă întrebam dacă ai o clipă la dispoziție să discutăm despre afaceri.

Julian păru încurcat și puțin circumspect.

— Sigur, spuse.

— Trebuie să plec, spuse Samantha. Ne vedem curând.

Julian îi ținu ușa să iasă, apoi se întoarse și se așază pe-o cutie.

— Bine, bătrâne, spune.

— Am plecat de la Belgrave, spuse Peter. Caut un loc nou unde să-mi atârn mângălelile. Cred că s-ar putea să fie asta. Ții minte cât de bine am lucrat împreună la organizarea Balului Zdrențelor? Cred că am putea face din nou echipă

bună.

Julian se încruntă și se uită spre fereastră.

— N-ai prea avut vânzări în ultima vreme, Peter.

Peter își întinse mâinile.

— Oh, haide, Julian, nu mă poți refuza! Ai da o mare lovitură cu mine.

Julian își așează mâinile pe umerii lui Peter.

— Dă-mi voie să-ți explic ceva, bătrânul meu coleg. Am avut la dispoziție douăzeci de mii de lire ca să pun pe roate galeria asta. Știi cât am cheltuit până acum? Un milion nouă sute. Știi câte tablouri am cumpărat cu banii ăștia? Niciunul.

— Pe ce s-au dus toți?

— Chirie în avans, mobilier, decorațiuni, personal, garanții pentru una, pentru alta, publicitate. Asta-i o afacere în care se intră greu, Peter. Acum, dacă aș vrea să te iau în barcă, ar trebui să-ți ofer un spațiu decent - nu doar pentru că suntem prieteni, ci și pentru că altfel s-ar răspândi vorba că nu te expun cum trebuie, iar asta ar dăuna reputației mele - știi și tu ce cerc vicios e ăsta.

— Știu.

— Dar lucrările tale nu se vând. Peter, nu-mi permit să folosesc prețiosul spațiu de expunere cu lucrări pe care nu le pot vinde. În primele șase luni ale acestui an patru galerii din Londra au dat faliment. Le-aș putea călca și eu pe urme foarte ușor.

Peter încuviință din cap. Nu simțea deloc mânie. Julian nu era unul dintre paraziții ăia grași ai lumii artistice - era și el la fundul sacului,

împreună cu artiștii.

Nu mai rămânea nimic altceva de spus. Peter merse încet spre ușă. Deschizând-o, Julian strigă:

— Îmi pare rău.

Peter încuviință iarăși din cap și ieși.

La șapte și jumătate ședea pe un scaun în sala de clasă, în vreme ce elevii soseau. Nu știuse atunci când acceptase să predea cursuri de artă la politehnica din localitate cât de recunoscător va deveni într-o zi pentru cele 20 de lire pe săptămână pe care acestea i le aduceau. Era plictisitor să predai și niciodată nu se găsea mai mult de un singur tânăr în fiecare clasă care să posede măcar o fărâmbă de talent; dar banii erau tocmai câți îi trebuiau ca să achite ipoteca și să cumpere de-ale gurii.

Ședea în tăcere, în vreme ce elevii se așezau la șevalete, așteptând ca el să le dea startul ori să înceapă să predea. Băuse vreo două pahare înainte de a ajunge la școală: cheltuirea câtorva șilingi părea un nimic în comparație cu dezastrul care pusese stăpânire pe cariera lui.

Era un profesor de succes, știa asta: elevilor le plăcea entuziasmul lui evident și evaluările sincere, uneori, crude, pe care le făcea lucrărilor lor. Și le putea îmbunătăți tehnica, chiar și celor fără pic de talent; știa să le arate șmecherii, să le indice greșelile de tehnică și avea un fel aparte de a-i face să le țină minte.

Jumătate dintre ei, nesăbuiții, voiau să urmeze cursuri de calificare în bele-arte. Cineva trebuia să le spună că își irosesc timpul - că

trebuie să facă din pictură un hobby și să se bucure de asta întreaga lor viață, în vreme ce vor munci ca funcționari bancari sau programatori de calculatoare.

La naiba, cineva trebuie să le spună.

Veniseră cu toții. Peter se ridică în picioare.

— Astă-seară vom discuta despre lumea artei, spuse el. Știți că unii dintre voi speră să devină o parte a acestei lumi nu peste mult timp.

Unul sau doi dădură din cap aprobator.

— Ei, bine, pentru cei care vor asta, am cel mai bun sfat pe care vi-l poate da cineva. Dați-o uitării.

Haideți să vă spun cum stau lucrurile. Cu vreo două luni în urmă, s-au vândut opt tablouri în Londra pentru o sumă totală de patru sute de mii de lire sterline. Doi dintre pictorii acelor tablouri au murit în sărăcie. Știți cum merg lucrurile? Când artistul e în viață, se dedică în întregime artei, vărsându-și pe pânză tot sângele din vene. (Peter își înclină capul.) Melodramatic, nu-i așa? Dar e adevărat. Vedeți voi, nu-i pasă de nimic altceva decât de pictură. Dar grașii, bogătașii, femeile din înalta societate, comercianții și colecționarii care caută investiții și reduceri de taxe – lor nu le plac lucrările lui. Ei vor ceva sigur și cunoscut și, pe lângă asta, ei nu știu – câtuși de puțin – cu ce se mănâncă arta. Așa că nu cumpără, iar pictorul moare de tânăr. Apoi, după câțiva ani, unul sau doi oameni mai inteligenți încep să priceapă unde voia el să bată și-i cumpără tablourile – de la prietenii cărora el le-a dat, din magazinele de mărunișuri, din galeriile de artă

jegoase din Bournemouth și Watford. Prețurile cresc și comercianții încep să cumpere tablourile. Dintr-odată, artistul devine: a) în vogă și b) o investiție profitabilă. Tablourile lui ajung la prețuri astronomice – cincizeci de mii, două sute de mii, cât vreți voi. Cine adună banii? Comercianții, investitorii mai vicleni, cei care au dat dovadă de suficient bun-gust să cumpere tablourile înainte să ajungă în vogă. Și vânzătorii la licitații, și personalul lor, și sălile pentru licitații, și secretarele. Toată lumea, cu excepția artistului – fiindcă el e mort. Între timp, artiștii tineri de astăzi se zbat să-și păstreze trupul și sufletul la un loc. În viitor, tablourile lor se vor vinde pe cifre astronomice – dar asta nu-i ajută cu nimic acum.

Poate credeți că Guvernul ia o parte din aceste tranzacții de artă la nivel înalt și folosește banii ca să construiască studiouri cu chirie mică. Ei, bine, nu. Artistul e perdantul – întotdeauna.

Dați-mi voie să vă povestesc despre mine. Am fost într-o anumită măsură o excepție – lucrările mele au început să se vândă bine încă din timpul vieții mele. Am contractat o ipotecă și am devenit tată datorită acestui lucru. Am fost pictorul Angliei aflat în plină ascensiune. Însă lucrurile s-au înrăutățit. Am fost „supraevaluat”, spun ei. Am fost depășit de modă. Manierele mele nu prea se mai potrivesc cu societatea cea politicoasă. Brusc, sunt disperat de sărac. Am ajuns la fundul sacului. Oh, încă mai am un talent incredibil, spun ei. Peste zece ani voi ajunge în vârf. Dar, între timp, pot muri de foame, sau pot săpa șanțuri, sau pot jefui bănci. Lor nu le pasă, vedeți voi...

Făcu o pauză și-și dădu seama, pentru prima dată, că vorbea de mult timp și că se lăsase copleșit de propriile cuvinte. Clasa întreagă amuți din cauza furiei și patimii pe care le pusese în neașteptata sa confesiune.

— Vedeți voi, spuse el într-un târziu, ultimul lucru de care le pasă lor este omul care chiar se folosește de darul primit de la Dumnezeu să producă miracolul picturii - artistul.

Apoi se așază pe scaun și se uită la pupitrul din fața lui. Era o masă de școală veche, cu inițiale săpate în lemnărie și pătată de cerneală. Se uită la suprafața ei fibroasă, observând cât se mult seamănă cu o pictură aparținând școlii de op-art.

Elevii păreau să-și fi dat seama că lecția se terminase. Se ridicară, unul câte unul, își adunară lucrurile și plecară. În cinci minute, încăperea se goli și doar Peter rămase, care-și lăsă capul pe pupitru și închise ochii.

Era întuneric atunci când ajunse la căsuța cu acoperiș plat din Clapham. Le fusese greu să obțină o ipotecă pentru ea, chiar așa ieftină cum era, din cauza vechimii ei. Dar până la urmă reușiseră.

Peter se transformase în meșterul casei și făcuse din spațiul de la etaj un studio, dărâmând pereții despărțitori și construind un luminator. Dormeau toți trei în dormitorul de la parter, lăsând sufrageria, bucătăria, baia principală și baia de serviciu într-o extensie din spatele casei.

Intră în bucătărie și o sărută pe Anne.

— M-am descărcat strigând la copii, mi-e

teamă, spuse el.

— Nu contează, zâmbi ea. Mitch cel Nebun a venit să te-nvesească. E în studio. Tocmai făceam niște sandviciuri pentru noi.

Peter urcă scările. Mitch cel Nebun era Arthur Mitchell, care studiasse cu Peter la Slade. Devenise profesor, refuzând să intre în afacerea riscantă, comercială, de-a deveni artist cu normă întreagă. Împărtășea disprețul total al lui Peter față de lumea artistică și pretențiile ei.

Când intră Peter, se uita la o pânză proaspăt terminată.

— Ce părere ai despre ea? întrebă Peter.

— Proastă întrebare, răspunse Mitch. Mă face să debitez o grămadă de trivialități despre mișcare, tușă, imaginea de ansamblu și emoție. Întreabă-mă mai bine dacă aș agăța-o pe un perete la mine acasă.

— L-ai agăța pe un perete la tine acasă?

— Nu. N-ar cadra cu costumul meu din trei piese.

Peter râse.

— Ai de gând să deschizi sticla aia de scotch pe care ai adus-o cu tine?

— Sigur. Hai să punem de un priveghi.

— Ți-a povestit Anne?

— Mi-a povestit. Ai simțit pe propria piele tot ce ți-am spus, pentru a te preveni, cu ani în urmă. Totuși nimic nu se compară cu experiența pe care o trăiești tu însuți.

— De acord.

Peter luă două pahare nespălate de pe un raft și Mitch turnă whisky în ele. Puseră un disc cu

Hendrix și ascultară o vreme, în tăcere, focurile de artificii scoase de chitara lui. Anne aduse sandviciurile cu brânză și toți trei se puseră pe băut.

— Partea cea mai proastă, spunea Mitch, miezul, cum ar fi, al rahatului, cum este el...

Peter și Anne râseră de dubla metaforă.

— Continuă, spuse Peter.

— Piesa de rezistență a tărășeniei ăsteia nesuferite e unicitatea unei lucrări. Foarte puține picturi sunt unice într-un sens care să conteze. Dacă nu au ceva foarte înșelător – cum e zâmbetul Giocondei, ca să dau cel mai evident exemplu – pot fi repetate.

— Nu întocmai, punctă Peter.

— Întocmai unde contează. Câțiva milimetri încoace-încolo, o diferență de culoare foarte greu de observat – lucrurile astea nu contează la un tablou care se vinde normal cu cincizeci de mii de lire. Dumnezeule, Manet n-a pictat o copie exactă a unei imagini ideale pe care o avea în minte – n-a făcut decât să pună vopseaua cam pe acolo pe unde credea el că trebuie să fie. A amestecat doar culorile până ce i s-a părut că e bine.

Ia ca exemplu „Madona din grota cu stânci”. Există una la Louvre, una la National Gallery. Toată lumea e de acord că una dintre ele e un fals – dar care? Cea de la Louvre, spun experții de la Londra. Cea de la National Gallery, spun francezii. N-o să știm niciodată – dar cui îi pasă? Nu trebuie decât să te uiți la ele ca să-ți dai seama de măreția lor. Totuși, dacă ar descoperi cineva cu siguranță că una e falsă, nimeni nu s-ar mai duce s-o vadă.

Rahat.

Goli paharul și-și mai turnă whisky. Anne spuse:

— Nu te cred. Ca să copiezi un tablou valoros, îți trebuie tot atâta geniu cât i-a trebuit pictorului pentru a realiza originalul.

— Rahat! explodă Mitch. O să-ți demonstrez. Dă-mi o pânză și-o să-ți pictez un Van Gogh în douăzeci de minute.

— Are dreptate, spuse Peter. Și eu aș putea s-o fac.

— Dar nu la fel de repede ca mine, spuse Mitch.

— Chiar mai repede.

— Sigur că da, spuse Mitch. Se ridică în picioare. Haide să facem o cursă a capodoperei.

Peter sări în sus.

— Gata. Păi... - două coli de hârtie - nu ne permitem să irosim pânza.

Anne râse.

— Sunteți nebuni amândoi.

Mitch prinse pe perete în piuneze cele două coli de hârtie, în vreme ce Peter aduse două palete.

Mitch spuse:

— Zi un pictor, Anne.

— Bine - Van Gogh.

— Dă-ne un nume de tablou.

— Hmm - Groparul.

— Spune-acum: pe locuri, fiți gata, start

— Pe locuri, fiți gata, start.

Cei doi începură să picteze frenetic. Peter schiță un bărbat aplecându-se pe o lopată,

tamponă cu pensula vopsea în chip de iarbă la picioarele lui și începu să-i aplice bărbatului o salopetă. Mitch începu cu o față: fața ridată, obosită a unui țăran bătrân. Anne privi cu uimire cum cele două picturi prind contur.

Amândurora le luă mai mult de douăzeci de minute. Se lăsară absorbiți de muncă și, la un moment dat, Peter se duse în bibliotecă și deschise o carte la o planșă color.

Groparul lui Mitch se muncea, apăsând lopata în pământul dur de la picioarele lui, cu corpul lui voluminos, lipsit de grație, aplecat asupra ei. Petrecu mai multe minute uitându-se la hârtie, adăugând retușuri și uitându-se iarăși.

Peter începu să picteze cu negru ceva mic în partea de jos a paginii. Dintr-odată, Mitch țipă:

— Terminat!

Peter se uită la lucrarea lui Mitch.

— Drăcie, spuse.

Apoi se uită din nou.

— Nu, n-ai terminat - n-ai semnătura. Ha-ha!

— Rahat!

Mitch se aplecă asupra picturii și începu să o semneze. Peter termină s-o semneze pe a lui. Anne râse de cuplul pe care îl formau cei doi.

Făcură amândoi un pas în spate simultan.

— Am câștigat! strigară la unison și izbucniră amândoi în râs.

Anne bătu din palme.

— Ei, bine, spuse ea. Dacă ajungem vreodată muritori de foame, ăsta e un mod bun de a pune o pâine pe masă.

Peter încă mai râdea.

— E o idee bună, strigă el.

El și Mitch se privesc reciproc. Zâmbetele lor se ofilirează încet și comic și își îndreaptă privirile spre picturile de pe perete.

Cu o voce gravă, rece și serioasă, Peter spuse:

— Dumnezeu, asta-i o idee bună.

CAPITOLUL 4

Julian Black era puțin nervos când intră pe ușa redacției ziarului. Se enerva deseori în ultima vreme: din pricina galeriei, a banilor, a lui Sarah și a rudelor sale. Ceea ce însemna că avea una și aceeași problemă.

Holul pavat cu marmură era destul de mare, cu tavan înalt, cu ornamente din alamă lustruită ici și colo și cu pereți acoperiți de fresce. Cine știe de ce se așteptase ca redacția unui ziar să fie mizeră și aglomerată, însă locul acesta semăna cu vestibulul unui bordel de epocă.

Un afișier cu litere aurite aflat lângă un puț de lift cu feronerie îi anunța pe vizitatori ce puteau găsi la fiecare etaj. Clădirea adăpostea un ziar de dimineață și unul de seară, precum și câteva reviste și jurnale.

— Vă pot ajuta cu ceva, domnule?

Julian se întoarce și văzu lângă el un funcționar administrativ în uniformă.

— Poate, spuse el. Aș vrea să-l văd pe domnul Jack Best.

— Vă rog să completați unul dintre formularele noastre.

Încurcat, Julian îl urmă pe bărbat la o masă dintr-o parte a foaierei. I se înmână o foaie de

hârtie verde cu spații goale pentru numele lui, persoana pe care voia s-o vadă și motivul întâlnirii. Filtrele de genul acesta erau, probabil, necesare, își spuse el îngăduitor, în vreme ce completa formularul cu pixul Parker de aur pe care-l purta în buzunar. Probabil că vin o mulțime de scrântiți la redacția unui ziar.

Te făcea să te simți și destul de privilegiat că ți se permite să vorbești cu jurnaliștii, își spuse. Cât așteptă să i se ducă mesajul lui Best, se întrebă dacă făcuse un gest înțelept să vină acolo. Poate că la fel de bine ar fi fost să trimită niște comunicate de presă. Își netezi părul și-și îndreptă cu o mișcare bruscă jacheta.

Fuseseră vremuri când nimic nu-l scotea din sărite. Asta se întâmpla cu mulți ani în urmă. Fusesse un școlar campion la alegarea pe distanță, monitor-șef și conducător al cercului de dezbateri. Se părea că altceva nu știa să facă decât să câștige. Atunci se apucase să studieze arta. Pentru a *n*-a oară identifică sursa problemelor sale în hotărârea aceea nebunească, irațională. De atunci nu făcuse altceva decât să piardă. Singurul premiu pe care-l câștigase fusese Sarah și ea se dovedise a fi o victorie din acelea false. Ea și pixurile ei Parker de aur, își spuse. Își dădu seama că apăsa încordat butonul pixului și-l îndesă înapoi în buzunarul jachetei, cu un suspin de exasperare. Ea și obsesia ei pentru aur, ea și Mercedesul ei, ea și rochiile ei, ea și nesuferitul de taică-său.

Doi pantofi Hush Puppies roși și scâlțiați apărură pe scările din marmură și începură să coboare târșâit. Îi urmă o pereche de pantaloni

maro de cavalerie, fără nicio cută, și o mână pătată de nicotină alunecă pe balustrada din alamă. Bărbatul care își făcu apariția era slab și părea cam nerăbdător. Apropiindu-se de Julian, se uită cu coada ochiului la o bucată de hârtie verde din mână.

— Domnul Black? întrebă el.

Julian întinse mâna.

— Ce mai faceți, domnule Best?

Best duse o mână la față și dădu la o parte o şuviță lungă de păr negru.

— Cu ce vă pot ajuta? spuse el.

Julian se uită în jur. Era clar că nu va fi invitat sus în biroul lui Best și nici măcar să ia loc. Îi dădu drumul cu hotărâre.

— Deschid peste puțină vreme o nouă galerie pe King's Road, spuse el. În mod firesc, în calitate de dumneavoastră de critic de artă la *London Magazine* veți fi invitat la petrecerea de recepție, dar mă întrebam dacă nu putem să purtăm o discuție scurtă cu privire la scopurile galeriei.

Best încuviință din cap, fără tragere de inimă. Julian făcu o pauză să-i ofere omului ocazia să-l invite sus în birou. Best rămase tăcut.

— Ei, bine, continuă Julian, ideea e de a nu mă lega de o anumită școală sau grupare artistică, ci de a pune simezele la dispoziția tuturor soiurilor de mișcări avangardiste - genul acela de lucruri prea extravagante pentru galeriile existente. Artiști tineri cu idei noi, radicale.

Julian observa că Best începea deja să se plictisească.

— Lăsați-mă să vă ofer ceva de băut.

Best se uită la ceasul de la mână.

— Localurile sunt închise, spuse el.

— Păi, hm, ce ziceți de o ceașcă de cafea?

Se uită iarăși la ceas.

— De fapt, cred că cel mai bine e să avem o discuție scurtă chiar atunci când deschideți galeria. Trimiteți-mi invitația și un comunicat de presă despre dumneavoastră și o să vedem apoi dacă ne putem întâlni cândva.

— Oh. Păi, bine, atunci, spuse Julian.

Era consternat.

Best îi strânse mâna.

— Mulțumesc de vizită, spuse el.

— Pentru puțin.

Julian se întoarce și plecă.

Merse de-a lungul străzii înguste spre Fleet Street, întrebându-se cu ce greșise. Era limpede că trebuia să-și reconsidere planul de a chema personal toți criticii de artă din Londra. Le va scrie, poate, și le va trimite un scurt eseu despre conceptul care stă la baza Black Gallery. Vor veni cu toții la recepție – se vor servi băuturi tari gratis și toți vor ști că amicii lor vor fi acolo.

Spera ca ei să vină la recepție. Ce dezastru ar fi dacă nu ar apărea nimeni.

Nu înțelegea cum de putea Best să fie atât de blazat.

Nu se întâmpla să se deschidă o nouă galerie în Londra în fiecare săptămână sau măcar în fiecare lună. Desigur, criticii trebuiau să participe la o mulțime de expoziții și majoritatea lor nu aveau decât foarte puțin timp liber în fiecare

săptămână.

Totuși se presupune că vor da o raită prin galerie. Poate că Best era un caz rău. Cel mai rău, spera el. Rânji, apoi se cutremură de gluma sa inconștientă⁴.

Nimic nu se mai transforma în aur. Merse îndărăt cu gândul la vremea când începuse să-și piardă dibăcia. Adâncit în gânduri, se alătură unei cozi la autobuz și rămase în curbă cu brațele încrucișate.

Urmase facultatea de arte, unde descoperise că toți ceilalți se pricepeau la fel de bine ca el să-și etaleze stilul m'enfichiste, care i se potrivea mănășă în ultimii doi ani petrecuți la școala publică. Toți studenții de la arte știau despre Muddy Waters și Allen Ginsberg, Kierkegaard și amfetamine, Vietnam și secretarul general Mao. Mai rău, toți știau să picteze – dar Julian nu știa.

Dintr-odată, nu avea nici stil și nici talent. Și totuși el a perseverat și chiar și-a luat examenele. Asta i-a ajutat prea puțin. A văzut oameni cu adevărat talentați, precum Peter Usher, mergând mai departe la Slade sau altundeva, în vreme ce el trebuia să-și roadă pingecele căutându-și o slujbă.

Rândul la autobuz se mișcă agitat și Julian ridică privirile și-și văzu autobuzul așteptând în stație. Urcă.

Chiar muncea când a întâlnit-o pe Sarah. Un vechi prieten din școală, care intrase în lumea editorială, îi oferise proiectul de a ilustra un roman pentru copii. Bani primiti ca avans i-au

⁴ Best, numele personajului, înseamnă „cel mai bun”, de unde și antinomia cu calificativul pe care Julian i-l oferă („cel mai rău”) – n. tr.

permis să o ducă de nas pe Sarah că este un artist de succes. Când a descoperit adevărul, era deja prea târziu pentru ea – și pentru tatăl ei.

Faptul că o câștigase pe Sarah îl făcuse pentru o vreme să creadă că își reintrase în mână. Apoi totul se dusesse de râpă. Julian coborî din autobuz, sperând ca ea să nu fie acasă.

Locuința se afla în Fulham, chiar dacă Sarah insista să-i spună cartierului Chelsea. Tatăl ei o cumpăraseră, însă Julian a fost nevoit să admită că babacul alesese bine. Era mică – trei băi, două camere de primire și un birou, dar ultramodernă, numai beton și aluminiu. Julian descuie ușa din față și intră, urcând puținele trepte care duceau spre sufrageria principală.

Trei dintre pereți erau din sticlă. Din păcate, una dintre ferestrele enorme dădea spre strada din față și o alta spre un șir de case, din care se vedeau numai cărămida și pinii. Fereastra din spate însă oferea o priveliște a micuței grădini bine întreținute de un grădinar angajat cu jumătate de normă, care își petrecea majoritatea celor douăzeci de ore pe săptămână fumând țigări rulate manual și tunzând peluza decupată parcă dintr-un timbru poștal. Iar acum soarele de după-amiază pătrundea înăuntru voios, conferind strălucire tapiseriei de catifea de un auriu închis.

Sarah stătea pe unul dintre scaunele joase și late. Julian se aplecă spre ea și o sărută placid pe obraz.

— Bună dimineată! spuse ea.

Rezistă tentației de a se uita la ceasul de la mână. Era în jur de cinci, știa asta, însă ea nu era

trează decât de la mijlocul zilei.

Se așază în fața ei.

— Ce faci? întrebă.

Ea ridică din umeri. În mâna ei dreaptă se afla o țigară lungă și în stânga un pahar. Nu făcea nimic. Capacitatea ei de a nu face nimic, ore în șir, nu înceta niciodată să-l uimească pe Julian.

Ea observă că privirea lui nu se dezlipea de paharul ei.

— Vrei ceva de băut? întrebă ea.

— Nu.

Se răzgândi:

— Bine, beau cu tine.

— Îți aduc eu un pahar.

Se ridică și se duse la bar. Părea că are mare grijă cum pășește.

Când îi turnă votca, aceasta ieși din pahar și se scurse pe tăblia barului.

— De cât timp bei? întrebă el.

— Oh, Dumnezeu, spuse ea.

Ieșind din gura ei, blasfemia părea trivială. Era o femeie care știa cum să plaseze o înjurătură.

— Nu începe cu asta.

Julian își reținu un suspin.

— Scuze, spuse el.

Luă băutura din mâna ei și sorbi o dată.

Sarah se așază picior peste picior, permițând capotului ei lung să alunece într-o parte și să scoată la iveală o gambă lungă, viguroasă. Picioarele ei frumoase au fost primele pe care le-a observat la ea, își aminti el. „Îi ajung până la umeri”, îi spusese unui prieten la prima petrecere. Și de atunci îl obsedase înălțimea ei: era cu câțiva

centimetri mai înaltă decât el chiar și fără pantofii ei scandalos de plați.

— Cum a mers? întrebă ea.

— Slab. M-am simțit mai degrabă umilit.

— Oh, dragă. Sărmanul de Julian, întotdeauna este umilit.

— Parcă am fost de acord să nu ne agresăm reciproc.

— Corect.

Julian reluă:

— O să le trimit doar comunicatele de presă și o să trag nădejdea că nemernicii o să-și facă apariția. Sper să iasă ceva din asta.

— De ce să nu iasă?

— Din cauza banilor, din cauza asta. Știi ce ar fi mai bine să fac?

— Să renunți la toată trășenia.

Julian îi ignoră cuvintele.

— Să le dau sandviciuri cu brânză și bitter de duzină, apoi să dau banii pe tablouri.

— N-ai cumpărat destule?

— N-am cumpărat *nimic*, spuse Julian. Trei artiști au fost de acord să le expun lucrările în regim de comision - dacă se vând, eu primesc zece la sută. Ce-ar trebui să fac, e să cumpăr eu lucrările. Apoi, dacă artistul dă lovitura, eu câștig o grămadă de bani. Așa merg lucrurile astea.

Urmă o perioadă de tăcere. Sarah nu spuse nimic. Într-un târziu, Julian zise:

— Am nevoie doar de încă vreo două mii.

— Vrei să-i ceri tatei?

În vocea ei se simți o urmă de dispreț.

— Nu pot face asta.

Julian se relaxă și mai mult în scaunul lui și luă o gură zdravănă de votcă și de apă tonică.

— Nu mă doare să-i cer – mă doare fiindcă știu sigur că mă va refuza.

— Cât se poate de corect. Nu știu ce l-a făcut încă de la început să-ți finanțeze mica aventură.

Julian refuză să ridice mingea la fileu.

— Nici eu nu știu, spuse.

Se forță să spună ce avea de spus.

— Uite, nu ai cum să aduni tu câteva sute?

Ochii ei îi aruncară o privire tăioasă.

— Nemernic ce ești, spuse ea. Îl ușurezi pe tata de douăzeci de mii, locuiești în casa cumpărată de el, mănânci mâncarea pe care o cumpăr eu și apoi vii la mine să-mi ceri bani! Am exact atât cât îmi trebuie să trăiesc și vrei să mi-i iei și pe ăștia. Dumnezeuule!

Își luă privirea de la el dezgustată.

Însă Julian se aruncase deja cu capul înainte – nu mai avea ce pierde.

— Uite, ai putea vinde ceva, o imploră el. De pe mașina ta, am scoate destui bani să-mi pun galeria la punct. Abia dacă o folosești. Sau câteva dintre bijuteriile pe care nu le porți niciodată.

— Mi-e silă de tine.

Se uită înapoi la el și buzele îi tremurară într-un rânj.

— Nu știi să câștigi bani, nu știi să pictezi, nu poți conduce un nenorocit de magazin de tablouri...

— Taci!

Julian se ridicase în picioare, palid de mânie.

— Încetează! strigă el.

— Știi ce altceva nu mai poți face, nu-i așa? spuse ea. (Continua să lovească fără remușcări, răsucind lama în vechea rană, ca s-o vadă sângerând din nou.) Nu poți *fute*!

Ultimul cuvânt fu strigat, aruncat în plină figură asemenea unei lovituri de pumn. Se ridică în picioare în fața lui, își dezlegă cordonul capotului și lăasă neglijența să-i cadă de pe umeri la podea. Își apucă sânii, mângâindu-i cu degetele ei neîndemânatic. Se uită în ochii lui.

— Ai putea să mi-o tragi acum? întrebă ea încet. Ai putea?

Furia și frustrarea îl paralizaseră. Buzele i se întinseră goale de sânge peste dinți, într-un rictus de umilință furioasă.

Își așază o mână pe pubisul lui și își țuguie buzele spre el.

— Încearcă s-o faci, Julian, spuse ea pe același ton seducător. Încearcă să o scoli pentru mine.

Vocea lui era jumătate șoaptă, jumătate hohot de plâns.

— Cățea ce ești, spuse el. Femeie ticăloasă, cățea ce ești.

Coborî în grabă treptele din spate spre garaj, amintirea schimbului de replici producându-i o durere vie. Apăsă comutatorul care ridică ușa garajului și urcă în mașina lui Sarah. Făcea parte din categoria celor care își lasă întotdeauna cheile în contact.

Nu-i mai luase niciodată mașina, neplăcându-i ideea de a i-o cere; dar acum o luă fără nicio

remuşcare. Dacă nu-i plăcea, n-avea decât să înghită în sec.

— Vacă, spuse el cu voce tare, urcând rampa şi ieşind pe şosea.

Se îndreptă spre sud, către Wimbledon. Ar fi trebuit să se fi obişnuit deja cu certurile astea: avea dreptul la un grad anume de imunitate. Dar desele animozităţi păreau să-l rănească tot mai tare, odată cu trecerea anilor.

Vina era a ei, în aceeaşi măsură în care era şi a lui, îşi spuse Julian. Părea că-i face o plăcere perversă impotenţa lui. Mai fusese cu vreo două fete înainte de Sarah. Nu reuşise ceva spectaculos cu ele, presupunea el: totuşi reuşise să facă ceea ce se aştepta de la el. Neputinţa lui era cauzată de însăşi calităţile care-l atrăseseră la Sarah – perfecţiunea corpului ei înalt, manierele ei imaculat-aristocratice, trecutul ei pavat cu bani.

Ea însă ar fi putut îndrepta lucrurile. Ea ştia ce trebuie făcut şi îi stătea, în bună măsură, în putere s-o facă. Răbdare, blândeţe şi o atitudine neisterică faţă de sex l-ar fi vindecat cu ani în urmă. Dar Sarah îi oferise indiferenţă şi dispreţ.

Poate că ea îşi dorea să fie impotent. Poate că o proteja de sex; o păzea de propriile ei lipsuri. Julian alungă gândul. Nu făcea decât să fugă de răspundere, transferându-i ei vina lui.

Intră în parcare a imensei case a socrului său şi opri pe pietrişul din faţa verandei. O servitoare răspunse clopoţelului de la intrare.

— E acasă lordul Cardwell? întrebă el.

— Nu, domnule Black. E la clubul de golf.

— Mulţumesc.

Julian urcă înapoi în mașină și porni. Trebuia să fi ghicit că bătrânul joacă o partidă de golf într-o după-amiază atât de frumoasă ca asta.

Conduse cu grijă Mercedesul, fără să se folosească de viteza lui agilă și de stabilitatea imbatabilă. Puterea mașinii nu făcea decât să-i amintească de propria lui lipsă de eficiență.

Parcarea clubului de golf era aglomerată. Julian lăasă mașina și intră în incinta clubului. Tatăl lui Sarah nu era la bar.

— L-ați văzut pe lordul Cardwell în seara asta? Îl întrebă pe barman.

— Da. Joacă un meci singur. Probabil că acum e la gaura șapte sau opt.

Julian ieși iarăși afară și porni la pas în jurul terenului. Îl găsi pe lordul Cardwell la gaura nouă.

Socrul lui era un bărbat înalt, cu păr foarte rar și alb. Purta un vindiac și pantaloni maro-roșcat, iar mare parte din semicalviția lui era acoperită de o șapcă de pânză.

— E o seară frumoasă, spuse Julian.

— Nu-i așa? Ei, bine, acum, că ești aici, poți să-mi servești de însoțitor.

Cardwell lovi cu o mișcare prelungă, își recuperează mingea și merse mai departe.

— Cum merge treaba cu galeria? Întrebă el, pregătindu-se să atace gaura zece.

— Foarte bine, în general, spuse Julian. Redecorările aproape sunt gata și acum mă ocup de publicitate.

Cardwell își îndoi picioarele, prinse mingea în cătarea ochiului și lovi. Julian străbătu, odată cu el, gazonul verde.

— Totuși, continuă el, totul costă cu mult peste cât mă așteptam eu.

— Înțeleg, spuse Cardwell fără interes.

— Ca să mă asigur de un profit bun încă de la început, trebuie să cheltuiesc vreo două mii pe tablouri. Dar, judecând după cum se duc banii, n-am să pot face asta.

— Atunci, o să trebuiască să fii foarte econom la început, spuse Cardwell. N-o să-ți prindă rău.

Julian înjură în gând. Acesta era felul în care se temuse că se va desfășura discuția. Spuse:

— De fapt, mă întrebam dacă ați putea să-mi împrumutați niște bani. Ar face investiția mai sigură.

Cardwell își găsi mingea și rămase locului contemplând-o.

— Ai multe de învățat despre afaceri, Julian, spuse el. M-o fi crezând lumea bogat, dar nu pot să scot două mii de lire doar pocnind din degete. Nu mi-aș permite nici măcar un costum din trei piese dacă ar trebui să scot banii până mâine. Dar, mai important, trebuie să înveți cum se adună capitalul social. Nu acostezi un om și zici: „Am cam rămas pe jantă, n-ai putea să-mi împrumuți câțiva gologani?”. Îi spui că pui la cale ceva atât de rentabil încât vrei să-l implici și pe el.

Mă tem că nu-ți pot da banii de care ai nevoie. Am investit la început împotriva convingerilor mele – oricum, asta a fost în trecut.

Dă-mi voie acum să-ți spun ce voi face. Vrei să cumperi niște tablouri. Ei, eu sunt colecționar, nu comerciant, dar știu că talentul necesar unui proprietar de galerie este de a găsi marfa de

calitate pe piața tablourilor. Găsești niște achiziții profitabile și eu o să-ți dau banii de care ai nevoie.

Se aplecă iarăși spre minge și se pregăti să lovească.

Julian încuviință sobru, încercând din răspuțuri să împiedice dezamăgirea să i se citească pe față.

Cardwell lovi cu putere și urmări mingea plutind prin aer și aterizând la marginea spațiului verde. Se întoarse spre Julian.

— Iau eu astea, spuse el și își sprijini în spate geanta cu crose. Nu ai venit aici să-mi fii secund, știu asta.

Vocea lui deveni insuportabil de condescendentă.

— Du-te acum și ține minte ce ți-am spus.

— Sigur, zise Julian. La revedere!

Se întoarse și porni înapoi spre parcare.

Stătea locului în aglomerația de mașini de pe Wandsworth Bridge și se întreba cum s-o evite pe Sarah pentru restul serii.

Se simțea curios de liber. Făcuse lucrul neplăcut pe care fusese obligat să-l facă și îl încerca un sentiment de ușurare, în ciuda faptului că nu obținuse nimic. Nu se așteptase cu adevărat ca Sarah sau tatăl ei să contribuie cu bani – dar fusese silit să încerce. Se simțea, de asemenea, destul de prost față de Sarah. Îi aruncase vorbe grele și-i luase mașina fără să-i spună. Avea să fie furioasă pe el și nu putea face nimic în privința asta.

Căută agenda în buzunarul jachetei să vadă

dacă nu mai trebuia să meargă pe undeva. Dădu peste o bucată de hârtie și o scoase.

Traficul se fluidiză și el scoase mașina în afara lui. Încercă să citească bucata de hârtie în timp ce conducea. Purta numele Samantha Winacre și o adresă din Islington.

Își amintea. Samantha era actriță și o cunoștință a lui Sarah. Julian o întâlnise de vreo două ori. Trecuse pe la galerie ieri și îi ceruse să-i spună ce urmează să expună. Își aminti și de împrejurarea cu pricina: asta se întâmpla când Peter Usher intrase în această poveste.

Se trezi că merge spre nord, trecând de drumul care-l ducea spre casă. Ar fi o idee bună să-i facă o vizită. Era foarte frumoasă și era o actriță talentată și inteligentă.

Era, de fapt, o idee proastă. Ea probabil că era înconjurată de mulți admiratori sau era plecată toată seara la petreceri cu oameni din lumea spectacolului.

Pe de altă parte, nu părea genul de om croit pentru soiul acesta de viață. Chiar și așa, avea nevoie de o scuză pentru a o vizita. Încercă să se gândească la una.

Conduuse în sus pe Park Lane, coti la Steapkers' Corner și o luă de-a lungul Edgware Road, intrând, în cele din urmă, pe Marylebone Road. Conducea puțin mai repede acum, gândindu-se la această încercare ușor nebunească de a se da la o stea de cinema. De pe Marylebone Road intră pe Euston Road, apoi coti spre stânga la Angel. În câteva minute ajunse în fața casei. Părea foarte comună; niciun bubuit de boxe din

care ieșea muzica, nici urmă de râsete bezmetice, nicio sclipire de lumini. Hotărî să-și încerce norocul.

Se îndepărtă de mașină și ciocăni la ușă. Ieși chiar ea, cu părul înfășurat într-un prosop.

— Bună! spuse ea plăcut surprinsă.

— Conversația noastră a fost întreruptă cam abrupt ieri, spuse Julian. Eram în trecere și mă întrebam dacă n-ați vrea să bem ceva împreună.

Ea zâmbi.

— Câtă spontaneitate, răsese ea. Chiar mă întrebam cum să evit să-mi petrec seara în fața televizorului. Intrați.

CAPITOLUL 5

Pantofii Anitei scoteau sunete nostime pe trotuar în vreme ce se grăbea spre casa Samanthei Winacre. Soarele ardea puternic; era deja 9:30. Cu puțin noroc, Sammy mai era în pat. Ziua ei de lucru începea la ora nouă, dar adeseori întârzia, însă Sammy rareori observa asta.

În timp ce mergea, fuma o țigară scurtă, trăgând din ea cu nesăț, savurând gustul tutunului și bucurându-se de aerul proaspăt al dimineții. În dimineața asta își spălase părul lung și blond, îi pregătise mamei sale o ceașcă de cafea, îl hrănise pe frățiorul ei cu biberonul și-i trimisese pe ceilalți copii la școală. Nu era obosită, fiindcă nu avea decât optsprezece ani; dar peste zece ani va arăta de patruzeci.

Nou-născutul era al șaselea copil al mamei sale, fără să-l pună la socoteală pe cel care murise și cele câteva avorturi. Chiar nu știa bătrânul de

existența mijloacelor de contracepție, se întreba ea, sau nu-i păsa? Dacă ar fi soțul meu, m-aș asigura al dracu' de bine că știe.

Gary știa tot ce se poate ști despre mijloacele de protecție, dar Anita nu voia s-o facă, nu încă. Sammy credea că e de modă veche să-l faci pe tip să aștepte. Poate că așa și era, dar ea descoperise că nu era nici pe jumătate la fel de plăcut dacă cei doi nu se iubesc cu adevărat. Sammy, oricum, debita multe nerozii.

Sammy locuia într-o casă veche, cu subsol, dar destul de frumos aranjată. Mulți oameni înstăriți își renovaseră vechile case în partea asta din Islington, iar zona devenise destul de dichisită. Anita intră pe ușa din față și o închise încet în urma ei.

Se privi în oglinda din hol. Azi nu avusese timp să se machieze, însă fața ei rotundă și roz-bonbon arăta bine și fără. Niciodată nu folosea mult machiaj, doar dacă mergea sâmbăta seara în West.

Oglinda avea gravată pe ea o reclamă la bere englezească, așa cum au oglinzile dintr-un pub de pe Pentonville Road. Asta te împiedica să-ți vezi chipul în întregime, dar Sammy spunea că e vorba de un obiect Art Deco. Altă nerozie.

Se uită întâi în bucătărie. Pe masa destinată micului dejun erau câteva farfurii murdare, iar pe podea erau câteva sticle, dar nimic altceva. Noaptea trecută, slavă Domnului, nu fusese o noapte de chef.

Își scoase pantofii de stradă, luă din geanta pentru cumpărături o pereche de mocasini și-i

încălță. Apoi coborî la subsol.

Sufrageria, cu tavan jos, ocupa întregul subsol al casei. Era încăperea preferată a Anitei. Ferestrele înguste din partea de sus a pereților din față și din spate lăsau să se strecoare puțină lumină, dar iluminatul propriu-zis era asigurat de un ansamblu de spoturi care luminau postere, sculpturi abstracte și vase cu flori. Pardoseala de cărămidă era acoperită de covoare scumpe, iar încăperea era mobilată după catalogul Habitat.

Anita deschise o fereastră și făcu repede curățenie. Goli scrumierele într-un coș de gunoi, îndreptă pernele scuturându-le și aruncă niște flori care se ofiliseră deja. Luă două pahare de pe masa cu ramă din crom; unul mirosea a whisky. Samantha bea votcă. Anita se întrebă dacă bărbatul mai era acolo.

Se duse înapoi în bucătărie și se gândi puțin dacă are timp să facă ordine pe-acolo înainte de a o trezi pe Sammy. Nu, se hotărî ea; Sammy avea mai târziu, în cursul dimineții, o întâlnire. Socoti că avea timp să deretice prin bucătărie în vreme ce Sammy își va bea ceaiul. Puse ibricul pe aragaz.

Fata intră în dormitor și trase perdelele, lăsând lumina soarelui să năvălească înăuntru asemenea apei dintr-un dig spart. Lumina puternică o trezi imediat pe Samantha. Rămase locului pentru o clipă, așteptând ca ultimele pânze de păianjen ale somnului să se topească în trezia unei noi zile. Apoi se ridică și-i zâmbi fetei.

— Bună dimineța, Anita!

— 'Neața, Sammy!

Anita îi întinse Samanthei o ceașcă de ceai și stătu pe marginea patului cât timp ea îl bău. Accentul Anitei era specific unei adolescente născute în partea de nord-est a Londrei, iar energia și mămoșenia de care dădea dovadă în casă o făceau să pară mai în vârstă.

— Am făcut curățenie jos și am șters praful, spuse ea. Mi-am zis că las spălatul pe mai târziu. Ieși în oraș?

— Mmm.

Samantha își termină de băut ceaiul și așeză ceașca jos, lângă pat.

— Am o ședință pe tema scenariului.

Aruncă în lături cuvertura, se ridică și traversă încăperea pentru a merge la baie. Intră sub duș și se spală repede.

Când ieși, Anita făcea patul.

— Poftim scenariul, spuse ea. Cel pe care-l citeai alaltăieri-seară.

— Oh, mulțumesc, spuse Samantha recunoscătoare. Chiar mă întrebam ce-oi fi făcut cu el.

Înfășurată în imensul prosop de baie, se duse la biroul de lângă geam și se uită la volum.

— Da, ăsta e. Ce m-aș face fără tine?

Anita își făcu de lucru prin cameră în timp ce Samantha își usca părul tuns băiețește. Își puse sutienul și chiloții și se așeză în fața oglinzii pentru a se farda. Azi Anita nu era la fel de vorbăreață ca de obicei și Samantha se întreba de ce.

O străfulgeră o idee.

— N-ai primit încă rezultatele de la

bacalaureat?

— Mda. În dimineața asta.

Samantha se întoarce.

— Ce ai făcut?

— Am trecut, spuse plat fata.

— Cu note bune?

— Nota maximă la engleză.

— Asta-i minunat! se bucură Samantha.

— Da?

Samantha se ridică și îi prinse mâinile într-ale ei.

— Care-i problema, Anita? De ce nu ești mulțumită?

— Asta nu schimbă cu nimic lucrurile, nu-i așa? Pot lucra într-o bancă pentru douăzeci de lire pe săptămână sau pot lucra într-o fabrică Brassey pentru douăzeci și cinci. Asta pot să fac și fără bacalaureat.

— Dar am crezut că vrei să mergi la facultate.

Anita se întoarce cu spatele.

— Asta n-a fost decât o prostie - un vis. Nu pot merge la facultate, așa cum nu pot ajunge pe Lună. Cu ce te îmbraci - cu rochia Gatsby cea albă?

Deschise ușa dulapului.

Samantha reveni la oglindă.

— Da, spuse absentă. Multe fete merg la facultate în zilele noastre, să știi.

Anita așază rochia pe pat și scoase și niște colanți albi și o pereche de pantofi.

— Știi cum e la mine acasă, Sammy. Babacul are și n-are de lucru, nu din vina lui. Mama nu câștigă mult... și, vezi tu, eu sunt cea mai mare. Va

trebui să rămân acasă și să lucrez câțiva ani, până când o să înceapă și micuții să aducă bani în casă. De fapt...

Samantha lăsă jos rujul și se uită, dincolo de reflecția ei din oglindă, la tânăra fată care stătea în spatele ei.

— Ce e?

— Speram c-o să mă mai ții tu.

Samantha nu spusese nimic pe moment. O angajase pe Anita pe postul de „cameristă-plus-îngrijitoare” pe timpul vacanței ei de vară. Se înțelegeau bine una cu cealaltă, iar Anita se dovedise a fi mai mult decât eficientă. Dar Samanthei nu-i trecuse niciodată prin minte că angajarea ar putea deveni permanentă.

Spuse:

— Cred că ar trebui să mergi la facultate.

— Te înțeleg, replică Anita.

Luă ceașca de ceai de pe noptieră și ieși.

Samantha făcu ultimele retușuri machiajului, apoi își trase pe ea niște jeansi, combinați cu o cămașă de dril, înainte să coboare la parter. Când intră în bucătărie, Anita puse pe masa cea mică un ou fiert și o farfurie cu pâine prăjită. Samantha se așeză să mănânce.

Anita turnă cafea în două cești și se așeză în fața ei. Samantha măncă în liniște, apoi împinse farfuria și își puse o tabletă de zaharină în cafea. Anita scoase o țigară scurtă, căreia îi rupsese filtrul, și o aprinse.

— Ascultă, spusese Samantha. Dacă trebuie să te angajezi undeva, aș fi încântată să lucrezi pentru mine. Îmi ești de mare ajutor. Dar nu

trebuie să renunți la ideea de a merge la facultate.

— N-are rost să sper. Nici nu intră în calcul.

— Uite ce am de gând să fac. Te voi angaja și te voi plăti cu cât te plătesc acum. Cât țin semestrele mergi la facultate, și lucrezi pentru mine doar în timpul vacanței. Vei primi aceeași sumă de bani pe toată durata anului. În felul ăsta nu te pierd, tu îți poți ajuta mama și poți studia în același timp.

Anita se uită la ea cu ochi mirați.

— Ești mult prea bună, spuse ea.

— Nu. Am mai mulți bani decât merit și abia dacă cheltuiesc ceva din ei. Te rog spune da, Anita. Așa pot spune că am făcut un bine cuiva.

— Mama va spune că-i o pomană.

— Ai optsprezece ani acum - nu trebuie să faci ce spune ea.

— Nu. (Fata zâmbi.) Mulțumesc.

Se ridică și, instinctiv, o sărută pe Samantha. În ochi avea lacrimi.

— Cât de nemaipomenit a ieșit totul, spuse ea.

Samantha se ridică, ușor stânjenită.

— O să-mi pun avocatul să întocmească un act, ca să nu ai tu nicio problemă. Acum trebuie să-mi iau zborul.

— Sun eu să chem un taxi, spuse Anita.

Samantha urcă să se schimbe. Când îmbracă rochia albă și transparentă care o costase mai mult decât salariul Anitei pe două luni, o încercă un neobișnuit sentiment de vinovăție. Gândea că nu e bine că stă în puterea ei să schimbe cursul vieții unei tinere fete cu un gest atât de mărunț.

Banii pe care trebuia să-i dea erau o sumă infimă – și probabil că se deduceau din impozite, își dădu ea seama imediat. Nu însemnau nimic. Ce-i spusese Anitei fusese adevărat. Samantha ar fi putut destul de ușor să locuiască într-o casă impozantă în Surrey sau într-o vilă în sudul Franței: aproape că nu cheltuia nimic din profitul ei enorm. Anita era singura menajeră cu normă întreagă pe care o angajase vreodată. Locuia într-o casă modestă din Islington. Nu avea mașină și nici iaht. Nu deținea pământ, picturi în ulei sau antichități.

Gândul îi zbură la bărbatul care o vizitase aseară – cum îl cheamă? Julian Black. O cam dezamăgise. Teoretic, oricine o vizita pe neașteptate trebuia să fie interesant: toată lumea credea că trebuie să treacă de un detașament de gărzi personale ca să ajungă la ea, or, vizitatorii plictisitori nu se deranjau niciodată să încerce așa ceva.

Julian fusese destul de plăcut și fascinant pe domeniul lui, care era arta. Dar nu-i luase mult Samanthei să descopere că era nefericit în căsnicie și îngrijorat din cauza banilor; iar aceste două lucruri păreau să-i contureze caracterul. Îi spusese limpede că nu vrea să fie sedusă și el nu-i făcuse niciun avans. Băuse câteva pahare împreună cu ea și plecă.

I-ar fi putut rezolva problemele la fel de ușor cum le rezolvase pe ale Anitei. Poate că ar fi trebuit să-i ofere bani. Nu părea că-i cere, dar era limpede că avea nevoie de ei.

Poate că ar trebui să finanțeze artiști. Dar

lumea artei era o scenă atât de pretențios de aristocratică. Banii se cheltuiau fără vreo idee clară a valorii pe care aceștia o aveau pentru oamenii adevărați: oameni ca Anita și familia ei. Nu, arta nu era o soluție pentru dilema Samantha.

Se auzi soneria de la intrare. Samantha se uită pe fereastră. Taxiul o aștepta. Își luă scenariul și coborî.

Se așază în spate pe bancheta comodă a taxiului negru și frunzări scenariul pe marginea căruia urma să discute cu agentul ei și cu un producător de film. Se numea *A treisprezecea noapte*, lucru care nu avea să vândă multe bilete de cinema: însă acesta era doar un detaliu. Era o reinterpretare a celei de a *Douăsprezecea nopți* a lui Shakespeare, din care lipseau dialogurile originale. Intriga se baza mult pe aluziile homosexuale din piesă. Orsino urma să se îndrăgostească de Cesario înainte să aibă revelația că Cesario e o femeie travestită în bărbat; iar Olivia era o lesbiană talentată. Samantha avea să joace rolul Violet, desigur.

Taxiul se opri în fața biroului de pe Wardour Street și Samantha coborî, lăsându-l pe portar să-l plătească pe șofer. La intrarea în clădire, ușile i se deschiseră ca unei vedete de film. Joe Davis, agentul ei, îi ieși în întâmpinare și o conduse în biroul lui. Odată ajunsă aici, se așază, renunțând totodată la comportamentul ostentativ pe care îl afișa în public.

Joe închise ușa.

— Sammy, vreau să ți-l prezint pe Willy

Ruskin.

Bărbatul înalt care se ridicase în picioare când intrase Samantha îi întinse acum mâna.

— E o adevărată plăcere, domnișoară Winacre, spuse el.

Era de-a dreptul comic cât de diferiți erau cei doi bărbați. Joe era scund, supraponderal și chel; Ruskin era înalt, cu păr des și negru deasupra urechilor, cu ochelari și cu un accent american plăcut.

Bărbații se așezară și Joe își aprinse un trabuc. Ruskin îi oferă Samanthei o țigaretă dintr-o cutie subțire; ea o refuză.

Joe începu:

— Sammy, i-am explicat lui Willy că nu am ajuns încă la o hotărâre cu privire la scenariu; e încă susceptibil de modificări.

Ruskin dădu aprobator din cap.

— Mi s-a părut că, oricum, ar fi bine să ne întâlnim. Putem discuta care sunt, în opinia ta, eventualele lipsuri ale scenariului. Iar mie, normal, mi-ar plăcea să aud orice idee ți-a venit citindu-l.

Samantha încuviință printr-o mișcare a capului, adunându-și gândurile.

— Mă interesează, spuse ea. E o idee bună, iar filmul e bine scris. Mi s-a părut destul de comic. De ce ați lăsat cântecele pe dinafară?

— Nu merge limbajul pentru genul de film la care ne gândim, replică Ruskin.

— Corect. Dar ați putea scrie altele noi și i-ați putea cere unui compozitor de rock bun să scrie linia melodică.

— E o idee, replică Ruskin, uitându-se la Samantha cu un respect ciudat.

Ea continuă:

— De ce să nu-l transformăm pe bufon într-un cântăreț de muzică pop dus cu pluta - un soi de personaj inspirat din Keith Moon?

Joe completează:

— Willy, ăsta-i toboșarul unei formații britanice de muzică pop...

— Mda, știu, spuse Ruskin. Îmi place ideea asta. O să mă grăbesc s-o pun în practică.

— Nu te grăbi, spuse Samantha. ăsta e doar un detaliu. Filmul are o problemă mult mai gravă, în opinia mea. E o comedie bună. Punct.

— Nu vă supărați - de ce ar fi asta o problemă? întrebă Ruskin. Nu vă înțeleg.

— Nici eu, Sammy, interveni Joe.

Samantha se încruntă.

— Mă tem că nici în mintea mea nu-i mai clară ideea. Doar că filmul acesta nu spune nimic. Nu are nicio miză, nu ne învață nimic, nu aduce nicio viziune proaspătă asupra vieții - știți despre ce vorbesc.

— Păi, este ideea că o femeie poate poza în bărbat și poate face cu succes ceea ce face un bărbat, interveni Ruskin.

— Poate că asta era o idee subversivă în secolul al XVI-lea, dar acum nu mai este.

— Și prezintă o atitudine mai relaxată față de homosexualitate, ceea ce ar putea fi văzut ca un lucru educativ.

— Nu, nu poate, spuse Samantha cu convingere. Până și la televizor auzi glume cu

homosexuali în zilele noastre.

Ruskin părea puțin indignat.

— Sincer să fiu, nu văd cum ar putea fi introdus ceea ce căutați voi într-o comedie comercială, cum e asta.

Își aprinse altă țigaretă.

Joe părea îndurerat.

— Sammy, draga mea, asta-i o comedie. Trebuie să-i faci pe oameni să râdă. Iar tu vrei să faci o comedie, nu-i așa?

— Da. (Samantha se uită la Ruskin.) Vă cer scuze că sunt atât de tăioasă cu scenariul dumneavoastră. Lăsați-mă să mă mai gândesc puțin, bine?

Joe spuse:

— Mda, mai dă-ne câteva zile, bine, Willy? Știi că vreau ca Samantha să joace rolul.

— Sigur, spuse Ruskin. Nimeni nu-i mai potrivit decât domnișoara Winacre pentru rolul Violei. Dar, știi tu, am un scenariu bun și vreau să pun filmul în mișcare. Curând o să trebuiască să încep să caut alte actrițe.

— Îți zic eu cum facem. Hai să discutăm din nou peste o săptămână, spuse Joe.

— Bine.

Samantha spuse:

— Joe, mai vreau să vorbesc cu tine despre unele lucruri.

Ruskin se ridică.

— Mulțumesc pentru timpul acordat, domnișoară Winacre.

După ce acesta plecă, Joe își reaprinseseră trabucul.

— Înțelegi că m-aș putea simți destul de frustrat de chestia asta, Sammy?

— Da, sigur că înțeleg.

— Adică, scenariile bune sunt puține și vin rar. Ca să îngreunezi situația, mi-ai cerut să găsesc o comedie. Nu orice comedie, ci una modernă, care să-i aducă pe copii la cinema. Eu ți-am găsit-o, ai un rol frumos în ea, iar tu te plângi că nu are mesaj.

Ea se ridică și se duse la fereastră. Se uită jos la îngusta stradă Soho. Acolo parcase o dubă, blocând drumul și provocând un ambuteiaj. Un șofer ieșise din mașina lui și se răstea la șoferul dubei care nu pricepea o iotă din înjurăturile omului și continua liniștit să descarce cutii cu topuri de hârtie pentru un birou.

— Nu vorbi ca și când mesajul e ceva ce găsești doar la piesele de avangardă din afara Broadway-ului, spuse ea. Un film poate să aibă ceva de spus și să fie în același timp un succes comercial.

— Nu prea des, spuse Joe.

— *Cine se teme de Virginia Woolf? În miez de noapte, Detectivul, Ultimul tangou la Paris.*

— Niciunul din toate astea n-a scos la fel de mulți bani ca *The Sting*.

Samantha se întoarse de la fereastră, scuturându-și nervos capul.

— Cui naiba îi pasă? Au fost niște filme bune și merita să fie făcute.

— Îți zic eu cui îi pasă, Sammy. Producătorilor, scenariștilor, cameramanilor, celei de-a doua echipe de producție, proprietarilor de

cinematografe, plasatoarelor și distribuitorilor.

— Mda, spuse ea obosită.

Se întoarce și se trânti pe scaun.

— Aș vrea să-l rogi pe avocat să facă ceva pentru mine, Joe. E vorba de un contract pentru o fată care lucrează la mine ca menajeră. Vreau s-o ajut să se întrețină pe timpul studiilor. Contractul trebuie să stabilească faptul că eu îi voi plăti treizeci de lire pe săptămână vreme de trei ani, cu condiția ca ea să studieze în timpul anului academic și să lucreze pentru mine în vacanțe.

— Sigur.

Își notă detaliile pe un carnețel de pe birou.

— Foarte generos din partea ta, Sammy.

— Rahat.

La auzul înjurăturii, Joe ridică din sprâncene. Samantha spuse:

— Avea de gând să rămână acasă și să lucreze într-o fabrică pentru a da o mână de ajutor la întreținerea familiei. Are tot ce-i trebuie să meargă la facultate, dar familia nu poate trăi fără câștigul ei. E scandalos că există astfel de oameni, în vreme ce alții, cum suntem noi, de pildă, câștigă atât de mult. Eu am ajutat-o pe ea, dar cum rămâne cu miile de copii aflați în aceeași situație?

— Nu poți rezolva singură toate problemele lumii, draga mea, spuse Joe cu o undă de auto-mulțumire.

— La naiba cu condescendența ta, sări ea. Sunt o vedetă - trebuie să le pot vorbi oamenilor despre genul ăsta de lucruri. Ar trebui să le strig în gura mare de pe acoperișul clădirilor - nu e corect, asta nu-i o societate corectă. De ce nu pot

face filme care să spună asta?

— Din tot soiul de motive - unul fiind că n-ai reuși să le distribui. Trebuie să facem filme vesele sau filme palpitate. Trebuie să-i îndepărtăm pe oameni de problemele lor vreme de câteva ore. Nimeni nu vrea să meargă la cinematograful să vadă un film doar despre oameni normali care trec printr-o perioadă dificilă.

— Poate că n-ar trebui să fii actriță.

— Și ce altceva ai vrea să faci? Să fii asistent social și să descoperi că nu-i poți ajuta pe oameni fiindcă ai prea multe cazuri și că, oricum, toți au nevoie doar de bani? Să fii ziarist și să descoperi că trebuie să scrii ce gândesc editorii, nu ce gândești tu? Să scrii poezii și să fii săracă? Să fii om politic și să faci compromisuri?

— Nu se rezolvă niciodată nimic fiindcă toată lumea e la fel de cinică.

Joe își așază mâinile pe umerii Samanthei și-i strânse cu afecțiune.

— Sammy, ești o idealistă. Ai rămas idealistă mai mult decât cei mai mulți dintre noi. Te respect pentru asta - te iubesc pentru asta.

— Nu-mi vinde mie gogoși, spuse ea, dar îi zâmbi din toată inima. Bine, Joe, o să mă mai gândesc puțin la scenariul ăsta. Acum trebuie să plec.

— Îți chem un taxi.

Era un apartament din acelea răcoroase și spațioase. Tapetul avea un model estompat, lipsit de strălucire; tapiseria era din brocart; ici și colo piese de mobilier-stil. Ușile glisante deschise ale

balconului lăsau aerul blând al nopții și zgomotul îndepărtat al traficului să intre în cameră. Era elegant și plictisitor.

La fel era și petrecerea. Samantha venise deoarece gazda îi era o veche prietenă. Mergeau la cumpărături împreună și, uneori, se vizitau pentru a bea împreună o ceașcă de ceai. Acele întâlniri ocazionale nu-i revelaseră însă cât de mult se înstrăinaseră, ea și cu Mary, reflectă Samantha. Și cât de apropiate fuseseră pe vremea când jucau împreună teatru!

Mary se căsătorise cu un om de afaceri, iar majoritatea celor de la petrecere păreau să fie prietenii lui. Unii purtau smoking, deși nu se serveau decât aperitive. Cu toții purtau discuții îngrozitor de meschine. Grupul din jurul Samanthei era prins într-o discuție interminabilă pe tema celor câteva stampe anodine care atârnau pe un perete.

Samantha zâmbi, ca să-și mai alunge expresia de plictis de pe față, apoi sorbi din șampanie. Nici măcar vinul nu era foarte bun. Înclină capul spre bărbatul care vorbea. Cadavre ambulante, asta erau cu toții. Cu o singură excepție. Tom Copper ieșea în evidență precum uleiul deasupra apei.

Era un bărbat masiv și, exceptând firele cărunte din părul lui negru, părea cam de vârsta Samanthei. Purta o cămașă în carouri, muncitorească, și o pereche de jeansi cu curea de piele. Avea mâini și picioare mari.

Bărbatul îi prinse privirea din celălalt capăt al încăperii și mustața lui groasă de deasupra buzelor se întinse când îi zâmbi. Șopti ceva

cuplului cu care se afla și se îndepărtă de el, venind spre Samantha.

Ea se întoarse pe jumătate cu spatele la grupul care discuta despre stampe. Tom își înclină capul spre urechea ei și spuse:

— Am venit să vă salvez de la ora de critică plastică.

— Mulțumesc. Simțeam nevoia.

Se întoarseră încă puțin cu spatele, așa încât, deși erau tot aproape de grup, nu mai păreau să facă parte din el.

Tom spuse:

— Am impresia că sunteți invitata de onoare.

Îi oferi o țigaretă lungă.

— Mda. (Se aplecă spre bricheta pe care el i-o întinse.) Iar dumneavoastră unde vă încadrați?

— Reprezentant din oficiu al clasei muncitoare.

— Bricheta asta nu prea pare reprezentativă pentru clasa muncitoare.

Era un obiect delicat, cu monogramă, și părea a fi de aur.

Bărbatul vorbi cu un accent londonez și mai pronunțat:

— Faină sculă, nu-i așa?

Samantha râse, iar el spuse împleticindu-se:

— Mai veți șampanie, doamnă?

Merseră împreună la masa cu gustări, unde el îi umplu paharul și-i întinse un platou cu tartine cu caviar. Ea scutură din cap.

— Eh, asta-i.

Se hotărî totuși și luă două.

— Unde ați cunoscut-o pe Mary? întrebă

Samantha curioasă.

Bărbatul rânji iarăși.

— Cu alte cuvinte vreți să știți cum a ajuns să aibă legături cu un țărănoi ca mine? Am urmat amândoi Școala de Aptitudini Madame Clair din Romford. Pe mama a costat-o o avere să mă trimită acolo o dată pe săptămână – nu că m-ar fi ajutat la ceva. Niciodată n-aș putea fi actor.

— Cu ce vă ocupați?

— V-am spus deja, nu-i așa? Sunt bun la toate.

— Nu vă cred. Cred că sunteți arhitect sau avocat sau așa ceva.

Bărbatul scoase o cutie plată din buzunarul de la sold, o deschise și-și scutură în palmă două capsule albastre.

— Sper că nu vă gândiți că astea-s droguri, nu-i așa?

— Nu.

— Ați luat vreodată *speed*?

Ea scutură iarăși din cap.

— Doar hașiș.

— Nu vă trebuie decât una, atunci.

Îi așeză o capsulă în palmă.

Ea se uită la el cum înghite trei tablete cu șampanie. Își introduse pastila albastră și ovală în gură, sorbi prelung din pahar și o înghiți cu dificultate. Când nu mai simți capsula în gât, spuse:

— Vedeți? Nimic.

— Așteptați câteva minute, după care-o să vă dați și hainele jos de pe dumneavoastră.

Ea îl privi printre gene.

— Pentru asta ați făcut-o?

Bărbatul imită iarăși accentul londonez:

— Nici măcar n-am fost acolo, domnule inspector.

Samantha începu să se agite lovind din picior în ritmul unei muzici imaginare.

— Pariez c-ați fugi ca din pușcă dacă aș fi făcut-o eu, spuse ea și râse puternic.

Tom zâmbi știutor.

— Uite că vine.

Ea se simți plină de energie. Ochii i se măriră și în obraji îi apăru o ușoară roșeață.

— M-am săturat de petrecerea asta infectă, spuse puțin cam prea tare. Vreau să dansez.

Tom o cuprinse de mijloc.

— Să mergem.

PARTEA A DOUA

PEISAJUL

„Mickey Mouse nu prea seamănă cu un șoarece adevărat și, totuși, oamenii nu trimit scrisori indignate ziarelor cu privire la lungimea cozii lui.”

E.H.

Gombrich,

Istoric de artă

CAPITOLUL 1

TRENUL mergea încet prin nordul Italiei. Strălucirea puternică a soarelui lăsase loc unui strat greu, răcoros de nori, iar decorul era încetoșat și jilav. Fabricile alternară cu podgoriile până când toate se pierdură într-o pastă diafană.

Exaltarea lui Dee scăzuse tot mai mult de-a lungul călătoriei. Încă nu știa nimic sigur, își dădu ea seama; avea doar vagi bănuieli. Dacă n-avea să găsească tabloul la capătul drumului, ceea ce aflase nu însemna mai mult decât o notă de subsol dintr-o exegeză bine documentată.

Începea să rămână fără bani. Niciodată nu-i ceruse lui Mike bani și nici nu-i dăduse vreodată motiv să creadă că ar avea nevoie. Din contră, îi dăduse întotdeauna impresia că venitul ei e considerabil mai mare decât era în fapt. Acum își regreta spusele.

Avea destui cât să stea la Livorno câteva zile și pentru biletul de întoarcere acasă. Renunță să se mai gândească la bani și își aprinse o țigaretă. În rotocoalele de fum visă cu ochii deschiși la ce va face dacă-l va găsi pe Modigliani cel răătăcit. Va fi începutul-bombă al tezei sale de doctorat despre legătura dintre droguri și artă.

Mergând mai departe cu gândul, s-ar putea să însemne mult mai mult de atât: ar putea fi piesa centrală a unui articol despre cât de mult greșiseră toți în privința celui mai mare pictor italian al secolului al XX-lea. Era de așteptat ca tabloul să suscite destul interes cât să declanșeze cel puțin vreo șase dispute de nivel academic.

E posibil, de asemenea, ca scandalul să devină cunoscut ca Sleign-Modigliani - i-ar immortaliza numele. Cariera îi va fi asigurată pentru tot restul vieții.

E posibil, desigur, să se dovedească a fi un desen bunicel, mediocru, cum sunt cele câteva sute pe care le făcuse Modigliani. Nu, așa ceva cu greu era posibil: tabloul fusese aruncat în lume ca un exemplu al unei opere concepute sub influența hașişului.

Trebuia să fie ceva ciudat, eretic, avangardist, chiar revoluționar. Dacă va fi o pictură abstractă - un Jackson Pollock de la începutul secolului?

Istoricii de artă o vor contacta pe domnișoara Delia Sleign și o vor întreba în cor cum se ajunge la Livorno. Ea va trebui să publice un articol, în care să spună cu exactitate unde poate fi găsit tabloul. Sau îl va duce *en fanfare* pe la muzeele din marile orașe. Sau la Roma. Sau îl va cumpăra, după care să surprindă omenirea cu...

Da, îl putea cumpăra. Ce idee bună.

Apoi îl va duce la Londra și...

— Dumnezeuule, spuse ea cu voce tare. L-aș putea vinde.

Livorno a fost un șoc. Dee se așteptase la un orașel cu vreo șase biserici, o stradă principală și un personaj al locului care știe totul despre toți cei care au trăit acolo în ultimii o sută de ani. Găsi, în schimb, un oraș semănând mai degrabă cu Cardifful: docuri, fabrici, turnătorii și atracții pentru turiști.

Își dădu seama cu întârziere că numele

englezesc pentru Livorno era Leghorn⁵ - un mare port și o stațiune de vară pe malul Mediteranei. Imagini îndepărtate din cărțile de istorie îi veniră în minte: Mussolini cheltuisese milioane să modernizeze portul, ca apoi acesta să fie distrus de bombardamentele Aliaților; orașul avea ceva de-a face cu familia de Medici; acolo avusese loc un cutremur în secolul al XVIII-lea.

Găsi un hotel ieftin; o clădire înaltă, albită de ploi, situată în pantă, cu ferestre înalte, arcuite, și fără curte în față. Camera era goală, curată și răcoroasă. Își desfăcu valiza, atârându-și cele două rochii de vară într-un dulap ascuns în perete. Se spălă, își puse jeanșii și pantofii sport și ieși în oraș.

Ceața dispăruse și dimineața era calmă. Stratul de nori se îndepărta și se vedea cum iese soarele din apă la orizont. Femei bătrâne cu șorturi, cu părul cărunt și drept prins la spate, la baza gâtului, stăteau în picioare sau ședeau în cadrul ușilor de la intrare privind cum se foiește lumea.

Mai aproape de centrul orașului, băieți chipeși, cu părul des și negru pieptănat cu grijă, făceau paradă pe trotuare, îmbrăcați în jeanși strâmți în talie și largi jos și în cămăși mulate pe corp. Unul sau doi ridicară întrebători din sprâncene spre Dee, dar niciunul nu făcu vreo mișcare mai hotărâtă. Băieții erau obiecte de vitrină, își dădu ea seama: puteau fi admirați, nu și atinși.

⁵ Leghorn - rasă de găini specifică zonei mediteraneene - n. tr.

Dee se plimbă fără țintă prin oraș, pierzând timpul până la cină și întrebându-se cum să continue căutarea tabloului în vastitatea acestui loc. Cu siguranță, cine știa de existența tabloului nu putea să nu știe că e un Modigliani; și viceversa: dacă cineva știa că există un astfel de Modigliani, în mod sigur nu știa unde se află sau cum să-l găsească.

Trecu prin câteva scuaruri frumoase, largi, punctate de statui ale regilor de demult, sculptate în marmura de calitate din zonă. Se trezi în Piazza Vittorio, un bulevard larg cu insule centrale de copaci și verdeață. Se așază pe un zid scund, să admire arcadele renascentiste.

I-ar trebui ani întregi să poată vizita fiecare casă din oraș și să se uite la fiecare tablou vechi din fiecare pod sau fiecare magazin cu fleacuri. Trebuia să reducă aria de căutare, chiar dacă asta însemna să reducă și șansele de izbândă.

Ideile începură în sfârșit să-i vină. Dee se ridică în picioare și se întoarse în pas vioi spre micuțul hotel. Simți că i se face foame.

Proprietarul și familia lui ocupau parterul clădirii. Nu era nimeni în holul de la intrare când ajunse Dee, așa că bătu reținut în ușa apartamentului familial. Prin ea se auzeau muzică și vocile copiilor, dar nu primi niciun răspuns.

Împinse ușa și intră în cameră. Era o sufragerie utilată cu mobilă nouă, de un incredibil prost-gust. O combină muzicală din anii '60, cu picioarele lăbărțate, murmură într-un colț. La televizor, un bărbat căruia i se vedea doar capul anunța pe mutește ultimele știri. În mijloc,

deasupra unui covor galben, sintetic, pe o măsuță pentru cafea aparent suedeză, se aflau câteva scrumiere, un teanc de ziare și un roman cu coperte de carton.

Un copilaș care se juca cu o mașinuță la picioarele ei nici nu o băgă în seamă. Păși peste el. Proprietarul ieși prin ușa din celălalt capăt al camerei. Burta îi atârna, grea, peste cureaua subțire din plastic a unor pantaloni albaștri și o țigaretă cu scrumul lung de-un deget îi atârna în colțul gurii. Se uită întrebător la Dee.

Ea vorbi într-o italiană rapidă, lichidă.

— Am bătut la ușă, dar n-am primit niciun răspuns.

Buzele bărbatului de-abia se mișcară când spuse:

— Ce problemă aveți?

— Aș vrea să dau un telefon la Paris.

Bărbatul se duse spre o masă în formă de semicerc, cu picioarele curbate, din apropierea ușii, și ridică receptorul.

— Spuneți-mi numărul. Formez eu.

Dee căută în buzunarul cămășii și scoase un petic de hârtie pe care era scris numărul de telefon din apartamentul lui Mike.

— Vreți să vorbiți cu o persoană anume? întrebă proprietarul.

Dee scutură din cap. Erau șanse minime ca Mike să se fi întors deja acasă, dar era posibil ca femeia care îi făcea curățenie să fie în apartament – când erau plecați, aceasta venea oricând avea chef.

Bărbatul își luă țigareta dintre buze și rosti

câteva propoziții în receptor. Închise telefonul și spuse:

— Nu durează decât câteva minute. Ați vrea să luați loc?

Pe Dee o dureau puțin călcâiele după plimbare. Se cufundă grațios într-un fotoliu din vinilin cafeniu care ar fi putut proveni dintr-un magazin de mobilă din Lewisham.

Proprietarul părea să creadă că trebuie să-i țină companie: fie din politețe, fie de teamă că i-ar putea fura unul dintre ornamentele de porțelan de pe polița șemineului. Spuse:

— Ce vă aduce la Livorno - primăverile sulfuroase?

Dee nu simțea nevoia să-i spună întreaga poveste.

— Vreau să admir niște tablouri, spuse ea.

— Ah. (Se uită la pereții lui.) Avem câteva opere frumoase aici, ce ziceți?

— Da.

Dee își reprimă un tremur. Stampele înrămate de pe pereți erau în majoritate icoane întunecate ale unor bărbați cu aură de sfinți.

— Se găsește la catedrală vreo operă de artă rară? Întrebă ea, amintindu-și de una dintre ideile pe care le avusese mai devreme. Bărbatul scutură din cap.

— Catedrala a fost bombardată în timpul războiului.

Părea puțin stânjenit să amintească de faptul că țara lui fusese în război cu cea a lui Dee.

Ea schimbă subiectul.

— Mi-ar plăcea să vizitez locul de naștere al

lui Modigliani. Știți unde se află?

Soția bărbatului apăru în cadrul ușii și îi aruncă o propoziție lungă, agresivă. Accentul ei dialectal era prea pronunțat pentru ca Dee s-o poată înțelege. Bărbatul îi răspunse pe un ton mâhnit și soția plecă.

— Locul de naștere al lui Modigliani? îi aminti Dee.

— Nu știu, spuse el.

Își luă iarăși țigareta din gură și o aruncă în scrumiera deja plină.

— Dar avem de vânzare niște hărți turistice – poate o să vă fie de ajutor.

— Da. Aș vrea una.

Bărbatul ieși din cameră și Dee se uită la copil care încă juca misteriosul, acaparantul lui joc cu mașina. Soția merse de-a lungul încăperii fără să se uite la Dee. O clipă mai târziu, făcu drumul înapoi. Nu era gazda cea mai ospitalieră din lume, în pofida atitudinii prietenoase a soțului ei – sau, poate, tocmai de aceea.

Telefonul sună și Dee ridică receptorul.

— Convorbirea dumneavoastră cu Parisul, spuse operatorul.

O clipă mai târziu, o femeie spuse:

— Alo?

Dee trecu la franceză.

— Oh, Claire, nu s-a întors încă Mike?

— Nu.

— Notezi, te rog, numărul de la care te sun și-ți spun să mă sune?

Citi numărul de pe aparat, după care închise.

Între timp se întorsese proprietarul. Îi înmână

o broșură mică și lucioasă cu marginile îndoite. Dee scoase câteva monede din buzunarul jeansilor și-i plăti, întrebându-se de câte ori vânduse aceeași broșură oaspeților care-o lăsaseră apoi în camerele lor.

— Trebuie s-o ajut pe soția mea să servească cina, spuse bărbatul.

— Am să intru și eu. Mulțumesc.

Dee traversă holul spre sufragerie și se așeză la o masă mică, circulară, acoperită cu o față de masă în carouri. Aruncă o privire la ghid.

— Lazaretul San Leopoldo este unul dintre cele mai bune spitale de profil din Europa, citi ea. Întoarse o pagină. Niciun vizitator nu trebuie să rateze monumentul de bronz numit Quatro Mori. Întoarse pagina următoare. Modigliani a locuit mai întâi pe Via Roma și mai târziu pe Via Leonardo Cambini, nr. 10.

Proprietarul intră cu farfuriile pline de supă Angel's Hair și Dee îi zâmbi fericită.

* * *

Primul preot era tânăr, iar tunsoarea lui scurtă îl făcea să semene cu un adolescent. Ochelarii cu rame din oțel stăteau în echilibru pe nasul subțire, ascuțit, iar preotul își freca întruna mâinile de sutană, cu mișcări nervoase, ștergându-se parcă de transpirația din palme. Părea agitat de prezența lui Dee, așa cum e îndreptățit să fie oricine a depus jurământul de castitate; dar el era nerăbdător să-i fie de ajutor.

— Avem multe tablouri aici, spuse el. Avem o

încăpere plină în criptă. Nimeni nu s-a uitat la ele de ani de zile.

— Aș putea coborî să le văd? întrebă ea.

— Desigur. Mă-ndoiesc că veți găsi ceva interesant.

Cum stăteau ei și discutau pe culoarul din mijloc, ochii preotului se tot uitau dincolo de umerii lui Dee, de parcă s-ar fi temut că cineva ar putea intra și l-ar vedea conversând cu o tânără.

— Veniți cu mine, spuse el.

O conduse de-a lungul culoarului spre ușa care dădea în absidă și o luă înaintea ei pe scara care cobora în spirală.

— Pe preotul care a fost aici în jurul anului 1910 îl interesau tablourile?

Bărbatul se uită înapoi, în susul scărilor spre Dee, și apoi își întoarse imediat ochii.

— Habar n-am, spuse el. Eu sunt al treilea sau al patrulea de atunci și până acum.

Dee așteptă la baza scărilor până când el aprinse o candelă dintr-o consolă din perete. Saboții ei produceau zgomote seci pe lespezile de pe jos în timp ce-l urma, ferindu-și capul pe sub o arcadă joasă în interiorul cavoului.

— Am ajuns, spuse el.

Mai aprinse o candelă. Dee se uită în jur. Erau în jur de 100 de tablouri stivuite pe podea și proptite de pereții micuței încăperi.

— Ei, bine, va trebui să vă las singură, spuse el.

— Mulțumesc foarte mult.

Dee îl privi cum pleacă târându-și picioarele, și apoi, reprimându-și un suspin, se uită la

tablouri. Ideea asta îi venise în minte cu o zi în urmă: va merge la bisericile din apropierea celor două case ale lui Modigliani și va întreba dacă au tablouri vechi.

Se simțise obligată să poarte cămașă pe sub rochia ei fără mâneci, pentru a-și acoperi brațele - catolicii riguroși n-ar permite nimănui să intre cu brațele goale în biserică - și i se făcuse foarte cald umblând pe străzi. Dar răcoarea cavoului fu pentru ea o adevărată binecuvântare.

Luă primul tablou din vârful maldărului și-l țină ridicat la lumina candeliei. Un strat gros de praf așternut pe sticlă ascundea pânza de dedesubt. Avea nevoie de un pământuf.

Se uită de jur-împrejur după ceva potrivit. Desigur, așa ceva nu exista pe acolo. Cu un suspin, își ridică rochia și-și scoase chilotul. Va trebui să se descurce cu ei. Acum va trebui să aibă mare grijă să nu-l lase în urmă pe preot când vor urca scara în spirală. Chicoti ușor în sinea ei și șterse praful de pe tablou.

Era o pictură în ulei mediocră despre martiriul Sfântului Ștefan. Aproximă vârsta ei la vreo 120 de ani, dar era executată într-o manieră mai veche. Rama ornată probabil că valora mai mult decât pictura însăși. Semnătura era ilizibilă.

Puse tabloul pe pardoseală și luă altul. Nu era atât de prăfuit, dar era la fel de lipsit de valoare.

Trecu prin discipoli, apostoli, sfinți, martiri, Sfinte Familii, Cine de Taină, Crucificări și duzini de Christii cu păr și ochi negri. Chilotul ei multicolor se înnegrise de praful ancestral. Lucra metodic, stivui laolaltă, ordonat, tablourile

curățate și luând, una după alta, pânzele dintr-un maldăr prăfos înainte de a trece la celălalt.

Îi luă întreaga dimineață și nu găsi niciun Modigliani.

Când și ultima ramă fu curățată și pusă deoparte, Dee își permise un strănut zdravăn. Aerul prăfos din fața ochilor ei se agită nebunește. Stinse candela și urcă în biserică.

Preotul nu era acolo, așa că lăsă o donație în cutia milei și ieși afară în lumina soarelui. Își aruncă chilotul prăfuit în cea mai apropiată pubelă: asta le va alimenta gunoierilor imaginația.

Consultă harta străzilor și începu să-și croiască drum spre a doua casă. Ceva o deranja; ceva ce știa despre Modigliani – despre copilăria sau despre părinții lui sau altceva. Se munci să-și amintească acest gând care-i scăpa, dar era ca și când ai încerca să apuci dintr-o farfurie o piersică din conservă: gândul era prea alunecos să-l poți apuca.

Trecu pe lângă o cafenea și-și dădu seama că e vremea prânzului. Intră și comandă o pizza și un pahar cu vin. În timp ce mânca, se întrebă dacă Mike o va suna astăzi.

Trase de timp la o cafea și o țigară, amânând să dea ochii cu un alt preot, cu o altă biserică, cu alte tablouri prăfuite; șansele ei de a-l găsi pe Modigliani cel rătăcit erau extrem de scăzute. Cu o mișcare fermă își stinse țigara și se ridică în picioare.

Al doilea preot era mai în vârstă și necooperant. Sprâncenele cărunte i se ridicară cu un centimetru deasupra ochilor înguști când

spuse:

— De ce vreți să vedeți niște tablouri?

— Asta e profesia mea, explică Dee. Sunt istoric de artă.

Încercă să zâmbească, dar asta păru să-l revolte și mai tare.

— Vedeți dumneavoastră, biserica e pentru credincioși, nu pentru turiști, zise el.

Amabilitatea lui era străvezie ca un voal.

— Promit să nu fac gălăgie.

— În orice caz, avem foarte puține obiecte de artă aici. Numai ce puteți vedea prin jur.

— Atunci o să arunc o privire, dacă se poate.

Preotul încuviință din cap.

— Foarte bine.

Rămase în naos privind-o pe Dee cum umbla grăbită prin jur. Erau foarte puține lucruri de văzut: una sau două picturi într-o capelă micuță. Se întoarse în partea de vest a bisericii, înclină capul în semn de salut către preot și plecă. Poate că o bănuia că vrea să fure ceva.

Se întoarse deprimată la hotel. Soarele era sus și dogorea acum, iar străzile încinse erau aproape pustii. Câini turbați și istorici de artă, gândi Dee. Gluma aceasta nu reuși s-o înveselească. Își jucase ultima carte. Singura cale de a continua acum era să cutreiere toate cartierele orașului și să încerce la fiecare biserică în parte.

Urcă în camera ei și se spală pe mâini și pe față, pentru a scăpa de praful din criptă. Siesta era singurul mod rezonabil de a petrece această parte a zilei. Se dezbracă și se întinse pe patul

single, îngust.

Când închise ochii, senzația sâcâitoare că uitase ceva îi reveni. Încercă să-și amintească tot ce învățase despre Modigliani; nu erau prea multe. Alunecă într-un somn superficial.

Cât dormi ea, soarele trecu de zenit și pătrunse cu forță prin geamul deschis, făcând trupul gol să transpire. Dee se mișcă agitată, chipul ei prelung încruntându-se ușor din când în când. Părul blond i se ciufuli și i se lipi de obraji.

Se trezi brusc și se ridică imediat în șezut. O durea capul de la căldura soarelui, dar nu luă în seamă acest lucru. Privea țintă înaintea ei, asemenea cuiva care tocmai avusese o revelație.

— Ce idioată sunt! exclamă. Era evreu!

Lui Dee îi plăcea de rabin. Era o schimbare binevenită după bărbații aceia sfinți care se purtaseră cu ea de parcă ar fi fost fructul oprit. Omul din fața ei avea ochii de un căprui intens, prietenoși, și fire cărunte în barba-i neagră. Îl interesa căutarea ei febrilă și ea se trezi că-i spune întreaga poveste.

— Bătrânul din Paris a spus că e vorba de un preot, așa că presupun că vorbea de un preot catolic, explica ea. Uitasem că familia Modigliani era o familie de evrei sefarzi și cât se poate de ortodocși.

Rabinul zâmbi.

— Ei, bine, eu știu cui i-a fost dat tabloul! Predecesorul meu de aici a fost foarte excentric, așa cum sunt toți rabinii. Îl interesau tot felul de lucruri - experimentele științifice, psihanaliza,

comunismul. Acum e mort, desigur.

— Presupun că printre obiectele sale personale nu se aflau și niște tablouri.

— Nu știu. Era foarte bolnav spre sfârșitul vieții și a părăsit orașul. A plecat să locuiască într-un sat numit Poglio, pe coasta Adriaticii. Desigur, pe atunci eram foarte tânăr – nu mi-l amintesc deloc limpede. Dar cred că a trăit cu o soră, în Poglio, vreme de vreo doi ani înainte să moară. Dacă mai există tabloul, ea ar trebui să-l aibă.

— Probabil că e moartă.

Bărbatul râse.

— Desigur. Dar știu că ți-ai asumat o sarcină dificilă, domnișoară. Totuși trebuie să existe urmași.

Dee strânse mâna bărbatului.

— Ați fost foarte amabil, spuse ea.

— A fost o plăcere, zise el.

Părea că o spune cu sinceritate.

Pe drumul de întoarcere la hotel, Dee nici nu băgă de seamă că o dureau picioarele. Își făcea planuri: va trebui să închirieze o mașină și să meargă în satul acela. Se hotărî să plece dimineată.

Voia să spună tuturor, să împrăstie peste tot vestea cea bună. Își aminti ce făcuse ultima dată când se simțise așa. Se opri la un magazin și cumpără o ilustrată.

Scrise:

Dragă Sammy,

Acesta e genul de vacanță pe care mi l-am dorit dintotdeauna! O adevărată vânătoare de

comori!! Pornesc spre Poglio să găsesc un Modigliani rătăcit!!!

Cu dragoste,

D.

Găsi niște mărunțiș în buzunar, cumpără un timbru și expedie ilustrata. Apoi își dădu seama că nu are destui bani să închirieze o mașină cu care să străbată țara de-a lungul.

Era o nebunie: tocmai pornise pe urmele unui tablou care putea valora oricât de la 50.000 la 100.000 de lire sterline, iar ea nu-și permitea să închirieze o mașină. Era dureros de frustrant.

Să-i ceară lui Mike banii? La naiba, nu, nu se putea înjosi. Poate că-i va face o aluzie când va suna. Dacă va suna: călătoriile lui peste hotare nu aveau un orar riguros.

Va trebui să adune bani într-un fel sau altul. Mama ei? Stătea bine cu banii, dar Dee nu-i dedicase prea mult timp de ani buni de zile. Nu avea niciun drept să-i ceară bani unei femei bătrâne. Unchiul Charles?

Toate astea însă îi vor răpi timp. Dee ardea de nerăbdare s-o pornească din nou la drum.

Mergând în sus pe strada îngustă spre hotel, văzu un Mercedes albastru-metalizat parcat lângă trotuar. Bărbatul care se sprijinea de el avea un cap plin de cârlionți foarte familiar.

Dee o rupse la fugă.

— Mike! strigă ea fericită.

CAPITOLUL 2

James Whitewood își parcă Volvoul pe îngusta străduță din Islington și opri motorul. Își băgă

într-un buzunar un pachet neînceput de țigări Players și o cutie de chibrituri, iar în celălalt un carnetel nou și două pixuri. Simțea tensiunea aceea cunoscută: o va găsi, oare, într-o dispoziție bună? Va spune, oare, ceva demn de a fi citat? Îl înțepă ulcerul și înjură. Luase sute de interviuri vedetelor: acesta nu va diferi cu nimic de celelalte.

Își încuie mașina și bătău la ușa Samantha Winacre. Îi răspunse o fată blondă, durdulie.

— James Whitewood, de la *Evening Star*.

— Intrați, vă rog.

O urmă în holul de la intrare.

— Cum te cheamă?

— Anita. Eu doar lucrez aici.

— Îmi pare bine de cunoștință, Anita.

Zâmbi încântat. Îți era întotdeauna de folos să fii în termeni buni cu cei din anturajul unei vedete.

Fata îl conduse pe scări în jos, la subsol.

— Domnul Whitewood, de la revista *Star*.

— Salut, Jimmy!

Samantha era ghemuită pe o sofa Habitat. Purta o pereche de jeanși și o cămașă. Era desculță. Din difuzoarele stereo Bang & Olufsen atârinate pe perete în fața ei se auzea cum cântă Cleo Laine.

— Sammy.

Traversă încăperea și-i strânse mâna.

— Ia loc, fă-te comod. Ce mai e nou pe Fleet Street?

Înainte de a se așeza în balansoar, bărbatul îi puse în poală un ziar.

— Știrea zilei e că lordul Cardwell își vinde întreaga colecție de opere de artă. Acum știi și tu de ce am numit partea asta din an anotimpul prostiei.

Vorbea cu accent sud-londonez.

Anita spuse:

— Dorți ceva de băut, domnule Whitewood?

Bărbatul se uită în sus la ea.

— Nu mi-ar face rău un pahar cu lapte.

Își mângâie stomacul.

Anita plecă. Samantha spuse:

— Încă mai suferi de ulcer?

— E ca inflația. În zilele de acum nu poți decât să speri că va mai scădea puțin. (Scoase un râset pițigăiat.) Te deranjează dacă fumez?

În timp ce-și desfăcea pachetul de țigarete, o studie. Întotdeauna fusese zveltă, dar acum era slabă de-a dreptul. Ochii-i păreau imenși, dar efectul acesta nu se datora machiajului. Avea o mână trecută în jurul taliei, iar cu cealaltă fuma. Cât o urmări, Samantha stinse chiștocul într-o scrumieră plină de lângă ea și își aprinse imediat altă țigaretă.

Anita îi aduse paharul cu lapte.

— Ceva de băut, Sammy?

— Te rog.

Jimmy se uită în treacăt la ceas: era 12:30 după-amiază. Se uită chiorâș la cantitatea de votcă și apă tonică pe care o turnă Anita.

— Spune-mi, cum e viața în lumea filmului? întrebă el.

— Mă gândesc s-o abandonez.

Luă paharul de la Anita, după care aceasta

părăsi încăperea.

— Dumnezeule mare! (Jimmy scoase carnetelul și capacul pixului.) De ce?

— Nu prea sunt multe de spus, sincer. Am sentimentul că filmele mi-au dat deja tot ce-mi pot da. Mă plictisește să joc, iar rezultatul final mi se pare atât de trivial.

— E vreun lucru anume care te-a făcut să simți asta?

Ea zâmbi.

— Pui întrebări bune, Jimmy.

El ridică ochii plini de așteptare și văzu că Samantha zâmbea, dar nu lui, ci spre ușă. Se întoarse și văzu intrând un bărbat masiv, într-o pereche de jeanși și o cămașă ecosez. Bărbatul își înclină capul spre el și se așează lângă Samantha.

— Jimmy, ți-l prezint pe Tom Copper, bărbatul care mi-a schimbat viața, spuse ea.

Joe Davies apăsă butonașul ceasului său Quantum și se uită la cifrele roșii luminescente care pâlpâiau pe cadranul negru: 09:55. Era o oră potrivită să suni la redacția unui ziar de seară londonez.

Ridică receptorul și formă numărul. După o așteptare lungă, ceru să vorbească cu James Whitewood.

— Bună dimineața, Jim! Joe Davies sunt.

— Infectă dimineață, Joe. Cu ce subiecte răsufla te lauzi pe ziua de azi?

Joe reuși să-și închipuie dinții stricați dezgoliți de zâmbetul de pe fața ziaristului: amândoi erau angrenați în jocul zeflemei ironic-ostile, ca să ascundă faptul că fiecare făcea tot ce

putea ca să se folosească de celălalt.

— Nimic foarte interesant, spuse Joe. O starletă care a primit un rol secundar, asta-i tot. Doar Leila D'Abo care îngrașă porcul la London Palladium.

— Vaca aia expirată și obosită? Când e lansarea, Joe?

Joe rânji, știind că de data asta el a câștigat jocul.

— Pe 21 octombrie e avanpremieră.

— Am reținut. Până atunci va fi terminat filmul ăla de mâna a doua pe care-l face la... unde-l face? La Ealing Studios?

— La Hollywood.

— Da. Ei, acum cine mai e pe listă?

— Nu știu. Va trebui să întrebi la Palladium. Și nu uita să întrebi dacă-i adevărat că va primi cincizeci de mii de lire pentru rol, fiindcă de la mine nu știi nimic.

— Nu, tu nu știi nimic.

— Îți ajunge să scoți o știre din asta?

— Fac tot ce pot pentru tine, bătrâne.

Joe rânji din nou. Dacă știrea era destul de bună să ajungă în paginile ziarului, Whitewood va pretinde că-i face agentului o favoare personală.

Dacă știrea nu era suficient de bună, ziaristul va refuza.

— Nu încă.

— Ai de gând să ne dai o vedetă de prima pagină?

— Cu titlul de favoare personală pentru tine, Jim: da.

Joe se lăsă pe spate în scaunul lui din piele,

copleșit de un sentiment de triumf. Acum ziaristul îi era dator o favoare. Joe câștigase la puncte.

— Din întâmplare întreb doar: ce se mai știe de fata aia a ta cu ochi albaștri?

Joe se îndreptă imediat în scaun. Whitewood avea, la urma urmei, o carte în mânecă. Joe vorbi cu o nepăsare disimulată.

— Care dintre ele?

— Joe, câte dintre ele am intervievat săptămâna asta? Vorbesc de subnutrita aia de Winacre, desigur.

Joe se încruntă la telefon. La naiba, Sammy. Acum era în defensivă.

— Chiar voiam să te întreb: cum a mers?

— Am făcut rost de o știre grozavă: „Samantha Winacre se retrage”. Nu ți-a spus încă?

Dumnezeule, ce-i spusese, oare, Sammy reporterului?

— Între noi doi fie vorba, Jim, trece printr-o perioadă grea.

— Una nefericită, după cât se pare. Dacă refuză scenariu bun cum e *A treisprezecea noapte*, înseamnă că vorbește cât se poate de serios când spune că se retrage.

— Fă-ți singur o favoare... nu băga asta în articol. O să se răzgândească singură.

— Mă bucur să aud asta. Oricum, am lăsat știrea pe dinafară.

— Pe ce idee ai marșat?

— Samantha Winacre spuse: „Sunt îndrăgostită”. E bine?

— Mulțumesc, Jim. Ne vedem curând. Hei, încă un minut... a spus cumva de cine e

îndrăgostită?

— Îl cheamă Tom Copper. L-am întâlnit. Pare un flăcău isteț. Ai face bine să-ți păzești poziția.

— Mulțumesc din nou.

— Salut.

Joe trânti receptorul în furcă. El și Whitewood erau din nou la egalitate în cursa favorurilor personale: dar asta era nenorocirea cea mai mică. Ceva se întâmplase cu Samantha de-i spusese unui reporter că refuză un scenariu înainte să-i comunice asta chiar lui, agentului ei.

Se ridică de la birou și se duse la fereastră. Se uită afară la obișnuita aglomerație: mașinile erau parcate cât vezi cu ochii de-a lungul dungilor galbene duble. Toată lumea se crede o excepție, gândi Joe. Un gardian public se plimba nestingherit, făcându-se că nu vede încălcările legii.

Pe trotuarul opus, o prostituată la începutul carierei abordă un bărbat de vârstă mijlocie, îmbrăcat la costum. Lăzi cu șampanie ieftină erau duse într-un club de striptease. În ușa unui cinematograf închis, un asiatic cu păr negru și costum tipător vindea un pachet mic de ceva unei fete șleampete, nespălate, a cărei mână tremură când îi dădu bărbatului un bilețel. Chipul supt și frizura băiețească o făceau să semene puțin cu Sammy. Oh, Doamne, ce să facă cu Sammy.

Bărbatul ăla era cheia misterului. Joe se întoarse la birou și citi numele mângălit în carnetel: Tom Copper. Dacă e îndrăgostită de el, se află sub influența lui. Prin urmare el vrea ca ea să se retragă.

Oamenii îl angajau pe Joe să-i ajute să facă bani. Oameni cu talent un lucru pe care Joe nu l-a înțeles niciodată, dar înțelegea că el nu-l are. Exact așa cum Joe nu putea acționa să-și salveze viața, clienții lui nu știau să facă afaceri. Rolul lui era să analizeze contracte, să negocieze prețuri, să dea sfaturi despre publicitate, să găsească scenarii bune și regizori buni: să-i îndrume pe oamenii naivi și talentați prin jungla lumii spectacolului.

Datoria lui față de Sammy era s-o ajute să facă bani. Numai că asta nu prea-i rezolva problema.

Adevărul e că agentul este mai mult decât un simplu om de afaceri. La viața lui, Joe fusese mamă și tată, iubit, psihiatru: își oferise un umăr pe care să plângă cei care simțeau nevoia să o facă, și-a scos clienții din închisoare pe cauțiune, a tras sfori să se renunțe la acuzațiile de posesiune de droguri, și-a jucat rolul de consilier pe probleme maritale. Să-i ajuti pe artiști să câștige bani era o frază care însemna infinit mai mult decât exprima atunci când o rosteai cu voce tare.

Să-i aperi de rechini pe cei fără experiență era o mare parte a acestor îndatoriri. Lumea lui Joe era plină de rechini: producători de film gata să-i dea un rol unui actor, să câștige o grămadă de bani cu filmul și să-l lase pe actor să se întrebe cu ce o să-și plătească luna viitoare chiria; falși mentori care propovăduiesc religii serbede, meditațiile, vegetarianismul, misticismul sau astrologia și care-ar mulge, cât ai clipi, vedeta de jumătate din veniturile încasate; organizații-

fantomă și oameni de afaceri semi-escroci care ar îmbrobodi vedeta să-i susțină, iar apoi ar stoarce, fără să le pese de imaginea artistului, fiecare milimetru de publicitate de care ar beneficia de pe urma asocierii.

Joe se temea că Tom Copper e unul dintre rechini. Totul se petrecuse prea repede; tipul apăruse de nicăieri și, dintr-odată, îi conducea viața Samanthei. De un soț, ea avea nevoie: de un agent nou nu.

Hotărârea era luată. Se aplecă spre masă și apăsă butonul unei sonerii. Interfonul bâzâi:

— Da, domnule Davies?

— Vino chiar acum, repede, Andy.

Cât așteptă, sorbi din cafea, dar se răcise. Andrew Fairholm - el îl pronunța Fareham - era un flăcău deștept. Îi amintea lui Joe de el însuși. Fiul unei actrițe figurante și al unui pianist de concert, fără succes, își dăduse seama la o vârstă fragedă că nu are pic de talent. Purtător, totuși, al virusului lumii spectacolului, se apucase de managerial și transformase două trupe de rock de mâna a doua în oameni cu venituri mari. Cam pe atunci îl angajase Joe ca asistent personal.

Andy intră fără să bată și se așeză în fața biroului. Era un tânăr arătos, cu păr castaniu lung și curat, purta un sacou cu revere lungi și o cămașă descheiată la gât. Absolvise facultatea și vorbea cu un voit accent prețios la modă. Era potrivit pentru agenția lui Joe: îi conferea o imagine oarecum mai modernă. Mintea și tinerețea lui racordate la prezent veneau să completeze experiența și celebra viclenie a lui Joe.

— Avem probleme cu Sammy Winacre, Andy, spuse Joe. I-a spus unui reporter de la ziar că e îndrăgostită și că renunță la actorie.

Andy își dădu ochii peste cap.

— Întotdeauna am spus că păpușa aia-i ciudată. Cine-i tipu'?

— Îl cheamă Tom Copper.

— Cine naiba-i ăsta?

— Asta vreau și eu să aflu.

Rupse pagina din carnețel și i-o înmână.

— Cât de repede poți.

Andy încuviință din cap și plecă. Joe se relaxă puțin. Se simțea mai bine știind că Andy se ocupă de problemă. În pofida șarmului și a bunelor lui maniere, flăcăul avea niște dinți foarte ascuțiți.

Era o seară călduroasă; în aer plutea un miros vărat. Apusul de deasupra acoperișurilor caselor picura dăre de sânge în norii ridicați, împrăștiați. Samantha se întoarse cu spatele la fereastra subsolului și se duse la dulapul pentru cocteiluri.

Tom puse un disc cu jazz și se lungi pe sofa. Samantha îi dădu un pahar de tărie și se cuibări lângă el. El își petrecu brațul mare în jurul umerilor ei mici și se aplecă să o sărute. Clopoțelul de la intrare sună.

— Ignoră-l, spuse el și o sărută pe gură.

Ea închise ochii și-și frecă buzele de ale lui. Apoi se ridică în picioare.

— Prefer să te țin în tensiune.

Îi luă câteva clipe să recunoască bărbatul scund, îmbrăcat în costum din catifea, de la ușă.

— Julian!

— Bună, Samantha! Te deranjez cumva?

— Deloc. Vrei să intri?

Bărbatul intră și ea îl conduse pe scări în jos.

— Nu te rețin foarte mult, se scuză el.

Julian păru puțin stânjenit când îl văzu pe Tom pe sofa. Samantha spuse:

— Tom Copper, Julian Black.

Când își strânsesă mâinile, Tom îl domină pe Julian cu înălțimea lui. Samantha se duse la bar.

— Whisky, nu-i așa?

— Mulțumesc.

— Julian ține o galerie de artă, spuse Samantha.

— E cam prematur să spui asta. Urmează să deschid o galerie. Cu ce te ocupi, Tom?

— Să zicem că sunt finanțist.

Julian zâmbi.

— Nu cumva dorești să investești niște bani într-o galerie de artă?

— Nu-i specialitatea mea.

— Dar care e?

— Să zicem că iau bani de la A și îi dau lui B.

Samantha tuși, iar Julian avu sentimentul că ea râde de el. Spuse:

— De fapt, treburi legate de galerie m-au făcut să vin.

Luă băutura pe care i-o dădu Samantha și o privi cum se așază comod în curbura brațului lui Tom.

— Caut o persoană atrăgătoare, interesată să deschidă galeria. Sarah mi-a sugerat să te întreb pe tine. Vrei să faci asta, ca o favoare pentru noi?

— Mi-ar plăcea, dar trebuie să mă asigur că

nu am angajamente altundeva în ziua aceea. Pot să te sun mai târziu?

— Sigur. (Julian scoase o carte de vizită din buzunar.) Acolo sunt toate detaliile.

Samantha luă cartea.

— Mulțumesc.

Julian își bău cocteilul.

— N-o să te mai deranjez, spuse el. Părea ușor invidios. Arăți atât de liniștită. Îmi pare bine de cunoștință, Tom.

Se opri la ușă și se uită la vederea prinsă pe termostatul de pe perete.

— Cine-a fost la Livorno? întrebă el.

— O veche prietenă a mea. (Samantha se ridică.) Trebuie să ți-o prezint odată. Tocmai și-a luat diploma în Istoria Artelor. Uite.

Luă vederea, o întoarse pe spate și i-o arătă. Julian o citi.

— Ce fascinant, spuse el. I-o dădu înapoi. Da, mi-ar plăcea s-o cunosc pe această doamnă. În fine, nu te deranja să urci scările cu mine. La revedere.

După ce plecă, Tom spuse:

— De ce vrei să-i deschizi dugheana aia nenorocită de tablouri?

— Soția lui mi-e prietenă. Onorabila Sarah Luxter.

— Ceea ce înseamnă că e fiica...?

— Lordului Cardwell.

— Cel care își vinde colecția de tablouri?

Samantha dădu afirmativ din cap.

— Știi tu, prin venele lui curg vopsele-n ulei.

Tom nu zâmbi.

— Ei, asta da, imagine zglobie.

Petrecerea ajunsese în acel moment de letargie de la ore mici comun tuturor petrecerilor. Cei care nu știau să bea cu măsură începeau să se clatine pe picioare și să fie dezgustători, iar cei care știau simțeau deja începutul mahnurii. Oaspeții stăteau ici și colo, în grupuri mici, concentrându-se asupra discuțiilor care variau de la cele intelectuale la cele amuzant de incoerente.

Gazda era un regizor de film care tocmai se întorsese din exilul reclamelor de televiziune. Soția lui, o femeie înaltă, filiformă, a cărei rochie lungă lăsa vederii mare parte din modestul ei bust, îi primi pe Samantha și pe Tom și îi duse la bar. Un barman filipinez, ai cărui ochi scânteiau puțin, turnă un whisky pentru Samantha și goli două sticle de bere tare, nemțească, într-o halbă pentru Tom. Samantha îi aruncă lui Tom o privire tăioasă: nu bea des bere, mai cu seamă seara. Spera să nu fie agresiv de proletar toată noaptea.

Gazda făcea puțină conversație. Joe Davies se desprinsese de un grup din celălalt capăt al salonului și veni spre ei. Gazda, fericită să scape de-o grijă, se întoarse la soțul ei.

Joe spuse:

— Sammy, trebuie să-l cunoști pe domnul Ishi. El e oaspetele de onoare al serii și el e motivul pentru care ne aflăm cu toții la petrecerea asta nereușită.

— Cine-i?

— Un bancher japonez cunoscut pentru faptul că vrea să investească în industria britanică de film. Probabil că-i nebun, motiv pentru care toată

lumea încearcă să se pună bine cu el. Haide.

O apucă de braț și, după o înclinare a capului destinată lui Tom, o conduse spre locul unde un bărbat chel cu ochelari vorbea sobru în fața a șase ascultători atenți.

Tom urmări de la bar prezentările, apoi suflă spuma de pe bere și bău jumătate din ea. Filipinezul șterse absent teigheaua. Continua să-l privească pe Tom cu coada ochiului.

Tom spuse:

— Haide, bea... Nu te spun.

Barmanul îi zâmbi și, apucând de sub teighea un pahar pe jumătate plin, luă o înghițitură prelungă.

O voce de femeie spuse:

— Mi-aș dori să am curajul să port jeanși... sunt atât de comozi.

Tom se întoarce și văzu o fată scundă, trecută de douăzeci de ani. Era îmbrăcată scump, în haine care imitau stilul anilor șaiszeci: pantofi cu vârf ascuțit de stilet, fustă lucioasă și o jachetă cu două revere. Părul ei tuns scurt era pieptănat la spate, cu codiță de rață, și pe frunte cu o şuviță rebelă.

— Sunt și mai ieftini. Și nu avem atât de multe petreceri cu cocteil în Islington, spuse el.

Fata deschise larg ochii puternic machiați cu negru.

— Acolo locuiți? Am auzit că bărbații din clasa muncitoare își bat soțiile.

— Dumnezeuule, murmură Tom.

— Mi se pare un lucru îngrozitor... adică, n-aș suporta să fiu bătută de-un bărbat. Vreau să zic, dacă n-ar fi în rest foarte atent. Atunci, cred că mi-

ar plăcea. Credeți că v-ar face plăcere să bateți o femeie? Pe mine, de pildă? continuă fata.

— Am alte lucruri de care să-mi fac griji, spuse Tom.

Tonul lui disprețuitor părea să nu aibă niciun efect asupra fetei.

— Dacă ai avea niște probleme adevărate care să te preocupe, nu te-ai mai face de râs în fața mea. Lipsa de griji naște plictiseală, iar plictiseala naște oameni goliți de conținut, ca tine.

În sfârșit, reușise s-o provoace pe fată.

— Dacă asta e părerea ta, poate c-ar trebui să te-neci cu berea aia de oameni fără griji. Ce cauți, totuși, aici?

— Asta mă întreb și eu. (Își goli paharul și se ridică în picioare.) N-am nevoie de discuții prostești, cum e asta pe care-o purtăm acum.

Se uită împrejur după Sammy, dar îi auzi vocea înainte s-o observe. Striga după Joe Davies. Într-o clipă, toată lumea o privea.

Fața ei era roșie și era furioasă cum n-o mai văzuse niciodată Tom.

— Cum îndrăznești să-mi urmărești prietenii? țipă ea. Nu ești îngerul meu păzitor, ești neisprăvitul meu de agent. Ai fost agentul meu, fiindcă ești concediat, Joe Davies.

Îl plesni pe bărbat o dată, tare, și se-ntoarse pe călcâie.

Agentul se înroși, umilit. Păși pe urma Samanthei cu pumnul ridicat. Tom avu nevoie doar de doi pași mari să străbată încăperea. Îl împinse pe Joe ușor, dar ferm, atât cât agentul să se lege pe călcâie. Apoi Tom se întoarse și-o urmă pe

Samantha afară din cameră.

Afară, pe trotuar, aceasta o rupse la fugă.

— Sammy! strigă Tom.

Fugi după ea. Când o ajunse din urmă, o prinse de braț și o opri locului.

— Despre ce-i vorba aici? întrebă el.

Ea se uită în sus la el, în ochii ei citindu-se confuzia și mânia.

— Joe a pus să fii cercetat, spuse ea. A spus că ai o soție, patru copii și dosar penal.

— Oh. (Se uită pătrunzător în ochii ei.) Și tu ce crezi?

— De unde dracu' să știu ce să cred?

— Am o căsnicie nereușită și divorțul nu s-a încheiat încă. În urmă cu zece ani am falsificat un cec bancar. Schimbă asta cu ceva lucrurile pentru tine?

Ea se uită direct la el pentru o clipă. Apoi își afundă fața în umărul lui.

— Nu, Tom, nu.

El o ținu în brațe un moment prelung. Apoi spuse:

— Oricum, era o petrecere de toată jena. Hai să luăm un taxi.

Merseră în sus pe Park Lane și găsiră un taxi în fața unui hotel. Șoferul îi duse pe Piccadilly, pe Strand, pe Fleet Street. Tom îi spuse să oprească la un chioșc unde se vindeau primele ediții ale ziarelor de dimineață.

Când trecură pe sub viaductul Holbom, începea să se lumineze de ziuă.

— Uite-aici, spuse Tom. Se așteaptă ca tablourile lordului Cardwell să adune un milion de

lire. (Împături ziarul și se uită pe geam.) Știi cum a adunat toate tablourile astea?

— Spune-mi.

— În secolul al XVII-lea marinarii au murit ca să-i aducă lui aur din America de Sud. În secolul al XVIII-lea, fermierii au murit de foame ca să-i plătească rentele. În secolul al XIX-lea, copiii au murit în fabrici și-n mahalale ca să-i crească profiturile. În secolul ăsta, a intrat în lumea bancară ca să-i ajute pe alții să facă ce-a făcut el vreme de trei sute de ani... să se îmbogățească pe spinarea oamenilor sărmani. Dumnezeuule, cu un milion de lire s-ar putea construi în Islington un azil frumos pentru cei fără un acoperiș deasupra capului.

— Și ce-i de făcut? întrebă Sammy dezolată.

— Habar n-am.

— Dacă alții nu-și iau banii de la el, va trebui s-o facem noi.

— Da?

— Tom, să fim serioși! De ce nu?

El își petrecu brațul pe după umerii ei.

— Sigur, de ce nu. O să-i furăm tablourile, o să le vindem pe-un milion și-o să construim un azil. O să punem dimineată detaliile la punct. Sărută-mă.

Ea își înalță buzele spre ale lui și se-ndepărtă imediat.

— Vorbesc serios, Tom.

El îi privi chipul preț de-o clipă.

— La naiba: chiar vorbești serios, spuse el.

CAPITOLUL 3

JULIAN STĂTEA, TREAZ, ÎNTINS pe pat.

Seara aceea de august târziu era neplăcut de călduroasă. Geamurile dormitorului erau deschise și, deși aruncase cuvertura deoparte, tot mai asuda. Sarah stătea întinsă cu spatele la el, pe cealaltă parte a patului enorm, cu picioarele depărtate, în poziție de alergare. Corpul ei abia se întrezărea în lumina slabă a zorilor și despicătura umbroasă a feselor îi făcea o invitație perfidă. Nu se trezi atunci când se dădu el jos din pat.

Luă o pereche de chiloți dintr-un sertar și-i îmbrăcă. Închise ușa de la dormitor încet în urma lui, traversă holul, coborî scările și trecu prin sufragerie spre bucătărie. Umplu cu apă ibricul electric și-l băgă în priză.

Cuvintele de pe ilustrata pe care o citise seara trecută în sufrageria Samanthei i se tot învârteau în minte, aidoma unei piese pop care refuza să fie dată uitării. „Pornesc spre Poglio să găsesc un Modigliani rătăcit”. Mesajul își făcuse loc în mintea lui, arzând precum acidul. Mai mult asta, decât căldura, îl ținuse treaz toată noaptea.

Trebuia să plece după acel Modigliani rătăcit. Era exact ce-i trebuia lui... o descoperire ca la carte. I-ar impune reputația de distribuitor și ar atrage mulțimi de oameni la Galeria Black. Nu cadra cu politica galeriei, dar asta nu conta.

Julian puse un pliculeț de ceai într-o ceașcă și turnă peste el apa fiartă. Împinse dezolat pliculețul plutitor, scufundându-l cu lingura și privindu-l cum se ridică iar la suprafață. Acel Modigliani era șansa lui de aur și nu vedea cum putea să pună mâna pe el.

Dacă ar reuși să găsească tabloul, lordul

Cardwell ar scoate banii să-l cumpere. Tatăl lui Sarah i-a promis asta și nerodul ăla bătrân își ținea cuvântul dat. Numai că n-ar scoate niciun penny pe baza unei ilustrate semnate de o fată smintită. Iar Julian nu dispunea de banii necesari pentru a pleca în Italia.

Ceaiul căpătase o culoare maro densă și la suprafață se formă o peliculă unsuroasă. Îl duse la masa unde se lua micul dejun și se așeză pe un taburet înalt. Se uită în jur prin bucătărie, la mașina de spălat vase, la reșoul cu două ochiuri pe care-l foloseau doar la fiertul ouălor, la mașina de spălat, la congelator și la suportul pentru aparatele electrice mai mici. Era înnebunitor să aibă în jur atâta avuție și să nu se poată folosi de ea.

Cam de cât ar avea nevoie? Biletul de avion, cazarea la hotel, poate și puțină mită... Totul depindea de cât timp îi va lua s-o prindă din urmă pe femeia aceea care se semnase „D”. Câteva sute de lire – poate o mie. Trebuia să găsească banii ăștia.

În vreme ce-și sorbea ceaiul, răsuci în minte toate variantele. Putea să fure câteva dintre bijuteriile lui Sarah și să le amaneteze. Asta-i putea cauza probleme cu poliția. Oare, cei care amanetau aveau nevoie de dovada proprietății obiectelor? Probabil că cele faimoase aveau. Nu, asta ieșea din discuție. Să falsifice unul dintre cecurile ei era mai aproape de stilul lui. Dar va afla de asta chiar mai repede. Și, în ambele cazuri, ar fi prea riscant să adune suma de care avea nevoie.

Va trebui să găsească ceva ce ei nu-i va lipsi. Ceva ușor de vândut și extrem de valoros.

Putea merge cu mașina până-n Italia, își dădu el seama. Căutase localitatea Poglio în dicționarul geografic – era pe coasta Mării Adriatice, în nordul Italiei. Putea dormi în mașină.

Dar apoi i-ar fi greu să lase o impresie de cunoscător dacă ar trebui să negocieze la sânge vânzarea. Și tot îi vor trebui bani pentru benzină, și pentru mâncare, și pentru mită.

Ei i-ar putea spune că merge pe șosea spre Italia, după care să vândă mașina. Așa însă, va descoperi înșelătoria de îndată ce se va întoarce – tocmai când se aștepta el ca tatăl ei să decarteze banii. Prin urmare putea spune că mașina îi fusese furată.

Asta era. Putea spune că i-au furat mașina – și s-o vândă. Ea va dori să anunțe poliția și agenția de asigurări. Dar el îi va putea spune că se ocupase deja de aceste formalități.

Astfel, cât timp ea va crede că poliția caută mașina, el va avea parte de-o amânare. Companiei de asigurări îi va lua luni întregi să-i despăgubească. Când Sarah își va da seama că a fost o înșelătorie, reputația lui va fi fost deja confirmată.

Era hotărât să încerce. Va pleca să caute un garaj potrivit. Se uită la ceasul de la încheietura mâinii. Era 8:30. Se duse înapoi în dormitor să se îmbrace.

Găsi certificatul de înmatriculare într-un sertar din bucătărie și cheile mașinii acolo unde le lăsase cu o seară în urmă.

Trebuia să facă ceva ca totul să pară convingător. Găsi o foaie de hârtie și un creion bont și-i scrisese lui Sarah un bilețel. „Am luat mașina. Lipsesc toată ziua. Treburi. J.”

Lăsă biletul în bucătărie lângă cafetieră și coborî în garaj.

Îi luă mai mult de o oră să traverseze West End și The City și să ruleze de-a lungul Mile End Road spre Straford. Traficul era intens și drumul plin de hârtoape întrecea orice închipuire. Când ajunse la Leytonstone High Road găsi o puzderie de centre pentru mașini uzate: în fața magazinelor, lângă spelunci, la benzinării, revărsându-se pe trotuare.

Alese unul mai măricel dintr-un colț de stradă. În față se afla un Jaguar destul de nou, iar în curtea laterală o mulțime de mașini de calitate din ultimele modele. Julian intră.

Un bărbat de vârstă mijlocie spăla parbrizul unui Ford mare. Purta o pălărie din piele și o haină scurtă descheiată. Veni spre Julian ducând în mâini o cârpă și-o găleată cu apă.

— Sunteți foarte matinal, spuse el jovial. Avea un accent pronunțat de East End.

Julian întrebă:

— Șeful e prin preajmă?

Dispoziția bărbatului se răci vizibil.

— Vă vorbește, zise el.

Julian arătă spre mașină cu o fluturare a mâinii.

— Cât mi-ați oferi pentru asta?

— La schimb?

— Nu, în bani.

Bărbatul se uită iarăși la mașină, făcu o față acră și scutură din cap de la stânga la dreapta.

— De astea e foarte greu să te scapi, spuse.

— E o mașină frumoasă, protestă Julian.

Bărbatul își păstră mina sceptică.

— Cât să aibă, doi ani?

— Optsprezece luni.

Vânzătorul de mașini de ocazie se plimbă încet în jurul ei, examinând caroseria. Trase cu degetul peste o zgârietură de pe portieră, se uită îndeaproape la aripi și pipăi cauciucurile.

— E o mașină frumoasă, repetă Julian.

— Se prea poate, da' nu-nseamnă c-o și pot vinde, spuse bărbatul.

Deschise portiera și urcă la volan.

Julian se simțea exasperat. Era ridicol. Știa foarte bine că vânzătorul putea da mașina la schimb, dacă nu chiar s-o vândă cu banii jos. Întrebarea era cât de mult îi va plăti pentru ea.

— Vreau bani peșin, spuse el.

— Încă nu ți-am oferit nici cât negru sub unghie pe ea, amice, replică vânzătorul.

Roti cheia în contact și motorul porni. O întoarse la loc, lăsă motorul să se oprească și porni din nou. Repetă procedura de mai multe ori.

— Are foarte puțini kilometri la bord, spuse Julian.

— Nu e măsluit?

— Sigur că nu.

Bărbatul ieși din mașină și închise portiera.

— Nu știu ce să zic, spuse el.

— Vreți s-o conduceți?

— Nu.

— Cum naiba vă dați seama cât valorează dacă n-o conduceți? izbucni Julian.

Bărbatul își păstră calmul.

— Cu ce vă ocupați?

— Am o galerie de artă.

— Bine, atunci. Eu rămân la motoare și mata rămâi la tablourile matala afurisite.

Julian își controlează reacțiile.

— Ei, bine, vreți să-mi faceți o ofertă?

— Presupun că vă pot da o mie cinci sute, și vă fac o favoare cu asta.

— E ridicol! Nouă trebuie să fi costat cinci sau șase mii!

În clipa următoare, în ochii vânzătorului se văzu o sclipire de triumf. Julian își dădu seama că divulgase faptul că nu cunoștea prețul real al mașinii.

Vânzătorul spuse:

— Presupun că aveți dreptul s-o vindeți?

— Desigur.

— Aveți certificatul de înmatriculare?

Julian îl scoase din buzunarul interior al hainei și i-l dădu.

Vânzătorul spuse:

— Sarah, ciudat nume pentru un bărbat.

— E soția mea. (Julian scoase o carte de vizită și i-o dădu.) Țsta e numele meu.

Bărbatul o vâri într-un buzunar.

— Scuzați că vă-ntreb, dar ea știe că vindeți mașina?

Julian îl înjură în gând pe bărbat pentru circumspecția de care dădea dovadă. Cum de

ghicise? Fără îndoială că își dăduse seama că, atunci când un vânzător de tablouri vine în East End să vândă un Mercedes aproape nou pe bani peșin, trebuie să fie ceva ușor nelalocul lui.

— Soția mea a murit de curând, spuse el.

— Prea bine. (Era evident că vânzătorul nu credea povestea.) Păi, v-am spus cât face pentru mine.

— N-o pot da pentru mai puțin de trei mii, spuse Julian oarecum hotărât.

— Să zicem o mie șase sute, și ăsta-i ultimul meu preț.

Julian ajunsese la concluzia că trebuie să se târguiască.

— Două cinci sute, spuse.

Vânzătorul se întoarse cu spatele și dădu să se îndepărteze.

Julian intră în panică.

— Bine, strigă el. Două mii.

— O mie șase sute cincizeci, acceptați sau nu.

— În mână?

— Cum altfel?

Julian suspină.

— Prea bine.

— Veniți în biroul meu.

Julian îl urmă pe bărbat de cealaltă parte a curții și intră în clădirea veche a magazinului care dădea spre drumul principal. Se așează la o masă uzată din lemn și semnează un proces-verbal de vânzare-cumpărare, în vreme ce vânzătorul deschise un seif vechi din fier și numără 1.650 de lire în bancnote uzate de cinci.

Când dădu se plece, vânzătorul îi întinse

mâna. Julian se prefăcu că nu vede și ieși. Era convins că fusese jefuit.

Merse pe jos spre vest, căutând un taxi. Lăsa neplăcuta întâlnire să-i zboare din gând, să fie înlocuită de o bună dispoziție prudentă. Cel puțin avea banii – 1.650 în bancnote de câte cinci! Erau destui pentru excursie. Se simțea ca și când ar fi pornit deja la drum.

Recapitulă povestea pe care i-o va spune lui Sarah. Îi putea spune că a fost să-i întâlnească pe decoratori – nu, era mai bine să fie vorba de cineva pe care ea nu-l cunoaște. Un artist care locuia în Stepney. Cum îl chema oare? John Smith era un nume bun – probabil că erau o mulțime de John Smith. Intrase la el în casă și, când a ieșit o oră mai târziu, a descoperit că mașina a fost furată.

Un taxi veni din spatele lui și trecu, gol, în goană pe lângă el. Julian fluieră și flutură din brațe, dar acesta nu opri. Se hotărî să fie mai atent.

Îl izbi gândul că e posibil ca Sarah să sune la poliție cât e el plecat. Porumbelul va scăpa atunci din colivie. Va trebui să-i ofere numele unui post de poliție inexistent. Un taxi se apropie și el îi făcu semn cu mâna.

Sezând pe bancheta din spate, își întinse picioarele și-și strânse degetele în pantofi să scape de durerile mersului pe jos. Bun, să presupunem că Sarah va suna la Scotland Yard când va descoperi că postul de poliție nu există. Aceștia îi vor spune într-un târziu că furtul mașinii n-a fost declarat.

Întregul eșafodaj părea din ce în ce mai greu de susținut, pe măsură ce se apropia de casă. Sarah l-ar putea acuza că i-a furat mașina. Puteai fi pus sub acuzare fiindcă ai furat ceva de la soția ta? Cum rămâne cu toate vorbele alea de la cununie – toate bunurile mele pământești cu tine-o să le împart, sau așa ceva. Mai era și amenda aia că i-ai făcut pe polițiști să-și irosească timpul.

Taxiul merse pe Victoria Embankment și trecu prin Westminster. Poliția nu se va deranja să intervină într-o ceartă în familie, gândi Julian. Dar era suficient ca Sarah să-și dea seama ce pune el la cale. De îndată ce va afla, îi va spune tatălui ei. Apoi Julian va ieși din grațiile lordului Cardwell, tocmai în momentul crucial când va avea nevoie de bani să cumpere acel Modigliani.

Începu să regreta că s-a gândit să vândă mașina. Ceea ce dimineată i se păruse o idee genială, acum i se părea că seamănă cu un șut în fund administrat tuturor șanselor de a face o descoperire.

Taxiul opri în fața casei cu geamuri mari cât peretele și Julian îl plăti pe șofer cu una dintre bancnotele de cinci primite de la vânzătorul de mașini de ocazie. În timp ce urca treptele spre ușa din față, încerca disperat să găsească o minciună mai bună pe care să i-o spună soției. Nu-i veni nimic în gând.

Intră tiptil în casă. Nu era decât unsprezece și ceva – probabil că ea încă mai stătea în pat. Nu făcu niciun zgomot când intră în sufragerie și se așază. Își scoase pantofii și se lăsă pe spate.

Poate că acum era mai bine să plece direct

spre Italia. Putea să lase un bilet în care să spună că va lipsi din oraș câteva zile. Ea va presupune că a plecat cu mașina. La întoarcere îi va putea debita o poveste oarecare.

Brusc se încruntă. De când intrase, un zgomot slab și insistent parcă-l trăgea de mânecă. Acum se concentrează asupra lui și se încruntă și mai tare. Semăna cu zgomotul unei încăierări.

Îl descompuse în elementele lui constitutive. Se auzea foșnetul unor hârtii, scârțâitul slab al unor arcuri de pat și un gâfâit. Se auzea din dormitor. Presupuse că Sarah are un coșmar: Vru să strige ca s-o trezească; apoi își aminti că nu e bine să-i trezești pe oameni când visează. Sau era vorba de cei care umblă în somn? Se hotărî să meargă să vadă cu ochii lui.

Urcă cele câteva trepte. Ușa dormitorului era deschisă. Privi înăuntru.

Se opri înmărmurit locului și gura i se deschise de surprindere. Inima, în stare de șoc, îi bătea foarte repede, și la urechi îi ajunse un zgomot de grabă.

Sarah stătea pe partea ei de pat. Gâtul și-l ținea strâmb, capul dat pe spate și părul ei scump coafat îi era lipit de transpirația de pe față. Avea ochii închiși și gura deschisă, scoțând gâfâieli animalice ascuțite.

Lângă ea stătea un bărbat, cu pelvisul lipit de-al ei, într-un tremur lent. Picioarele groase ale bărbatului erau acoperite de un păr negru și des. Mușchii feselor lui albe se încordau și se relaxau ritmic. Sarah ținea un picior pe genunchiul celuilalt, formând un triunghi; iar bărbatul

strângea carnea din interiorul coapsei ei drepte, în vreme ce murmură obscenități cu o voce profundă, clară.

Pe pat, în spatele lui Sarah, stătea un al doilea bărbat. Avea păr blond și fața lui albă era ușor pătată. Soldurile lui și fundul ei se potriveau împreună asemenea lingurilor într-un sertar. O mână era petrecută în jurul corpului ei și-i strângea sâni, unul după celălalt.

Lui Julian îi trecu prin minte că bărbații făceau dragoste amândoi în același timp cu ea. Asta putea explica mișcările ciudat de lente ale celor trei corpuri. Privi în continuare, îngrozit.

Bărbatul cu păr blond îl observă și scoase un chicot.

— Avem public, spuse el cu o voce stridentă.

Celălalt bărbat întoarse repede capul și se opriă amândoi din mișcare.

Sarah spuse:

— Nu-i decât soțul meu. Nu vă opriți, nemernicilor, vă rog.

Bărbatul cu păr negru o prinse de șolduri și începu să se miște mai puternic decât înainte. Pierdură toți trei interesul pentru Julian. Sarah spuse „O, da”, mereu și mereu.

Julian se întoarse. Se simțea slăbit și scârbit; și încă ceva. Trecuse multă vreme de când văzuse ultima dată privirea aceea lascivă în ochii ei. Nu se putea abține să-l excite. Însă pornirea sexuală era slabă și nelalocul ei.

Se prăbuși la loc în fotoliu. Acum scoteau zgomote mai puternice ca pentru a-și bate joc de el. Respectul lui de sine se prăbușise.

Așadar de așa ceva avea ea nevoie ca să se excite, își spuse el plin de ură. Nu era deloc vina mea. Curva, curva. Sentimentul de umilință se transformă într-unul de răzbunare.

Voia s-o umilească așa cum îl umilise și ea pe el. Nu va spune lumii despre vaca de ea și despre gusturile ei sexuale, îi va spune lui...

Dumnezeule.

Dintr-odată gândea foarte limpede. Își simțea capul ca și când tocmai ar fi băut o dușcă zdravănă de șampanie rece. Rămase locului pentru câteva secunde, gândind cu rapiditate. Avea atât de puțin timp la dispoziție.

Deschise ușa cu sticlă mată a unui dulap sprijinit de perete și scoase un aparat foto Polaroid. Era încărcat. Potrivi repede blițul și verifică dacă are bec. Fixă mecanismul de focalizare și apertura.

Pe când urca sărind treptele, vocile din dormitor se transformă în strigăte. Așteptă în fața dormitorului, în loc ferit de priviri, preț de-o clipă. Sarah scoase un sunet gutural care se ridică treptat în ascuțime și intensitate; un strigăt prelung și aproape ca de copil. Julian cunoștea sunetul acesta din zilele când încă mai putea s-o facă să-l scoată.

Când strigătul lui Sarah se transformă într-un țipăt, Julian păși în cameră și ridică aparatul la ochi. Vedea prin obiectiv cele trei corpuri mișcându-se în același timp, chipurile lor schimonosite de efort sau de extaz, mâinile lor apucând, hulpave, carnea celuilalt. Julian apăsa declanșatorul și urmă o strălucire trecătoare,

scurtă. Amanții nu părură să o observe.

Se apropie cu doi pași, în același timp trăgând filmul. Ridică iarăși aparatul și mai făcu o fotografie. Apoi se mișcă în lateral și făcu o a treia.

Ieși repede din dormitor și se duse în sufragerie. Scotoci într-un sertar și găsi un plic. Lângă el se afla un clasor cu timbre. Rupse câteva în valoare de douăzeci sau treizeci de pence și le lipi pe plic. Din buzunarul sacoului scoase un stilou.

Unde s-o trimită? O bucată de hârtie, scoasă din buzunar odată cu stiloul, pluti până pe podea. Recunoscu foaia pe care-și notase adresa Samanthei. O ridică.

Își scrisese numele pe plic, apoi pe cel al Samanthei și apoi adresa ei de pe bucata de hârtie. Smulse din aparat filmul expus. Își cumpărase aparatul să fotografieze tablouri. Filmul făcea atât negative, cât și poze pe loc, dar negativele trebuiau scufundate în apă în termen de opt minute de la momentul expunerii la lumină. Julian duse filmul la bucătărie și umplu cu apă un bol de plastic. Bătu darabana cu degetele pe suportul pentru vase de nerăbdare, în vreme ce imaginea prindea formă pe folia de celuloid.

Într-un târziu se întoarse în sufragerie cu filmul ud în mână. Bărbatul cu păr negru apăru în ușa dormitorului.

Nu mai avea timp să pună pozele în plic. Julian se năpusti spre ușa de la intrare și o deschise tocmai când bărbatul cu păr negru îl prinse din urmă. Izbi aparatul cu sete în fața

omului și o zbughi afară din casă.

Fugi în susul străzii. Bărbatul cu păr negru era dezbrăcat și nu-l putea urmări. Julian îndesă negativele în plic, îl sigilă și-l lăsă să cadă în cutia poștală de pe trotuar.

Se uită la poze. Erau foarte clare. Se vedeau toate cele trei fețe și nu încăpea îndoială ce făceau.

Încet, grijuliu, Julian se întoarce acasă și intră. Vocile din dormitor ajunseseră acum la tonalități ridicate, ca de ceartă. Julian trânti ușa ca să se asigure că vor ști că s-a întors. Merse în sufragerie și se așează, uitându-se la fotografii.

Bărbatul cu păr negru ieși iarăși, încă dezbrăcat, pe ușa dormitorului. În urma lui veni Sarah îmbrăcată într-un capot, iar pătatul ieși ultimul, îmbrăcat doar cu o pereche de chiloți obscen de mici.

Bărbatul cu păr negru își șterse cu dosul palmei sângele de la nas. Se uită la pata roșie de pe încheieturile degetelor și spuse:

— Aș putea să te omor.

Julian îi oferi fotografiile.

— Ești foarte fotogenic, îl luă peste picior.

Ura izbucni din ochii căprui ai bărbatului.

Se uită la poze.

— Pervers mic și infect ce ești, spuse el.

Julian izbucni în râs.

Bărbatul întrebă:

— Ce vrei?

Julian se opri din râs și-și compuse o mină de-un sarcasm greu. Strigă:

— Pune dracului ceva pe tine, nu mai sta gol

în casa mea!

Bărbatul ezită, încleștându-și și descleștându-și spasmodic pumnii. Apoi se răsuci pe călcâie și se întoarse în dormitor.

Celălalt bărbat se așează pe un scaun și își adună picioarele sub el. Sarah scoase o țigară lungă dintr-un pachet și o aprinse cu o brichetă mare pentru bucătărie. Luă fotografiile de acolo de unde le aruncase bărbatul cu păr negru. Se uită scurt la ele, apoi le rupse în bucățele și le aruncă într-un coș de gunoi.

Julian spuse:

— Negativele sunt la loc sigur.

Urmă o clipă de tăcere. Bărbatului cu păr blond părea să-i placă tensiunea aceasta. În cele din urmă, bărbatul cu păr negru se întoarse îmbrăcat într-o jachetă gălbuie de safari și-un sveter alb.

Julian se adresa celor doi bărbați:

— N-am nimic cu voi, spuse. Nu știu cine sunteți și nici nu vreau să știu. Nu aveți a vă teme din cauza acestor poze. Să nu mai veniți niciodată în casa asta, doar atât. Acum, plecați.

Bărbatul cu păr negru plecă imediat. Julian așteaptă până ce merse celălalt în dormitor, de unde ieși, un minut mai târziu, îmbrăcat în pantaloni Oxford eleganți și cu o jachetă-bluzon scurtă.

După ce plecă și acesta, Sarah își aprinse încă o țigară. Într-un târziu, spuse:

— Presupun că vrei bani.

Julian dădu din cap a negare.

— Bani mi-am luat singur, spuse el.

Sarah se uită surprinsă la el.

— Înainte de toate... astea? spuse ea.

— Ți-am vândut mașina, îi zise el.

Ea nu dădu niciun semn de mânie. În ochii ei sclipi vag o lumină ciudată, pe care Julian nu știu cum s-o interpreteze, iar la colțul buzelor apăru un zâmbet.

— Mi-ai furat mașina, spuse ea plat.

— Așa presupun. Teoretic. Nu sunt sigur dacă poți fura ceva de la soția ta.

— Și dacă fac ceva în privința asta?

— Adică?

— Aș putea să-l întreb pe tata.

— Iar eu i-aș putea arăta instantaneele noastre de familie fericită.

Ea dădu ușor din cap, pe chipul ei neputându-se citi nicio reacție.

— M-am gândit eu că se va ajunge la asta. (Se ridică.) Ar trebui să mă-mbrac.

La baza scării se întoarce și se uită la el.

— Biletul tău... Ai spus că vei lipsi toată ziua. Ai pus la cale tot jocul ăsta? Știai ce-o să găsești dacă te întorci mai devreme?

— Nu, răspunse el firesc. A fost ceea ce se poate numi un noroc chior.

Ea dădu iarăși din cap și se duse în dormitor. După o clipă, Julian o urmă.

— Plec în Italia pentru câteva zile, îi spuse.

— Pentru ce?

Își dădu jos capotul și se așeză în fața oglinzii. Luă o perie și începu să și-o treacă prin păr.

— Afaceri.

Julian se uită la sâni ei mari și mândri.

Imaginea ei stând în pat alături de doi bărbați îi reveni neîndurătoare în minte: gâtul ei arcuit, ochii închiși, șoaptele pasionale. Privirea lui alunecă pe umerii ei lați, pe spatele ei care se subția vizibil spre talie, întârziind pe despicătura de la baza coloanei vertebrale și oprindu-se pe fesele ei turtite pe scaun. Își simți corpul stârnit ca reacție la goliciunea ei.

Merse spre ea și rămase în picioare în spatele ei, cu mâinile așezate pe umerii ei, uitându-se în oglindă la sânii ei. Areolele sfârcurilor erau întunecate la culoare și încă dilatate, așa cum fuseseră în pat. Își lăsă mâinile să alunece în jos de la umeri, până ce-i atinseră sânii.

Își apăsă corpul de spatele ei, permițându-i să-i simtă duritatea penisului, un semn vulgar că o dorește. Ea se ridică și se întoarse spre el.

El o prinse dur de braț și-o duse să se așeze pe pat. O împinse de umeri.

Fără niciun cuvânt, supusă, ea se întinse pe cearșaf și închise ochii.

CAPITOLUL 4

Dunsford Lipsey era deja treaz când sună telefonul negru și masiv de lângă pat. Ridică receptorul, ascultă un bună dimineața grăbit rostit de portarul de noapte și-l așază la loc în furcă. Apoi se ridică și deschise fereastra.

Aceasta dădea spre o curte, câteva garaje încuiate și un perete din cărămidă. Lipsey se întoarse cu spatele și se uită împrejur în camera sa de hotel. Covorul era ușor ros, mobila puțin cam șubredă; dar era un loc curat. Nu era un hotel scump. Charles Lampeth, cel care plătea

investigația, n-ar fi spus nimic nici dacă Lipsey ar fi stat la cel mai bun hotel din Paris: dar nu ăsta era stilul lui Lipsey.

Se dezbracă de bluza pijamalei, o împături pe pernă și se duse la baie. Cât se spală și se bărbieri, se gândi la Charles Lampeth. Asemenea tuturor clienților, acesta era stăpânit de impresia că pentru agenție lucra o mică armată de detectivi. De fapt, nu erau decât șase; și niciunul n-ar fi putut face treaba asta. În parte, ăsta era motivul pentru care Lipsey se ocupa personal de ea.

Dar numai în parte. Celălalt motiv avea de-a face cu propriul interes al lui Lipsey pentru artă; și avea de-a face cu acest caz. Avea să se dovedească a fi interesant, știa asta. Implica o fată atrăgătoare, o capodoperă răătăcită și un discret negustor de opere de artă – și urmau să fie mai multe, mult mai multe. Lui Lipsey i-ar plăcea să dezlege întregul mister. Oamenii implicați în acest caz; ambițiile lor, lăcomia lor, micile lor trădări personale – nu peste mult timp, Lipsey va ști toate aceste lucruri. Nu va face nimic cu informațiile astea, va găsi doar tabloul; numai că el abandonase cu mult timp în urmă procedura direct utilitară de investigare. Felul lui de a fi o făcea să fie ceva distractiv.

Se șterse pe față, își clăti aparatul de ras și-l puse la loc în trusa de bărbierit. Își dădu peste părul scurt și negru cu un strop de Brylcreem și-l pieptănă peste cap, cu o cărare perfectă.

Îmbracă o cămașă albă, simplă, o cravată bleumarin și un costum Savile Row foarte vechi,

minunat croit - cu piepți dubli, cu revere largi și cambrat pe talie. Își croise două perechi de pantaloni la sacou, astfel încât costumul să țină o viață de om; și dădea toate semnele că-i împlinește așteptările. Știa foarte bine că e demodat și îi era cât se poate de indiferent lucrul acesta.

La 7:45 coborî în sala de mese pentru a lua micul dejun. Singurul chelner de acolo îi aduse o ceașcă de cafea neagră și tare. Se decise pentru pâine la micul dejun, dar peste gem trase o linie.

— *Vous avez du fromage, s'il vous plaît?* spuse el.

— *Oui, monsieur.*

Chelnerul plecă să-i aducă brânza. Franceza lui Lipsey era înceată și cu un accent defectuos; dar era clară și inteligibilă.

Rupse o chiflă și-o unse zgârcit cu unt. Cât mănă, își permise să facă planul zilei. Avea doar trei lucruri: o ilustrată, o adresă și o fotografie a lui Dee Sleign. Scoase fotografia din portofel și o așază pe fața de masă albă, lângă farfurie.

Era o poză de amator, făcută aparent la un soi de reuniune de familie - mesele pentru bufetul suedez de pe peluza din fundal sugerau o nuntă în timpul verii. Stilul de rochie al fetei spunea că fusese făcută cu patru sau cinci ani în urmă. Fata râdea și părea că-și aruncă părul pe spate peste umărul drept. Nu avea dinții bine formați și gura deschisă era neatrăgătoare; dar sugera o fire veselă și, poate, inteligentă. Ochii aveau colțurile exterioare înclinate în jos - inversul ochilor oblici orientali.

Lipsey scoase vederea și o așeză peste fotografie. Arăta o stradă îngustă, mărginită de clădiri înalte, cu obloane la ferestre. Parterul a aproximativ jumătate dintre case fusese transformat în magazine. Era o stradă ca oricare alta - pesemne că ilustrate ca aceasta nu se vindeau decât pe strada pe care o reprezentau. O întoarse pe spate. Caligrafia fetei îi spunea în linii mari aceleași poveste pe care i-o spusese și fotografia. În colțul stâng, în partea de sus a părții din spate a vederii, se afla numele străzii.

Lipsey își scoase carnetelul cu coperte portocalii. Paginile erau goale cu excepția celei dintâi, care conținea, scrisă cu propria-i caligrafie mărunță, adresa la care locuia fata în Paris.

N-o va aborda imediat, decise el. Își termină cafeaua și aprinse un trabuc scurt. Mai întâi va urma celălalt fir de investigare.

Își permise un suspin imperceptibil. Aceasta era partea solicitantă a meseriei lui. Va trebui să bată la fiecare ușă de pe strada din ilustrată și să spere că va da peste lucrul care o pusese pe Dee pe urmele tabloului. Va trebui să încerce și pe străzile vecine. Evaluarea pe care i-o făcuse fetei îl îndreptătea să creadă că probabil nu reușise să aștepte mai mult de cinci minute înainte să spună cuiva de descoperirea ei.

Chiar dacă avea dreptate, șansele erau minime. Indiciul ei e posibil să fi fost ceva ce văzuse într-un ziar; cineva pe care-l întâlnise mergând pe stradă; sau ceva ce i se întâmplase numai fiindcă se nimerise să fie la locul potrivit. Faptul că adresa ei era dintr-o altă parte a

Parisului, și se părea că erau puține lucruri în zona aceea care s-o atragă, era în favoarea lui Lipsey. Totuși exista posibilitatea ca el să-și petreacă o zi întreagă, sau mai multe, și să facă bătăături tot căutând fără niciun rezultat.

Chiar și așa, o va face. Era un om conștiincios.

Mai scoase un suspin scurt. Ei, bine, mai întâi își va termina trabucul.

Lipsey strânse din nas, ca să nu simtă mirosul, când intră în demodatul magazin de pește. Ochii reci și negri ai peștilor se uitară răutăcios la el din galantar, părând vii, căci, paradoxal, în viață fiind, au părut atât de morți.

Negustorul îi zâmbi.

— *M'sieur?*

Lipsey îi arată fotografia lui Dee Sleign și rosti în franceza lui tăioasă:

— Ați văzut-o pe fata aceasta?

Bărbatul o privi printre gene și zâmbetul i se schimonosi. Chipul lui spunea că l-a mirosit pe copoi. Își șterse mâinile de șorț și luă poza, întorcându-i spatele lui Lipsey și ținând-o ridicată la lumină.

Se întoarse la loc, i-o dădu înapoi și ridică din umeri.

— Scuze, n-o recunosc, spuse el.

Lipsey îi mulțumi și ieși din magazin. Intră într-un gang îngust și întunecat de lângă magazinul de pește și urcă treptele. Durerea de șale creștea odată cu efortul depus: stătea în picioare de mai multe ore. Curând se va opri să ia

prânzul, își spuse. Dar nu va bea deloc vin la masă – cum ar mai putea merge el pe unde avea drum în acea după-amiază?

Bărbatul care răspunse la bătăile lui în ușa din capul scărilor era foarte bătrân și complet chel. Deschise cu zâmbetul pe buze, ca și când s-ar fi bucurat să vadă persoana care bătuse, indiferent cine era.

Peste umărul bărbatului, Lipsey observă pe perete un grup de tablouri. Inima îi tresări: erau niște tablouri originale valoroase. Era posibil ca acesta să fie omul lui.

Spuse:

— Vă cer scuze că vă deranjez, *m'sieur*. Ați văzut-o pe tânăra aceasta?

Îi arată fotografia.

Bătrânul o luă și intră în apartament să se uite la ea la lumină, așa cum făcuse și negustorul de pește. Spuse peste umăr:

— Intrați, dacă doriți.

Lipsey intră și închise ușa în urma lui. Încăperea era foarte mică, în dezordine și mirosea.

— Luați loc, vă rog, spuse bătrânul.

Lipsey dădu curs invitației și francezul se așează în fața lui. Așează fotografia pe suprafața aspră a mesei din lemn dintre ei.

— Nu sunt sigur, spuse el. De ce vreți să știți?

Fața lui ridată și galbenă era complet lipsită de expresivitate, însă Lipsey era acum convins că acest bărbat o pusese pe Dee pe urmele tabloului.

— Contează motivul? întrebă el.

Bătrânul râse ușor.

— Sunteți prea bătrân să fiți un iubit neloial, presupun, zise el. Și nu-i semănați deloc, așa că e improbabil să-i fiți tată. Cred că sunteți polițist.

Lipsey recunoscă la bătrân o minte la fel de ascuțit-analitică precum a lui.

— De ce, a făcut fata ceva rău?

— Habar n-am. Dacă a făcut, eu n-am de gând să-i pun pe polițiști pe urmele ei. Și dacă n-a făcut, atunci nu aveți niciun motiv s-o urmăriți.

— Sunt detectiv particular, replică Lipsey. Mama fetei a murit și fata a dispărut. Am fost angajat de familie s-o găsesc și să-i dau vestea.

Ochii negri ai bătrânului scânteiară.

— Presupun că-i posibil să spuneți adevărul, zise el.

Lipsey își făcu în gând o notiță. Bărbatul divulgase faptul că nu ține legătura constant cu fata: fiindcă, dacă ar fi fost așa, ar fi știut că ea nu dispăruse.

Doar dacă ea n-a dispărut de-adevăratelea, își spuse Lipsey cu o tresărire. Dumnezeuule, ce-l mai obosise mersul pe jos - nu mai gândea limpede.

— Când ați văzut-o?

— M-am hotărât să nu vă spun.

— Țsta e un lucru foarte important.

— Așa bănuiam și eu.

Lipsey suspină. Va trebui să fie puțin mai dur. În puținele minute cât stătuse în cameră, detectase mirosul de cannabis.

— Foarte bine, moșule. Dacă nu vrei să-mi spui, va trebui să anunț poliția că încăperea asta e folosită pentru consum de droguri.

Bărbatul râse cu o bună-dispoziție veritabilă.

— Credeți că ei nu știu asta deja? zise el.

Chicotul lui pițigăiat continuă neabătut și tuși. Când vorbi din nou, sclipirea din ochi pălise.

— Să mă las păcălit să ofer informații unui polițist, asta ar fi o prostie. Dar să mă las șantajat s-o fac, asta ar fi dezonorant. Vă rog să plecați acum.

Lipsey își dădu seama că pierduse. Se simțea dezamăgit și puțin rușinat. Ieși și închise ușa, întrerupând tusea uscată a bătrânului.

Cel puțin, nu mai avea de umblat pe jos, își spusese Lipsey. Ședea într-un restaurant mic, după un prânz excelent de 12 franci, fumând al doilea trabuc scurt al zilei. Friptura și paharul de vin roșu pe care-l bătuse lângă ea făcuse ca lumea să nu-i pară chiar atât de deprimantă. Privind înapoi, își dădu seama că dimineța fusese cam obositoare și se întrebă iarăși dacă nu era prea bătrân pentru munca de teren.

Ar trebui să devină ceva mai înțelept cu asemenea eșecuri, își spusese. Întotdeauna, dacă așteptai suficient de mult, venea și izbânda. Totuși intrase într-o fundătură. Nu-i mai rămăsese acum decât un singur fir de investigare, în loc de două. I se forța mâna.

Trebuia s-o caute mai degrabă pe fată, nu tabloul.

Își aruncă trabucul în scrumieră, își plăti consumația și ieși din restaurant.

Afară, un taxi opri la trotuar și din el coborî un tânăr. După ce bărbatul îl plăti pe șofer, Lipsey îl ocupă. Se uită a doua oară la chipul tânărului și

își dădu seama că-l mai văzuse înainte.

Îi dădu șoferului adresa la care locuise domnișoara Sleign din iunie încoace. Când mașina demară, se întrebă al cui era chipul acela familiar. Era o obsesie a lui Lipsey să asocieze nume chipurilor. Dacă nu reușea să le potrivească, era cuprins de o profundă neliniște profesională, de parcă abilitățile lui ar fi fost compromise pentru totdeauna.

Își frământă mintea timp de câteva clipe, apoi găsi numele: Peter Usher. Era un tânăr artist de succes și avea unele legături cu Charles Lampeth. A, da, galeria lui Lampeth îi expunea tablourile. Nu prezenta niciun interes imediat pentru el. Simțindu-se ușurat, Lipsey îl înlătură pe tânăr din preocupările sale.

Taxiul îl lăsă la intrarea într-un mic bloc de apartamente, vechi de vreo zece ani și nu foarte impozant. Lipsey intră și se aplecă spre fereastra portăresei.

— E cineva acasă la nr. 6? întrebă el cu zâmbetul pe buze.

— Sunt plecați, spuse femeia, oferind informația cu parcimonie.

— O, bine, spuse Lipsey. Sunt un decorator de interioare din Anglia și m-au rugat să evaluez valoarea lucrării de care e nevoie. Mi-au spus să vă cer dumneavoastră cheia și să arunc o privire cât ei sunt plecați. Nu eram sigur dacă au plecat deja.

— Nu vă pot da cheia. Pe lângă asta, nu au dreptul să redecoreze fără permisiunea proprietarului.

— Desigur! (Lipsey îi zâmbi din nou și apelă la un anume șarm al bărbatului de vârstă mijlocie pe care știa că-l posedă.) Domnișoara Sleign mi-a spus foarte clar că trebuie să vă consult, că trebuie să primesc sfatul și opiniile dumneavoastră. (În vreme ce vorbea, scoase orbește câteva bancnote din portofel și le introduse într-un plic.) M-a rugat să vă dau asta pentru deranj.

Îi înmână plicul prin geam, îndoindu-l ușor în mână să facă banii să foșnească.

Femeia acceptă mita.

— Să nu vă ia multă vreme, fiindcă va trebui să stau cu dumneavoastră, spuse ea.

— Desigur, zâmbi el.

Femeia ieși împleticindu-se din separeu și-l conduse pe scară în sus, gâfâind din greu, ținându-se de spate și oprindu-se să-și tragă sufletul.

Apartamentul nu era foarte mare și unele piese de mobilier păreau de mâna a doua. Lipsey se uită în jur prin sufragerie.

— Vorbeau ceva de vopsea cu emulgatori pentru pereți, spuse el.

Pe portăreasă o trecură florii.

— Da, cred că aveți dreptate, spuse Lipsey. Un tapet plăcut cu flori, poate, și-un covor simplu de-un verde închis. (Se opri în fața unui bufet îngrozitor de urât. Îl lovi cu încheieturile degetelor.) Calitate bună, spuse. Nu ca porcăriile astea moderne.

Scoase un carnetel și mâzgăli în el câteva rânduri fără sens.

— Nu mi-au spus unde merg, zise el ca pentru a face conversație. În sud, presupun.

— În Italia.

Chipul femeii tot rigid era, dar se bucura că-și poate etala cunoștințele.

— Ah. Roma, presupun.

Femeia nu mușcă momeala, iar Lipsey bănuia că nu știe. Se uită și prin restul apartamentului, ochilor lui sfredelitori nescăpându-i niciun detaliu, în vreme ce făcea remarci lipsite de sens portăresei.

În dormitor, pe o noptieră joasă, era un telefon. Lipsey se uită îndeaproape la carnețelul pentru notițe de lângă el. Peste foaia albă era așezat un pix. Pe acea foaie albă erau imprimate vizibil urmele cuvintelor scrise în grabă pe foaia care fusese deasupra. Lipsey își poziționează corpul între noptieră și portăreasă și palmă carnețelul.

Mai făcu câteva comentarii cu privire la decorațiuni, apoi spuse:

— Ați fost foarte amabilă, *madame*. Nu vă mai rețin de la muncă nicio clipă.

Ea îl conduse spre ieșirea din bloc. Odată ajuns afară, se grăbi spre o papetărie și cumpără un creion cu mină foarte moale. Se așează la masa unei cafenele de pe trotuar, comandă o cafea și scoase la iveală carnețelul furat.

Frecă ușor creionul de urmele imprimate pe hârtie. Când termină, cuvintele erau vizibile. Era adresa unui hotel din Livorno, Italia.

Lipsey ajunse la hotel în seara zilei următoare. Era o clădire mică și ieftină cu vreo

douăsprezece dormitoare. Cândva fusese casa unei numeroase familii din clasa de mijloc, bănuiește Lipsey: acum că zona trecea printr-o perioadă de criză, fusese transformată într-o casă de oaspeți pentru comis-voiajori.

Cât soția merse să-l aducă pe soț din partea de sus a casei, el aștepta în sufrageria apartamentului proprietarului. Era obosit din cauza călătoriei: îl durea ușor capul și de-abia aștepta să cineze și să se culce într-un pat moale. Se gândi să fumeze un trabuc, dar se răzgândi de dragul politetiei. Din când în când, arunca un ochi la televizor. Acolo era un film englezesc foarte vechi pe care-l văzuse într-o seară în Chippenham. Sonorul era dat la minimum.

Femeia se întoarse însoțită de proprietar. Acesta avea o țigaretă în colțul gurii. Din buzunar îi ieșea coada unui ciocan și în mână ținea o pungă cu cuie.

Părea supărat că fusese întrerupt de la muncă.

Lipsey îi oferă o mită grasă și începu să vorbească într-o italiană încâlcită, sincopată.

— Încerc să găsesc o tânără doamnă care-a stat aici recent, spuse el.

Scoase fotografia lui Dee Sleign și i-o dădu proprietarului.

— Aceasta e femeia. O țineți minte?

Bărbatul se uită scurt la fotografie și încuviință din cap.

— Era singură, spuse el, inflexiunile vocii lui arătând dezaprobarea unui tată catolic față de fetele tinere care stau singure la hotel.

— Singură? spuse Lipsey surprins.

Portăreasa din Paris îi lăsase impresia că cei doi plecaseră împreună. Continuă:

— Sunt detectiv englez, angajat de tatăl ei s-o gălesc și s-o conving să vină acasă. E mai tânără decât pare, adăugă el ca o explicație necesară.

Proprietarul dădu din cap.

— Bărbatul n-a stat aici, spuse el. A venit, i-a plătit factura și-a luat-o.

— V-a spus cumva ce caută aici?

— Voia să se uite la tablouri. I-am spus că multe din comorile noastre de artă s-au pierdut în timpul bombardamentelor. (Făcu o pauză și se încruntă din cauza efortului de a-și aminti.) A cumpărat un ghid turistic - voia să știe unde e locul de naștere al lui Modigliani.

— Ah!

A fost un ușor suspin de satisfacție din partea lui Lipsey.

— Cât a stat aici a avut o convorbire telefonică la Paris. Cred că doar atât vă pot spune.

— Nu știți unde mai exact s-a dus în oraș?

— Nu.

— Câte zile a stat aici?

— Doar una.

— A spus cumva unde merge mai departe?

— Ah! Desigur, spuse bărbatul.

Făcu o pauză să tragă din țigareta muribundă dintre buze; și făcu o grimasă la ultimul fum.

— Au venit și au cerut o hartă.

Lipsey se înclină în față. Încă un noroc chior, atât de repede, nici nu sperase atât de mult.

— Continuați.

— Stați să văd. Urmau să o ia pe autostrada spre Florența, apoi să traverseze țara spre coasta Mării Adriatice – undeva aproape de Rimini. Au pomenit numele unui sat – oh! Acum mi-amintesc. E vorba de Poglio.

Lipsey își scoase carnetul.

— Spuneți-mi pe litere.

Proprietarul se execută.

Lipsey se ridică.

— Vă sunt profund recunoscător, spuse el.

Afară se opri la bordura trotuarului să inspire aerul cald al serii.

— Atât de repede! își spuse.

Aprinse un trabuc scurt pentru a sărbători.

CAPITOLUL 5

Nevoia de a picta semăna cu tânjirea unui fumător după o țigară: lui Peter Usher îi amintea de vremea când încercase să se lase. Simțea o iritare greu de explicat, fizică în mod distinct, însă fără a se manifesta într-o anume parte a corpului. Știa din experiență că o simte, fiindcă nu muncise de mai multe zile, iar mirosul studioului, pelicula subțire de ulei de pe degete după ce le trecea peste pânză și priveștea unei noi opere care se conturează erau singurele modalități de a scăpa de ea. Se simțea rău fiindcă nu pictase de mai multe zile.

Pe lângă asta, era înspăimântat.

Gândul care-i lovise pe el și pe Mitch în același timp, în seara aceea de beție în Clapham, înflorise cu toată proșpețimea și aurora unor zori de zi la tropice. Părusese chiar și simplu: vor picta niște falsuri, le vor vinde la niște prețuri

astronomice, apoi vor spune lumii ce-au făcut.

Avea să fie un bobârnac de proporții aplicat nasului lumii artistice, cu toți bătoșii ei; o cascadorie publicistică de succes; o lovitură radicală, istorică.

În sobrietatea zilelor care urmaseră, punând la cale detaliile operațiunii, își dăduseră seama că nu va fi simplu. Cu toate acestea, ajunsese să pară din ce în ce mai fiabilă, pe măsură ce se apropiau de mecanismul acestei fraude.

Acum însă, când era pe cale să facă primul pas strâmb pe drumul spre escrocheria secolului cu o operă de artă, când era pe cale să se ofere unui destin care-l va purta dincolo de linia de demarcație dintre protest și crimă, când era singur și agitat în Paris, ședea într-un birou din clădirea Meunier's și fuma țigarete care nici nu-i picau bine.

Grațioasa și venerabila clădire îi exacerba neliniștea. Cu pilonii ei din marmură și cu tavanele înalte cu stucaturi, făcea evident parte din acea pătură superioară, sigură de sine a lumii artistice – societatea celor care-l îmbrățișau pe Charles Lampeth și-l repudiau pe Peter Usher. Cei de la Meunier's jucau rolul de agenți pentru jumătate dintre cei mai buni artiști francezi din ultimii 150 de ani. Niciunul dintre clienții lor nu era necunoscător.

Un bărbat scund, într-un costum negru, evident uzat, străbătu în goană holul și intra cu un țel precis pe ușa deschisă a camerei în care stătea Peter. Avea aspectul voit hărțuit al celor care vor ca lumea să știe cât sunt ei de împovărați de

treburi.

— Mă numesc Durand, spuse el.

Peter se ridică în picioare.

— Peter Usher. Sunt pictor, sunt din Londra și caut o slujbă cu jumătate de normă. Mă puteți ajuta?

Vorbea franceza doar la nivel de școală primară, însă avea un accent bun.

Pe chipul lui Durand se putea citi indignarea.

— Trebuie să-nțelegeți, monsieur Usher, că primim multe astfel de cereri de la studenți tineri la arte din Paris.

— Eu nu sunt student. Am absolvit Slade...

— Fie cum ziceți, îl întrerupse Durand cu o mișcare nerăbdătoare de mână. Politica noastră e să dăm o mână de ajutor oricând putem. (Se vedea clar că nu era de acord cu această politică.) Depinde dacă avem acum un post liber. Având în vedere că întregul nostru personal trebuie supus unei riguroase examinări din motive de securitate, e limpede că sunt puține posturi pentru solicitanții ocazionali. În orice caz, dacă veniți cu mine, pot afla dacă e nevoie de dumneavoastră.

Peter merse pe urma pașilor vioi ai lui Durand de-a curmezișul holului către bătrânul lift. Cușca ajunsese jos pârâind și gemând, iar ei intrară și urcară trei etaje.

Ajunseră într-un birou mic situat în partea din spate a clădirii, unde un bărbat corpulent, cu fața trandafirie, ședea la biroul său. Durand i se adresă într-o franceză colocvială, foarte rapidă, pe care Peter n-o putu urmări. Bărbatul corpulent părea că făcuse o sugestie: Durand părea să o refuze. În

cele din urmă, se întoarse spre Peter.

— Mă tem că va trebui să vă dezamăgesc, spuse el. Avem un loc liber, însă postul implică manevrarea picturilor și ne trebuie recomandări pentru așa ceva.

— Vă pot oferi o recomandare telefonică, dacă nu vă deranjează să sunați la Londra, vorbi Peter parcă reținut.

Durand zâmbi și dădu din cap dezaprobat.

— Va trebui să fie de la cineva cunoscut nouă, monsieur Usher.

— Charles Lampeth? E un distribuitor binecunoscut și...

— Desigur, îl cunoaștem pe monsieur Lampeth. Va garanta el pentru dumneavoastră? interveni bărbatul cel corpulent.

— În mod sigur va confirma că sunt pictor. Și o persoană cinstită. Galeria lui a expus o vreme picturile mele.

Bărbatul din spatele biroului zâmbi.

— În cazul ăsta sunt sigur că vă putem oferi o slujbă. Dacă vă întoarceți mâine-dimineață, până atunci noi vom fi sunat la Londra...

Durand spuse:

— Costul convorbirii va fi dedus din salariul dvs.

— Nu-i nimic, replică Peter.

Bărbatul corpulent făcu o mișcare din cap a concediere. Durand spuse:

— Vă conduc eu.

Nu se osteni să-și ascundă dezaprobarea.

Peter intră direct într-un bar și comandă un whisky dublu, foarte scump. Să le dea numele lui

Lampeth fusese un impuls prostesc. Nu că va refuza distribuitorul să spună o vorbă bună despre el: conștiința lui încărcată ar trebui să se ocupe de asta. Însemna însă că Lampeth va ști că Peter fusese angajat de Meunier's la Paris – iar această informație ar putea dejuca planul lui. Era puțin probabil; însă era un risc în plus.

Peter dădu whisky-ul pe gât, înjură pe sub mustață și mai comandă unul.

Peter începu să lucreze a doua zi la departamentul împachetări. Lucra în subordinea unui parizian în vârstă, adus de spate, care-și dedicase întreaga viață îngrijirii tablourilor. Își petrecură dimineața scoțând din lăzi operele tocmai sosite, iar după-amiaza împachetând în straturi de lână, poliester, carton și paie tablourile care urmau a fi expediate. Peter făcea ce era mai greu: scotea cuiele din scânduri și ridica ramele cele grele, în vreme ce bătrânul pregătea în cutii culcușul tablourilor, cu la fel de multă grijă ca și când ar fi primenit leagănul pentru un nou-născut.

Aveau un trolie mare, cu patru roți pneumatice, cu suspensie hidraulică: aluminiul strălucea, iar bătrânul era mândru de el. Era folosit la transportul tablourilor în incinta clădirii. Pe platforma lui urcau amândoi cu grijă operele de artă, după care Peter trecea la împins, iar bătrânul o lua înainte, deschizând ușile.

Într-un colț al camerei în care ambalau ei lucrările se afla un birou mic. Târziu, în prima după-amiază, în vreme ce bătrânul era plecat la toaletă, Peter cotrobăi prin toate sertarele. Conțineau foarte puține lucruri: formularele pe

care le completa bătrânul pentru fiecare dintre tablourile care le treceau prin mâini, un mănunchi de pixuri, câteva agrafe de birou uitate și câteva pachete goale de țigarete.

Lucrau foarte încet, iar bărbatul îi vorbi lui Peter despre viața sa și despre tablouri. Îi plăcea majoritatea picturilor moderne, spunea el, cu excepția celor naive, puține la număr, și – în mod surprinzător, își spusese Peter – a suprarealiștilor. Gustul lui era necultivat, însă nu naiv: lui Peter i se părea înviorător. Îi plăcu de bărbat pe dată, iar perspectiva de a-l înșela începu să i se pară neavenită.

În drumurile lor prin clădire, Peter văzu deseori pe birourile secretarelor cum arată antetul oficial al companiei. Din nefericire, secretarele erau întotdeauna prin preajmă – la fel și bătrânul. Pe lângă asta, antetul nu-i era de ajuns.

Numai spre sfârșitul celei de a doua zile îi căzură lui Peter ochii pe lucrul pe care venise să-l fure.

După-amiază târziu sosi o pictură de Jan Rep, un bătrân artist danez care locuia la Paris, pe care-l reprezentau cei de la Meunier's. Operele lui Rep se vindeau pe sume enorme, iar el lucra foarte încet. Un apel telefonic îl anunță pe bătrân de venirea tabloului și, câteva clipe mai târziu, acesta fu instruit să-l ducă imediat în biroul domnului Alain Meunier, cel mai mare dintre cei trei frați care conduceau compania.

Când scoaseră tabloul din cutie, bătrânul se uită fix la el cu un zâmbet.

— Frumos, spusese el într-un târziu. Ești de

acord?

— Mie nu-mi spune nimic, spuse Peter neștiutor.

Bătrânul înclină din cap.

— Rep e un pictor pentru cei mai în vârstă, cred.

Îl urcară pe troliu și-l împinseră prin clădire, îl urcară cu liftul și-l introduseră în biroul domnului Meunier. Acolo îl așezară pe-un șevalet din oțel și se dădură în spate.

Alain Meunier era un bărbat cu părul cărunt, fălcos, îmbrăcat într-un costum negru, cu - își spuse Peter - o licărire de lăcomie în ochii mici și albaștri. Se uită la tabloul cel nou de la distanță, după care veni mai aproape să studieze detaliile; apoi îl privi din stânga și din dreapta.

Peter stătea lângă imensul birou cu intarsii din piele al lui Meunier. Pe el se aflau trei telefoane, o scrumieră din sticlă, o cutie cu trabucuri, un suport pentru stilou făcut din plastic roșu (cadou de la copii?), fotografia unei femei - și o șampilă mică din cauciuc.

Ochii lui Peter se opriră asupra ștampilei. Era pătată la bază cu cerneală roșie, iar mânerul era din lemn lustruit încercă să citească, de la dreapta la stânga, cuvintele de pe ea, dar nu reuși să deslușească decât numele firmei.

Aproape sigur că era ce-și dorea el.

Îl mâncau degetele s-o apuce și s-o îndese în buzunar, însă era sigur că va fi văzut. Chiar dacă o făcea când ceilalți doi erau întorși cu spatele la el, absența ștampilei avea să fie observată imediat după aceea. Trebuia să existe o metodă mai bună.

Când Meunier vorbi, Peter tresări, vinovat.

— Îl puteți lăsa aici, spuse bărbatul. Dădu din cap în semn că pot pleca.

Peter împinse trolul afară și se întoarseră amândoi în camera lor de împachetare.

Petrecu alte două zile încercând să găsească o metodă de a ajunge la ștampila de pe biroul lui Meunier. Apoi, o idee mai bună îi fu servită pe tavă.

Bătrânul ședea la birou, completa unul dintre formulare, în vreme ce Peter își bea cafeaua. Bătrânul ridică ochii de pe hârtie să spună:

— Știi unde sunt depozitate obiectele de papetărie de rezervă?

Peter gândi repede.

— Da, minți el.

Bătrânul îi dădu o cheie mică.

— Mai adu-mi niște formulare... aproape c-am rămas fără niciunul.

Peter luă cheia și plecă. Pe coridor, întrebă un curier unde se află depozitul. Băiatul îl îndrumă spre etajul de mai jos.

Îl găsi într-un birou care părea a fi o sală de dactilografieri. Nu mai fusese acolo. Una dintre dactilografe îi arătă într-un colț un dulap mare, în care se putea intra. Peter deschide ușa lui, aprinse lumina și intră.

Găsi imediat un top din formularele de care avea nevoie. Ochii îi rătăciră pe rafturi și se opriră asupra unui teanc de hârtii pentru notițe cu antet. Deschise un pachet și scoase treizeci sau patruzeci de coli.

Nu văzu nicio ștampilă din cauciuc.

În capătul micuței încăperi se afla un fișet verde din oțel. Peter încercă să deschidă ușa și observă că era încuiată. Deschise o cutie cu agrafe de birou, luă una și o îndoi. Introducând-o în broască, o răsuci dintr-o parte într-alta. Începu să transpire. În scurtă vreme, dactilografa se va întreba ce-i ia atât de mult.

Cu un clic care păru un tunet, ușa se deschise. Primul lucru pe care-l observă Peter fu o cutie din carton deschisă, care conținea șase ștampile din cauciuc. Întoarse una dintre ele și citi amprenta de dedesubt.

Traduse:

— Atestat la Meunier, Paris.

Își reprimă exaltarea. Cum putea scoate obiectul din clădire?

Ștampila și hârtiile cu antet ar alcătui un pachet suspect de mare să-l poată trece de paznicul de la intrare când va pleca acasă. Și va trebui să-l ascundă de bătrân pentru tot restul zilei.

Îl străfulgeră o idee. Scoase un briceag din buzunar și-i vârî lama sub partea de jos cauciucată a ștampilei, mișcând cuțitul, de la stânga la dreapta, ca să desprindă bucata de cauciuc de lemnul pe care fusese lipită. Mâinile lui, alunecoase din pricina transpirației, de-abia dacă reușeau să țină lemnul lustruit.

— Găsiți ce vă interesează? se auzi din spatele lui vocea unei fete.

Înghetă.

— Mulțumesc, tocmai le-am găsit, spuse el.

Nu se uită înapoi. Pașii răsunară în retragere.

Bucata de cauciuc se desprinsese de talpa ștampilei. Peter găsi un plic mare pe-un raft. Vârî hârtiile și bucata subțire de cauciuc în el și-l sigilă. Luă dintr-o altă cutie un pix și scrisese numele și adresa lui Mitch pe plic. Apoi închise ușa dulapului din oțel, luă topul de formulare și ieși.

În ultima clipă își aminti de agrafa de birou îndoită. Intră înapoi în camera-depozit, o găsi pe podea și-o puse în buzunar.

Când părăsi biroul, îi zâmbi dactilografei. În loc să se întoarcă la bătrân, hoinări pe coridoare până ce dădu peste un alt curier.

— Îmi poți spune unde să duc asta pentru expediere? întrebă el. E *par avion*.

— Îl iau eu, spuse curierul serviabil.

Se uită la plic.

— Ar trebui să scrie *par avion* pe el, spuse.

— Măi, să fie.

— Nu vă faceți griji - mă ocup eu de asta, spuse băiatul.

— Mulțumesc.

Peter se întoarse la departamentul împachetări.

Bătrânul spuse:

— Ți-a luat cam mult.

— M-am rătăcit, explică Peter.

Trei zile mai târziu, seara, pe când se afla în apartamentul său ieftin, luat cu chirie, Peter primi un telefon de la Londra.

— A ajuns, spuse vocea lui Mitch.

— Mulțumesc lui Dumnezeu, replică Peter. Mă-ntorc mâine acasă.

* * *

Mitch Nebunul ședea pe podeaua studioului când sosi Peter, cu părul zbârlit, de culoarea ghimbirului, lipit de perete. Trei dintre pânzele lui Peter stăteau în linie pe peretele opus. Mitch le studia cu o sprânceană încruntată și cu o doză de bere Long Life într-o mână.

Peter își aruncă desaga pe podea și se duse să se așeze lângă Mitch.

— Știi, dacă merită cineva să trăiască din pictură, tu ești acela, spuse Mitch.

— Mersi. Unde-i Anne?

— La cumpărături.

Mitch se ridică brusc în picioare și traversă încăperea spre o masă murdară de culori. Ridică un plic pe care-l recunoscuse Peter.

— Isteață idee, să rupi cauciucul de pe șampilă, spuse el. Dar de ce-a trebuit să le trimiți prin poștă?

— N-am avut cum să scot altfel materialele din clădire în siguranță.

— Vrei să zici că firma le-a expediat?

Peter aprobă din cap.

— Isuse. Sper că n-a observat nimeni din greșeală numele de pe plic. Ai mai lăsat vreun alt indiciu de despărțire?

— Da.

Peter luă doza de la Mitch și bău o dușcă zdravănă de bere. Își șterse gura de antebraț și-i dădu cutia înapoi.

— A trebuit să dau numele lui Charles

Lampeth ca recomandare.

— L-au verificat?

— Așa cred. Oricum, au insistat să le dau un referent pe care să-l cunoască și căruia să-i poată telefona.

Mitch se așează pe marginea mesei și-și scărpină burta.

— Cred că-ți dai seama c-ai lăsat o urmă ca un afurisit de pușcoci M1.

— Nu-i chiar atât de rău. Înseamnă că probabil pot da de noi, cu timpul. Chiar și așa, n-au cum să dovedească nimic. Ce contează însă e că nu ne pot da de urmă înainte ca noi să fi terminat. În definitiv, nu mai avem nevoie decât de câteva zile.

— Dacă totul merge conform planului.

Peter se întoarce și se așează pe-un scaun scund, fără spătar.

— Ție cum ți-a mers?

— Minunat.

Mitch se luminează pe dată.

— Am scos-o la capăt cu Amaz - o să ne finanțeze el.

— Și lui ce-i iese? întrebă Peter curios.

— Un prânz. Are un simț al umorului nemaipomenit.

— Povestește-mi despre el.

Mitch înghiți cât mai rămăsese din bere și aruncă doza cu precizie într-un coș de gunoi.

— Are în jur de treizeci de ani, e jumătate irlandez și jumătate mexican, a crescut în SUA. A început să vândă tablouri originale din remorca unui camion în Midwest pe când avea în jur de

nouăsprezece ani. A scos bani cu grămada, și-a deschis o galerie, și-a educat gustul pentru artă. A venit în Europa să cumpere, i-a plăcut și a rămas.

Acum și-a vândut galeriile. Nu-i decât un soi de impresar artistic intercontinental – cumpără și vinde, adună totul la un loc și râde de boschetari în drum spre bancă. Un individ fără scrupule moderat, dar are aceleași idei ca noi, despre scena artistică.

— Câți bani a scos la înaintare?

— O mie de lire. Dar ne mai dă dacă avem nevoie.

Peter fluieră.

— Generos tip. Ce altceva ai mai rezolvat?

— Am deschis un cont bancar pentru noi – sub nume false.

— Care nume?

— George Hollows și Philip Cox. Mi-au fost colegi la colegiu. Pentru recomandare, am dat numele directorului și al secretarului de la colegiu.

— Nu-i cam periculos asta?

— Nu. Sunt peste cincizeci de lectori la colegiu, așa că firul care duce la mine e cam subțirel. Cei de la bancă trebuie să fi scris colegiului și să fi întrebat dacă Hollows și Cox sunt cu adevărat lectori și dacă locuiesc la adresele pe care le-am dat. Trebuie să li se fi răspuns da.

— Și dacă cei de la colegiu vorbesc despre asta cu Hollows și Cox?

— N-o să-i întâlnească. Mai sunt patru săptămâni până la începerea noului trimestru și,

întâmplător, știu că nu sunt buni prieteni.

Peter zâmbi.

— Te-ai descurcat bine.

Auzi ușa din față deschizându-se și vocea lui Anne îi chemă.

— Suntem sus, strigă el.

Femeia intră și-l sărută.

— Înțeleg că a ieșit totul bine, spuse ea.

În ochii ei se vedea o scânteiere de entuziasm.

— Destul de bine, replică Peter.

Se uită înapoi la Mitch.

— Următorul pas e turul cel mare, nu-i așa?

— Da. Asta te privește pe tine, cred.

Anne spuse:

— Dacă voi nu aveți nevoie de mine, copilul are.

Ieși din cameră.

— De ce eu? întrebă Peter.

— Anne și cu mine nu trebuie să fim văzuți prin galerii înainte de ziua livrării.

Peter încuviință din cap.

— Sigur. Haide, atunci, să revedem planul.

— Am listat primele zece galerii aici. Le poți vizita pe toate într-o singură zi. Cauți mai întâi să vezi ce au cu îndestulare și ce le lipsește. Dacă vrem să le oferim un tablou, e mai bine să fim siguri că e unul de care au nevoie.

În al doilea rând, pictorul trebuie să fie ușor de falsificat. Trebuie să fi murit, trebuie să aibă o operă vastă și să nu existe nicăieri un catalog complet al operelor sale. N-o să copiem capodopere - o să le pictăm noi înșine. Găsești

câte un astfel de pictor pentru fiecare galerie în parte, iei notițe, după care mergi mai departe.

— Da... va mai trebui să excludem și orice artist care a folosit în mod frecvent orice fel de material special. Știi, totul va fi mai ușor dacă ne limităm la acuarele și picturi în ulei.

— N-o să reușim să adunăm atâția bani câți ne trebuie să dăm o lovitură spectaculoasă.

— Câți crezi c-o să adunăm în total?

— Aș fi dezamăgit dacă ar fi mai puțin de o jumătate de milion.

În studioul cel mare, concentrarea aproape că se simțea în aer. Prin ferestrele deschise, briza caldă de august aducea murmurul îndepărtat al traficului. Vreme îndelungată, cei trei lucră într-o tăcere spartă doar de gânguritul mulțumit al copilului din țarc, din mijlocul camerei.

Numele fetiței era Vibeke și nu avea decât un an. În mod normal ar fi cerut atenția adulților din încăpere; astăzi însă avea o jucărie nouă, o cutie din plastic. Descoperise că uneori capacul se deschidea și alteori ba, și încerca să-și dea seama care era mecanismul. Și ea se concentra.

Mama ei ședea în apropiere la o masă veche, scriind meticulos și îngrijit cu un stilou pe o foaie care purta antetul agenției Meunier's. Masa era acoperită de o mulțime de cărți deschise: albume de artă sclipitoare pentru măsuța cu cafea, tomuri grele de critică și colecții de articolașe cu coperte din hârtie. Din când în când, limba lui Anne ieșea la colțul gurii, în timp ce lucra.

Mitch se îndepărtă de pânza din fața lui și

scoase un suspin prelung. Lucra la un Picasso cubist destul de mare, reprezentând o luptă de tauri; unul din seria de tablouri care duseseră la înființarea mișcării artistice anti-război „*Guernica*”. Pe podea, lângă șevaletul lui se afla o schiță. Se uită acum la ea și fruntea i se umplu de cute adânci. Ridică mâna dreaptă și o flutură de câteva ori în fața pânzei, pictând o linie prin aer până când crezu că o nimerise; apoi, cu o ultimă tușă rapidă, atinse pânza cu pensula.

Anne auzi suspinul și ridică privirea, mai întâi spre Mitch și apoi spre pânză. Peste fața ei se revărsă un soi de admirație uluită.

— Mitch, e sculptor, spuse ea.

El zâmbi recunoscător.

— Chiar așa, *cine* altcineva ar mai putea face așa ceva? adăugă ea.

— Nu, spuse el încet. E un talent specializat. Falsurile pentru artiști sunt într-un fel ca mima pentru actori. Unii dintre cei mai mari actori sunt niște mimi jalnici. Nu-i decât o șmecherie pe care o pot face unii oameni.

Peter spuse:

— Cum merge treaba cu originalele alea?

— I-am făcut pe Braque și pe Munch, iar acum tocmai îl termin pe Picasso, replică Anne. Ce fel de pedigree va avea Van Gogh-ul tău?

Peter refăcea imaginea pe care o pictase în cursa capodoperelor. Lângă el ținea deschisă o carte cu planșe color și întorcea deseori câte o pagină. Culoarele de pe pânza lui erau întunecate și liniile grele. Corpul groparului era puternic și totuși firav.

— Trebuie să fi fost pictat între 1880 și 1886, începu Peter. În perioada lui daneză. Nu, nu cred că l-ar fi cumpărat cineva atunci. Aș zice c-a rămas la el – sau, și mai probabil, la fratele lui, Theo – pentru câțiva ani. Apoi a fost cumpărat de un negustor prin 1960. Restul poți să-l inventezi tu.

— Pot să folosesc numele unui negustor adevărat?

— E la fel de bine – fă doar să fie vorba de unul obscur – german, să zicem.

— Mmm.

Camera se cufundă iarăși în tăcere când cei trei se reîntoarseră la muncă. După o vreme, Mitch dădu jos de pe șevalet pânza și începu o alta; un Munch. Acoperi întreaga suprafață cu un strat de gri pal, ca să obțină lumina aceea fragilă, norvegiană, care predomina în atât de multe dintre tablourile lui Munch. Din timp în timp, își închidea ochii și încerca să-și alunge din minte lumina caldă, englezească, din studio. Încerca să se convingă că-i e frig și reuși atât de bine, că începu să tremure.

Trei bătaii puternice în ușa din față spulberară liniștea.

Peter, Mitch și Ane se uitară nedumeriți unii la alții. Anne se ridică de la pupitru și se duse la fereastră. Se întoarse spre bărbați cu chipul alb.

— E un polițist, spuse ea.

Bărbații se uitară la ea și nu le venea să creadă. Mitch fu primul care-și reveni.

— Du-te la ușă, Peter, spuse. Anne, ascunde originalele alea și notițele și ștampila. Eu întorc pânzele cu fața la perete. Să-i dăm drumul!

Peter coborî încet treptele, cu inima bătându-i în gât. Pur și simplu, nu avea sens – nu era posibil ca oamenii legii să fie deja pe urmele lor. Deschise ușa din față.

Polițistul era un tânăr înalt, cu părul scurt și o mustață rară. Spuse:

— Aceea de acolo e mașina dumneavoastră, domule?

— Da... adică, nu, se bâlbâi Peter. Care dintre ele?

— Mini-ul acela albastru cu aripi desenate pe lateral.

— Ah... e a unui prieten al meu. Îl am acum ca oaspete.

— Poate c-ar fi bine să-i spuneți că și-a lăsat luminile de poziție cuplate, spuse polițistul. O zi bună, domnule!

Se întoarce să plece.

— Oh! Mulțumesc! spuse Peter.

Urcă înapoi scările. Anne și cu Mitch se uitară la el cu teamă în priviri.

Peter spuse:

— M-a rugat să-ți spun că ți-ai lăsat luminile de poziție aprinse, Mitch.

Urmă o clipă de tăcere năucitoare. Apoi, toți trei izbucniră într-un râs puternic, aproape isteric.

În rotomobilul ei, stârnită de zgomotul neașteptat, Vibeke ridică ochii. Privirea ei speriată se dizolvă într-un zâmbet și se alătură cu entuziasm râsului, de parcă înțelegea fără probleme gluma.

PARTEA A TREIA

SILUETE ÎN PRIM-PLAN

„Trebuie să te gândești la rolul pe care imaginile cum sunt tablourile îl au în viețile noastre. Rolul acesta nu este nici pe departe uniform.”

Ludwig Wittgenstein *filosof*

CAPITOLUL 1

Hotelul din Rimini cu mai multe etaje, construit din beton armat, oferea mic dejun englezesc: șuncă, ouă și o carafă de ceai. Lipsey văzu cu coada ochiului o porție pe masa cuiva, în vreme ce străbătea sufrageria. Oul era prăjit tare și pe șuncă se vedea o pată verde suspectă. Se așează și comandă rulouri și cafea.

Ajunsese târziu seara trecută și-și alesese prost hotelul. În dimineața asta, încă mai era obosit. Cumpăraseră din foaier ziarul *Sun* – singurul ziar englezesc disponibil. Îl frunzări în vreme ce-și aștepta micul dejun. Suspină cu exasperare: nu era genul lui de ziar.

Cafeaua îl făcu să se simtă mai puțin slăbit, chiar dacă un mic dejun adevărat – așa cum își făcea singur acasă – ar fi fost mai bun. În vreme ce-și ungea cu unt ruloul, asculta vocile din jurul lui, recunoscând accente din Yorkshire, Liverpool și Londra. Erau și una sau două voci nemțești; însă nici una franceză sau italiană. Italienii aveau atâta inteligență să nu locuiască în hotelurile pe care le construiau pentru turiști; și niciun franțuz întreg la minte nu se ducea în Italia în concediu.

Își termină ruloul, goli ceașca de cafea și-și amână trabucul. Întrebă un hamal al hotelului care știa engleză cum se ajunge la cel mai apropiat birou de închiriat mașini.

Italienii transformau cu rapiditate Riminiul într-o replică a Southend-ului. Peste tot erau numai restaurante ieftine cu specific pescăresc, imitații de bodegi, baruri cu hamburgeri și

magazine cu suvenire. Fiecare lot de pământ disponibil era un șantier în construcție. Străzile erau deja pline de vilegiaturişti; cei mai în vârstă purtau cămăși Bermuda descheiate la gât și soțiile lor rochii înflorate, iar cuplurile tinere, necăsătorite, purtau jeanși până sub genunchi și fumau țigarete Embassy lungi, cumpărate de la magazinele duty-free.

El își fumă mult-amânatul trabuc în biroul de închiriat mașini, în vreme ce doi funcționari completau formulare lungi și-i verificau pașaportul și permisul internațional de conducere. Singura mașină pe care o aveau la dispoziție așa, fără preaviz, regretau ei, era un Fiat mare de un verde deschis, metalizat. Mașina fu destul de scumpă, însă, plecând de acolo la volanul ei, Lipsey fu mulțumit de puterea și confortul ei. Se întoarce la hotel și urcă în cameră. Se studie în oglindă. În costumul lui englezesc sobru și pantofii cu șireturi lungi semăna prea tare cu un polițist, își spuse el. Scoase din bagaje aparatul de filmat de 35 mm și și petrecu pe după cap cureaua lui. Apoi își așeză peste lentilele ochelarilor două folii fumurii. Se studie din nou în oglindă. Acum semăna cu un turist german.

Înainte să iasă, consultă hărțile pe care, grijulie, firma de închirieri auto le lăsase în torpedo. Poglio era la vreo treizeci și doi de kilometri de-a lungul coastei și la vreo trei kilometri înăuntrul peninsulei.

Conduse afară din oraș și apucă pe-un drum îngust, cu două benzi. Se mulțumi să conducă la viteza lejeră de 80 de kilometri pe oră, cu geamul

deschis, bucurându-se de aerul proaspăt și de peisajul plat, întins al zonelor agricole.

Pe măsură ce se apropie de Poglio, drumul se îngustă și mai mult, așa încât trebui să oprească pe margine ca să-i dea voie unui tractor să treacă. Opri la o răscruce nesemnalizată și-i făcu semn unui fermier care purta o șapcă și-un tricou spălăcite, cu pantalonii susținuți de-o sfoară. Într-o italiană sincopată, îi ceru indicații. Cuvintele țăranului fură de neînțeles, însă Lipsey memoră gesturile și le urmă. Când ajunse în sat, nu găsi nimic care să-i spună că acela era Poglio. Casele mici și decolorate erau răzlețe, unele la distanță de optsprezece metri de drum, altele construite chiar în curbă, ca și când ar fi fost ridicate înainte să fi existat pe acolo vreun drum bine definit. În ceea ce Lipsey crezu că e mijlocul satului, drumul se bifurca pe după un grup de clădiri care se sprijineau una pe cealaltă. O reclamă Coca-Cola atârnată în fața uneia dintre case anunța că acela era barul satului.

Conduse prin sat și, cât ai clipi, se găsi din nou în plin câmp. Făcu o întoarcere din trei manevre pe drumul îngust. Pe drumul de întoarcere observă un alt drum spre vest. Trei drumuri spre sat, din câte-mi dau seama, își spuse el.

Se opri din nou, de data aceasta lângă o femeie bătrână care ducea un coș. Era îmbrăcată complet în negru și fața ei ridată era foarte albă, de parcă își petrecuse viața la adăpost de lumina soarelui.

— Acesta e Poglio? întrebă Lipsey.

Femeia își trase gluga de pe față și se uită la el cu neîncredere.

— Da, spuse ea.

Merse mai departe.

Lipsey parcă lângă bar. Tocmai trecuse de ora zece și dimineața începea să se încingă. Pe scările din fața barului ședea un bătrân cu o pălărie de paie pe cap, cu bastonul așezat pe genunchi, bucurându-se de umbră.

Lipsey zâmbi și-i ură bună dimineața, apoi urcă scările pe lângă el și intră în bar. Localul era întunecat și mirosea a tutun de pipă. Se vedeau două mese, câteva scaune și un bar mic cu un scaun fără spătar în fața lui. Micuța încăpere era goală. Lipsey se așază pe taburet și strigă:

— E cineva aici?

Se auziră zgomote dintr-o altă încăpere a clădirii, unde probabil că locuia familia. Își aprinse un trabuc și așteaptă.

Într-un târziu, un tânăr îmbrăcat într-o cămașă descheiată la guler ieși de după o perdea de lângă bar. Măsură dintr-o privire rapidă, inteligentă, îmbrăcămintea lui Lipsey, camera lui de filmat și ochelarii fumurii. Apoi zâmbi.

— Bună dimineața, domnule! spuse el.

— Aș vrea o bere rece, vă rog.

Barmanul deschise un frigider mic și scoase o sticlă. Condensul aburi sticla în vreme ce turna în pahar.

Lipsey își scoase portmoneul să plătească.

Deschizându-l, fotografia lui Dee Sleign căzu pe teighea și alunecă pe podea. Barmanul o ridică.

Se uită la poză. Nimic pe fața bărbatului nu

lăsa să se vadă că ar fi recunoscut-o. I-o dădu înapoi lui Lipsey.

— E o fată frumoasă, comentă el.

Lipsey zâmbi și-i dădu în schimb o bancnotă. Barmanul îi oferi restul, apoi se retrase în partea din spate a casei. Lipsey își bău berea.

Se părea că domnișoara Sleign, cu sau fără prietenul ei, nu sosise încă în Poglio. Era cât se poate de posibil: Lipsey se grăbise, iar ei nu. Ei habar nu aveau că mai era cineva pe urmele celui Modigliani.

Încă o dată, ar fi preferat să caute tabloul și nu fata. Însă nu știa ce-o condusese pe ea la Poglio. Poate că i se spusese că aici se află tabloul; sau că știe cineva de aici unde e tabloul; sau un alt indiciu mai complex.

Își termină berea și se hotărî să arunce o privire prin sat. Când ieși din bar, bătrânul încă era pe scări. Nimeni altcineva nu mai era prin preajmă.

Erau puține lucruri la care să te uiți pe acolo. Mai era un singur magazin general; singura clădire publică era o biserică minusculă, renaștentistă, construită, credea Lipsey, dintr-un impuls de prosperitate prin secolul al XVII-lea. Nu era nicio secție de poliție, niciun birou municipal, nicio primărie. Lipsey se plimbă încet prin căldură, amuzându-se făcând deducții cu privire la economia satului judecând după clădirile și aspectul lui general.

O oră mai târziu, epuiză posibilitățile jocului și încă nu se hotărâse ce să facă. Când se întoarse la bar, descoperi că evenimentele îi răpiseră încă o

dată puterea de decizie.

În fața barului, parcat lângă treptele pe care șezuse la umbră bătrânul, se afla un Mercedes decapotabil de-un albastru sclipitor cu capota coborâtă.

Lipsey rămase locului uitându-se la el, întrebându-se ce să creadă. Aproape sigur că era vorba de domnișoara Sleign sau de iubitul ei ori de amândoi – nimeni din sat n-ar putea deține o asemenea mașină și erau puține motive ca altcineva să vină aici. Pe de altă parte, bănuiala lui era că nici ea, nici iubitul ei nu aveau cine știe câți bani – măcar atâta lucru îi spusese apartamentul din Paris. Totuși e posibil să fi locuit acolo dintr-o ambiție.

Singura cale de-a afla era să intre în bar. Lipsey nu putea rămâne afară fără să atragă atenția: în costumul și pantofii săi lustruiți nu semăna deloc cu un bogătaș al satului. Urcă treptele și împinse ușa.

Cei doi ședeau la una dintre cele două mese, bând ceea ce păreau a fi niște aperitive diluate, cu gheață. Purtau haine identice: pantaloni de un albastru spălăcit, largi și veste de un roșu-aprins. Fata era atrăgătoare, însă bărbatul era extrem de chipeș, observă Lipsey. Era mult mai bătrân decât se așteptase Lipsey – aproape de patruzeci, poate.

Se uitară atenți la Lipsey, de parcă l-ar fi așteptat. El îi salută dezinvolt cu o înclinare a capului și pași spre bar.

— Încă o bere, domnule? întrebă barmanul cel tânăr.

— Te rog.

Barmanul vorbi cu domnișoara Sleign.

— Acesta e domnul de care vă povesteam, spuse el.

Lipsey se uită în jur, ridicând din sprâncene într-o expresie de interes amuzat.

Fata spuse:

— Aveți în portmoneu o poză cu mine?

Lipsey râse ușor. Vorbi în engleză:

— Domnul acesta crede că toate englezoaicele seamănă între ele. De fapt, chiar semeni puțin cu fica mea. Dar nu-i decât o asemănare de suprafață.

Iubitul ei spuse:

— Putem vedea și noi fotografia?

Avea o voce profundă cu accent nord-american.

— Cu siguranță.

Lipsey scoase portmoneul și căută prin el.

— Ah! Trebuie să fie în mașină.

Plăti barmanului berea și spuse:

— Dați-mi voie să vă fac cinste cu câte o bere.

— Mulțumim, spuse domnișoara Sleign.
Campari, pentru amândoi.

Lipsey așteptă să termine barmanul de pregătit băuturile și să le aducă la masă. Apoi spuse:

— E ciudat să întâlnești un alt turist englez aici în sălbăticie. Sunteți din Londra?

— Locuim la Paris, spuse fata.

Părea că din cuplul lor ea e vorbăreața.
Iubitul ei spuse:

— E ciudat. Ce faceți aici?

Lipsey zâmbi.

— Într-un fel, sunt un singuratic, spuse cu mina cuiva care face un fel de confesiune. Când sunt în vacanță îmi place să merg alături de poteca bătătorită. Urc doar în mașină și-mi urmez mirosul până ce-mi vine să mă opresc.

— Unde sunteți cazat?

— În Rimini. Dar voi... și voi sunteți niște rătăcitori?

Fata dădu să spună ceva, dar bărbatul o întrerupse.

— Am pornit într-un soi de vânătoare a comorii, spuse.

Lipsey mulțumi astrelor norocoase pentru naivitatea iubitului ei.

— Ce fascinant, spuse el. Care-i miza?

— Un tablou valoros, sperăm noi.

— E aici în Poglio?

— Aproape. La opt kilometri de-aici se află un castel. (Arată spre sud.) Noi credem că e acolo. Într-acolo plecăm peste puțin timp.

Lipsey dădu zâmbetului său un aer condescendent.

— Ei, bine, asta face ca o vacanță să fie palpitantă - puțin ieșit din normal - chiar dacă nu găsești niciodată comoara.

— Sigur că da.

Lipsey își termină berea.

— Eu, unul, am văzut destul din Poglio. Merg mai departe.

— Dați-mi voie să vă ofer încă o bere.

— Nu, mulțumesc. Sunt cu mașina și mă așteaptă o zi lungă și însetată. (Se ridică în picioare.) A fost o plăcere să vă întâlnesc. La

revedere.

În interiorul Fiatului era îngrozitor de cald, iar Lipsey regretă că nu avusese prezența de spirit să-l parcheze la umbră. Își coborî geamul și intră pe drum, lăsând briza să-l răcorească. Se simțea mulțumit: cei doi îi oferiseră o pistă și-i permisese să le-o ia înainte. Pentru prima dată de când începuse să lucreze la acest caz, era stăpân pe situație.

Conduse afară din sat pe drumul care mergea spre sud, pe direcția indicată de american. Drumul începu să fie prăfos. Închise geamul și deschise la maximum sistemul de aer condiționat al mașinii. Când se răcori din nou, se opri să se uite la hărți.

Graficul la scară mare arăta că exista, într-adevăr, un castel spre sud. Părea la o distanță de mai mult de opt kilometri – poate chiar șaisprezece – însă tot era posibil ca adresa lui poștală să fie Poglio. Era puțin mai departe de drumul principal – dacă acesta se putea numi drum principal – și Lipsey memoră coordonatele.

Din pricina precarității șoselelor și a absenței indicatoarelor, drumul i-a luat o jumătate de oră. Dar, când a ajuns acolo, nu avea cum să nu-l recunoască. Era o casă mare, construită cam în același timp cu biserica din Poglio. Avea trei etaje și din colțurile fațadei se ridicau turnulețe ca-n basme. Căzuseră bucăți din peretele de piatră și ferestrele erau murdare. O clădire anexă conținând grajdurile se părea că fusese transformată în garaj și ușile lui erau acum deschise, lăsând vederii o mașină de tuns iarba și-o camionetă Citroen foarte veche.

Lipsey parcă în fața porților și merse pe jos de-a lungul drumului de acces. Prin pietriș creșteau buruieni și, pe măsură ce se apropia de casă, aceasta părea din de în ce mai ruinată.

Pe când stătea și se uita în sus la casă, se deschise o ușă și spre el veni o femeie în vârstă. Se întrebă ce tactică de abordare să adopte.

— Bună dimineata! spuse femeia în italiană.

Părul ei cărunț era curat, era îmbrăcată elegant și osatura feței sale arăta că fusese cândva o femeie frumoasă. Lipsey făcu o ușoară plecăciune.

— Îmi cer iertare pentru deranj, spuse el.

— Nu vă cereți scuze. (Trecuse la engleză.)
Cu ce vă pot ajuta?

Lipsey aflase destule despre ea ca să știe cum s-o abordeze.

— Mă întreb dacă i se permite cuiva să dea o raită acestei minunate case.

— Desigur, zâmbi femeia. E plăcut să găsești pe cineva interesat de așa ceva. Eu sunt contesa di Lanza.

Întinse mâna și Lipsey o strânse, estimându-și în sinea lui șansele de succes la aproximativ nouăzeci la sută.

— Dunsford Lipsey, contesă.

Femeia îl conduse în aripa laterală a casei.

— A fost construită în primul sfert al secolului al XVII-lea, când tot pământul dimprejur i-a fost dat familiei ca recompensă pentru serviciul oferit într-un anume război. Era vremea când arhitectura Renașterii se răspândea în zonele rurale.

— Ah. Asta înseamnă că a fost construită în același timp cu biserica din Poglio.

Femeia dădu afirmativ din cap.

— Vă interesează arhitectura, domnule Lipsey?

— Mă interesează frumosul, contesă.

Observă că femeia își reprima un zâmbet, spunându-și că englezul acesta rigid și prețios are un anume șarm excentric. Asta și voia să creadă femeia despre el.

Îi vorbi despre casă ca și când ar fi repovestit o istorie familiară; arătând cu degetul locul unde zidarii au rămas în pană de tipul potrivit de piatră și-au fost forțați să schimbe materialul de construcție, noile ferestre adăugate în secolul al XVIII-lea, micuța aripă de vest din secolul al XIX-lea.

— Desigur, acum nu mai deținem districtul și pământul pe care-l mai avem în posesie e destul de nefertil. După cum puteți observa, multe renovări au fost amânate. (Se întoarce spre el și-i zâmbi ironic.) Contesele sunt sărace în Italia, domnule Lipsey.

— Dar nu toate au o familie atât de veche precum a dumneavoastră.

— Nu. Noii aristocrați sunt oameni de afaceri și industriași. Familiile lor n-au avut răstimpul necesar să ajungă la o viață tihnită din averi moștenite.

Terminaseră de făcut ocolul casei și acum stăteau la umbra ei la baza unuia dintre turnuri. Lipsey spuse:

— E posibil să ajungi la o viață tihnită și

dintr-o avere câștigată, contesă. Mă tem că nici eu însumi nu lucrez prea mult pentru a-mi câștiga pâinea.

— Pot să vă întreb cu ce vă ocupați?

— Am un anticariat în Londra. E pe Cromwell Road - trebuie neapărat să-mi faceți o vizită data viitoare când ajungeți în Anglia. Eu însumi rareori sunt acolo.

— Sunteți sigur că nu vreți să vedeți și interiorul casei?

— Păi, dacă nu deranjez prea tare...

— Deloc.

Contesa îl conduse prin ușile din față. Lipsey simțea furnicătura în ceafa pe care o simțea întotdeauna când se apropia de sfârșitul unui caz. Procedase exact cum trebuia: îi lăsase contesei încet impresia că e posibil să vrea să cumpere ceva de la ea. Era evident că aceasta are pe drept cuvânt o disperată nevoie de bani.

În vreme ce-l ducea prin camerele casei, ochii lui pătrunzători cercetau rapid toți pereții. Erau multe tablouri, majoritatea portrete în ulei ale foștilor conți și peisaje în acuarelă. Mobila era veche, dar nu antică. Unele camere aveau miros stătut, un amestec ciudat de naftalină și ruină.

Îl conduse pe scări în sus și el își dădu seama că palierul era piesa de rezistență a casei. În mijlocul lui se afla o statuie din marmură, ușor erotică, a unui centaur și a unei fete într-o îmbrățișare senzuală. Covoarele de pe lespezile puternic lustruite nu erau uzate. Pereții de peste tot erau împodobiți cu tablouri.

— Aceasta e modesta noastră colecție de

obiecte de artă, spunea contesa. Ar fi trebuit s-o vindem cu mult timp în urmă, dar răposatul meu soț n-a vrut să se despartă de ea. Iar eu am tot amânat ziua aceea.

Aceasta era cea mai clară ofertă de vânzare de care era capabilă doamna, își spuse Lipsey. Renunță la pretinsul său interes moderat și începu să examineze tablourile.

Se uită la fiecare dintre ele cu interes, îngustând ochii, căutând indicii ale stilului lui Modigliani: fețele alungite, nasul acela ușor de recunoscut pe care nu se putuse abține să-l dea fiecărei femei, influența sculpturii africane, bizara asimetrie. Apoi se apropie mai tare și scrută semnătura. Se uită la ramele tablourilor căutând să vadă dacă nu fuseseră schimbate. Scoase din buzunarul interior al hainei o lanternă foarte puternică, cu spot subțire, și o îndreptă spre pânză, căutând urme deconspiratoare de retuș.

Unele tablouri nu avură nevoie decât de o privire trecătoare; altele cerură examinări foarte amănunțite. Contesa îl privi răbdătoare cât el se plimbă pe la toți cei patru pereți ai palierului. În cele din urmă, Lipsey se întoarse la ea.

— Aveți câteva tablouri de calitate, contesă, spuse el.

Femeia îi arătă repede și restul casei, ca și când amândoi ar fi știut că asta nu e decât o formalitate.

Când ajunseră înapoi pe palier, ea se opri.

— Vă pot oferi niște cafea?

— Mulțumesc.

Coborără în salonul de la parter și contesa se

scuză că trebuie să meargă la bucătărie să comande cafea. Cât așteptă, Lipsey își mușcă buzele. Nu încăpea nicio îndoială: niciunul dintre tablouri nu valora mai mult de câteva sute de lire și-n mod categoric nu era niciun Modigliani în casă.

Contesa se întoarce.

— Dacă vreți, puteți fuma, spuse.

— Mulțumesc. Așa voi face.

Își aprinse un trabuc. Din buzunar scoase o carte de vizită: purta doar numele lui, adresa de la birou și numărul de telefon - nu făcea nicio referire la meseria lui.

— Vă pot oferi adresa mea? făcu el Când vă hotărâți să vindeți colecția, am niște cunoștințe la Londra care-ar putea fi interesate.

Când își dădu seama că Lipsey nu va cumpăra nimic, pe chipul frumos al contesei trecu repede o umbră de dezamăgire.

— Aceasta e toată colecția dumneavoastră, să înțeleg? întrebă el.

— Da.

— N-aveți niciun tablou depozitat în pod sau în pivniță?

— Mă tem că nu.

Un servitor intră cu cafeaua pe-o tavă și contesa turnă în cești. Îi puse întrebări lui Lipsey despre Londra și despre modă și despre noile magazine și restaurante. El îi răspunse cât putu de bine.

După exact zece minute de conversație de salon, el își goli ceașca și se ridică în picioare.

— Ați fost extrem de amabilă, contesă. Vă rog

să mă contactați data viitoare când veniți la Londra.

— Prezența dumneavoastră mi-a făcut plăcere, domnule Lipsey.

Îl conduse spre ieșire.

El merse pe jos în pas alert de-a lungul drumului de acces și urcă în mașină. Dădu cu spatele în parcare, castelului și, înainte să demareze, o observă cu coada ochiului în oglinda retrovizoare pe contesă, încă stând în cadrul ușii de la intrare.

Era cât se poate de dezamăgit. I se părea că făcuse degeaba încercarea asta. Dacă fusese vreodată un Modigliani răătăcit în castel, acum nu mai era.

Desigur, mai era o posibilitate: una căreia, poate, ar fi trebuit să-i acorde mai multă atenție. Americanul, prietenul domnișoarei Sleign, e posibil să-l fi trimis intenționat într-o vânătoare sălbatică de fantome.

E posibil să-l fi mirosit acesta pe Lipsey? Ei, bine, era o posibilitate; și Lipsey era de părere că posibilitățile există pentru a fi excluse. Când luă hotărârea, suspină: va trebui să-i țină pe cei doi sub supraveghere până când va fi sigur că și ei s-au dat bătuți.

Nu prea era sigur cum să le dea acum de urmă. Nu putea să-i urmărească peste tot, așa cum i-ar fi urmărit într-un oraș. Va trebui să-i găsească întrebând în stânga și-n dreapta.

Se întoarse în Poglio pe-o rută puțin diferită, îndreptându-se spre al treilea drum care străbătea satul: cel care intra în el prin vest. Înainte cu vreo

doi kilometri de Poglio, observă o casă lângă drum care avea în geam o reclamă la bere. În fața ei se afla o masă rotundă din fier. Semăna cu un bar.

Lui Lipsey îi era foame și sete. Ieși de pe șosea, intră în parcare cu pământ ars de soare din fața localului și opri motorul.

CAPITOLUL 2

— Mincinos gras ce ești, Mike! exclamă Dee.

Avea ochii larg cășcați de o oroare prefăcută.

Buzele lui pline se ridicară într-un rânjel, dar ochii nu-i zâmbiră.

— Nu-ți poți permite să ai scrupule când ai de-a face cu genul ăsta de oameni.

— Ce gen? Mie mi s-a părut un tip mai degrabă simpatic. Puțin cam sec, poate.

Mike bău al cincilea Campari și-și aprinse o nouă țigaretă. Fuma Pall Mall lungi fără filtru, iar Dee bănuia că astfel căpătase el vocea aceea aspră ca șmirghelul. Expiră fumul și spuse:

— Și numai faptul că se află aici odată cu noi e o mare coincidență. Adică, nimeni n-ar veni aici, nici măcar un hoinar singuratic. Dar l-a atras tabloul. Iar chestia aia cu fiica lui a fost un exercițiu de improvizație rapidă. Pe tine te căuta.

— Mă temeam c-o să spui asta.

Dee îi luă țigareta și trase din ea, apoi i-o dădu înapoi.

— Ești sigură că nu l-am mai văzut niciodată înainte?

— Sigură.

— Bine. Acum gândește-te: cine e posibil să știe de Modigliani?

— Crezi că despre asta-i vorba? Că mai e

cineva pe urmele tabloului? E un pic melodramatic.

— Și încă cum. Ascultă, scumpo, în lumea artei astfel de vești se răspândesc precum bolile venerice în Times Square. Ei, cui i-ai mai spus de tablou?

— Păi, lui Claire, presupun. Cel puțin, e posibil să-i fi spus ceva cât s-a aflat în apartament.

— Nu prea merită pusă la socoteală. Le-ai scris celor de-acasă?

— Oh, Dumnezeuule, da. I-am scris lui Sammy.

— Cine-i ăsta?

— Actrița - Samantha Winacre.

— Am auzit de ea. Nu știam că o cunoști.

— Nu ne întâlnim des, dar atunci când ne întâlnim ne înțelegem bine. Am făcut școala împreună. E mai în vârstă decât mine, dar a început școala mai târziu. Cred că taică-său se tot plimba prin lume sau ceva de felul ăsta.

— E o pasionată de artă?

— Nu, din câte știu eu. Dar bănuiesc că are prieteni care sunt.

— Altcineva?

— Da.

Dee ezită.

— Lovește.

— Unchiul Charlie.

— Comerciantul?

Dee încuviință pe mutește.

— Dumnezeuule, suspină Mike. Asta le întrece pe toate.

Dee fu șocată.

— Chiar crezi că unchiul Charles ar încerca

să găsească tabloul înaintea mea?

— E comerciant, nu-i așa? Ar face orice, și-ar da la schimb chiar și mama pentru o astfel de descoperire.

— Nerod bătrân! Oricum, l-ai trimis pe omul ăla într-o adevărată vânătoare de fantome.

— Asta ar trebui să-l țină ocupat o vreme.

Dee rânji.

— Chiar există un castel la opt kilometri de-aici?

— La dracu', nu știu. Mai devreme sau mai târziu tot va găsi unul. Apoi va pierde o bună bucată de vreme încercând să intre în el și să caute tablouri de Modigliani. (Se ridică în picioare.) Ceea ce ne oferă șansa să câștigăm un avantaj față de el.

Plăti consumația și ieșiră afară în soarele puternic. Dee spuse:

— Cred că cel mai bun început e biserica. Vicarii par întotdeauna să știe totul despre toată lumea.

— În Italia sunt preoți, o corectă Mike.

Fusese crescut în spirit catolic.

Merseră mână-n mână de-a lungul străzii principale. Căldura copleșitoare părea să le impună ritmul moleșit de viață al întregului sat: se mișcau lent și vorbeau puțin, adaptându-se subconștient la climat.

Ajunseră la bisericuța aceea frumoasă și rămaseră câteva minute la umbra ei, bucurându-se de răcoare. Mike spuse:

— Te-ai gândit la ce vei face cu tabloul dacă-l găsești?

— Da, m-am gândit mult, replică ea.

Își încreți nasul la bază într-o încruntare care-i stătea în fire.

— Mai mult ca orice, vreau să-l studiez. Ar trebui să-i ofere destule idei pentru o jumătate din disertație - iar restul e doar marșare pe aceeași temă. Dar...

— Dar ce?

— Spune-mi tu dar ce?

— Banii.

— Al naibii de corect. Hopa!

Se surprinse că înjură și se uită agitată în jur prin curtea bisericii.

— Sunt o grămadă de bani la mijloc.

— Bani? Știu. (Își dădu părul peste umăr.) Încerc să mă mint că nu mă interesează banii. Poate că, dacă am reuși să-l vindem cuiva care m-ar lăsa să-l văd când vreau... poate unui muzeu.

Mike spuse pe un ton egal:

— Am observat că ai folosit pluralul.

— Desigur! Ești alături de mine în afacerea asta, nu-i așa?

El își așează mâinile pe umerii ei.

— Tocmai m-ai invitat. (O sărută repede pe buze.) Tocmai ți-ai angajat un agent. Cred că ai făcut o alegere foarte bună.

Ea râse.

— Ce crezi că ar trebui să fac ca să-l pot vinde?

— Nu sunt sigur. Îmi dau ghes niște idei, dar niciuna nu-i bine definită. Haide să găsim mai întâi tabloul.

Intrară în biserică și se uitară împrejur. Dee

se descălță de sandale și-și frecă tălpile goale și încălzite pe podeaua din lespezi reci. La celălalt capăt al naosului, un preot îmbrăcat în sutană ținea o ceremonie solitară. Dee și Mike așteptară tăcuți să termine.

Într-un târziu acesta se apropie de ei cu un zâmbet de bun venit pe chipul său lat de țăran.

Dee murmură:

— Mă întrebam dacă ne puteți ajuta, părinte.

Când bărbatul se apropie mai mult, ei își dădură seama că nu era atât de tânăr pe cât îl făcea să pară de la distanță tunsoarea lui scurtă, băiețească.

— Sper să pot, spuse el.

Vorbi pe un ton normal, însă vocea îi bubui în goliciunea nemișcată a bisericii.

— Bănuiesc că vă interesează un ajutor laic, oricât de mult mi-aș dori eu să fie de altă natură. Am dreptate?

Dee încuviință din cap.

— Atunci haideți să ieșim afară.

Îi apucă de coate și-i împinse cu blândețe pe ușă. Afară, se uită în sus spre cer.

— Mulțumesc lui Dumnezeu pentru o lumină atât de minunată, spuse. Chiar dacă voi, dragilor, cu tenul vostru trebuie să aveți grijă. Cu ce vă pot ajuta?

— Încercăm să dăm de urmele unui om, începu Dee. Numele lui este Danielii. A fost rabin, e din Livorno, și credem că s-a mutat în Poglio prin 1920. Era bolnav și nu prea tânăr, așa încât probabil c-a murit la scurtă vreme după aceea.

Preotul se încruntă și scutură din cap.

— N-am auzit niciodată numele ăsta. În mod sigur e vorba de ceva de dinainte de venirea mea pe lume – în 1920 nici nu eram născut. Iar dacă era evreu, nu cred c-a fost înmormântat de biserică, așa încât noi n-avem niciun înscris cu privire la el.

— N-ați auzit nici măcar vorbindu-se despre el?

— Nu. Și-n mod sigur nu exista nicio familie cu numele Danielli în Poglio. Oricum, sunt alții în sat cu o memorie mai bună decât a mea. Și nimeni nu se poate ascunde într-un loc atât de mic.

Se uită ezitant la ei preț de-o clipă, ca și când s-ar fi răzgândit asupra unui lucru.

— Cine v-a spus că a venit aici?

— Un alt rabin... din Livorno.

Dee își dădu seama că preotul era curios peste măsură să afle de ce îi interesa acest bărbat.

Ezită din nou, apoi întreabă:

— Sunteți rude cu el?

— Nu.

Dee se uită la Mike, care înclină repede din cap.

— Încercăm, de fapt, să dăm de urmele unui tablou pe care credem că l-a avut el.

— Ah. (Preotul era mulțumit.) Păi, Poglio e un loc unde nu prea cred că veți găsi o capodoperă, dar vă urez numai bine.

Le strânse mâinile, apoi se întoarse în biserică.

Cei doi merseră înapoi spre sat.

— Un om simpatic, spuse Dee cu lene.

— Și o biserică simpatică. Dee, vrei să ne

căsătorim într-o biserică?

Ea se opri și se întoarse cu fața spre el.

— Să ne căsătorim?

— Nu vrei să te căsătorești cu mine?

— Tocmai m-ai cerut de nevastă... cred că ai făcut o alegere foarte bună.

El râse și ridică stânjenit din umeri.

— Mi-a ieșit, pur și simplu, fără să vreau, spuse.

Dee îl sărută cu afecțiune.

— A avut un anume șarm băiețesc, spuse ea.

— Păi, având în vedere că te-am cerut...

— Mike, dacă e să fie cineva, atunci ești tu. Însă nu știu dacă vreau să mă mărit vreodată cu cineva.

— Asta are un anume șarm de fetișcană, spuse el. Odată pentru totdeauna.

Ea îl luă de mână și continuară să meargă.

— De ce nu-mi ceri ceva puțin mai neambitios?

— Cum ar fi?

— Cere-mi să locuiesc cu tine vreo doi ani să vedem cum ne înțelegem.

— Ca să mă poți lucra așa cum vrei, după care să mă lași fără niciun mijloc de trai?

— Da.

De data aceasta o opri el.

— Dee, noi întotdeauna o dăm pe glumă. E felul nostru de-a ne ține relația la un nivel emoțional scăzut. Din cauza asta începem brusc să vorbim despre viitorul nostru împreună în vremuri nebunești cum sunt astea. Dar eu te iubesc și vreau să locuiești împreună cu mine.

— Totul are legătură cu tabloul meu, nu-i așa?
Zâmbi.

— Fugi de-aici.

Chipul ei deveni foarte serios. Spuse încet:

— Da, Mike, mi-ar face plăcere să locuiesc cu tine.

Își petrecu brațele lui lungi pe după umerii ei și o sărută pe buze, încet de data asta. Pe lângă ei trecu o săteancă și își feri ochii de la această scenă scandaloaasă. În cele din urmă, Dee șopti:

— Am putea fi arestați pentru ceea ce facem.

Merseră și mai încet, el ținându-și brațul pe după umerii ei și ea ținându-l de mijloc. Dee spuse:

— Unde ar trebui să locuim?

Mike păru uimit.

— Ce nu-ți convine la apartamentul de pe South Street?

— E un cuib păduchios de burlac, asta e.

— Prostii. E mare, e chiar în centrul Mayfairului.

Ea zâmbi.

— Știam că nu te-ai gândit prea mult la asta. Mike, vreau să ne facem împreună un cămin, nu să mă mut, pur și simplu, la tine în apartament.

— Mmm.

El părea căzut pe gânduri.

— Apartamentul ăla el plin până la genunchi de gunoaie, are nevoie să fie decorat, iar bucătăria e jalnică. Mobila e numai din bucăți desperecheate...

— Ce ți-ar plăcea, atunci? Un semi-decomandat cu trei dormitoare în Fulham? O casă

în Ealing? Un conac în Surrey?

— Undeva unde e lumină și e loc, cu vedere spre parc, dar aproape de centru.

— Am impresia că ai ceva în minte.

— Regent's Park.

Mike râse.

— Drace, de când faci planuri?

— Nu știai că sunt o adevărată căutătoare de aur?

Zâmbi în sus spre ochii lui și el se aplecă s-o sărute din nou.

— Așa să fie, spuse. Un apartament nou - poți să-l decorezi și să-l mobilezi cum vrei când ne întoarcem în oraș...

— Încetinește! Nici nu știm dacă vom găsi un apartament disponibil acolo.

— Facem noi rost de unul.

Se opriră lângă mașină și se sprijiniră de caroseria ei încinsă. Dee își ridică fața spre soare.

— Cu cât timp în urmă te-ai hotărât să faci... asta?

— Cred că nici nu m-am hotărât. A crescut doar clipă de clipă la mine-n minte - gândul de a-mi petrece viața alături de tine. Pe când mi-am dat seama, mersesem deja prea departe să mai pot schimba cu ceva.

— Ciudat.

— De ce?

— Cu mine s-a întâmplat exact contrariul.

— Tu când te-ai hotărât?

— Când ți-am văzut mașina în fața hotelului din Livorno. Ciudat să mă întrebi atât de curând. (Își deschise ochii și-și coborî capul.) Mă bucur că

ai făcut-o.

Se uitară unul la celălalt în tăcere, vreme de un minut. Mike spuse:

— E-o nebunie. Ar trebui să ne sfârâie călcâiele pe urmele unei descoperiri artistice și uită-te la noi cum ne facem ochi dulci.

Dee chicoti.

— Bine. Hai să-l întrebăm pe bătrân.

Bărbatul cu pălărie de pai și baston se mișca odată cu umbra, de la scările barului spre ușa de după colț. Însă părea atât de încremenit, încât Dee se surprinse că-și imaginează că levitase dintr-un loc în celălalt, fără să miște, de fapt, niciun mușchi. Apropiindu-se de el, își dădura seama că ochii îi contraziceau inanimarea corpului: erau mici și săgetători, și de-o ciudată nuanță de verde.

Dee spuse:

— Bună dimineata, domnule! Îmi puteți spune dacă există în Poglio o familie cu numele Danielii?

Bătrânul scutură din cap. Dee nu era sigur dacă voia să spună că nu există o astfel de familie sau, pur și simplu, că nu știe. Mike îi atinse cotul, apoi merse repede după colț pe direcția barului.

Dee se lăsă pe vine lângă bătrânul din cadrul ușii și-i zâmbi.

— Trebuie să aveți o memorie prodigioasă, spuse ea.

El se muie puțin și clătină din cap.

— Ați fost aici în 1920?

Bărbatul scoase un râset scurt.

— Înainte de asta... cu mult înainte.

Mike veni grăbit înapoi cu un pahar în mână.

— Barmanul zice că bea absint, explică el în

engleză.

Îi dădu paharul bătrânului, care-l luă și-l goli dintr-o înghițitură.

Și Dee vorbi în engleză..

— E o formă de persuadare cam crudă, spuse cu dezgust.

— Prostii. Barmanul spune că a așteptat acolo toată dimineața să vină vreun turist și să-i cumpere o băutură. Numai de asta stă el acolo.

Dee trecu la italiană.

— Vă amintiți de perioada din jurul lui 1920?

— Da, spuse încet bătrânul.

— Exista pe aici o familie Danielli atunci? întrebă nerăbdător Mike.

— Nu.

— Vă amintiți să se fi mutat în sat niște străini pe atunci?

— Destui. Eram în vreme de război, să știți.

Mike se uită exasperat la Dee. Spuse:

— Există evrei în sat?

Italiana lui de baltă se epuiza.

— Da. Ei țin barul de pe drumul de vest la ieșirea din sat. Acolo locuia Danielli când trăia.

Se uitară uimiți la bătrân. Mike se întoarse spre Dee și spuse în engleză:

— De ce dracu' nu ne-a spus asta de la început?

— Fiindcă nu m-ai întrebat, cap sec ce ești, spuse bărbatul în engleză.

Chicoti fericit, mulțumit de gluma pe care-o făcuse. Se chinui să se ridice în picioare și-o porni șontâcând în josul drumul, continuând să chicotească, oprindu-se din când în când să dea cu

bastonul în trotuar și să râdă chiar și mai tare.

Chipul lui Mike era comic și izbucni și Dee în râs. Era molipsitor și Mike râse de sine.

— Ca să vezi cine a mușcat-o, spuse el.

— Cred c-ar fi mai bine să găsim barul de pe drumul de vest de la ieșirea din sat, sugeră Dee.

— E cald. Hai să bem ceva înainte.

— Că bine zici.

Intrară iarăși în răcoarea barului. Barmanul cel tânăr aștepta în spatele tejghelei. Când îi văzu, fața i se despică într-un rânjel larg.

— Știi! îl acuză Dee.

— Recunosc, spuse el. De fapt, nu aștepta să i se cumpere de băut. Aștepta să vă poată face poanta aia. Avem turiști pe aici doar cam o dată pe an și acum e perioada de apogeu pentru el. Diseară va fi iarăși aici, spunând povestea oricui va dori să-l asculte.

— Două Campari, te rog, spuse Mike.

CAPITOLUL 3

Pe poteca pietruită a curții bisericii, preotul se aplecă să ridice o mizerie: un ambalaj solitar de baton de ciocolată. Îl mototoli în mână și se îndreptă încet de spate să-și împace sâcâitorul reumatism din genunchi. Durerea i se trăgea de la dormitul singur într-o casă veche în multele ierni italiene umede, știa asta: însă preoții trebuie să fie săraci. Altfel cum poate fi cineva preot dacă există în sat un om mai sărac decât el? Gândul acesta era o liturghie de el inventată și, pe când o răsuci pe toate părțile în mine, durerea cedase.

Părăsi curtea pentru a traversa drumul spre casă. În mijlocul străzii, reumatismul îl înjunghie

din nou: durerea intensă îl făcu să se împiedice. Reuși să ajungă la casă și se sprijini de perete, odihnindu-și greutatea pe piciorul sănătos.

Uitându-se în josul drumului spre centrul satului, îi văzu pe tinerii cu care vorbise mai devreme. Mergeau foarte încet cu brațele petrecute pe după mijlocul celuiilalt; uitându-se și zâmbindu-și unul altuia. Păreau foarte îndrăgostiți – mai mult decât păruseră cu o jumătate de oră mai devreme. Înțelegerea pe care o dobândise preotul de-a lungul multor ani de ascultat confesiuni îi spunea că relația lor a avut parte de-o schimbare în ultimele câteva minute. Poate că avea cumva de-a face cu vizita lor la casa Domnului: poate că totuși le oferise ajutor spiritual.

Păcătuise, aproape sigur c-o făcuse, mințindu-i cu privire la Danielli. Neadevărul venise automat, prin forța obișnuinței pe care o căpătase în timpul războiului. Atunci, când i se păruse imperativ să ferească acea familie de evrei de curiozitatea oricui, întregul sat mințise cu binecuvântarea lui. Ar fi comis un păcat dacă ar fi spus adevărul. Astăzi, când venise din senin un cuplu de străini și întrebase de Danielli după numele lui mic, atinseseră în preot un nerv vechi și dureros; iar el îi protejase iarăși pe evrei. Interesul lor era posibil să fie cât se poate de inocent: fasciștii aparțineau de treizeci și cinci de ani trecutului și nu mai merita să păcătuiești din cauza lor. Totuși nu avusese timp să se gândească – lucru care era motivul tuturor păcatelor și-o scuză jalnică.

Se jucă cu ideea de-a merge după ei, să le ceară scuze, să le explice și să le spună adevărul. Așa și-ar mai ispăși din păcate cât de cât. Dar nu prea avea rost: îi va trimite cineva din sat la barul de la periferia lui Poglio, unde își trăgeau evreii targa pe uscat.

Îi trecuse durerea. Intră în micuța casă, călcând pe dalele desprinse de la baza scărilor, simțind furnicătura de afecțiune pe care și-o rezerva neplăcerilor familiare: cum erau reumatismul și inepuizabilele păcate pe care le auzea săptămână de săptămână de la incorigibilele oi negre ale turmei sale. Le oferea o înclinare paternă, tristă, de recunoaștere a capului și le oferea iertarea.

În bucătărie, luă o franzelă și o tăie cu un cuțit bont. Găsi brânza și-i răzui mucegaiul; apoi își măncă prânzul. Brânza avea gust bun – era mai bună datorită mucegaiului. Lucrul ăsta nu l-ar fi descoperit niciodată dacă ar fi fost bogat.

După ce-și termină masa, își șterse farfuria cu prosopul și o așeză la loc în dulapul din lemn. Lovitura în ușă îl surprinse.

Nimeni nu bătea de obicei la ușa lui: o deschideau și-l strigau. Un ciocănit însemna o vizită formală – dar în Poglio știai întotdeauna dinainte dacă îți va face cineva o vizită formală. Se duse la ușă animat de-o senzație plăcută de curiozitate.

Deschise ușa unui bărbat scund, trecut de douăzeci de ani, cu păr drept și blond ce-i acoperea urechile. Era îmbrăcat ciudat, după standardele preotului, într-un costum de afacerist

și-o cravată cu nodul gros. Într-o italiană săracă, acesta spuse:

— Bună dimineața, părinte!

Un străin, își spuse preotul. Asta explica ciocănitul. Era cât se poate de neobișnuit să fie atât de mulți străini în sat. Bărbatul spuse:

— Vă pot vorbi pentru câteva clipe?

— Cu siguranță.

Preotul îl îndemnă pe străin să intre în bucătăria goală și-i oferi un scaun tare din lemn.

— Vorbiți engleză?

Preotul scutură cu regret din cap.

— A. Păi, eu sunt un comerciant de opere de artă din Londra, continuă bâlbâit bărbatul. Caut tablouri vechi.

Preotul înclină întrebător din cap. Era limpede, bărbatul acesta și cuplul din biserică aveau aceeași misiune. Ca două grupuri de oameni să vină în Poglio în aceeași zi căutând tablouri era o coincidență prea mare ca să fie și credibilă.

Spuse:

— Ei bine, eu n-am niciunul.

Flutură mâna spre pereții goi ai încăperii, ca pentru a spune că și-ar cumpăra mai întâi cele de absolută trebuință, dacă ar avea bani.

— În biserică, poate?

— Nu, biserica nu are niciun tablou.

Bărbatul căzu pe gânduri o clipă, căutându-și cuvintele.

— Există vreun muzeu în sat? Sau poate cineva care are câteva tablouri în casă?

Preotul râse.

— Fiule, acesta-i un sat sărac. Nimeni nu

cumpără tablouri. În vremurile bune, când aveau câțiva bani în plus, mâncau carne - sau, poate, beau vin. Nu e niciun colecționar de artă pe-aici.

Străinul părea dezamăgit. Preotul se întreabă dacă să-i spună de rivalii lui. Dar apoi ar fi nevoit să-i spună de Danielii și ar trebui să-i dea omului acestuia informațiile pe care le tănuise de cei doi.

Asta i se părea incorect. Totuși nu va minți din nou. Se hotărî să-i spună de Danielii dacă-l va întreba: altfel, nu va oferi voluntar nicio informație.

Următoarea întrebare îl luă prin surprindere.

— Există vreo familie cu numele Modigliani pe aici?

Preotul ridică din sprâncene. Imediat, străinul spuse:

— De ce vă șochează întrebarea?

— Tinere, chiar crezi că există vreun Modigliani pe aici prin Poglio? N-am studiat lucrurile astea, dar chiar și eu știu că Modigliani a fost cel mai mare pictor italian al acestui secol. E puțin probabil ca una dintre operele lui să zacă nebăgată în seamă undeva pe lumea asta, darămite în Poglio.

— Și nu există nicio familie Modigliani aici? insistă bărbatul.

— Nu.

Bărbatul suspină. Rămase pe scaun o clipă, uitându-se țintă la vârful pantofului și ridicând din sprâncene. Apoi se ridică în picioare.

— Mulțumesc de ajutor, spuse.

Preotul îl conduse spre ușă.

— Îmi pare rău că nu v-am putut da

răspunsurile pe care le așteptați, spuse. Domnul să vă binecuvânteze.

* * *

Când se închise ușa în urma lui, Julian rămase o clipă în fața casei parohiale, clipind în lumina soarelui și inspirând aerul proaspăt. Dumnezeu, ce bine mirosea locul ăsta. Sărmanul ăla de bătrân probabil că niciodată nu învățase cum să-și poarte singur de grijă – bărbații italieni erau obișnuiți să fie serviți în toate de către mamele și soțiile lor, parcă citise undeva.

Era uimitor că se puteau găsi destui preoți în Italia, dată fiind această tradiție și celibatul... Rânji când gândul acesta îi aduse aminte de sfârșitul brusc al propriului celibat. Euforia care însoțise descoperirea potenței sale încă îl mai anima. Își demonstrase că nu fusese decât vina lui Sarah. Nemernica aia încercase la început să simuleze că nu-i face plăcere, dar n-o ținuse mult prefăcătorie. Asta, vânzarea mașinii și Modigliani îi dădeau motive să creadă că-și reintra în formă.

Dar nu pusese încă mâna pe tablou. Această ultimă atingere de geniu era esențială, ca să aducă încununarea supremă a renașterii sale personale. Vederea trimisă de fata care se semna „D” era o fundație instabilă pe care să-și clădească speranțele, știa asta: totuși urmând piste îndoielnice, se făceau marile descoperiri.

Perspectiva de a găsi acel Modigliani se îndepărtase mult în timpul conversației cu preotul. Dacă se afla aici în Poglio, va fi greu de găsit.

Exista o singură consolare: se părea că Julian ajunsese primul aici. Fiindcă, dacă adusesse cineva tabloul într-un loc mic precum acesta, fiecare sătean ar ști de el în câteva ore. Stătea lângă puiul de Fiat închiriat, întrebându-se care e următorul pas. Intrase în sat prin partea de sud, iar biserica era una dintre primele clădiri peste care dăduse. Ar putea să se uite după o clădire administrativă: primăria sătească, poate, sau o secție de poliție. Preotul spusese că nu există niciun muzeu.

Se hotărî să dea o tură rapidă de recunoaștere și sări în micuța mașină. Motorul ei toarse slab când îl porni și el conduse încet spre sat. În mai puțin de cinci minute se uitase la fiecare clădire. Niciuna nu părea promițătoare. Mercedesul albastru cu două locuri parcat în fața barului probabil că aparținea unui om bogat: era evident că proprietarul nu locuia în sat.

Conduse înapoi spre primul loc de parcare și coborî din mașină. Nu mai avea ce face: va trebui să bată pe la uși. Și dacă se ducea la fiecare casă din oraș, nu-i putea lua întreaga după-amiază.

Se uită la casele mici, spălăcite: unele amplasate în spatele grădinilor transformate în bucătării, altele umăr la umăr la marginea străzii. Se întrebă de unde să înceapă. Având în vedere că erau toate niște locuri la fel de improbabile unde să găsească un Modigliani, o alese pe cea mai apropiată și se duse la ușa ei.

Nu avea inel pentru ciocănit, așa că lovi cu încheieturile degetelor în suprafața ei vopsită maro și așteptă.

Femeia care ieși la ușă ținea un copil într-un

braț, cu pumnul lui mic încleștat în părul ei șaten, nespălat. Ochii ei erau apropiați deasupra unui nas înalt și îngust, dându-i un aspect viclean.

Julian spuse:

— Sunt un comerciant de opere de artă din Londra aflat în căutarea unor tablouri vechi. Aveți, vă rog, vreo pânză pe care aș putea-o vedea?

Femeia se uită țintă, tăcută la el multă vreme, cu chipul stăpânit de-o expresie de neîncredere și de îngrijorare. Apoi scutură tăcut din cap și închise ușa.

Julian se întoarce deznădăjduit cu spatele. Își dorea cu toată ființa să abandoneze strategia ciocănitului de la o ușă la alta - îl făcea să se simtă ca un comis-voiajor. Următoarea casă îl întâmpină cu indiferență. Ferestrele joase de-o parte și de alta a unei uși înguste îi amintiră de fața femeii cu copilul.

Își forță picioarele să-l poarte mai departe. Ușa aceasta avea inel: unul ornat, sub formă de cap de leu. Vopseaua era proaspătă și ferestrele erau curate.

Ieși un bărbat îmbrăcat în cămașă și o vestă descheiată, fumând o pipă cu coada purtând urme pronunțate de dinți. Avea în jur de cincizeci de ani. Julian repetă întrebarea.

Bărbatul se încruntă; apoi, pe măsură ce începea să priceapă italiana frântă a lui Julian, chipul i se luminează.

— Intrați, zâmbi el.

Înăuntru, casa era curată și frumușel mobilată: podelele erau lustruite și vopseaua sclipea. Bărbatul îi oferă lui Julian un loc.

— Vreți să vedeți niște imagini?

Bărbatul vorbea lent și puțin cam prea tare, ca și când i-ar fi vorbit cuiva surd și senil. Julian presupuse că de vină era accentul lui. Încuviință tâmp din cap.

Bărbatul ridică un deget într-un gest spunând „Așteptați” și părăsi încăperea. Reveni o clipă mai târziu cu un morman de fotografii înrămate, îngălbenite de vreme și acoperit de praf.

Julian scutură din cap.

— Voiam să spun tablouri, zise el, mimând actul de a da cu pensula pe pânză.

Pe chipul bărbatului apăru o expresie încurcată și-o urmă de exasperare și își trecu un deget peste mustață. Luă dintr-un cui din perete o stampă mică și ieftină cu Cristos și i-o oferă.

Julian o luă, se prefăcu că o examinează, scutură din cap și i-o dădu înapoi.

— Mai aveți?

— Nu.

Julian se ridică în pictare. Încercă să-și insuflă zâmbetul cu gratitudine.

— Îmi pare rău, spuse el. Ați fost amabil.

Bărbatul ridică din umeri și deschise ușa.

Reținerea lui Julian de a continua era acum și mai mare. Deconcertat și indecis, rămase în stradă și simți lovitura caldă a soarelui pe gât. Va trebui să aibă grijă să nu se ardă, își spuse incoerent.

Se gândi să meargă să bea ceva. Barul se afla la câțiva zeci de metri în josul drumului, lângă Mercedesul albastru. Dar o băutură n-ar face lucrurile să progreseze.

Din bar ieși o fată și deschise portiera

mașinii. Julian se uită la ea. Era și ea o nesuferită ca Sarah? Orice fată destul de bogată să dețină o mașină ca aia avea dreptul de-a fi o nesuferită. Când urcă, își aruncă părul peste umăr. Fiica răsfățată a unui bărbat avut, își spuse Julian.

Un bărbat ieși din bar și urcă în mașină pe cealaltă parte, iar fata îi spuse ceva. Vocea ei fu adusă de vânt în susul străzii.

Dintr-odată, mintea lui Julian intră în viteză.

Presupusese că va conduce fata, dar acum, că se uita mai atent, observă că volanul se afla pe partea dreaptă a mașinii.

Cuvintele fetei adresate bărbatului păreau a fi în engleză.

Mașina avea plăcuțe de înmatriculare britanice.

Mercedesul se trezi la viață cu un gălgâit gutural. Julian se răsuci pe călcâie și merse sprinten spre locul unde era parcat Fiatul. Cealaltă mașină trecu pe lângă el chiar atunci când întorcea cheia în contact, și el făcu o întoarcere de o sută optzeci de grade.

O englezoaică bogată într-o mașină britanică în Poglio: trebuia să fie fata care trimisese vederea.

Julian nu-și permitea luxul să creadă că nu era ea.

Goni după Mercedes, lăsând micuțul motor al Fiatului să țipe într-o viteză mică. Mașina albastră coti spre dreapta, urmând drumul care mergea spre vest, ieșind din oraș. Julian merse și el în aceeași direcție.

Șoferul Mercedesului conducea repede,

manevrând cu pricepere mașina aceea puternică. Julian pierdu imediat din vedere sclipirea stopurilor în unduirile câmpiei. Stoarse ultimele fărâme de viteză din mașina sa.

Când trecu în goană pe lângă Mercedes, aproape că nu-l observă.

Cealaltă mașină oprise pe marginea drumului. Clădirea în fața căreia se afla i se păru la început a fi o casă de fermă, până să vadă reclama la bere din fereastră.

Cuplul cel tânăr ieșise și intra pe ușa barului. Julian conduse Fiatul până lângă mașina lor.

Pe cealaltă parte a Mercedesului se afla o a treia mașină; un alt Fiat, numai că acesta era un model mare, de lux, vopsit într-un verde-metalizat hidos. Julian se întrebă al cui era.

Coborî din mașina sa și-i urmă pe ceilalți în interiorul barului.

CAPITOLUL 4

Peter Usher lăsă jos lama de ras, înmuie prosopul în apă caldă și își spală de pe față ce mai rămăsese din crema de ras. Își studie chipul în oglindă.

Luă un pieptene și își îndepărtă părul lung de pe față, așa încât să-i atârne flasc pe după urechi și-n vârful capului. Îl pieptănă cu grijă în jos pe ceafa și îndesă capetele lungi sub gulerul cămășii.

Fără barbă și mustață, fața lui părea cu totul alta. Nasul lui cărn și bărbia ascuțită, pronunțată îi dădeau aspectul unui pierde-vară, mai ales cu părul dat pe spate.

Așeză pieptenele jos și își luă sacoul. Va trebui să ajungă. Nu era decât o măsură de

precauție, la urma urmei.

Merse din baie în bucătăria micuței case. Acolo se aflau cele zece pânze, învelite în ziare și legate cu sfoară, sprijinite împreună de perete. Păși pe lângă ele și ieși pe ușa bucătăriei.

Camioneta lui Mitch era parcată pe aleea de la capătul grădinii. Peter deschise ușile din spate și le fixă cu două planșete. Apoi începu să încarce tablourile.

Dimineata încă era răcoroasă, deși soarele strălucea și ziua promitea să fie călduroasă. Unele dintre măsurile de precauție pe care și le luau erau puțin cam exagerate, își spuse Peter târând o ramă grea pe poteca crăpată din grădină. Totuși era un plan bun: zeci de obstacole fuseseră prevăzute și preîntâmpinate. Fiecare dintre ei își schimba ușor aspectul. Desigur, dacă se ajungea la o înfățișare pentru identificare la sediul poliției, deghizările nu aveau să fie suficiente - dar nu se putea nicidecum ajunge acolo.

Și ultima pânză încărcată, închise ușile camionetei, încuie casa și plecă la drum. Își croi răbdător drum prin trafic, resemnat cu ideea obositoare a călătoriei spre West End.

Își găsi drum spre vastul campus al colegiului din Bloomsbury. El și cu Mitch aleseseră cu câteva zile în urmă locul exact. Colegiul ocupa un lot de pământ lat de 200 de iarzi și lat de aproape o jumătate de milă, în mare parte acoperit de clădiri victoriene transformate. Avea multe intrări.

Peter parcă pe o linie galbenă dublă într-o parcare mică ce ducea spre una dintre porțile colegiului. Un paznic curios va presupune că

distribuie ceva clădirii colegiului de lângă poartă – dar se afla pe-un drum public, așa că responsabilii colegiului nu-l vor putea întreba ce face. Toți ceilalți vor vedea un tânăr, probabil un student, care descarcă prostii dintr-o camionetă veche.

Deschise ușile din spate și coborî tablourile unul după altul, sprijinindu-le de șine. Când termină cu asta, închise camioneta.

Chiar lângă porți se afla o cabină de telefon public – unul dintre motivele pentru care aleseseră locul acesta. Peter intră și formă numărul unei companii de taxiuri. Își oferă cu precizie coordonatele locului și i se promise un taxi în cinci minute.

Ajunse mai devreme. Taximetristul îl ajută pe Peter să urce pânzele în mașină. Acestea ocupară cea mai mare parte a banchetei din spate. Peter îi spuse șoferului:

— La hotelul Hilton, pentru un anume domn Eric Clapton.

Numele fals era o glumă care i se năzărise lui Mitch. Peter îi dădu taximetristului 50 de pence pentru că-l ajutase cu tablourile, apoi îi făcu din mână a rămas-bun.

După ce taxiul dispăru din vedere, urcă în camionetă, o întoarse și se îndreptă spre casă. Acum nu mai era chip ca falsurile să ducă în vreun fel la micuța casă din Clapham.

Uitându-se prin apartamentul din hotelul Hilton, Anne se simți în al nouălea cer. Părul îi fusese aranjat la Sassoon, iar rochia, haina și pantofii fuseseră cumpărați dintr-un butic

nebunesc de scump de pe Sloane Street. În aerul care o împrejmuia se putea detecta o urmă de parfum franțuzesc.

Ridică brațele și se învârti în cerc, asemenea unei copile care-și arată rochița de petrecere.

— Dacă merg la închisoare pe viață, toate astea vor fi meritat-o, spuse ea.

— Simte-te cât poți de bine... hainele alea trebuie arse mâine, spuse Mitch.

El ședea în fața ei într-un fotoliu din pluș. Mâinile lui împreunate, neastâmpărate, îi trădau încordarea care îl stăpânea și dădeau măsura falsității zâmbetului său subțire. Era îmbrăcat în niște jeanși roșii, un sweater și o căciulă croșetată, asemenea unui homosexual fandosindu-se că e un muncitor, spusese el. Părul îi era îngrămădit sub căciulă ca să-i ascundă lungimea și purta o pereche de ochelari National Health cu rame din plastic, cu lentile simple.

Se auzi o bătaie ușoară la ușă. Intră un chelner de la *room service* cu o tavă pe care se aflau cafeaua și frișca.

— Cafeaua dumneavoastră, madam, spuse el și așază tava pe o măsuță joasă. Așteaptă afară un taxi cu câteva colete pentru dumneavoastră, domnule Clapton, adăugă, uitându-se la Mitch.

— O, Eric, trebuie să fie tablourile. Du-te și vezi de ele, te rog.

Anne vorbi într-o imitație perfectă a accentului francez al englezilor din clasa de sus, iar Mitch, auzind asta, trebui să-și ascundă surprinderea.

Coborî cu liftul la parter și ieși prin foaier

afară la taxiul care îl aștepta.

— Lasă ceasul să meargă, șefu' - doamna își permite, spuse el.

Se întoarse la portar și-i vârî în mână două hârtii de câte o liră.

— Vezi dacă-mi poți face rost de-un cărucior pentru bagaje sau ceva de felul ăsta și de o mână de ajutor, spuse el.

Bărbatul intră în hotel și ieși după câteva minute însoțit de un hamal care împingea un cărucior. Mitch se întrebă dacă ajunsese cumva o parte din bacșiș și în buzunarul hamalului.

Cei doi așezară cinci dintre tablouri pe cărucior și hamalul dispăru cu ele. Mitch le descărcă și pe cele care mai rămăseseră și-l plăti pe șoferul de taxi. Căruciorul se întoarse gol și Mitch duse restul tablourilor sus, la apartament. Îi dădu hamalului o liră - era mai bine să fie generos, își spuse el.

Închise ușa și se așeză la cafea. Își dădu seama că prima etapă a planului se încheiase cu succes; și, odată cu acest gând, veni și încordarea, insinuându-se în mușchii lui și întinzându-i nervii la maximum. Acum nu mai era nicio cale de întoarcere. Își aprinse o țigaretă scurtă scoasă din pachetul din buzunarul cămășii, spunându-și că îl va ajuta să se relaxeze. Își gustă cafeaua. Era prea caldă și nu își putea aduna suficientă răbdare să aștepte până când se va răci.

O întrebă pe Anne:

— Ce-i aia?

Ea își ridică ochii din mapa în care scria.

— Lista noastră. Numele tabloului, al

artistului, al galeriei sau al viitorului distribuitor, numerele lor de telefon, numele șefului și al adjunctului lui.

Mâzgăli ceva, apoi frunzări câteva pagini în cartea de telefon pe care o ținea în poală.

— Ești eficientă.

Mitch își înghiți cafeaua caldă, arzându-se pe gât. Cu țigara între buze, începu să despacheteze tablourile.

Făcu într-un colț un morman din ziarele folosite ca ambalaj și din sfoară. Aveau două portofolii din piele, unul mare și unul mic, pentru ducerea operelor la galerii. Nu voise să cumpere zece, temându-se că achiziționarea unui număr atât de mare ar fi născut suspiciuni.

Când termină, el și cu Anne se așezară la masa cea mare din mijlocul camerei. Pe ea se aflau două telefoane, prin centrală. Anne așează lista lângă el și începură să dea telefoane.

Anne formă un număr și așteptă. O voce de fată spuse: „Claypole și Compania, bună dimineța!”, totul dintr-o suflare.

— Bună dimineța! spuse Anne. Cu domnul Claypole, vă rog.

Accentul ei franțuzesc dispăruse.

— Un moment.

Urmară un zumzet și un clic, apoi o a doua fată.

— Biroul domnului Claypole.

— Bună dimineța! Cu domnul Claypole, vă rog, repetă Anne.

— Mă tem că e într-o ședință. Cine-l caută?

— Sunt din partea lui monsieur Renalle de la

Agence Ants Nancy. E cumva disponibil domnul de Lincourt?

— Dacă puteți aștepta, verific.

Urmă o pauză, după care intră pe fir o voce masculină.

— De Lincourt la telefon.

— Bună dimineața, domnule de Lincourt! Monsieur Renalle de la Agence Ants Nancy vă caută.

Anne înclină din cap către Mitch. Când așează ea receptorul în furcă, el îl ridică.

— Domnul de Lincourt? spuse el.

— Bună dimineața, monsieur Renalle!

— Bună dimineața și dumneavoastră! Îmi cer scuze că nu v-am putut scrie înainte, domnule de Lincourt, dar compania mea are grijă de moștenirea unui colecționar și ne presează puțin timpul, avem o urgență.

Mitch pronunță „t” cu limba lipită de bolta palatină, articulă „c” în fundul gâtului și muie „g”-ul din „urgență”.

— Ce pot face să vă fiu de ajutor? întrebă politicos vânzătorul.

— Am un tablou care s-ar putea să vă intereseze. E un Van Gogh destul de timpuriu, intitulat „Groparul”, șaptezeci și cinci de centimetri pe nouăzeci și șase. E cât se poate de frumos.

— Splendid. Când putem să aruncăm o privire?

— Acum sunt în Londra, la Hilton. Vă poate face o vizită asistentul meu în după-amiaza aceasta sau mâine-dimineață?

— În după-amiaza asta. Două treizeci, să zicem?

— *Bien* - foarte bine. Am adresa dumneavoastră.

— V-ați gândit la vreo cifră, monsieur Renalle?

— Ei, bine, putem discuta despre asta mai târziu.

— Cu siguranță. Asistentul meu are libertatea de a ajunge la o înțelegere.

— Aștept, atunci, ora două treizeci.

— La revedere, domnule de Lincourt!

Mitch așază receptorul în furcă și suspină din greu.

Anne spuse:

— Dumnezeuule, transpiri.

Își șterse fruntea cu mâneca.

— N-am crezut c-o să se mai încheie. Accentul ăla nenorocit - îmi doresc să mă fi antrenat mai mult.

— Ai fost excepțional. Mă-ntreb la ce se gândește acum netrebnicul ăla de Lincourt.

Mitch își aprinse o țigară.

— Eu știu la ce. E încântat să aibă de-a face cu un agent francez de provincie care nu știe ce preț are un Van Gogh.

— Ideea cu moștenirea unui colecționar răposat e excelentă. Face ca faptul că un agent neînsemnat din Nancy aranjează vânzarea să fie plauzibil.

— Și se va grăbi să încheie târgul, în caz că aude vreunul dintre rivalii lui de prostul ăsta și-i intră în față. (Mitch zâmbi sumbru.) Bine, hai să

trecem la următorul de pe listă.

Anne ridică receptorul și începu să formeze.

Taxiul opri în fața ferestrelor din plexiglas ale reședinței Crowforth din Piccadilly. Când Mitch târî pânza în geanta ei grea din piele, în splendida locuință a comerciantului de artă, Anne îl plăti pe șofer.

O casă a scărilor largă, deschisă, din lemn de pin scandinav ducea din salonul de la parter spre birourile de la etaj. Anne deschise drumul și bătu la o ușă.

Ramsey Crowforth se dovedi a fi un scoțian subțire, cu părul alb, de vreo șaiszeci de ani. Se uită intens la Anne și Mitch pe deasupra ochelarilor când le strânse mâinile și-i oferî lui Anne un scaun. Mitch rămase în picioare, cu portofoliul strâns în brațe.

Încăperea era lambrisată cu același lemn de pin precum casa scărilor, iar covorul era un amalgam de maro organic. Stătea în fața biroului cu întreaga greutate pe un singur picior, cu un braț atârându-i într-o parte și cu celălalt sprijinit în șold, trăgând în lături sacoul și scoțând la iveală bretelele marca Lurex. Era o autoritate în privința expresioniștilor germani, însă avea un gust îngrozitor, își spuse Anne.

— Așadar dumneavoastră sunteți Mademoiselle Renalle, spuse el cu accentul acela ascuțit de scoțian. Iar Monsieur Renalle cu care am vorbit dimineață este...

— Tatăl meu, spuse Anne, evitând privirea lui Mitch.

— Corect. Să vedem ce aveți de arătat.

Anne făcu un gest către Mitch. Acesta scoase tabloul din geantă și-l așeză pe-un scaun. Crowforth își încrucișă brațele și se uită detașat la el.

— O operă timpurie, spuse el moale, vorbind mai degrabă cu sine decât cu ceilalți. Înainte să se instaleze bine psihoza lui Munch. Destul de tipic... (Se întoarce cu spatele la tablou.) Nu vreți un pahar de sherry? (Anne încuviință din cap.) Iar ăă... asistentul dumneavoastră?

Mitch declină cu o scuturare a capului.

Când turnă în pahare, comerciantul întrebă:

— Am înțeles că gestionați averea unui colecționar, am dreptate?

— Da.

Anne își dădu seama că face conversație de complezență, pentru a lăsa să se sedimenteze efectul pe care-l avusese asupra lui tabloul înainte să ia o hotărâre.

— Îl chema Roger Dubois - un om de afaceri. Compania lui producea mașinării agricole. A avut o colecție mică, dar foarte bine aleasă.

— Evident.

Crowforth îi dădu paharul și se sprijini de birou, studiind iarăși tabloul.

— Nu e tocmai din perioada care mă interesează pe mine, să știți. M-am specializat în general în expresioniști, nu în Munch în particular: iar opera lui de început nu e expresionistă, evident. (Făcu un gest spre pânză cu paharul.) Îmi place, dar aș vrea să mai aud o părere despre el.

Anne simți între umeri o zvâcnire de încordare și încercă să-și controleze roșeața care începea să-i apară de la gât în sus.

— Aș putea să vi-l las peste noapte, dacă vreți, spuse ea. În orice caz, are certificat de autenticitate.

Își deschise poșeta și scoase un dosar în care se afla documentul pe care-l falsificase în studio. Conținea antetul și ștampila celor de la Meunier. I-l înmână lui Crowforth.

— Oh! exclamă el.

Studie certificatul.

— Asta aduce o nouă lumină asupra problemei, desigur. Vă pot face imediat o ofertă. (Studie iarăși tabloul preț de câteva momente.) Care a fost cifra pe care ați menționat-o dimineată?

Anne își controlează exaltarea.

— Treizeci de mii.

Crowforth zâmbi și ea se întrebă dacă nu-și controla și el exaltarea.

— Cred că vă pot oferi suma aceasta.

Spre uimirea Annei, bărbatul scoase un carnet de cecuri din sertarul biroului și începu să scrie. Pur și simplu! își spuse ea. Cu voce tare, spuse:

— Ați vrea să-l completați pentru Hollows și Cox, reprezentanții noștri din Londra?

Crowforth păru ușor surprins, așa că ea adăugă:

— E doar o firmă de contabilitate, care se îngrijește de transferul fondurilor spre Franța.

Explicația aceasta îl mulțumi. Rupse cecul din

carnet și i-l întinse.

— Stați mult în Londra? întrebă el politicos.

— Doar câteva zile.

Pe Anne o mâncau acum tălpile să plece, însă nu voia să trezească vreo bănuială. Trebuia să întrețină discuțiile astea de complezență de dragul aparențelor.

— Atunci sper să ne vedem data viitoare când veniți.

Crowforth întinse mâna.

Părăsiră biroul și coborâră scările, Mitch ducând geanta goală. Anne șopti extaziată:

— Nu m-a recunoscut!

— Nu-i de mirare. Nu te-a văzut decât de la distanță. Pe lângă asta, atunci erai soția brunetă și prost îmbrăcată a unui pictor excentric. Acum ești o franțuzoaică blondă și plină de viață.

Prinseră un taxi chiar în fața casei și-i spuseră șoferului să-i ducă la Hilton. Anne ședea pe bancheta din spate și se uita la cecul primit de la Crowforth.

— Oh, Dumnezeuule, am reușit, spuse pe tăcute.

Apoi începu să plângă cu suspine.

— Hai să ne cărăm de aici cât mai repede, spuse Mitch repezit.

Era ora unu a zilei de după cazarea lor la Hilton. Ultima capodoperă falsificată fusese și ea livrată unei galerii din Chelsea și, în poșeta din piele veritabilă de șarpe a Annei, se aflau zece cecuri.

Își împachetară valizele mici și curățară camera de pixuri, hârtii și obiectele personale pe

care le lăsaseră prin jur. Mitch luă din baie un prosop și șterse telefoanele și suprafețele lucioase ale mobilei.

— Restul nu contează, spuse el. O simplă amprentă pe perete sau geam nu le va fi de niciun folos polițiștilor. (Aruncă prosopul în chiuvetă.) Pe lângă asta, vor fi atât de multe amprente peste tot când vor vrea ei să preleveze mostre, că le va lua o viață întreagă să le separe.

Cinci minute mai târziu, plecară din hotel. Mitch plăti factura cu un cec emis de banca unde-și deschisese un cont pe numele Hollows și Cox.

Luară un taxi spre Harrods. În magazin, se despărțiră. Anne găsi toaleta pentru femei și intră într-un separeu. Așeză valiza pe un vas de toaletă, o deschise și scoase un impermeabil și o pălărie marinărească. După ce le îmbrăcă, închise valiza și ieși din separeu.

Se admiră în oglindă. Haina îi acoperea hainele scumpe și pălăria lipsită de eleganță îi ascundea părul vopsit blond. Când își dădu seama că nu mai contează dacă o recunoaște cineva, o invadă un val de ușurare.

Această eventualitate o ținuse în tensiune pe tot cuprinsul desfășurării operațiunii. Nu cunoștea pe nimeni din categoria cunoscătorilor de artă: îi cunoștea Peter, desigur, dar ea păstrase mereu distanța față de aceste relații. Mersese la câte o petrecere organizată de vreo galerie, unde nimeni nu se deranja să-i vorbească. Totuși chipul ei – chipul ei obișnuit – ar fi putut să i se pară cuiva familiar.

Suspină și începu să-și curețe machiajul cu un

tampon demachiant. Pentru o zi și jumătate fusese o femeie de lume sclipitoare. Când traversa strada, privirile se întorceau după ea. Bărbații de vârstă mijlocie deveniseră în prezența ei ușor timizi, flatând-o și deschizându-i ușile. Femeile se uitaseră cu invidie la hainele ei.

Acum revenea la... cum îi spusese Mitch? „Soția brunetă și prost îmbrăcată a unui pictor excentric.”

Simțea că nu va mai fi niciodată aceeași. Înainte nu o interesaseră prea mult hainele, machiajul și parfumurile. Se credea simplă și se mulțumea să fie soție și mamă. Acum încercase viața de lux. Fusese o femeie vicleană, de succes și frumoasă – iar ceva ascuns, ceva din străfundul personalității ei reacționase la acest rol. Fantoma scăpase din închisoarea inimii ei și acum nu o va mai stăpâni niciodată.

Se întreba cum va reacționa Peter la asta.

Aruncă tamponul murdar de ruj într-un coș de gunoi și ieși din toaletă. Părăsi magazinul printr-o ușă laterală. Camioneta aștepta la colț, cu Peter la volan. Mitch se afla deja în partea din spate.

Anne urcă în scaunul pasagerului și-l sărută pe Peter.

— Bună, iubitele! spuse.

Acesta porni motorul și demară.

Obrajii lui erau deja umbriți de țepi: într-o săptămână, va avea o barbă adevărată, știa asta. Părul îi cădea iarăși peste față și pe umeri – așa cum îi plăcea ei.

Când se târau spre casă, ea închise ochii și se afundă în scaun. Eliberarea tensiunii era o plăcere

fizică.

Peter trase pe dreapta în fața unei case mari, decomandate, în Balham. Se duse la ușă și ciocăni. Îi deschise o femeie cu un copil. Peter luă copilul și merse înapoi pe potecă, trecând de semnul pe care scria „Căminul Greenhill”, și urcă în camionetă. O așeză pe Vibeke în poala Anei.

Ea o strânse tare pe copilă.

— Iubirea mea, ți-a fost dor de mami azi-noapte?

— Ine, spuse Vibeke.

Peter zise:

— Ne-am distrat de minute, nu-i așa, Vibeke? Terci de ovăz ca gustare și prăjitură la micul dejun.

Anne simți apăsarea lacrimilor și le reprimă.

Când ajunseră acasă, Peter luă din frigider o sticlă de șampanie și începu sărbătoarea. Se așezară pe unde apucară în studio, bând vinul spumant, chicotind amintindu-și momentele tensionate ale escapadei.

Mitch începu să completeze un formular de depozit bancar pentru cecuri. Când făcu totalul, spuse:

— Cincizeci de milioane patruzeci și una de mii de lire, prietenii mei.

Cuvintele acestea părură să-i sece Annei exaltarea. Acum se simțea obosită. Se ridică în picioare.

— Merg să-mi vopsesc părul iarăși în castaniu, spuse. Ne vedem mai târziu.

Se ridică și Mitch.

— Eu merg la bancă înainte să închidă. Cu cât

depunem cecurile mai repede, cu atât mai bine.

— Cum rămâne cu portofoliile? întrebă Peter. Ne debarasăm de ele?

— Aruncă-le la canal diseară, replică Mitch.

Coborî la parter, își dădu jos sveterul și îmbrăcă o cămașă, își puse o cravată și își luă sacoul.

Coborî și Peter.

— Iei camioneta?

— Nu. În caz că vor fi niște sticleți care să noteze numărul de înmatriculare, iau metroul. (Deschise ușa de la intrare.) Pe curând.

Avu nevoie de doar patruzeci de minute să ajungă la banca din City. Suma de pe formularul de depozit nici măcar nu-l făcu pe casier să ridice din sprâncene. Verifică cifrele, ștampilă mănunchiul de cecuri și-i dădu carnetul înapoi.

— Aș vrea să schimb o vorbă cu directorul, dacă se poate, spuse Mitch.

Casierul dispăru pentru câteva minute. Când se întoarse, deschise ușa și-l chemă pe Mitch. Cât e de ușor să treci de paravanul antiglonț, își spuse Mitch. Rânji când își dădu seama că începe să gândească precum un criminal. Își petrecuse cândva trei ore certându-se cu un grup de marxiști că escrocii sunt cea mai militantă parte a clasei muncitoare.

Directorul băncii era scund, cu fața rotundă și avea un aer blând. Avea în față o foaie pe care erau trecute un nume și un șir de cifre.

— Sunt bucuros că ați apelat la serviciile noastre, domnule Hollows, îi spuse lui Mitch. Observ că ați depus mai bine de jumătate de

milion.

— O afacere care a ieșit bine, spuse Mitch. În lumea artei se învârt cifre mari în zilele noastre.

— Dumneavoastră și domnul Cox sunteți profesori universitari, dacă-mi amintesc bine.

— Da. Ne-am hotărât să ne folosim cunoștințele asupra pieței și, după cum puteți vedea, a ieșit destul de bine.

— Splendid. Ei, bine, mai putem face ceva pentru dumneavoastră?

— Da. După ce vor fi vărsate cecurile astea, aș vrea să vă ocupați de achiziționarea unor polițe în alb.

— Cu siguranță. Avem un comision, desigur.

— Desigur. Cheltuiți cinci sute de mii pe polițe și lăsați restul în cont pentru acoperirea comisionului și a cecurilor pe care partenerul meu și cu mine le-am încasat.

Directorul notă pe o foaie de hârtie.

— Încă un lucru, continuă Mitch. Aș vrea să deschid o casetă de valori.

— Sigur. Vreți să vedeți seiful nostru?

Dumnezeule, cât ajutor dau hoților, gândi Mitch.

— Nu, nu e nevoie. Dar aș vrea să iau cheia cu mine acum.

Directorul ridică receptorul telefonului de pe birou și vorbește în el. Mitch se uită în gol pe fereastră.

— Se rezolvă, spuse directorul.

— Bine. După ce ați cumpărat polițele, puneți-le în caseta de valori.

Intră un tânăr și-i dădu directorului cheia.

Directorul i-o dădu lui Mitch. Mitch se ridică și-i strânse mâna.

— Mulțumesc pentru ajutor.

— A fost o plăcere, domnule Hollows.

O săptămână mai târziu, Mitch sună la bancă și primi confirmarea că polițele au fost cumpărate și depozitate în seif. Luă o valiză goală și se duse cu metroul la bancă.

Coborî la seiful cel mare, deschise caseta de valori și puse polițele în valiză. Apoi plecă.

Se duse după colț la o altă bancă, unde aranjă să capete o altă casetă de valori. Plăti serviciul cu un cec personal și deschise noua casetă sub numele lui. Apoi vârî valiza plină de polițe în casetă.

La drumul de întoarcere acasă, se opri la o cabină telefonică și sună la *Sunday Paper*.

CAPITOLUL 5

Samantha păși în Galeria Black și se uită mirată împrejur. Locul era complet schimbat. Ultima dată când fusese acolo, era plin de muncitori, moloz, cutii de vopsea și folii de plastic. Acum părea mai degrabă un apartament elegant: covoare scumpe pe jos, decorațiuni de calitate, cu o interesantă mobilă futuristă și o junglă de spoturi luminoase din aluminiu sclipind din tavanul jos.

Julian ședea la o masă din crom și sticlă în spatele ușii. Când o văzu, se ridică și-i strânse mâinile, înclinând în treacăt capul spre Tom.

I se adresă lui Sammy:

— Sunt încântat că vei face deschiderea. Să-ți

arăt împrejurimile?

— Dacă-ți poți face puțin timp liber, spuse Samantha politicos.

Făcu un gest de concediere cu mâna.

— Nu fac decât să verific facturile și să încerc telepatic să le fac să dispară. Haide.

Julian se schimbase, își spuse Samantha. Când îi arată tablourile și îi vorbi despre artiști, ea îl studie. Părul lung până la lobii urechilor fusese proaspăt tuns și aranjat, eliminând aspectul de elev dintr-o școală publică și expunând o frizură mai naturală, mai la modă. Vorbea acum cu încredere și autoritate, iar mersul lui era mai sigur și mai agresiv. Samantha se întrebă dacă problema care se rezolvase era cea cu soția sau cea cu banii: poate că erau amândouă.

Îi plăcea gustul lui în artă, se hotărî. Nu era expus nimic care să-ți taie răsuflarea – doar dacă nu puneai la socoteală sculptura aceea masivă, răsucită, din fibră de sticlă, din foaier – însă operele erau moderne și cumva bine făcute. Genul de lucruri pe care le-aș pune la mine pe perete, își spuse, și descoperi că expresia se potrivea cu starea ei de spirit.

Îi conduse repede prin galerie, temându-se parcă să nu se plictisească. Samantha era încântată: totul era foarte frumos, dar în ultima vreme tot ce voia ea să facă era să se drogheze sau să doarmă. Tom începuse să-i refuze uneori pilulele, dimineța, de exemplu. Fără ele, starea ei de spirit se schimba repede.

Închiseră cercul la ușă. Samantha spuse:

— Vreau să-ți cer o favoare, Julian.

— Sunt servitorul dumneavoastră, doamnă.

— Vrei să ne inviți la cină la socrul tău?

Julian ridică din sprâncene.

— De ce vreți să-l întâlniți pe nemernicul ăla bătrân?

— Mă fascinează. Cine-ar aduna o colecție de opere de artă de un milion de dolari și apoi ar vinde-o? Pe lângă asta, pare a fi genul meu.

Clipi mărunț din gene.

Julian ridică din umeri.

— Dacă vrei asta, e ușor de rezolvat. Vă duc – Sarah și cu mine mergem la cină acolo cam de două ori pe săptămână. Ne scutește de gătit. O să te sun.

— Mulțumesc.

— Acum știi data la care se deschide galeria. Ți-aș fi recunoscător dacă ai putea ajunge aici pe la șase jumătate.

— Julian, sunt bucuroasă să te pot ajuta, dar știi bine că nu pot fi decât ultimul oaspete care ajunge.

Julian râse.

— Sigur că da. Am uitat că ești vedetă. Începe oficial la șapte jumătate sau opt, așa că opt ar fi cea mai potrivită oră.

— Bine. Dar înainte e cina cu lordul Cardwell, corect?

— Corect.

Își strânseseră iarăși mâinile. Când plecară, Julian se întoarse la biroul și la facturile lui.

Tom înaintă pieziș prin mulțimea compactă din piață. Niciodată nu părea să fie pe jumătate

plină: dacă nu era plină ochi, părea goală. Piețele trebuiau din oficiu să fie spații aglomerate – oamenilor le plăcea asta, la fel și vânzătorilor de la tarabe. Ca să nu mai pomenim de hoții de buzunare.

Familiaritatea pe care i-o trezea piața îl făcea pe Tom să se simtă incomodat. Taraba cu oale, hainele la mână a doua, zgomotul, accentele – toate reprezentau o lume de care era bucuros că se despărțise. În cercurile în care se învârtea acum, își exploata originile muncitorești – erau cât se poate de la modă însă nu-l anima nicio amintire plăcută legată de asta. Se uita la asiatica aceea frumoasă îmbrăcată în sarafan, la mamele vest-indiene, la tinerii greci cu pielea lor fină de culoarea măslinii, la londonezii bătrâni cu bonetă din pânză, la puștii șomeri îmbrăcați în cei mai recentți pantaloni bufanți furați: și opunea jenat rezistență unui sentiment de apartenență.

Înainta prin mulțime, voind să ajungă la pubul din capătul străzii. Auzi vocea târăgănată a unui bărbat care vindea bijuterii aranjate pe fundul unui coș portocaliu întors invers: „Bunuri furate, nu sufla o vorbă...”. Rânji în sinea lui. Unele dintre lucrurile din piață erau furate, erau de-o calitate prea slabă să fie vândute în magazine. Oamenii credeau că, dacă lucrurile sunt furate, trebuie să fie de bună calitate.

Ieși din înghesuiala pieței și intră în Cock. Era un pub tradițional: lumină slabă, mult fum și ușor mirositor, cu pardoseală din ciment și bănci tari cu spătar dispuse de-a lungul peretelui. Se duse la bar.

— Whisky și sifon, te rog. Bill Wright e aici?

— Wright Ochi-Bătrâni? întrebă barmanul.
Arată cu degetul: Acolo. Bea Guinness.

— Un punct pentru el, atunci.

Plăți și-și duse băuturile la o masă cu trei picioare din cealaltă parte a încăperii.

— 'Neața, domnule sergent-major!

Wright se uită în sus la el pe deasupra unei halbe.

— Ce tinerel glumeț ești. Sper că mi-ai lua ceva de băut.

— Desigur.

Tom se așează. Având un ten tipic londonez, porecla lui Wright „Ochi” avea o dublă semnificație: nu numai că era un fost soldat profesionist, dar mai avea și doi ochi bulbucați de-un portocaliu ciudat.

Tom sorbi din băutură și-l studie pe bărbat. Părul lui alb era tuns periută, cu excepția unui petic mic și rotund din creștet care era de un maro uleios. Era intens bronzat, fiindcă își petrecea șase săptămâni în fiecare vară și iarnă în Caraibe. Își câștiga banii pentru vacanțele astea ca spărgător de seifuri - cariera pe care o îmbrățișase după ce ieșise din armată. Avea reputația că e un muncitor dibaci. Fusesse prins numai o singură dată și asta doar dintr-un ghinion incredibil - intrase un hoț în casa pe care o spărgea el și declanșase alarma.

Tom spuse:

— E o zi minunată pentru răufăcători, domnule Wright.

Wright își goli paharul și-l luă pe cel adus de

Tom.

— Știi ce spune Biblia: „Domnu-i apăra pe credincioși și pe păcătoși deopotrivă”. A fost mereu o mare consolare pentru mine versetul ăsta. (Bău din nou.) Nu poți fi atât de rău, fiule, dacă-i cumperi de băut unui bătrân sărac.

Tom își duse paharul la buze.

— Noroc.

Se întinse peste masă și-i atinse reverul lui Wright.

— Îmi place costumul. Savile Row?

— Da, tinere. Știi ce spune Biblia: „Evită *aparitia* răului”. Bun sfat. Ei, cărui copoi îi dă mâna să aresteze un sergent-major bătrân cu părul tuns scurt și costum de calitate?

— Ce să mai zicem de unul care îi poate cita din Biblie.

— Hmm. (Wright luă mai multe înghițituri lungi de bere neagră.) Ei, tinere Thomas, ar fi cazul să nu te mai ascunzi după deget. Ce vrei de la mine?

Tom coborî vocea.

— Am o treabă pentru tine.

Wright miji ochii.

— Despre ce-i vorba?

— Tablouri.

— Pornografice?⁶ Nu poți...

— Nu, îl întrerupse Tom. Opere de artă, știi? Lucruri rare.

Wright scutură din cap.

— Nu-i domeniul meu. N-aș ști cum să scap

⁶ În limba engleză, „picture” înseamnă în același timp „tablou” și „fotografie”, de unde și reacția personajului - n. tr.

de ele.

Tom făcu un gest de nerăbdare.

— Nu operez singur. Aș avea nevoie, totuși, de finanțare.

— Cine mai e implicat?

— Păi, ăsta-i un alt motiv pentru care am venit la tine. Ce zici de Mandingo?

Wright scutură gânditor din cap.

— Te-mparți în prea multe vânturi. Cât face treaba asta?

— Un milion.

Sprâncenele albicioase ale lui Wright se înălțară.

— Îți zic cum facem - dacă e de acord Mandingo, mă prind în joc.

— Minunat. Hai să mergem la el.

Ieșiră din pub și traversară drumul spre locul unde se afla parcat, pe o linie galbenă dublă, un Citroen muștar nou-nouț. Când deschise Wright portiera, veni spre ei un bărbat bătrân, cu barbă, îmbrăcat într-un pardesiu pătat. Wright îi dădu niște bani și urcă.

— Îl ține sub supraveghere pe polițistul care are grijă de mine, explică Wright când mașina demară. Știi ce zice Biblia: „Nu ațâța boul care macină grâul”. Polițiștii sunt niște boi.

Când Wright conduse mașina spre sud și apoi spre vest, Tom încercă să-și dea seama ce sens avea citatul. Renunță atunci când se opriră pe o stradă îngustă din zona teatrelor, lângă Trafalgar Square.

— Aici locuiește? spuse Tom mirat.

— Se descurcă bine. „Uite, cât de sus ajung

cei păcătoși!" La câte procente-și trage, ar trebui să fie bogat.

Wright coborî din mașină.

Merseră în jos pe-o stradă îngustă și pătrunseră printr-o intrare indefinită. Liftul îi duse la ultimul etaj al clădirii. Ușa la care bătu Wright avea vizor.

Deschise un tânăr cu piele închisă la culoare, îmbrăcat în pantaloni de matador, o cămașă tipătoare și cu mărgelile la gât.

Wright spuse:

— 'Neața, Mandingo!

— Hei, bătrâne, intră, spuse Mandingo.

Îi îndemnă să intre cu o mână slabă în care ținea o țigaretă lungă din care scrumul stătea să cadă.

Apartamentul era luxos, decorat în roșu și negru, și era ticsit cu mobilă scumpă. Costisitoare jucării electrice pe care le deține un om care are mai mulți bani decât știe cum să-i cheltuiască erau împrăștiate pretutindeni: un radio sferic cu tranzistori, un televizor color mare și un altul portabil, un ceas digital, o grămadă de aparate hi-fi și-un telefon antic distonant. O fată palidă, blondă, care purta ochelari, stătea tolănită într-un fotoliu adânc, cu un pahar într-o mână și o țigaretă în cealaltă. Înclină din cap spre Wright și Tom și scăpă cu neglijență scrum pe covorul pufos.

— Hei, bătrâne, care-i cioaca? întrebă Mandingo când se așezară.

Wright spuse:

— Tom aici de față ar vrea să-i finanțezi o trebușoară.

Tom se minună cât de diferiți erau cei doi bărbați și se întrebă de ce lucrau împreună.

Mandingo se uită la el.

— Tom Copper, nu-i așa? Deci te crezi desenator. Ultima dată am auzit de tine că falsificai cecuri.

— Asta-i o treabă serioasă, Mandingo.

Tom era revoltat. Nu-i plăcea să i se amintească de zilele când era un neînsemnat falsificator de cecuri.

— Zi, zi.

— Ai citit în ziare de colecția de tablouri a lordului Cardwell?

Mandingo dădu aprobator din cap.

— Am pe cineva din apropierea lui.

Mandingo arată cu degetul spre el.

— Sunt impresionat. Poate că ai evoluat mult, Tom. Unde o ține?

— În casa lui din Wimbledon.

— Nu știu dacă pot aranja cu poliția la o distanță atât de mare.

— Nu-i nevoie, spuse Tom. Nu sunt decât treizeci de tablouri. O să le sustrag pe toate înainte să prindă ei de veste. Bill aici de față lucrează cu mine. Treaba nu va lua decât, poate, un sfert de oră.

Mandingo părea căzut pe gânduri.

— Pe pielea mea: în cincisprezece minute! Îmi place. (O lovi absent pe fata cea blondă peste coapsă.) Care-i târgul, atunci? Vrei să-ți dau o camionetă și vreo doi muncitori; să depozitez marfa; și să-i găsesc piață de desfacere. (Vorbea cu sine însuși, gândea cu voce tare.) O să ajungă

în State. Obțin poate o jumătate de milion pe ea dacă acționez încet. O să-mi ia poate vreo doi ani să scap de ele. (Ridică ochii.) Bine, iau cincizeci la sută: cealaltă jumătate o împărțiți între voi. Țineți minte că va lua o vreme ca banii să se întoarcă.

— Cincizeci la sută? spuse Tom.

Wright așeză o mână domolitoare pe brațul lui.

— Lasă, Tom. Mandingo își asumă riscul cel mare – depozitarea.

Mandingo vorbi ca și când n-ar fi auzit nimic.

— Mai e ceva. Îmi ceri să-mi supun oamenii la risc, să scot banii, să găsesc spațiu de depozitare – chiar și numai faptul că vorbesc cu tine mă expune unei acuzații de complicitate. Așa că nu te apuca de treabă dacă nu ești absolut sigur de ce faci. Dacă o dai în bară – păi, fă bine și pleacă din țară înainte să pun mâna pe tine. Eșecurile nu-mi fac deloc bine la reputație.

Wright se ridică în picioare și Tom îi urmă exemplul. Mandingo îi conduse spre ușa de la intrare.

Spuse:

— Hei, Tom, care-i persoana ta de contact în casa aia?

— Merg eu la cină acolo. Ne vedem.

Închizând ușa, Mandingo izbucni într-un râs din toți rărunchii.

PARTEA A PATRA

VERNISAREA

„Cred că știu cum e să fii Dumnezeu.”

Pablo Picasso, *pictor*

CAPITOLUL 1

Reporterul ședea la birou în redacție, gândindu-se la cariera lui. Nu avea altceva mai bun de făcut fiindcă era miercuri și toate hotărârile pe care le luau superiorii lui miercurea se întorceau cu fundul în sus a doua zi dimineața; prin urmare el adoptase o politică de a nu munci niciodată miercurea. Pe lângă asta, cariera lui oferea destulă hrană pentru gânduri.

Fusesse o carieră scurtă și spectaculoasă, însă avea puțină substanță dincolo de suprafața sclipitoare. După ce plecase de la Oxford, se alăturase echipei unui hebdomadar mic din sudul Londrei, apoi reușise să obțină postul ăsta la un magazin săptămânal de calitate. Toate astea i-au luat mai puțin de cinci ani.

Aceasta era suprafața sclipitoare: păcatul era că totul fusese în van. Întotdeauna își dorise să fie critic de artă. Din cauza asta îndurase munca la săptămânalul acela, pentru a prinde meseria; și suportase agenția pentru a-și dovedi competența. Acum însă, după trei luni la *Sunday Paper*, își dăduse seama că a ajuns la capătul unui lung șir de oameni care așteptau locul confortabil de critic de artă. Se părea că nu mai exista nicio scurtătură.

Articolul pe care-l avea de scris săptămâna aceasta era despre poluarea unui bazin din sudul Țării Galilor. Astăzi, dacă-l întreba cineva, făcea investigații preliminare. Mâine, articolul despre poluare va fi schimbat cu altul despre plaja de pe coasta Sussexului sau altceva. Orice s-ar fi

întâmplat, treaba asta nu avea nici cea mai mică legătură cu arta.

Un dosar gros cu tăieturi din ziare aflat în fața lui purta numele: „Apă - Poluare - Bazine”. Când sună telefonul, tocmai se întindea după dosar. Duse mâna spre receptor.

— Biroul de știri.

— Aveți un creion la îndemână?

Louis Broom se încruntă. Răspunsese la multe apeluri telefonice false în cinci ani de jurnalism, dar abordarea aceasta era nouă. Deschise sertarul biroului și scoase un pix și o agendă.

— Da. Cu ce vă pot ajuta?

Răspunsul fu o altă întrebare.

— Aveți ceva cunoștințe despre artă?

Louis se încruntă iarăși. Bărbatul nu părea a fi cineva pus pe glume. Vocea era egală și cumpătată, și nu era nici urmă de acea intensitate a răsuflării tăiate, care era caracteristică apelurilor false.

— Din întâmplare, chiar am.

— Bine. Ascultați cu atenție, fiindcă n-o să repet nimic. În Londra a avut loc, săptămâna trecută, cea mai mare fraudă din istoria artei.

O, mări, să fie, gândi Louis, chiar e o glumă.

— Cum vă numiți, domnule? spuse el politicos.

— Tăceți și luați notițe. Claypole și Compania au cumpărat un Van Gogh numit „Groparul”, pentru optsprezece mii de lire. Crowforth a cumpărat un Munch intitulat „Scaunul cu spătar înalt” pentru treizeci de mii.

Louis nota frenetic în vreme ce vocea debita o listă de zece tablouri și galerii.

Într-un târziu, vocea spuse:

— Totalul ajunge la mai mult de o jumătate de milion de lire. Nu vă cer să mă credeți. Dar va trebui să verificați. Apoi, după ce veți publica știrea, vă vom spune de ce am făcut asta.

— O clipă...

Telefonul scoase un clic în urechea lui Louis, după care auzi tonul. Așeză receptorul în furcă.

Se lăsă pe spate și-și aprinse o țigară, în vreme ce se întreba ce să creadă de acest apel. În mod sigur nu putea fi ignorat. Louis era 99 la sută sigur că bărbatul care-l sunase era nebun de legat: însă marile știri în exclusivitate le găseai urmând vorbele celor din acel unic procent.

Se întrebă dacă să-i spună redactorului de știri. Dacă-i spunea, probabil că i se va recomanda să-i dea pontul criticului de artă. Era mult mai bine să verifice mai întâi povestea, fie și numai pentru a-și dobândi dreptul asupra ei.

Căută Claypole în cartea de telefon și formă numărul.

— Aveți de vânzare un Van Gogh numit „Groparul”?

— Doar o clipă, domnule, și-o să aflu.

Louis folosi pauza pentru a-și aprinde o altă țigaretă.

— Alo? Da, avem acest tablou.

— Îmi spuneți, vă rog, prețul?

— O sută șaiszeci de mii de guinee.

— Mulțumesc.

Louis sună la Crowforth & Co. Și află că, într-

adevăr, aveau de vânzare un Munch numit „Scaunul cu spătar înalt”, la prețul de 39.000 de guinee.

Începu să gândească intens. Povestea se verifica. Dar nu sosise încă timpul să vorbească despre ea cu cineva.

Ridică receptorul și formă un alt număr.

Profesorul Peder Schmidt intră în bar schiopătând, sprijinindu-se în cârjă. Era un om mare, plin de energie, cu părul blond și fața roșie. În pofida unui ușor defect de vorbire și a unui pronunțat accent german, acesta fusese la Oxford unul dintre cei mai buni lectori din domeniul artelor. Chiar dacă Louis fusese înscris la engleză, participase la toate cursurile lui Schmidt pentru plăcerea pe care i-o ofereau abordarea istoriei artei și teoriile entuziaste, iconoclaste ale profesorului. Cei doi se întâlneau în fața aulei, mergeau împreună să bea ceva și discutau aprins despre subiectele care le erau aproape de suflet.

Schmidt știa mai multe despre Van Gogh decât orice alt om în viață.

Îl observă pe Louis, flutură din mână și veni spre el.

— Arcul blestematei tale de cârje încă mai scârțâie, spuse Louis.

— Atunci îl poți unge cu whisky, replică Schmidt. Ce mai faci, Louis? Și ce-i cu aerul ăsta de mister?

Louis comandă un scotch mare pentru profesor.

— Am avut noroc să te prind încă în Londra.

— Ai avut. Săptămâna viitoare plec la Berlin. Toate se petrec în grabă și-n devălmășie.

— Frumos din partea ta că ai venit.

— Chiar așa. Acum, despre ce-i vorba?

— Vreau să te uiți la un tablou.

Schmidt dădu pe gât *scotch*-ul.

— Sper că-i unul bun.

— Asta vreau să aflu și eu de la tine. Hai să mergem.

Plecară din bar și merseră pe jos spre galeria Claypole. Mulțimile de cumpărători de pe trotuarele din West End se holbau la acest cuplu ciudat: tânărul în costum maro cu dungi albe și pantofi cu toc înalt și infirmul înalt care înainta anevoie pe lângă el, îmbrăcat cu o cămașă albastră descheiată la gât și o jachetă spălăcită din dril. Merseră de-a lungul lui Piccadilly și cotiră spre sud pe St. James. Între atelierul unei pălărier și un restaurant franțuzesc se aflau ferestrele curbate ale galeriei Claypole.

Intrară și străbătură galeria de la un capăt la celălalt. În capătul opus, sub un spot luminos, îl găsiră pe „Gropar”.

Pentru Louis, era, fără îndoială, un Van Gogh. Membrele grele și fața obosită ale țăranului, ținutul plat de țară, specific danez, și cerul înnegurat erau toate semne clare. Și mai era și semnătura.

— Profesore Schmidt! Ce plăcere neașteptată.

Louis se întoarse și văzu un bărbat plăpând și elegant, cu o barbă cărunță a la Van Dyke, îmbrăcat într-un costum negru. Schmidt spuse:

— Salut, Claypole.

Claypole se opri lângă ei, uitându-se la tablou.

— E o descoperire nemaipomenită pictura asta, să știți, spuse el. E un tablou minunat, dar destul de nou pentru piață.

— Spune-mi, Claypole, de unde l-ai cumpărat? întrebă Schmidt.

— Nu sunt sigur că ar trebui să vă spun. Secret profesional, știți cum e.

— Tu îmi spui de unde l-ai luat și eu îți spun cât valorează.

— O, prea bine. A fost un noroc excepțional, chiar așa. Un tip pe nume Renalle, de la o agenție mică din Nancy, a trecut pe-aici săptămâna trecută. Stătea la Hilton și avea de vânzare o colecție destul de mare care aparținuse unui oarecare industriaș. Oricum, pur și simplu, mie mi-a oferit primul tablou.

— Și cât ceri pentru el?

— O mie șase sute de guinee. Un preț rezonabil, cred.

Schmidt mormăi ceva și se sprijini greu pe cârjă, uitându-se fix la tablou.

Claypole spuse:

— Cât credeți că valorează?

Schmidt spuse:

— Vreo sută de lire. E cel mai bun fals pe care l-am văzut vreodată.

Șeful lui Louis era un bărbat scund, cu nas acvilin, vorbind cu accent nordic, foarte pasionat de cuvântul „ticălos”. Se trase de vârful nasului și

spuse:

— Așadar știm că toate tablourile au fost cumpărate de cei pe care i-a numit sursa noastră anonimă. Mi se pare logic că prețurile pe care le-a pomenit sunt corecte. Mai știm și ceva ce el nu ne-a spus: că au fost cumpărate toate de la un bărbat care-și spune Renalle și care a stat la Hilton. În fine, știm că cel puțin unul dintre tablouri e un fals.

Louis aprobă din cap.

— Sursa noastră a mai spus și ceva de genul: „O să vă spunem de ce am făcut-o”. Așa că se pare că sursa e, de fapt, Renalle.

Redactorul-șef se încruntă.

— Cred că-i doar o știre de senzație, spuse.

— Asta nu schimbă faptul că întreaga societate artistică din Londra a fost trasă pe sfoară în stil mare.

Redactorul-șef se uită în sus la Louis.

— Nu-ți face griji, nu renunț la știre, spuse. (Căzu pe gânduri pentru o clipă.) Bine, uite cum o să procedăm. (Se întoarce spre Eddie Mackintosh, criticul de artă al ziarului.) Vreau să-l abordezi pe Disley de la National Gallery sau pe altcineva de rangul lui. Trebuie să fie cineva căruia să-i putem spune cel mai bun expert în artă al Marii Britanii. Fă-l să meargă pe la toate galeriile cu tine și să autentifice tablourile sau să le declare drept falsuri. Oferă-i un comision de consultanță dacă tu crezi că e nevoie.

Orice ai să faci, nu le spune tipilor ăștora că tablourile lor sunt falsuri. Dacă află, cheamă poliția. Odată ce știe și Scotland Yard de asta,

știrea o să ne fie luată de cine știe ce jurnalist-anchetator cu fumuri de la vreun ziar și-o să ne strice socotelile.

Louis, vreau ca tu să abordezi cazul din cealaltă perspectivă. Tu ai deja o știre, indiferent ce descoperă Eddie – un singur fals de proporții ajunge. Încearcă să-i dai de urmă lui Renalle ăsta. Află în ce cameră a stat la hotel, câți au fost și așa mai departe. Bun.

Din tonul lui, jurnaliștii înțeleseseră că discuția a luat sfârșit și că trebuie să plece.

Louis îi dădu funcționarului de la recepție cinci lire pentru a-l lăsa să arunce o privire în registrul hotelului. Nu era niciun Renalle trecut acolo în nicio zi din săptămâna trecută. Verifică încă o dată. Singura ciudățenie era un anume domn Eric Clapton. Îi arătă funcționarului numele acesta.

— Da, mi-amintesc. Era însoțit de-o franțuzoaică frumoasă. O chema ceva de genul Renault. Mi-amintesc, fiindcă a venit un taxi cu o grămadă de tablouri grele pentru el. A mai dat și-un bacșiș gras.

Louis își notă numărul camerei.

— Când se plătește cazarea cu un cec, țineți evidența băncii care a emis acel cec?

— Da.

Louis îi mai dădu două bancnote de cinci.

— Îmi poți face rost de adresa băncii lui Clapton acesta?

— Nu imediat. Vă puteți întoarce într-o jumătate de oră?

— O să dau un telefon de la birou.

Merse înapoi la birou să omoare acea jumătate de oră. Când sună la hotel, funcționarul avea răspunsul.

— Cecul era girat cu numele Hollows și Cox și era semnat de domnul Hollows, adăugă el.

Louis luă un taxi până la bancă.

Directorul îi spuse:

— Mă tem că nu divulgăm niciodată adresele clienților noștri.

Louis insistă:

— Clienții aceștia au fost implicați într-o fraudă de proporții. Dacă nu-mi oferiți adresele acum, va trebui să le oferiți curând poliției.

— Când și dacă-mi cere poliția adresele, o să le primească - asta dacă au autoritatea să intre în posesia lor.

— V-ați pune într-o situație incomodă dacă i-ați suna? Pe unul dintre ei? Și să le cereți permisiunea?

— De ce aș face-o?

— Sunt gata să-mi amintesc de ajutorul pe care mi l-ați dat atunci când voi scrie articolul. Nu prea văd motive ca banca dumneavoastră să apară într-o lumină proastă.

Directorul părea dus pe gânduri. După un minut, ridică receptorul și formă un număr. Louis îl memoră.

— Nu răspunde, spuse directorul.

Louis plecă. Dintr-o cabină telefonică, îi ceru operatorului datele legate de numărul pe care-l formase directorul. Operatorul îi dădu adresa. Luă un taxi.

În parcare se afla o dubă plină cu bagaje. Domnul Hollows și familia lui tocmai se întorseseră dintr-o vacanță în Scoția. Desfăcea frânghiile de pe portbagajul de deasupra.

Se arată îngrijorat că deschisese cineva un cont bancar pe numele lui. Nu, habar nu avea cine ar putea fi. Da, îi putea împrumuta lui Louis o fotografie personală și tocmai se-ntâmpla să aibă și un instantaneu cu el și cu prietenul lui, domnul Cox.

Louis duse fotografiile înapoi la bancă.

— Niciunul dintre ei nu e bărbatul care a deschis contul, spuse directorul băncii.

Acum era îngrijorat. Îi telefonă domnului Hollows și se îngrijoră chiar mai rău. Ajunse chiar să-i spună lui Louis că o mulțime de bani intraseră și ieșiseră din cont. Fuseseră transformați în polițe în alb, care fuseseră depozitate în seiful băncii.

Îl duse pe Louis în seiful cel mare și deschise caseta de valori pe care o închiriasse domnul Hollows. Era goală.

Louis și directorul se uitară unul la celălalt. Louis spuse:

— Urmele se opresc aici.

— Ascultă asta: „Cel mai bun expert în artă al Marii Britanii, domnul Jonathan Rand, crede că tablourile sunt opera celui mai bun falsificator al acestui secol”. Ți-ai tu, Mitch, sau eu?

Peter și Mitch ședeau în studioul casei din Clapham, bând a doua ceașcă de cafea de după micul dejun. Fiecare avea câte un exemplar al lui

Sunday Paper și citeau despre ei cu un amestec de venerație și voioșie.

Mitch spuse:

— Să știi c-au lucrat al naibii de repede băieții ăștia de la ziar. Au aflat de contul bancar și de casete de valori și l-au intervievat pe sărmanul de Hollows.

— Da, dar ce zici de asta: „Falsificatorul și-a acoperit urmele atât de bine, încât Scotland Yard crede că trebuie să fi beneficiat de ajutorul unui criminal experimentat”. Socotesc că eu sunt falsificatorul genial și tu ești criminalul experimentat.

Mitch lăasă ziarul jos și suflă în cafea să se răcească.

— Nu demonstrează decât că e foarte ușor să faci așa ceva - adică exact ce ne-am propus noi să dovedim.

— Uite-un fragment bun: „Lovitura de maestru a falsificatorului a fost să-și însoțească fiecare tablou cu un certificat de autenticitate - care este echivalentul din lumea artei al unui pedigree și se bănuiește de obicei că garantează autenticitatea operei. Certificatele erau completate pe formulare oficiale ale Meunier's, o agenție artistică din Paris, și aveau ștampila companiei. Atât formularele, cât și ștampila trebuie să fi fost furate”. Asta-mi place - lovitura de maestru.

Peter împături ziarul și-l aruncă de partea cealaltă a camerei.

Mitch se întinse după chitara Annei și începu să cânte o melodie blues simplă. Peter spuse:

— Sper că Amaz râde acum - el a plătit gluma asta.

— Nu știu dacă a crezut cu adevărat că o putem scoate la capăt.

— Nici eu n-am crezut, râse Peter.

Mitch lăsă dintr-odată chitara jos, făcând cutia de rezonantă să bubuie.

— N-am făcut încă cel mai important lucru. Haide să-i dăm drumul.

Peter înghiți ce-i mai rămăsese din cafea și se ridică. Își îmbrăcară amândoi jachetele, strigară la revedere lui Anne și ieșiră din casă.

Merseră pe stradă și se înghesuiră în cabina telefonică din colț.

— Mă-ngrijorează ceva, spuse Peter ridicând receptorul.

— Partea aia cu Scotland Yard?

— Corect.

— Și pe mine mă pune pe gânduri, spuse Mitch. E posibil să se fi apucat să depisteze de unde am sunat la ziar. Ar putea veni aici la chioșc, ar putea împrejmuir zona și ar putea chestiona pe toată lumea până când ar găsi pe cineva care are legătură cu arta.

— Și ce facem, atunci?

— Hai să sunăm deocamdată la un alt ziar. Până acum toți trebuie să știe de povestea asta.

— Bine.

Peter luă cartea de telefon din stativ și se uită la C de la Cotidiene.

— La care? întrebă.

Mitch închise ochii și arătă cu degetul pe pagină. Peter formă numărul și ceru să-i

vorbească unui reporter.

Când i se făcu legătura, întrebă:

— Știți să stenografați?

Vocea răspunse pe un ton iritat:

— Desigur.

— Atunci notați. Sunt Renalle, falsificatorul genial, și vreau să vă spun de ce am făcut-o. Voiam să demonstrez că scena artistică londoneză, în îngrămădeala ei de capodopere și pictori morți, e o fățarnicie. Cei mai buni zece distribuitori din Londra nu pot recunoaște un fals când îl au sub ochi. Îi motivează mai degrabă lăcomia și snobismul, decât dragostea pentru artă. Din cauza lor, banii care se investesc în artă nu ajung la artiștii înșiși, cei care chiar au nevoie de ei.

— Mai încet, protestă reporterul.

Peter îl ignoră.

— Le ofer acum distribuitorilor banii înapoi, mai puțin cheltuielile aferente, care se ridică la aproximativ o mie de lire. Condiția e ca ei să pună deoparte zece la sută din bani - adică în jur de cincizeci de mii de lire - pentru achiziționarea unei clădiri în centrul Londrei unde artiștii tineri și necunoscuți să-și poată închiria studiouri la prețuri mici. Distribuitorii trebuie să se adune și să pună bazele unui fond de întrajutorare pentru cumpărarea și gestionarea clădirii. Cealaltă condiție e ca toate investigațiile poliției să se oprească. O să caut răspunsul la această ofertă în paginile ziarului dumneavoastră.

Reporterul spuse încet:

— Sunteți și dumneavoastră un pictor tânăr?

Peter puse receptorul în furcă.

Mitch spuse:

— Ai uitat de accentul franțuzesc.

— O, la naiba, înjură Peter.

Părăsiră cabina telefonică.

Mergând înapoi spre casă, Mitch spuse:

— Ce dracu', nu cred că are vreo importanță.

Acum știu că nu a fost o operațiune a francezilor. Asta le reduce aria de cercetare la întregul Regat Unit. Și ce dacă?

Peter își mușcă buza.

— Arată că slăbim frâiele, asta arată. Am face bine să avem grijă să nu ne numărăm puii de găină până nu ni-i vor fi plătit.

— Până nu vor fi ieșit din ou.

— Dă-le dracu' de proverbe.

Când ajunseră acasă, Anne se afla în grădina din față, jucându-se în lumina soarelui cu Vibeke.

— Strălucește soarele - hai să mergem în oraș, spuse ea.

Peter se uită la Mitch.

— De ce nu?

De pe trotuarul de dincolo de gard se auzi o voce guturală cu accent american.

— Ce mai fac falsificatorii fericiți?

Peter se albi și se întoarse. Se relaxă când văzu silueta îndesată și dinții albi ai lui Amaz. Bărbatul ținea la subsuoară un pachet.

— M-ai speriat, spuse Peter.

Încă zâmbind, Amaz deschise poarta din lemn putred și intră. Peter spuse:

— Hai să mergem în casă.

Cei trei bărbați urcară în studio. După ce se așezară, Amaz flutură prin aer un exemplar al

ziarului.

— Vă felicit pe amândoi, spuse. N-aș fi izbutit mai bine nici eu însumi. Am râs de era să fac pe mine în pat azi-dimineață.

Mitch se ridică și se uită în joacă la dosul lui Amaz.

— Cum ai reușit să-l tragi înapoi?

Peter râse.

— Mitch, nu face iarăși pe nebunul.

Amaz continuă:

— A fost o operațiune strălucită. Iar falsurile au fost bune. S-a întâmpat să văd Van Gogh-ul la Claypole săptămâna trecută. Aproape că era să-l cumpăr.

— Bănuiesc că-i sigur să vii aici, spuse Peter grijuliu.

— Așa cred. Pe lângă asta, e nevoie dacă vreau să scot un profit din afacerea asta.

Vocea lui Mitch era dușmănoasă.

— Am crezut că te-ai implicat doar pentru a râde un pic.

— Și pentru asta. (Amaz zâmbi din nou.) Dar în principal voiam să văd cât de pricepuți sunteți voi doi.

— Unde dracu' vrei să ajungi, Amaz?

Peter începea acum să se neliniștească.

— Cum am spus, vreau să văd un profit din investiția mea. Așa că vreau să mai faceți fiecare câte un fals. Pentru mine.

— Nu-i nicio afacere, Amaz, zise Peter. Am făcut asta pentru a demonstra ceva, nu pentru a scoate bani. Suntem pe punctul de-a scăpa basma curată. Gata cu falsificările.

Mitch spuse încet:

— Nu cred că avem de ales.

Amaz încuviință din cap. Își depărtă brațele într-un gest de chemare.

— Băieți, nu e niciun pericol. Nimeni nu va ști de falsurile astea noi. Cei care le vor cumpăra nu vor da niciodată de veste că au fost trași pe sfoară, fiindcă ei înșiși vor fi implicați în ceva obscur prin simplul fapt că le-au cumpărat. Și nimeni în afară de mine nu va ști cine a făcut falsurile.

— Nu sunt interesat, spuse Peter.

Amaz spuse:

— Mitch știe c-o vei face, nu-i așa, Mitch?

— Da, nemernicule.

— Așadar spune-i și lui Peter, aici de față.

— Amaz ne-a prins în corzi, Peter, spuse Mitch. El e singura persoană de pe lume care ne poate da pe mâna poliției. Nu va fi nevoie pentru asta decât de-un singur telefon anonim. Iar noi încă n-am încheiat târgul cu distribuitorii de opere de artă.

— Și? Dacă el ne deconspiră, noi de ce nu-l putem deconspira pe el?

Mitch replică:

— Fiindcă nu există nicio dovadă împotriva lui. N-a avut nimic de-a face cu operațiunea asta - nimeni nu l-a văzut pe el, în vreme ce o grămadă de oameni m-au văzut pe mine. Putem fi chemați la poliție pentru identificare, ni se poate cere să spunem ce am făcut în ziua cu pricina și Dumnezeu știe ce altceva. Tot ce-a făcut el a fost să ne dea bani - și ni i-a dat peșin, ține minte.

Poate nega totul.

Peter se întoarse spre Amaz.

— Când ai nevoie de falsuri?

— Bun băiat! Vreau să le faceți acum, cât aștept.

Anne se uită pe după ușă cu copilul în brațe.

— Hei, oameni buni, veniți sau nu în parc?

— Îmi pare rău, draga mea, replică Peter. Acum nu se poate. Trebuie să facem altceva.

Mina Annei era ilizibilă. Părăsi camera.

Mitch spuse:

— Ce fel de tablouri vrei, Amaz?

Bărbatul ridică pachetul pe care-l adusese.

— Vreau două copii după ăsta.

I-l dădu lui Mitch.

Mitch desfăcu pachetul și scoase un tablou înrămat. Se uită la el cu o privire confuză. Apoi citi semnătura și fluieră.

— Dumnezeuule mare, spuse el uimit. De unde ai făcut rost de ăsta?

CAPITOLUL 2

Samantha se juca cu ceașca de porțelan cu cafea din fața ei și-l privea pe lordul Cardwell cum mănâncă delicat un biscuit acoperit abundant cu brânză Stilton albastră. În pofida tuturor lucrurilor, îi plăcea de bărbatul acesta: era înalt, avea părul alb, un nas lung și riduri ca de răs la colțul ochilor. Cât ținuse cina, acesta îi pusese întrebări inteligente despre munca unei actrițe și păruse sincer interesat – și uneori scandalizat – de poveștile pe care ea i le spunea.

Tom ședea în fața ei și Julian la capătul din jos al mesei. Erau singuri toți patru și Samantha

se întrebă în treacăt unde era Sarah. Julian nu pomenise de ea. Vorbea cu entuziasm acum despre un tablou pe care l-a cumpărat. Ochii îi clipeau și, în timp ce vorbea, își flutura brațul prin aer. Poate că tabloul era motivul transformării lui.

— Chiar Modigliani l-a dat! spunea el. L-a dat unui rabin din Livorno, care s-a retras într-un sătuc neînsemnat din Italia și l-a dus cu el. Acolo s-a aflat în tot acest timp - atârna pe peretele cocioabei unui țăran!

— Ești sigur că-i autentic? întrebă Samantha.

— Desigur. Are unele tușe caracteristice, e semnat de el și-i cunoaștem trecutul. Mai mult nu poți cere. Pe lângă asta, în curând îl voi supune atenției unuia dintre cei mai buni oameni din domeniu.

— Ar fi bine pentru tine să fie autentic, spuse lordul Cardwell.

Își aruncă în gură o ultimă fărâamă de brânză și se lăsă pe spate în scaunul cu spetează înaltă. Samantha îl urmări pe valet cum își face apariția și-i ia farfuria din față.

— Ne-a costat destul.

— Ne-a?

Samantha era curioasă.

— Socrul meu a finanțat operațiunea, spuse repede Julian.

— Ciudat - un prieten de-al meu vorbea despre un Modigliani pierdut, spuse Samantha. Se încruntă din cauza efortului de a-și aminti - avea o memorie îngrozitoare în ultima vreme. Cred că mi-a scris despre asta. O cheamă Dee Sleign.

— Trebuie să fi fost vorba de un alt tablou,

zise Julian.

Lordul Cardwell sorbi din cafea.

— Știi, Julian n-ar fi reușit niciodată în întreprinderea asta măreață fără unele sfaturi prețioase venite din partea mea. Sper că nu te deranjează dacă povestesc întâmplarea asta, Julian.

Samantha bănuiește, după expresia lui facială, că-l deranjează, dar Cardwell continuă.

— A venit la mine să-mi ceară niște bani să cumpere tablouri. I-am spus că sunt om de afaceri și că, dacă vrea bani de la mine, trebuie să-mi arate cum pot scoate un profit din treaba asta. I-am propus să meargă și să găsească ceva extraordinar – după care voi fi dispus să-mi risc banii cu el. Și chiar asta a făcut.

Zâmbetul lui Julian către Samantha spunea: „Lasă-l pe bătrânul ăsta nebun să trăncănească în voie”.

Tom spuse:

— Cum ați ajuns om de afaceri?

Cardwell zâmbi.

— Totul a început încă din tinerețea mea zbuciumată. Pe când am ajuns la douăzeci și unu de ani făcusem deja aproape de toate: călătorisem în jurul lumii, fusesem exmatriculat din facultate, călărisem cai și pilotasem avioane – ca să nu mai pomenesc de tradiționalul triptic vin, femei și cântece.

Se opri preț de-o clipă, uitându-se țintă în ceașca de cafea, apoi continuă.

— La vârsta de douăzeci și unu de ani am dat de bani, și atunci m-am și căsătorit. Cât ai zice

pește, sau chiar mai repede, așteptam să vină un mititel pe lume - nu Sarah, desigur, ea a venit mult mai târziu. Dintr-odată, mi-am dat seama că nu-ți oferă prea multe satisfacții viața zbuciumată. Și nu voiam să gestionez averea sau să lucrez într-o firmă pe care o deține tata. Așa că mi-am dus banii în City, în Londra, unde am descoperit că nimeni nu știe la fel de mult ca mine despre finanțe. Asta se întâmpla cam pe vremea când Bursa de Mărfuri intra pe urechile tuturor. Erau cu toții înspăimântați. Am cumpărat câteva companii cărora, din câte mi-am dat eu seama, nu le păsa nici cât negru sub unghie de ceea ce se întâmpla la bursa de valori. Am avut dreptate. Când s-a repus lumea pe picioare, eu eram de patru ori mai bogat decât fusesem la început. De atunci progresul a fost mai lent.

Samantha încuviință din cap. În mare parte era așa cum bănuise ea.

— Sunteți bucuros că ați intrat în afaceri? întrebă ea.

— Nu-s sigur. (Părea că în vocea bătrânului se simte o notă de gravitate.) A fost o vreme, știi, când am vrut să schimb lumea, așa cum vreți voi, tinerii. Am crezut că-mi pot folosi avuția pentru a face bine cuiva. Dar, când te implici în afacerea supraviețuirii propriu-zise, a tinerei laolaltă a companiilor, a satisfacerii acționarilor, îți pierzi interesul pentru astfel de planuri mărețe.

Urmă o pauză.

— Pe lângă asta, lumea nu poate fi chiar atât de rea dacă există trabucuri ca acesta.

Zâmbi obosit.

— Și tablouri ca ale dumneavoastră, adăugă Samantha.

Julian spuse:

— N-ai de gând să le arăți lui Sammy și Tom galeria?

— Desigur. (Bătrânul se ridică.) La fel de bine i-aș putea da afară, dacă tot sunt aici.

Când se ridică de la masă, valetul îi trase Samanthei scaunul. Îl urmă pe Cardwell afară din sufragerie, în hol, apoi în sus pe scările duble spre primul etaj.

În capul scărilor, Cardwell ridică o vază chinezească mare și scoase o cheie de sub ea.

Samantha se uită peste umăr la Tom și observă că el nu scapă nimic din vedere, ochii lui mișcându-se cu repeziciune dintr-o parte în cealaltă. Ceva aproape de partea de jos a canatului ușii părea să-i fi reținut atenția.

Cardwell deschise ușa masivă și-i îndemnă să intre. Galeria de tablouri ocupa o încăpere de pe colț - probabil, la origine, o cameră de odihnă, își spuse Samantha. Ferestrele erau întărite cu sârmă.

Cardwell jubila de plăcere, în timp ce o conducea de-a lungul șirului de tablouri, spunându-i câte ceva despre felul în care achiziționase fiecare pânză în parte.

Ea îl întrebă:

— Întotdeauna v-au plăcut tablourile?

El aprobă din cap.

— E unul dintre lucrurile pe care le-nveți datorită educației clasice. Totuși sunt multe lucrurile pe care aceasta le lasă pe dinafară - cum

ar fi cinematograful, de pildă.

Se opri lângă un Modigliani. O reprezenta pe o femeie goală îngenunchind pe podea – o femeie adevărată, își spuse Samantha, cu chipul simplu, părul ciufulit, oase proeminente și piele imperfectă. Îi plăcea.

Cardwell era un om atât de plăcut și de șarmant, încât ea începu să se simtă vinovată că plănuia să-l jefuiască. Totuși el avea, oricum, să-și piardă tablourile, iar firma de asigurări îl va despăgubi. Pe lângă asta, șeriful din Nottingham era probabil destul de încântător.

Se întreba, uneori, dacă ea și cu Tom nu erau ușor nebuni – dacă nebunia lui nu era un virus pe care îl contractase și ea – o boală cu transmitere sexuală. Își reprimă un rânjel. Dumnezeu, nu se mai simțise atât de vie de ani de zile.

Când ieșeau din galerie, ea spuse:

— Mă surprinde că vindeți tablourile – păreți atât de mândru de ele.

Cardwell zâmbi trist.

— Da. Dar uneori te faci frate cu dracu' până treci puntea.

— Știu ce vreți să spuneți, replică Samantha.

CAPITOLUL 3

— E-al dracului de îngrozitor, Willow, spuse Charles Lampeth. I se părea că se justifică limbajul. Intrase în biroul lui luni dimineată, după o săptămână petrecută într-o casă de la țară, fără telefon și fără griji, să-și găsească galeria în miezul unui scandal.

Willow stătea țeapăn în fața biroului lui Lampeth. Luă un plic din buzunarul interior al

sacoului și-l lăsă să cadă pe birou.

— Demisia mea.

— Nu e nevoie de asta, spuse Lampeth. Fiecare galerie mare din Londra a fost păcălită de oamenii ăștia. Doamne, eu însumi am văzut tabloul și-am fost dus de nas.

— Poate că e mai bine pentru galerie dacă plec, insistă Willow.

— Prostii. Acum, tu ai făcut gestul și eu ți-am refuzat demisia, așa că să uităm de asta. Șezi, așa, fii cuminte, și spune-mi exact ce s-a întâmplat.

— Totu-i scris acolo, replică Willow, arătând cu degetul la ziarul de pe biroul lui Lampeth. Povestea falsului e în ziarul de ieri, iar termenii înțelegerii care ni se oferă sunt în cel de azi.

Se așază și-și aprinse un trabuc subțire.

— Spune-mi, totuși.

— Totul s-a întâmplat cât ați fost în Cornwall. Am primit un telefon de la tipul ăsta, Renalle, care spunea că stă la Hilton. Spunea că are un Pissarro care s-ar putea să ne placă. Știam, desigur, că nu avem niciun Pissarro, așa că m-am arătat destul de interesat. A venit imediat cu tabloul în după-amiaza aceea.

Lampeth îl întrerupse:

— Am crezut că a fost o femeie cea care a dus tablourile la galerii!

— Nu și de data asta. La noi a fost tipul în persoană.

— Mă-ntreb dacă a avut vreun motiv să facă asta, medită cu voce tare Lampeth. Oricum, continuă.

— Păi, tabloul arăta bine. Semăna cu un

Pissarro, era semnat și avea certificat de autenticitate eliberat de Meunier's. Mi-am zis că valorează optzeci și cinci de mii de lire. El a cerut șaizeci și nouă de mii, așa că am sărit pe el. Spunea că e de la o agenție din Nancy, așa că mi s-a părut foarte posibil să subvalueze un tablou. Am presupus că pur și simplu nu e obișnuit să aibă de-a face cu opere de mare preț. Dumneavoastră v-ați întors câteva zile după aceea și ați aprobat achiziția și am expus opera.

— Slavă Domnului că nu l-am vândut, spuse Lampeth cu înfocare. L-ai luat jos, acum, desigur.

— Dimineată, chiar la prima oră.

— Ce știi de ultimele evoluții?

— De răscumpărare, vreți să spuneți? Păi, ne vom recupera mare parte din bani. E umilitor, desigur: dar e o nimica în comparație cu stânjeneala că am fost păcăliți. Iar ideea asta a lor – studiouri cu chirie mică pentru artiști – e, de fapt, chiar lăudabilă.

— Ce sugerezi?

— Cred că primul pas trebuie să fie să-i chemăm la o întâlnire pe toți comercianții.

— Bine.

— O putem ține aici?

— Nu văd de ce nu. Termină doar cu toată tărășenia cât mai repede posibil. Publicitatea asta nu ne face bine.

— O să se înrăutățească înainte să se amelioreze. Polițiștii vor veni pe aici mai târziu în dimineata asta.

— Atunci ar fi bine să ne punem pe treabă, înainte să sosească ei.

Lampeth se întinse peste birou, ridică receptorul și spuse:

— Niște cafea, te rog, Mavis.

Își descheie sacoul și-și vârî un trabuc între dinți.

— Suntem pregătiți pentru expoziția Modigliani?

— Da. Cred că va merge totul bine.

— Ce avem?

— Sunt cele trei ale lordului Cardwell, desigur.

— Apoi avem desenele pe care le-am cumpărat eu chiar la început. Au ajuns în siguranță.

— Cum e cu tablourile din alte părți?

— Stăm destul de bine. Dixon ne împrumută două portrete, Magi au să ne dea niște sculpturi și noi avem două nuduri în ulei și creion de la Deside's. Mai sunt altele care trebuie confirmate.

— Ce comision a cerut Dixon?

— A cerut douăzeci și cinci la sută, dar l-am forțat să accepte douăzeci.

Lampeth mormăi ceva.

— Mă întreb de ce se mai încurcă tot încercând. Toată lumea va zice că suntem un magazin din Chelsea în loc de-o galerie de top.

Willow zâmbi.

— Am încercat-o deja cu el.

— Adevărat.

— Spuneai că ai ceva în mânecă.

— A, da. (Lampeth se uită la ceas.) Unul nedescoperit. Trebuie să plec și să văd de el în dimineața asta. Totuși poate aștepta până ce-mi

beau cafeaua.

Lampeth se gândi la falsificator cât timp taxiul își croia drum prin West End către City. Bărbatul acela era un lunatic, desigur: însă un lunatic cu motivații altruiste. Era ușor să faci pe filantropul cu banii altor oameni.

Fără îndoială, cel mai simțit lucru ar fi să cedeze cererilor lui. Lampeth, pur și simplu, ura să fie șantajat.

Taxiul intră în curtea din fața agenției și Lampeth păși în clădire. Un asistent îl ajută să-și dea jos paltonul, pe care și-l luase din cauza vremii răcoroase de septembrie timpuriu.

Lipsey îl aștepta în birou, cu inevitabilul pahar de vin de Xeres pregătit pe masă. Lampeth își odihni corpul mătăhălos într-un fotoliu. Sorbi din vin ca să se încălzească.

— Așadar ai pus mâna pe el.

Lipsey înclină din cap. Se întoarse spre perete și dădu la o parte un raft al bibliotecii ca să scoată la iveală un seif. Descuie ușa cu o cheie prinsă pe-un lanț subțire la brâul pantalonilor lui.

— Bine că am un seif mare, spuse el.

Își vârî înăuntru ambele mâini și scoase o pânză înrămată de aproximativ un metru douăzeci și doi pe nouăzeci și doi. O rezemă pe birou unde Lampeth s-o poată vedea, iar el rămase în spatele ei, susținând-o.

Lampeth se uită țintă timp de un minut. Apoi își lăsă jos paharul de vin, se ridică și se apropie. Scoase dintr-un buzunar o lupă și-i studie lucrătura din pensulă. Apoi se dădu în spate și se

uită iarăși.

— Ce a trebuit să dai pentru ea? întrebă.

— Mă tem c-am decartat cincizeci de mii de lire.

— Face dublu de atât.

Lipsey puse tabloul pe podea și se așeză la loc.

— Mi se pare hidos, spuse el.

— Și mie la fel. Dar e absolut unic. Cât se poate de uimitor. Fără îndoială, e un Modigliani – dar nimeni n-a știut vreodată că a pictat chestii de genul ăsta.

— Mă bucur că ești mulțumit, spuse Lipsey.

Tonul lui spunea că vrea să introducă în discuție o notă mai mercantilă.

— Trebuie să-i fi dat sarcina unui om priceput, vorbi ca prin vis Lampeth.

— Celui mai bun. (Lipsey își reprimă un rânjel.) A fost în Paris, Livorno, Rimini...

— Și-a ajuns la el înaintea nepoatei mele.

— Nu tocmai. Ce s-a întâmplat...

— Nu vreau să știu detaliile, interveni Lampeth. Ai pregătit o factură pentru mine? Aș vrea s-o achit chiar acum.

— Cu siguranță.

Lipsey se duse la ușa biroului și vorbi cu secretara. Se întoarse cu o foaie de hârtie în mână.

Lampeth citi factura. Pe lângă cele 50.000 de lire pentru tablou, aceasta se ridica la 1.904 lire. Își scoase propriul carnet de cecuri și scrisese cifra aceasta.

— Faci tu rost de-o mașină blindată să mi-l

trimiți?

— Desigur, spuse Lipsey. Face parte din serviciu. Toate celelalte sunt pe măsura așteptărilor?

Lampeth rupse un cec și i-l dădu detectivului.

— Cred că am făcut un târg profitabil, spuse el.

Salonul cel nou era închis pentru public și înăuntru se adusese o masă de conferințe lungă și fusese plasată în mijloc. Pe toți pereții se aflau peisaje victoriene întunecate, greoaie. Păreau potrivite cu dispoziția sobră a bărbaților din încăpere.

Acolo se aflau reprezentanții a nouă alte galerii. Ședeau la masă, în vreme ce asistenții și avocații pe care-i aduseseră cu ei ședeau pe scaune obișnuite prin apropiere. Willow se afla în capul mesei cu Lampeth lângă el. Ploaia bătea neobosită în geamurile înalte și înguste din perete. Aerul era gros de la fumul de trabuc.

— Domnilor, începu Willow, am pierdut cu toții o grămadă de bani și am fost făcuți să părem cât se poate de proști. Nu ne putem recăpăta mândria, așa că ne aflăm aici pentru a discuta cum să ne recăpătăm banii.

— Întotdeauna e periculos să-l plătești pe cel care te șantajează.

Accentul scoțian ascuțit îi aparținea lui Ramsey Crowforth. Trase de bretele și se uită peste ochelari la Willow.

— Dacă le dăm nas oamenilor ăstora, ei - sau altcineva - ar putea încerca aceeași șmecherie din

nou.

Interveni vocea blândă și tăcută a lui John Dixon.

— Nu cred că ai dreptate, Ramsey. Vom fi cu toții mult mai atenți de acum înainte - mai ales cu privire la certificatele de autenticitate. Ăsta-i genul de șmecherie pe care n-o poți face de două ori.

— Sunt de acord cu Dixon, spuse al treilea bărbat.

Willow se uită în josul mesei pentru a-l vedea pe Paul Roberts, cel mai în vârstă bărbat din încăpere, vorbind din mijlocul unui nor de fum de pipă. Acesta continuă.

— Nu cred că falsificatorul are ceva de pierdut. Din ce am citit în ziare, se pare că și-a acoperit urmele atât de bine, încât poliția are puține sau chiar nicio speranță de a-l găsi, indiferent dacă le zicem noi s-o facă sau nu. Dacă refuzăm să cooperăm, tot ce poate să facă răufăcătorul e să-și pună-n buzunar cele o jumătate de milion de lire.

Willow înclină din cap. Roberts era, poate, cel mai respectat distribuitor din Londra - un fel de patriarh al lumii artei - și vorba lui avea greutate.

Willow spuse:

— Domnilor, am făcut niște proiecte, astfel încât, dacă ne hotărâm să-i întâmpinăm cererile, asta se poate face repede. (Își scoase din servieta de jos, de lângă el, un teanc de hârtii.) Îl am aici pe domnul Jankers, avocatul nostru, care poate întocmi niște hârtii pentru înființarea unui fond de întrajutorare.

Luă dosarul din capul teancului și pe celelalte le dădu să circule în josul mesei.

— Poate că aruncați o privire asupra lor. Clauza importantă se află la pagina trei. Spune că fondul nu va face nimic decât din momentul în care va primi aproximativ cinci sute de mii de lire din partea unui monsieur Renalle. După aceea, ne va plăti nouăzeci la sută din bani nouă, celor zece de aici, în funcție de sumele pe care le-am plătit pentru falsuri. Cred că veți găsi că sunt corecte cifrele acelea.

Crowforth spuse:

— Cineva va trebui să gestioneze fondul.

— Am făcut câteva propuneri și asupra acestui aspect, spuse Willow. Sunt propuse spre aprobarea dumneavoastră, cât se poate de normal. Totuși directorul Colegiului de Artă din Vestul Londrei, domnul Richard Punkman, a fost de acord să fie președinte al consiliului de administrație dacă-i vom cere acest lucru. Cred că vicepreședintele trebuie să fie unul dintre noi – poate domnul Roberts.

Fiecare dintre noi va trebui să semneze un acord că-și retrage orice pretenție asupra banilor, cu excepția situațiilor stipulate în actul de constituire a fondului. Și va trebui să fim de acord cu retragerea plângerilor făcute poliției împotriva lui monsieur Renalle și a asociaților lui.

Crowforth spuse:

— Vreau ca avocatul meu să studieze toate hârtiile astea înainte să semnez ceva.

Willow aprobă din cap.

— Desigur.

Roberts spuse:

— Sunt de acord - dar, chiar și așa, vrem cu toții ca toată afacerea asta să se încheie cât mai repede. Nu putem cădea de acord în principiu astăzi? Restul, dacă nu se întâmpină nicio piedică, poate fi rezolvat de avocații noștri în următoarele câteva zile.

— E o idee bună, aprobă Willow. Domnul Jankers poate coordona activitățile avocaților?

Jankers aplecă din cap a încuviințare.

— Suntem înțeleși cu toții, atunci, domnilor?

Willow se uită de-a lungul mesei în căutarea unor voturi contra. Nu văzu niciunul.

— Tot ce rămâne de făcut, atunci, e o declarație pentru presă. Sunteți de acord să lăsați asta în sarcina mea?

Făcu iarăși o pauză de primire a acceptului.

— Foarte bine. În cazul ăsta, voi emite o declarație imediat. Dacă mă scuzați, vă las în mâinile domnului Lampeth. Cred că dumnealui a organizat o întâlnire la ceai.

Willow se ridică și părăsi încăperea. Se duse în biroul lui și se așeză lângă telefon. Ridică receptorul - apoi făcu o pauză și zâmbi în sinea lui.

— Cred că ți-ai răscumpărat greșelile, Willow, spuse el încet.

Willow intră în biroul lui Lampeth cu un ziar de seară în mână.

— Se pare că totul s-a încheiat, Lampeth, spuse el. Jankers a declarat presei că s-au semnat toate formularele de adeziune.

Lampeth se uită la ceas.

— E vremea pentru un gin, spuse. Bei unul?

— Te rog.

Lampeth deschise dulapul și turnă gin în două pahare.

— Cât despre faptul că s-a încheiat, nu sunt prea sigur. Încă nu ne-am primit banii înapoi..

Deschise o sticlă de apă tonică și turnă jumătate în fiecare pahar.

— O, vom primi banii. Nici nu s-ar fi deranjat falsificatorii să pună asta la cale doar ca să provoace probleme. Pe deasupra, cu cât ne dau banii mai repede, cu atât scapă de polițiști mai repede.

— Nu-i vorba numai de bani.

Lampeth se așază greoi și înghiți jumătate din băutură.

— Vor trece ani întregi până când lumea artei își va reveni dintr-o lovitură ca asta. Publicul crede acum că suntem cu toții niște șarlatani care nu cunosc diferența dintre o capodoperă și o ilustrată de la mare.

— Trebuie să spun că... - ezită Willow.

— Ei?

— Nu-mi pot înfrânge sentimentul că au dovedit ce voiau să dovedească. Ce anume, nu sunt foarte sigur. Dar e vorba de ceva foarte profund.

— Din contră - e simplu. Au dovedit că prețurile ridicate care se plătesc pe marile opere de artă reflectă snobismul, mai degrabă decât o apreciere artistică. Știam asta cu toții deja. Au dovedit că un Pissarro adevărat nu valorează mai

mult decât o copie bine făcută. Ei, bine, publicul e cel care ridică prețul, nu distribuitorii.

Willow zâmbi și se uită pierdut pe geam afară.

— Știu. Totuși avem și noi un procent din creșterea asta.

— La ce se așteaptă? N-am putea trăi din pânze de cincizeci de lire.

— Cei de la Woolworth pot.

— Dar uită-te ce calitate au piesele lor. Nu, Willow. Poate că falsificatorul are dreptate în ceea ce susține, dar asta nu va schimba nimic. Ne pierdem prestigiul pentru o vreme - o vreme îndelungată, mă aștept - dar, înainte să-ți dai seama, totul se va întoarce la normal, pur și simplu, pentru că așa trebuie să stea lucrurile.

— Nu mă îndoiesc că ai dreptate, spuse Willow.

Își termină băutura.

— Ei, bine, jos se termină programul. Ești gata să mergi?

— Da.

Lampeth se ridică și Willow îl ajută să-și îmbrace haina.

— Apropo, ce spunea poliția în ziar?

— Spunea că, având în vedere că plângerile au fost retrase, nu avea altceva de făcut decât să-și suspende anchetele. Dar a lăsat impresia că încă i-ar plăcea să pună mâna pe Renalle.

Lampeth ieși pe ușă și Willow îl urmă. Lampeth spuse:

— Nu cred că o să mai auzim de Renalle vreodată.

Cei doi bărbați coborâră tăcuți scările și trecură prin galeria goală. Lampeth se uită afară pe geam și spuse:

— N-a venit încă mașina după mine. Uită-te ce plouă.

— Mă strecor eu cumva.

— Nu, așteaptă. Te duc eu. Trebuie să vorbim despre expoziția Modigliani. N-am avut timp în ultimele zile.

Willow arată cu degetul de cealaltă parte a galeriei.

— Cineva și-a uitat cumpărăturile, spuse.

Lampeth se uită. Într-un colț, sub un desen în cărbune cam slăbuț, se aflau două pungi mari de la Sainsbury's. Dintr-una ieșea la iveală o cutie de săpun-pudră. Willow se duse acolo și se uită îndeaproape.

Spuse:

— Cred c-ar trebui să avem grijă în zilele de astăzi la pungi-capcană. Crezi că ne consideră o țintă?

Lampeth suspină.

— Nu cred că folosesc săpun Fairy Snow la fabricarea bombelor.

Traversă încăperea și ridică una dintre pungi.

Hârtia udă se rupse și conținutul pungii se vărsă peste tot pe podea. Willow scoase un mormăit exclamativ și se aplecă.

Sub pudra de săpun și salată se afla un obiect înfășurat într-un ziar. Înăuntrul ziarului se afla o grămadă de cartonașe tari și foi groase de hârtie. Willow le frunzări și examinează câteva.

— Sunt acțiuni și obligațiuni, spuse el într-un

târziu. Polițe în alb – certificate de proprietate, negociabile la aplicarea semnăturii. N-am văzut niciodată în viața mea atâția bani.

Lampeth zâmbi.

— Ne-a dat banii înapoi falsificatorul, spuse. Afacerea s-a încheiat. Cred că ar trebui să anunțăm ziarele. (Se uită țintă la polițe pentru o clipă.) O jumătate de milion de lire, spuse încet. Îți dai seama, Willow – dacă ai apuca pungile alea și ai fugi acum, ai putea trăi fără griji tot restul vieții în America de Sud!

Willow era pe cale să răspundă, când ușa galeriei se deschise.

— Mă tem că am închis, strigă Lampeth.

Intră un bărbat.

— Nu face nimic, domnule Lampeth, spuse. Numele meu e Louis Broom – ne-am întâlnit ieri. Am primit un telefon spunându-mi-se că jumătatea aceea de milion a fost restituită. E adevărat?

Lampeth se uită la Willow și zâmbiră amândoi. Lampeth spuse:

— La revedere, America de Sud!

Willow scutură înfiorat din cap.

— Trebuie să-i dau prietenului nostru Renalle. El s-a gândit la toate.

CAPITOLUL 4

Julian conducea încet prin tăcutul sat Dorset, mânuind cu grijă Cortina închiriată de-a lungul drumului îngust. Tot ce avea din adresă era Gaston Moore, Dunroamin, Cramford. Dunroamin! Era un mister pentru el cum de îi dăduse un nume atât de banal casei unde se retrăsese la pensie cel mai abil expert în artă al țării. Poate că era o

glumă.

Moore era, cu siguranță, un excentric. Refuza să vină la Londra, nu avea telefon și nu răspundea niciodată la scrisori. Când îi cereau ajutorul, maimarii lumii artei trebuiau să găsească satul ăsta și să-i bată la ușă. Și trebuiau să-i achite tarifele în bancnote noi de o liră. Moore nu avea un cont în bancă.

Se pare că niciodată nu e nimeni pe afară în sate, reflectă Julian. Coti la o curbă și frână brusc. O cireadă de vite traversa drumul. Opri motorul și coborî din mașină. Voia să-l întrebe ceva pe văcar.

Se aștepta să dea peste un tânăr cu tunsoare tip castron, mestecând un fir de iarbă. Văcarul era tânăr; însă avea o tunsoare la modă, un sveter roz și o pereche de pantaloni purpurii îndesați în niște cizme Wellington.

Bărbatul spuse:

— Îl căutați pe pictoru' ăla?

Vorbea cu un graseiat pronunțat, plăcut.

— Cum de-ai ghicit? se întrebă Julian cu voce tare.

— Aproape toți străinii-l caută pe el. (Văcarul arată cu degetul.) Înapoi pe unde-ați venit, întoarceți pe drum pe lângă casa aia albă. E-un bungalou.

— Mulțumesc.

Julian urcă la loc în mașină și merse cu spatele până când ajunse la casa aceea albă. Pe lângă ea se afla un drum desfundat. Îl urmă până ajunse la o poartă mare. „Dunroamin” scris cu litere gotice, șterse, pe vopseaua albă, scorojită.

Julian își mângâie buzunarul să se asigure că

teancul de bancnote mai este acolo; apoi luă de pe bancheta din spate tabloul ambalat cu grijă și-l scoase din mașină. Deschise poarta și merse în susul potecii scurte spre ușă.

Casa lui Moore era alcătuită din două cocioabe muncitorești vechi, cu acoperiș din paie, unite într-una singură. Tavanul era jos, ferestrele erau mici și zăbrelite, mortarul dintre pietre se fărâmița. Julian n-ar fi numit asta un bungalou.

La bătaia lui îi răspunse, după o pauză lungă, un bărbat îndoit de spate și sprijinit în baston. Avea un smoc de păr alb, ochelari cu lentile groase și o înclinare pășărească a capului.

— Domnul Moore? întrebă Julian.

— Și ce dacă este? replică bărbatul într-un accent de Yorkshire.

— Sunt Julian Black, de la Galeria Black. Mă întrebam dacă puteți să autentificați un tablou pentru mine.

— Ai adus bani peșin?

Moore încă mai ținea de ușă, fiind gata oricând s-o trântască la nevoie.

— Am adus.

— Haide, atunci.

Deschise drumul înăuntrul casei.

— Ai grijă la cap, spuse el fără folos - Julian era prea scund să-l deranjeze grinzile joase.

Sufrageria părea să ocupe mare parte din una dintre cocioabe. Era ticsită cu piese de mobilier vechi, din care ieșea, asemenea unui deget învinețit, un televizor color nou-nouț, foarte mare. Mirosea a pisici și a lac.

— Hai să aruncăm, atunci, o privire.

Julian începu să despacheteze tabloul, desprinzând chingile din piele, foliile de polistiren și lâna izolantă.

— Fără doar și poate că-i un alt fals, spuse Moore. În ziua de azi nu văd decât falsuri. Atât de multe circulă! Am văzut la televizor că le-a aprins călcâiele un deștept săptămâna trecută. Am râs bine.

Julian îi înmână pânza.

— Cred că veți găsi că aceasta e veritabilă, spuse. Nu vreau decât confirmarea dumneavoastră.

Moore luă tabloul, dar nu se uită la el.

— Trebuie să-ți dai seama acum de-un lucru, spuse. Nu pot dovedi dacă-i veritabil un tablou. Singura cale de a face asta e să-l privești pe artist când îl pictează, de la un capăt la altul, după care să-l iei cu tine și să-l încui într-un seif. Atunci poți fi sigur. Eu nu fac decât să demonstrez că e un fals. Sunt tot soiul de moduri prin care *e posibil* să se dea în vileag un fals, iar eu le cunosc aproape pe toate. Dar dacă nu pot găsi niciun defect, artistul tot ar putea apărea mâine și să spună că n-a pictat niciodată așa ceva, iar tu n-ai avea cum să-l contrazici. Înțelegeți?

— Sigur, spuse Julian.

Moore continuă să se uite la el, ținând tabloul cu fața în jos pe genunchi.

— Ei bine, aveți de gând să-l examinați?

— Încă nu m-ai plătit.

— Scuze.

Julian duse mâna la buzunar după bani.

— Două sute de lire.

— Corect.

Julian îi dădu două teancuri de bancnote. Moore începu să le numere.

Uitându-se la el, Julian se gândi la cât de bine își alesese să-și petreacă bătrânețile. Locuia singur, în liniște și pace, conștient de munca de expert îndeplinită o viață întreagă. Îl durea în cot de presiunile și snobismul din Londra, oferindu-și rareori în ajutor marele talent, forțându-i pe prinții din lumea artei să facă un pelerinaj obositor la casa lui înainte să le ofere o audiență. Era demn și independent. Julian mai degrabă îl invidia.

Moore termină de numărat banii și-i aruncă dezinvolt într-un sertar. Într-un târziu, se uită la tablou.

Fără niciun ocoliș, spuse:

— Ei, bine, dacă un fals, e unul al naibii de bun.

— Cum vă puteți da seama atât de repede?

— Semnătura e cât se poate de bine făcută – nu extrem de bine. Asta-i o greșeală pe care o fac majoritatea falsificatorilor – reproduc semnătura atât de exact, încât *pare* convingătoare. Aceasta curge în voie. (Își trecu privirea peste pânză.) Remarcabil. Îmi place. Ei, ai vrea să-i fac un test chimic?

— De ce nu?

— Fiindcă asta înseamnă că lăsăm o urmă pe pânză. Trebuie să iau o mostră. Se poate face dintr-un loc pe care-l va ascunde de obicei rama, dar întotdeauna pun întrebarea asta.

— Dați-i drumul.

Moore se ridică.

— Haide cu mine.

Îl conduse pe Julian înapoi prin holul de la intrare în a doua cocioabă. Mirosul de lac deveni mai puternic.

— Țasta-i laboratorul, spuse Moore.

Era o încăpăre pătrată cu un banc de lucru din lemn de-a lungul unui perete. Fereastra fusese lărgită și pereții fuseseră vopsiți în alb. Tuburile fluorescente de lumină atârnavă din tavan. Pe banc se aflau mai multe cutii vechi cu vopsea conținând substanțe ciudate.

Moore își scoase dinții falși cu o mișcare expertă și-i lăsă să cadă într-un pahar Pyrex gradat

— Nu pot lucra cu ei în gură, se justifică el.

Se așeză la bancul de lucru și-și așeză tabloul în față.

Începu să demonteze rama.

— Mă încercă un sentiment în privința ta, tinere, spuse el în timp ce lucra. Cred că ești ca mine. Nu te acceptă ca fiind unul dintre ei, nu-i așa?

Julian se încruntă deconcertat.

— Nu cred că mă acceptă.

— Vezi tu, am știut mereu mai multe lucruri despre pictură decât despre oamenii pentru care am lucrat. Se foloseau de expertiza mea, dar niciodată nu mă respectau cu adevărat. De asta sunt atât de necooperant cu ei în ultima vreme. Tu ești ca un valet, să știi. Majoritatea vailor buni știu mai multe despre mâncare și vin decât stăpânii lor. Și totuși aceștia îi privesc cu

desconsiderare. Asta se numește diferență de clasă. Toată viața am încercat să fiu unul dintre ei. Am crezut că soluția e să devin expert în artă, dar am greșit. Nu există nicio soluție!

— Ce ziceți de infiltrarea prin mariaj? sugeră Julian.

— Asta ai făcut tu? Ești mai disperat decât mine, atunci. Nu poți abandona cursa. Mi-e milă de tine, fiule.

Un braț al ramei era acum desprins, iar Moore scoase sticla protectoare. Luă un cuțit ascuțit, asemănător cu un scalp, din stativul din fața lui. Se uită îndeaproape la pânză, apoi trecu delicat lama cuțitului pe sub un milimetru de vopsea.

— Oh, murmură el.

— Ce e?

— Când a murit Modigliani?

— În 1920.

— De ce?

— Vopseaua-i un pic moale, atâta tot. Nu înseamnă nimic. Ține-te tare.

Luă o sticlă cu un lichid transparent din raft, turnă puțin într-o eprubetă și scufundă cuțitul în el. Nu se întâmplă nimic timp de vreo două minute. Lui Julian i se părură o eternitate. Apoi vopseaua de pe cuțit începu să se dizolve și să se împrăstie în lichid.

Moore se uită la Julian.

— Asta spune lucrurilor pe nume.

— Ce dovedește asta?

— Vopseaua nu-i mai veche de trei luni, tinere. Ai un fals. Cât ai plătit pentru el?

Julian se uită cum se dizolvă vopseaua în eprubetă.

— M-a costat aproape totul, spuse el încet.

Conduse uluit înapoi la Londra. Cum de se întâmplase, nu avea nicio idee. Încerca să-și dea seama ce să facă în privința asta.

Se dusese la Moore doar pentru a-i da o valoare și mai mare tabloului. Fusesse un fel de gând de pe urmă; nu-l muncise nicio îndoială cu privire la autenticitatea operei. Acum își dorea să nu se fi deranjat. Iar întrebarea pe care o răsucea pe toate părțile în gând, jucându-se cu ea așa cum face un împătimit al jocurilor de noroc cu zarurile în mână, era: se putea preface că nu-l vizitase pe Moore?

Putea să expună în continuare tabloul în galerie. Nimeni nu avea cum să știe că nu e veritabil. Moore nu-l va vedea niciodată, nu va ști niciodată că a intrat în circuit.

Problema era că s-ar putea ca el să pomenească de tablou cândva. S-ar putea să fie peste câțiva ani. Atunci va ieși adevărul la iveală: Julian Black a vândut un tablou despre care știe că e un fals. Asta ar însemna sfârșitul carierei lui.

Era improbabil să se întâmple. Dumnezeu mare, oricum Moore va muri peste câțiva ani – probabil că trecuse de șaptezeci. Dacă ar muri bătrânul mai curând.

Dintr-odată, Julian își dădu seama că, pentru prima dată în viața lui, contempla ideea crimei. Scutură din cap, ca pentru a scăpa de o tulburare. Ideea era absurdă. Dar, pusă lângă un gând atât

de drastic, riscul de a expune tabloul pălea. Ce avea de pierdut? Fără Modigliani, Julian de-abia dacă avea o carieră. Nu va mai primi alți bani de la socrul lui, iar galeria probabil că va sucomba.

Era hotărât, deci. Va uita de Moore. Va expune tabloul.

Esențial acum era să se comporte ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Era așteptat la cină la reședința lordului Cardwell. Acolo va fi și Sarah, iar ea va dori să-și petreacă acolo noaptea. Julian își va petrece noaptea alături de soția lui: ce ar putea fi mai normal decât asta? Se îndreptă spre Wimbledon.

Când ajunse, în parcare, lângă Rollsul socrului său, se afla un Daimler familiar lui, de-un albastru închis. Înainte să meargă la ușă, Julian își mută falsul Modigliani în portbagajul Cortinei.

— Bună seara, Sims! spuse când îi deschise valetul ușa. Aceea din parcare e mașina domnului Lampeth?

— Da, domnule. Toți sunt în galerie.

Julian îi dădu scurta și urcă scările. Auzea vocea lui Sarah venind din camera de sus.

Când intră în galerie, se opri în loc. Pereții erau goi.

Cardwell îl strigă:

— Intră, Julian, și alătură-te nenorocirii mele. Charles aici de față a luat toate tablourile mele să le vândă.

Julian se apropie, strânse mâinile și-o sărută pe Sarah.

— E un șoc cam mare, spuse. Locul ăsta pare gol.

— Nu-i așa, fu de acord Cardwell plin de resentimente. O să luăm o cină a dracu' de bună și o să uităm de asta. Scuze, Sarah.

— Nu trebuie să ai grijă cum vorbești în prezența mea, știi asta, spuse fiica lui.

— O, Dumnezeule, expiră Julian.

Se uita țintă la singurul tablou rămas pe perete.

— Ce-i? spuse Lampeth. Arăți de parcă ai fi văzut o fantomă. Nu-i decât o mică achiziție de-a mea pe care am adus-o să v-o arăt tuturor. Nu poți avea o galerie fără absolut niciun tablou.

Julian se întoarse și se duse la fereastră. Mintea lui era cuprinsă de zbucium. Tabloul adus de Lampeth era o copie perfectă a Modigliani-ului său.

Nemernicul ăsta avea originalul, în vreme ce Julian avea un fals. Aproape că-l sufoca ura.

Dintr-odată, un incredibil plan nebunesc se născu în mintea sa. Se întoarse repede cu fața.

Se uitau cu toții la el, pe fețele lor citindu-se o expresie de nedumerire ușor îngrijorată.

Cardwell spuse:

— Tocmai îi spuneam lui Charles că și tu ai un Modigliani nou, Julian.

Julian se forță să zâmbească.

— Din cauza asta am avut un șoc atât de mare. E exact ca al meu.

— Dumnezeule mare! spuse Lampeth. L-ai dus la autentificare?

— Nu, minți Julian. Tu?

— Mă tem că nu. Doamne, credeam că nu încape nicio îndoială în privința lui.

Cardwell spuse:

— Ei, bine, unul dintre voi are un fals. Se pare că sunt mai multe opere false decât veritabile în lumea artei în ultima vreme. Personal, sper că cel original e la Julian - sunt și eu implicat.

Râse din tot sufletul.

— E posibil să fie ambele veritabile, spuse Sarah. Mulți pictori și-au pictat de două ori același tablou.

Julian îl întrebă pe Lampeth:

— De unde l-ai luat pe al tău?

— L-am cumpărat de la un bărbat, tinere Julian.

Julian își dădu seama că încălcase etica profesională.

— Scuze, mormăi el.

Valetul sună clopoțelul pentru cină.

Samantha zbura. Tom îi dăduse în seara aceea cutiuța aceea plată și ciudată, iar el luase șase din capsulele albastre dinăuntru. Își simțea capul ușor, nervii întinși și deborda de bună-dispoziție.

Sedea pe locul din față al unei furgonete, înghesuită între Tom și Wright. Tom conducea. În spate se mai aflau doi oameni.

Tom spuse:

— Ține minte, dacă acționăm în foarte mare liniște, s-ar putea să facem treaba fără să facem rău nimănui. Dacă ne prinde cineva cu mâța-n sac, amenințați-l și legați-l fedeleș. Fără violență. Liniște acum, am ajuns.

Opri motorul și lăsă furgoneta să înainteze din inerție ultimii câțiva metri. Frână chiar în fața

porților reședinței lordului Cardwell. Le vorbi peste umăr bărbaților din spate:

— Așteptați semnalul.

Cei trei din față coborâră. Purtau măști făcute din ciorapi, răsucite în sus pe frunte, pregătite să le acopere fețele dacă erau văzuți de locatarii casei.

Merseră cu grijă pe drumul de acces: Tom se opri la o gură de canalizare și îi șopti lui Wright.

— Alarmă antifurt.

Wright se aplecă și introduse un instrument în capacul canalului. Îl ridică încet și îndreptă înăuntru fasciculul unei lanterne-creion.

— Floare la ureche, spuse.

Samantha urmări fascinată cum acesta se apleacă și își vâra mâinile în ghemotocul de fire. Separă două fire albe.

Scoase din valijoara lui un fir cu clești la ambele capete. Firele albe ieșeau printr-o parte a canalului și dispăreau de cealaltă parte. Wright legă firul din valijoară de cele două terminale din partea opusă casei a canalului. Apoi deconectă firele celeilalte perechi de terminale. Se ridică.

— Lovitură câștigătoare, șopti el. Acum sunt scurtcircuitate.

Se apropiară toți trei de casă. Wright trimise fasciculul cu grijă pe lângă rama unei ferestre.

— Doar acela, șopti el.

Scotoci iarăși în valijoară și scoase un diamant de tăiat sticla.

Tăie trei laturi ale unui dreptunghi în fereastră lângă mânerul lateral. Desfăcu o fâșie de bandă izolantă dintr-o rolă și o rupse cu dinții.

Prinse un capăt în jurul degetului său mare și pe celălalt îl lipi de geam. Apoi tăie și a patra latură a dreptunghiului și desprinse sticla, ridicând-o cu ajutorul benzii izolante. O așază cu grijă pe jos.

Tom vârî mâna prin deschizătură și desfăcu siguranța. Deschise larg fereastra și urcă înăuntru.

Wright o apucă de braț pe Samantha și o conduse la ușa din față. După o clipă, aceasta se deschise fără zgomot și apăru Tom.

Traversară toți trei coridorul și urcară scările. În fața galeriei, Tom îl prinse de braț pe Wright și arătă cu degetul spre partea de jos a cadrului ușii.

Wright își așază jos valijoara și o deschise. Scoase o lampă cu infraroșii, o porni și o îndreptă spre micuța celulă fotoelectrică montată în lemnul canatului. Cu mâna liberă scoase un trepied, îl montă sub lampă și îi reglă înălțimea. În cele din urmă, așază cu grijă lampa pe el. Se ridică în picioare.

Luă cheia de sub vază și deschise ușa galeriei.

Julian stătea întins în pat, treaz, ascultând respirația lui Sarah. Hotărâseră după cină să-și petreacă noaptea în casa lordului Cardwell. Sarah dormea buștean de ceva vreme. Se uită la brațele luminoase ale ceasului: era 2:30 dimineata.

Acum era timpul. Dădu la o parte cearșaful și se ridică încet, legănându-și picioarele peste marginea patului. Își simțea stomacul făcut ghem.

Era un plan simplu. Va merge jos, în galerie,

va lua Modigliani-ul lui Lampeth și-l va pune în portbagajul Cortinei lui. Apoi va așeza Modigliani-ul fals în galerie și se va întoarce în pat.

Lampeth nu-și va da niciodată seama. Tablourile erau aproape identice. Lampeth va descoperi că al lui e fals și va presupune că Julian l-a avut pe cel original încă de la început.

Îmbracă halatul și încălță șosonii pe care i-i dăduse Sims și deschise ușa dormitorului.

Să te strecoari prin casă în toiul nopții era, teoretic, foarte ușor: ți se pare că o poți face și cu ochii închiși. În practică însă, părea ceva plin de pericole. Dacă se ridica vreun bătrân din pat să meargă la baie? Dacă te împiedicai de ceva?

Mergând tiptil pe palier, Julian se gândea la ce va spune dacă va fi prins. Mergea să compare Modigliani-ul lui Lampeth cu al său - era o scuză bună.

Ajunse la ușa galeriei și încremeni. Era deschisă.

Se încruntă. Cardwell o închidea întotdeauna. Astă-seară, Julian îl văzuse cu ochii lui cum răsucise cheia în broască și apoi o puse în ascunzătoare.

Prin urmare se trezise altcineva în mijlocul nopții să meargă la galerie.

Auzi un „la dracu’!” șoptit.

O altă voce șușoti:

— Blestematele alea trebuie să fi fost duse astăzi.

Ochii lui Julian se îngustară în întuneric. Vocile astea aparțineau unor hoți. Numai că fuseseră înfrânți: tablourile dispăruseră.

Se auzi un scrâșnet slab și el se lipi de perete, sub o pendulă veche. Din galerie ieșiră trei siluete. Una ducea un tablou.

Îl furau pe Modigliani cel original.

Julian trase aer în piept să strige - apoi una dintre siluete trecu printr-o dâră de lumină aruncată de lună printr-o fereastră. Recunoscu celebrul chip al Samanthei Winacre. Fu prea uluit ca să mai strige.

Cum era posibil să fie Sammy? Ea - probabil că voise să vină la cină pentru a inspecta terenul! Dar cum de ajunsese să se încurce cu niște escroci? Julian scutură din cap. Nu prea avea vreo importanță. Propriul lui plan o luase acum razna.

Julian gândi repede ca să se obișnuiască cu noua situație. Nu mai era nevoie acum să oprească hoții - știa unde va fi dus Modigliani. Însă planul lui era distrus complet.

Dintr-odată, zâmbi în întuneric. Nu, nu era distrus deloc.

O adiere slabă de aer rece îi spuse că hoții deschiseseră ușa din față. Le acordă un minut să plece.

Sărmana Sammy, își spuse.

Coborî încet scările și ieși pe ușa deschisă din față. Deschise fără zgomot portbagajul Cortinei și scoase afară falsul Modigliani. Întorcându-se să plece înapoi spre casă, observă un dreptunghi tăiat în fereastra sufrageriei. Geamul era deschis. Așa intraseră ei înăuntru.

Închise portbagajul și se întoarse în casă, lăsând ușa din față deschisă, așa cum o lăsaseră hoții. Urcă spre galerie și atârnă falsul Modigliani

acolo unde fusese cel adevărat.

Apoi se duse în pat.

Se trezi dimineata devreme, deși dormise foarte puțin. Se îmbăie și se îmbracă repede și se duse la bucătărie. Sims era deja acolo, mâncându-și micul dejun, în vreme ce bucătarul pregătea masa pentru stăpânul casei și pentru oaspeții lui.

— Nu te deranja, îi spuse Julian lui Sims, când acesta se ridică de pe scaun. Plec mai devreme - vreau doar să bem cafeaua împreună, dacă se poate. Se poate ocupa bucătarul de ea.

Sims luă pe furculiță șuncă, ouă și cârnat și înghiți totul dintr-o îmbucătură.

— Când se trezește cineva devreme, am descoperit că și ceilalți fac curând același lucru, domnule Black, spuse el. Ar fi mai bine să trec la treabă.

Când valetul plecă, Julian se așeză și-și sorbi cafeaua. Tipătul de mirare se auzi un minut mai târziu. Julian se aștepta la el.

Sims intră repede în bucătărie.

— Cred că am fost călcați de hoți, domnule, spuse el.

Julian se prefăcu mirat.

— Cum? întrebă.

Se ridică în picioare.

— A fost tăiată o gaură în geamul ferestrei din sufragerie și fereastra e deschisă. Dimineată am observat că era deschisă ușa din față, dar am crezut că a deschis-o bucătarul. Și ușa galeriei era întredeschisă - dar tabloul domnului Lampeth e încă la locul lui.

— Hai să ne uităm la fereastră, spuse Julian.

Sims îl urmă de-a lungul coridorului și în sufragerie.

Julian se uită la gaură pentru o clipă.

— Cred că au venit după tablouri și au fost dezamăgiți. Trebuie să-și fi zis că Modigliani n-are nicio valoare. E un tablou neobișnuit pentru ei – e posibil să nu-l fi recunoscut. Trebuie sunat mai întâi la poliție, Sims. Apoi trezește-l pe lordul Cardwell. Pe urmă începe și verifică prin casă să vezi dacă nu lipsește ceva.

— Prea bine, domnule.

Julian se uită la ceasul de la mână.

— Simt c-ar trebui să rămân, dar am o întâlnire importantă. Cred că plec, din câte se pare nu a fost luat nimic. Spune-i doamnei Black că o sun mai târziu.

Sims înclină din cap și Julian plecă.

Conduse foarte repede de-a latul Londrei în acea dimineață devreme. Sufla vântul, dar drumurile erau uscate. Bănuia că Sammy și complicii ei – printre care probabil că se afla și iubitul pe care-l întâlnise el – vor păstra tabloul cel puțin până astăzi.

Se opri în fața casei din Islington și sări afară din mașină, lăsând cheia în contact. Planul ăsta avea prea multe presupuneri și bănuieli. Era nerăbdător.

Bătu tare la ușă și așteptă. Deoarece nu primi niciun răspuns vreme de vreo două minute, bătu iarăși tare.

Într-un târziu, la ușă veni Samantha. În ochi i se citea o teamă prost mascată.

— Slavă Domnului, spuse Julian și intră cu forța pe lângă ea în casă.

Tom se afla în hol cu un prosop înfășurat în jurul șalelor.

— Ce dracu' crezi că faci dând buzna...

— Taci, spuse Julian tăios. Haideți să vorbim la subsol, ce ziceți?

Tom și cu Samantha se uitară unul la celălalt. Samantha înclină ușor din cap și Tom deschise ușa către scările care dădeau în beci. Julian coborî.

Se așeză pe canapea și spuse:

— Îmi vreau tabloul înapoi.

Samantha spuse:

— N-am nici cea mai vagă idee...

— Las-o baltă, Sammy, o întrerupse Julian. Știu. Ați spart casa lordului Cardwell azi-noapte ca să-i furați tablourile. Dispăruseră, așa că l-ați furat pe singurul care mai era acolo. Din nefericire, acela nu era al lui. Era al meu. Dacă mi-l dați înapoi, nu merg la poliție.

Fără nicio vorbă, Samantha se ridică și se duse la dulapul de bucătărie. Deschise ușa și scoase tabloul. I-l dădu lui Julian.

El se uită la chipul ei. Era aproape descompus: obrajii supti, ochii larg deschiși de ceva ce nu era nici anxietate, nici mirare, părul ciufulit. Luă tabloul din mâinile ei.

Avu un sentiment de ușurare. Se simțea destul de slăbit.

Tom nu-i spusese nimic Samanthei. Șezuse în fotoliu trei sau patru ore, fumând, uitându-se țintă în gol. Ea îi dusese ceașca de cafea pe care i-o

făcuse Anita, însă aceasta stătea neatinsă pe măsuta cea joasă.

Încercă din nou.

— Tom, ce importanță are? Nu vom fi prinși – a promis că nu merge la poliție. N-am pierdut nimic. A fost doar o escapadă, oricum.

Nu primi niciun răspuns.

Samantha își lăasă capul pe spate și închise ochii. Se simțea golită de forță; epuizată de un fel de oboseală nervoasă care nu voia să o lase să se relaxeze. Voia niște pastile, dar nu mai avea. Putea ieși Tom să-i mai cumpere; asta dacă avea de gând să iasă din transă.

Se auzi un ciocănit la ușa din față. Într-un târziu, Tom se mișcă. Se uită îngrijorat spre ușă, ca un animal prins în cursă. Samantha auzi pașii Anitei străbătând coridorul. Urmă o discuție pe un ton scăzut.

Dintr-odată, mai multe perechi de picioare coborau scările. Tom se ridică.

Cei trei bărbați nu se uitară la Samantha.

Doi dintre ei aveau o constituție robustă și pășeau cu grația unor atleți. Al treilea era scund. Purta un palton cu guler din catifea.

Bărbatul scund fu cel care vorbi:

— L-ai dezamăgit pe guvernator, Tom. E mai mult decât nemulțumit. Vrea să vorbească cu tine.

Tom se mișcă repede, însă cei doi bărbați masivi se mișcă și mai repede. Când se îndreptă spre ușă, unul dintre ei întinse un picior și celălalt îl împinse pe Tom.

Îl ridicară, ținându-l fiecare de câte un braț. Pe chipul bărbatului scund se vedea un zâmbet

ciudat, aproape sexual. Îl lovi pe Tom în stomac cu pumnul, de mai multe ori. Continuă s-o facă mult după ce Tom căzu pe spate, cu ochii închiși, în brațele celorlalți doi.

Samantha deschise larg gura, dar nu reuși să țipe.

Micuțul îl palmui pe Tom peste față până când i se deschiseră ochii. Părăsiră toți patru încăperea.

Samantha auzi ușa din față trântindu-se. Telefonul sună. Ridică reflex receptorul și ascultă.

— O, Joe, spuse ea. Joe, slavă Domnului că ești acolo.

Apoi începu să plângă.

Pentru a doua oară în două zile, Julian bătu la ușa casei numite Dunroamin. Moore se arătă surprins când îi deschise.

— De data asta am adus originalul, spuse Julian.

Moore zâmbi.

— Sper să fie cum zici, spuse. Intră, tinere.

De data aceasta deschise drumul spre laborator fără niciun preambul.

— Dă-mi-l aici, atunci.

Julian îi dădu tabloul.

— Am avut o clipă de noroc.

— Pun pariu că așa a fost. Cred c-ar fi mai bine să nu-mi spui detaliile.

Moore își scoase dinții și desfăcu rama tabloului.

— Seamănă exact cu cel de ieri.

— Cel de ieri era o copie.

— Iar acum vrei confirmarea lui Gaston Moore.

Moore își luă cuțitul și răzui o cantitate infimă de vopsea de la marginea pânzei. Turnă lichidul în eprubetă și scufundă cuțitul în el. Așteptară amândoi în liniște.

— Se pare că-i în regulă, spuse Julian după vreo două minute.

— Nu te grăbi.

Se uitară din nou.

— Nu! strigă Julian.

Vopseaua se dizolva în lichid, întocmai ca și ieri.

— Încă o dezamăgire. Îmi pare rău, tinere.

Julian lovi furios cu pumnul în bancul de lucru.

— Cum e posibil? șuieră el. Nu văd cum e posibil!

Moore își puse la loc dinții.

— Uite cum stau lucrurile, tinere. Un fals e un fals. Însă nimeni nu-l copiază. După asta s-a deranjat cineva să facă două copii. Aproape sigur că există un original pe undeva, asta-i părerea mea. Poate că reușești să-l găsești. Îl poți căuta?

Julian se uită direct în față. Emoțiile îi părăsiseră complet chipul și părea înfrânt, totuși demn - ca și când bătălia nu mai conta, fiindcă își dăduse seama cum de fusese pierdută.

— Știu cu precizie unde este, spuse. Și nu pot face absolut nimic în privința asta.

CAPITOLUL 5

Dee stătea goală într-un fotoliu de pânză când intră Mike în apartamentul din parcul Regent și își

scoase paltonul.

— Mi se pare sexy, spuse ea.

— Nu-i decât o haină, replică el.

— Mike Arnaz, ești nesuferit de narcisist, râse ea. Vorbeam de tablou.

Își aruncă paltonul pe covor și se așază pe podea lângă ea. Se uitară amândoi lung la tabloul de pe perete.

Femeile din el erau fără îndoială femeile lui Modigliani: aveau fețe lungi și înguste, nasuri caracteristice, expresii de nepătruns. Dar aici se terminau asemănările cu restul operei lui.

Erau aruncate la un loc într-un amalgam de membre și busturi, distorsionate și împreunate, amestecate cu bucăți de decor: prosoape, flori, mese. Până aici, prefigura ceea ce făcea Picasso – dar ținea în secret – în ultimii ani ai vieții lui Modigliani. Diferit, iarăși, era coloritul. Era ceva psihedelic: tonuri de roz uimitoare, tonuri de portocaliu, de purpuriu și de verde, pictate dur și clar, mai degrabă dintr-o altă perioadă artistică. Culoarea nu avea nicio legătură cu obiectele pe care le colora: piciorul putea fi verde, mărul albastru, părul unei femei, turcoaz.

— Pe mine nu mă excită, spuse Mike în cele din urmă. Nu ce văd acolo, în orice caz. (Își întoarse privirea de la tablou și-și așază capul pe coapsa lui Dee.) Ce văd aici însă mă excită.

Ea îi atinse cu mâna părul cârlionțat.

— Mike, te gândești mult la asta?

— Nu.

— Eu da. Mă gândesc la ce pereche îngrozitoare, abjectă și sclipitoare de escroci

formăm tu și eu. Uite ce avem: tabloul ăsta frumos, pentru un preț de nimic; material pentru teza mea; și cincizeci de mii de lire, fiecare.

Chicoti.

Mike își închise ochii.

— Sigur, iubito.

Dee închise și ea ochii și amândoi își amintiră de un bar țărănesc dintr-un sat italian.

Dee intră prima în bar și observă șocată că bărbatul acela scund, cu păr negru, spilcuit, pe care îl trimiseseră pe urmele unei păreri în acea dimineață, se afla încă acolo.

Mike gândi repede. Îi șopti în ureche:

— Dacă plec, ține-l de vorbă.

Dee își recăpătă repede controlul și merse la masa bărbatului spilcuit.

— Sunt surprinsă că încă sunteți aici, spuse ea pe un ton plăcut auzului.

Bărbatul se ridică.

— La fel și eu, spuse. Îmi țineți companie?

Se așezară toți trei la masă.

— Ce să fie? întrebă bărbatul.

— E rândul meu, cred, spuse Mike.

Se întoarse spre bar.

— Două whisky-uri și o bere, strigă.

— Apropo, numele meu e Lipsey.

— Eu sunt Michael Arnaz și ea este Dee Sleign.

— Încântat.

În ochii lui Lipsey se văzu o clipire de mirare la auzirea numelui lui Arnaz.

Mai intrase un bărbat în bar. Se uită spre

masa lor.

Ezită, apoi spuse:

— Am văzut plăcuțele de înmatriculare englezești. Vă deranjez?

— Eu sunt Julian Black, spuse al treilea bărbat și se prezentară cu toții.

— E ciudat să întâlnești atâția englezi într-un loc îndepărtat cum e acesta, spuse Black.

Lipsey zâmbi.

— Acești doi tineri caută o capodoperă pierdută, spuse el îngăduitor.

Black spuse:

— Atunci trebuie să fiți Dee Sleign. Și eu caut același tablou.

Mike interveni repede.

— Și domnul Lipsey caută tabloul acesta, deși e singurul care nu e sincer în privința asta. (Lipsey deschise gura să vorbească, dar Mike i-o luă înaintea.) În orice caz, ați ajuns amândoi prea târziu. Tabloul e deja la mine. E în portbagajul mașinii mele. Vreți să-l vedeți?

Fără să aștepte un răspuns, se ridică și părăsi barul. Dee își ascunse uimirea și își aminti instrucțiunile primite.

Lipsey spuse:

— Măi, măi, măi.

— Spuneți-mi, zise Dee. Numai prin noroc am ajuns la tabloul ăsta. Voi doi cum ați aflat de el?

— Voi fi sincer cu dumneavoastră, spuse Black. Ați trimis o vedere unei prietene comune - Sammy Winacre - și eu am văzut-o. Chiar acum îmi deschid propria galerie și nu am rezistat tentației de a-mi încerca norocul.

Dee se întoarce spre Lipsey.

— Așadar ați fost trimis de unchiul meu.

— Nu, spuse el. Greșiți amarnic. S-a întâmplat să întâlnesc un bătrân la Paris care mi-a spus de el. Cred că și vouă v-a spus de el.

Se auzi un strigăt din casă și barmanul se duse să vadă ce dorește soția lui.

Dee se întreabă ce Dumnezeu pune la Mike la cale. Încercă să mențină conversația vie.

— Însă bătrânul acela m-a trimis la Livorno, spuse ea.

— Și pe mine, recunosc Lipsey. Dar pe atunci tot ce a trebuit să fac a fost să mă țin de urma voastră și să sper să v-o iau înainte. Observ că n-am reușit.

— Chiar așa.

Ușa se deschise și Mike reveni. Dee era uluită să vadă că ținea o pânză la subsuoară.

O propti pe masă.

— Iată-l, domnilor, spuse. Tabloul pentru care ați bătut atâta amar de drum.

Se uitară toți țintă la el.

Într-un târziu, Lipsey spuse:

— Ce plănuți să faceți cu el, domnule Amaz?

— Am să-l vând unuia dintre voi, replică Mike. Având în vedere că a fost cât pe ce să-mi tăiați calea, vă voi oferi un preț special.

— Dați-i drumul, spuse Black.

— Ideea e că tabloul trebuie scos pe ascuns din țară. Legile italiene nu permit exportul operelor de artă fără permisiune, iar, dacă am cere permisiunea, vor încerca să ni-l ia. Propun să-l ducem la Londra. Asta înseamnă că trebuie să

încalc legile a două țări - având în vedere că trebuie să-l introduc pe ascuns în Marea Britanie. Pentru a-mi acoperi urmele, voi avea nevoie ca oricare dintre voi îmi oferă mai mult pe el să-mi semneze o hârtie care să spună că banii mi-au fost dați pentru a șterge o datorie de la un joc de cărți.

— De ce nu-l vindeți aici? spuse Black.

— Tabloul valorează mai mult la Londra, replică Mike cu un zâmbet larg. Ridică tabloul de pe masă. Mă găsiți în cartea de telefon, spuse. Ne vedem la Londra.

Când Mercedesul albastru porni din fața barului și se îndreptă spre Rimini, Dee spuse:

— Cum Dumnezeu ai reușit să faci aia?

— Păi, m-am dus în spatele barului și am vorbit cu soția barmanului, spuse Mike. Am întrebat-o pur și simplu dacă acolo a locuit Danielii și ea a spus da. Am întrebat-o dacă nu a lăsat cumva vreun tablou și ea mi-a arătat asta. Așa că am spus: „Cât vreți pentru el?”. Atunci l-a strigat pe soțul ei. Mi-a cerut echivalentul a o sută de lire.

— Dumnezeule! exclamă Dee.

— Nu-ți face griji, spuse Mike. L-a convins să mi-l lase la optzeci.

Dee deschise ochii.

— După aceea a fost ușor, spuse ea. N-am avut probleme la vamă. Falsificatorii au făcut două copii și atât Lipsey, cât și Black ne-au plătit cincizeci de mii de lire cu titlul de datorie rămasă de la un joc de cărți. N-am nici cea mai mică remușcare pentru că le-am jecmănit pe creaturile alea infecte. La fel ne-ar fi făcut și ei nouă. Mai

ales Lipsey - încă sunt convinsă că a fost angajat de unchiul Charles.

— Mmm. (Mike o mângâie pe Dee cu nasul.)
Ai scris ceva la teză astăzi?

— Nu. Știi ceva, nu cred că voi scrie vreodată o teză.

El își înalță capul și se uită la ea.

— De ce nu?

— După toate astea, mi se pare inutil.

— Și ce o să faci?

— Păi, mi-ai oferit tu cândva o slujbă.

— Ai refuzat-o.

— Acum e altceva. Mi-am dovedit că sunt la fel de pricepută ca tine. Și știm că formăm o echipă bună, în afaceri la fel ca și-n pat.

— Țasta e momentul când eu te cer în căsătorie?

— Nu. Dar poți face altceva pentru mine.

Mike zâmbi.

— Știu.

Se ridică în genunchi și îi sărută pântecul, introducând și scoțând limba din buricul ei.

— Hei, mai e un lucru pe care n-am reușit să-l pricep.

— O, Isuse. Nu te poți și tu concentra asupra sexului măcar o dată?

— Nu încă. Ascultă. Tu i-ai finanțat pe falsificatorii ăia, corect? Pe Usher și Mitchell?

— Da.

— Când?

— Când am venit la Londra.

— Și ideea era să-i pui într-o postură din care să fie obligați să facă falsurile pentru noi.

— Corect. Acum ne-o putem pune?

— Într-un minut. (Îi împinse capul departe de sânii ei.) Dar când ai venit la Londra, nici măcar nu știai că sunt pe urmele tabloului.

— Corect.

— Atunci de ce i-ai pus la lucru pe falsificatori?

— Am avut încredere în tine, iubito.

Cât timp se lăasă întunericul afară, în încăpere domni pentru o vreme tăcerea.

CUPRINS

INTRODUCERE

PARTEA I

PREGĂTIREA PÂNZEI

CAPITOLUL 1

CAPITOLUL 2

CAPITOLUL 3

CAPITOLUL 4

CAPITOLUL 5

PARTEA A DOUA

PEISAJUL

CAPITOLUL 1

CAPITOLUL 2

CAPITOLUL 3

CAPITOLUL 4

CAPITOLUL 5

PARTEA A TREIA

SILUETE ÎN PRIM-PLAN

CAPITOLUL 1

CAPITOLUL 2

CAPITOLUL 3

CAPITOLUL 4

CAPITOLUL 5

PARTEA A PATRA

VERNISAREA

CAPITOLUL 1

CAPITOLUL 2

CAPITOLUL 3

CAPITOLUL 4

CAPITOLUL 5